FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE

Magdalena Mărculescu

HÅKAN NESSER

Punctul lui Borkmann

Un roman poliţist cu inspectorul Van Veeteren

Traducere şi note de Lorena Lupu

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecţiei:
Faber Studio
Foto copertă: © Guliver Trade/Getty Images

Director producţie:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Silvia Dumitrache

Dtp:
Corina Rezai

Corectură:
Raluca Goţia, Roxana Samoilescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
NESSER, HÅKAN
Punctul lui Borkmann: un roman poliţist cu inspectorul Van Veeteren /
Håkan Nesser ; trad.: Lorena Lupu - Bucureşti : Editura Trei, 2011
ISBN 978-973-707-462-1

I. Lupu, Lorena (trad.)

821.113.6-31=135.1

Titlul original: Borkmmans Punkt
Autor: Håkan Nesser

Copyright © 1994 by Håkan Nesser
Ediţie publicată prin acord cu Bonnier Group Agency, Stockholm, Suedia.
Ediţia originală este publicată de editura Albert Bonniers Forlag, Stockholm, Suedia.

Copyright © Editura Trei, 2011
pentru prezenta ediţie

C. P. 27-0490, Bucureşti
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro, www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-462-1

Sannei şi lui Johannes

Desigur, necesitatea nu poate fi niciodată un motiv sau o scuză. Doar o cauză.

C.W. WUNDERMAAS
Fost inspector-şef

I

31 august–10 septembrie

1

Dacă Ernst Simmel ar fi ştiut că urma să fie cea de-a doua victimă a Tipului cu Toporul, cu siguranţă că ar mai fi dat pe gât câteva pahare de băutură la Vaporul Albastru.

Neştiind ce îl aştepta, s-a mulţumit să comande un coniac lângă cafea şi un whisky cu gheaţă la bar, în timp ce încerca fără succes să atragă privirea blondei decolorate din colţul îndepărtat; oricum, nu punea prea mult suflet în chestia asta. Probabil că era o nouă angajată de la fabrica de conserve. Nu o văzuse niciodată până atunci; şi avea o imagine destul de clară asupra ofertei feminine disponibile în zonă.

În dreapta lui stătea Herman Schalke, un reporter de la *de Journaal*, care a tot încercat să-i stârnească interesul în privinţa unei excursii ieftine la Kaliningrad sau în alt loc de acelaşi gen, la sfârşitul săptămânii, iar când, în cele din urmă, au ajuns să-şi ia rămas-bun la finalul ultimei lor seri, părea mai mult ca sigur că Schalke fusese ultimul om din această viaţă care a vorbit cu Simmel.

Asta bineînţeles dacă nu cumva Ucigaşul cu Toporul o fi avut să-i transmită vreun mesaj, înainte să îi curme viaţa. Ceea ce era greu de crezut, de vreme ce, ca şi în

cazul precedent, lovitura venise în diagonală, din spate şi ceva mai de jos, astfel că o mică trăncăneală părea prea puţin probabilă.

— Ei bine, spusese Simmel, după ce băuse ultimele câteva picături din pahar, ar fi timpul să mă duc acasă la nevastă.

Dacă memoria lui Schalke nu îl înşela, desigur. În orice caz, el încercase să-l convingă pe Simmel să se răzgândească. Îi pusese în vedere că era abia ora unsprezece, iar noaptea era încă pe la început. Dar Simmel fusese de neclintit.

Aceasta era expresia adecvată. De neclintit. Sărise pur şi simplu de pe scaunul barului. Îşi aranjase ochelarii şi îşi potrivise smocul ăla jalnic de păr aşa cum o făcea de fiecare dată — de parcă ar fi putut păcăli pe cineva — murmurase câteva cuvinte, apoi plecase. Ultima imagine a lui care îi rămăsese lui Schalke în memorie fusese conturul alb al spatelui său, din momentul în care Simmel se oprise în pragul uşii şi păruse să ezite în legătură cu direcţia spre care să pornească.

Acum, retrospectiv, chestia asta era extrem de stranie. Pentru numele lui Dumnezeu, Simmel cunoştea drumul spre propria lui casă, nu?

Dar poate că se oprise acolo timp de câteva secunde doar pentru a-şi umple plămânii cu aerul proaspăt al nopţii. Fusese o zi caniculară; vara încă nu se terminase, iar serile începuseră să iradieze o anume blândeţe, îmbogăţită de mai multe luni de soare estival. Îmbogăţită şi rafinată.

De parcă ar fi fost special create pentru a bea cu înghiţituri adânci, spusese cineva. Nopţile astea.

De fapt, nu fusese o noapte prost aleasă pentru o călătorie până în lumea cealaltă, dacă era permis un

asemenea gând. Secţiunea lui Schalke din *de Journaal* se ocupa în primul rând de sporturi şi puţin de folclor, dar, în calitatea sa de ultimă persoană care îl văzuse pe Simmel în viaţă, îşi luase libertatea de a scrie un necrolog despre întreprinzătorul imobiliar care fusese smuls atât de brusc din rândurile noastre... un stâlp al societăţii noastre, am putea spune, care se întorsese de puţină vreme în oraşul său natal, după o şedere de mai mulţi ani în străinătate (în Costa del Sol, alături de alţi cetăţeni cu gândire similară şi o înclinaţie spre o planificare eficientă a impozitelor, deşi poate că nu era ocazia cea mai potrivită pentru a pomeni despre un asemenea lucru). În urma lui au rămas o soţie şi doi copii adulţi. Ajunsese la vârsta de cincizeci de ani, dar încă era în cea mai bună formă, fără îndoială.

Mireasma serii părea plină de promisiuni; s-a oprit în pragul uşii, nehotărât.

Nu era oare o idee bună să facă o plimbare până în Piaţa Pescarului şi de acolo în jos, spre port?

Ce rost avea să se ducă acasă atât de devreme? Mirosul dulceag al dormitorului şi trupul supraponderal al Gretei îi fulgerară prin minte, iar el decise să facă o mică plimbare. Una scurtă, atâta tot. Chiar dacă nu găsea nimic de agăţat, aerul cald al nopţii făcea să merite efortul.

Trecu peste Langvej şi porni spre Bungeskirke. În acelaşi timp, ucigaşul se ridică din umbrele teilor din Leisner Park şi începu să îl urmărească. În linişte, precaut, la o distanţă sigură, fără ca tălpile lui de cauciuc să scoată vreun sunet. În seara asta era la a treia tentativă, dar, chiar şi aşa, nu arătă niciun semn de nerăbdare. Ştia ce avea de făcut, şi ultimul lucru care i-ar fi trecut prin cap ar fi fost să se precipite inutil.

Simmel îşi continuă drumul pe Hoistraat şi coborî scările spre port. Încetini pasul când ajunse în Piaţa Pescarului şi traversă alene pavajul părăsit care ducea spre piaţa acoperită. Două femei păreau adâncite într-o conversaţie la colţul Aleii Blestemelor, dar el nu păru să le acorde vreo urmă de atenţie. Poate că nu era sigur în privinţa statutului lor, sau poate că avea altceva în minte.

Sau poate că pur şi simplu nu era în dispoziţia necesară. Când ajunse la chei, se opri timp de câteva minute să fumeze o ţigară, uitându-se la navele care se legănau în debarcader. Criminalul profită de ocazie pentru a fuma şi el o ţigară în umbra depozitului aflat de cealaltă parte a Esplanadei. O ţinu bine ascunsă în palma făcută căuş, pentru ca licărul să nu îl trădeze şi nu-şi luă ochii de la victimă nici măcar o singură clipă.

Când Simmel îşi aruncă mucul de ţigară în apă şi porni în direcţia pădurii municipale, ucigaşul ştiu că aceasta era seara cea mare.

Era adevărat, erau numai vreo 270 de metri de copaci între Esplanadă şi Rikken, cartierul de lux al oraşului, unde locuia Simmel, şi erau destule felinare care să-i lumineze calea; dar nu toate funcţionau, iar 270 de metri puteau fi o distanţă considerabilă. În orice caz, când Simmel auzi câţiva paşi abia perceptibili în urma lui, de-abia se afla la vreo patruzeci de metri de intrarea în pădure, iar întunericul îl împresura din toate părţile.

Cald şi plin de promisiuni, după cum s-a consemnat mai sus, dar dens.

Probabil că nici măcar nu a avut destul timp la dispoziţie să se sperie. Dacă da, poate că spaima a ţinut numai o fracţiune de secundă. Tăişul ascuţit ca lama a venit din spate, l-a nimerit între a doua şi a patra vertebră,

despicând-o diagonal pe a treia, direct prin coloana vertebrală, secţionând esofagul şi carotida. Dacă ar fi lovit cu un centimetru mai în adâncime, mai mult ca sigur că i s-ar fi desprins complet capul de trunchi.

Ceea ce ar fi fost spectaculos, dar de o importanţă redusă din punct de vedere al deznodământului.

Conform tuturor criteriilor imaginabile, Ernst Simmel trebuie să fi fost deja mort înainte ca trupul lui să atingă pământul. Chipul lui se lovi cu forţă de poteca bine bătătorită, acoperită cu prundiş, ochelarii i se sparseră şi îi mai provocară alte răni secundare. Sângele îi curgea din gât, de sus şi de jos, iar când criminalul îl târî cu grijă spre tufişuri, încă mai auzea o bolboroseală uşoară. Acesta din urmă se ghemui în linişte, când auzi un grup de patru sau cinci tineri trecând, apoi îşi curăţă arma, ştergând-o pe iarbă, şi porni înapoi în direcţia portului.

Douăzeci de minute mai târziu, stătea la masa din bucătăria proprie cu o ceaşcă de ceai aburind în mână, ascultând cum se umple încet cada cu apă. Dacă soţia lui ar mai fi fost cu el, cu siguranţă l-ar fi întrebat dacă a avut o zi grea şi dacă era foarte obosit.

Nu în mod deosebit, poate ar fi răspuns el. Mai durează puţin, dar totul merge conform planului.

Mă bucur să aud asta, dragul meu, ar fi zis ea, punând o mână pe umărul lui. Mă bucur să aud asta...

El dădu din cap şi-şi duse ceaşca spre buze.

2

Nisipurile nu se terminau niciodată.

Se continuau la nesfârşit, mereu neschimbate. O mare liniştită, cenuşie, sub un cer palid. O fâşie de nisip tare şi umed, lângă ape, unde el îşi putea menţine un ritm rezonabil. Alături era o întindere ceva mai uscată, de un alb-cenuşiu, năpădită de ierburile de plajă şi de tufişurile măturate de vânt. Pe deasupra mlaştinilor sărate, păsări se roteau în cercuri largi, leneşe, umplând aerul cu ţipetele lor melancolice.

Van Veeteren se uită la ceasul de mână şi se opri. Ezită o clipă. În depărtarea ceţoasă, izbuti să întrevadă clopotniţa bisericii din s'Greijvin, şi totuşi, aceasta era la o mare distanţă. Dacă şi-ar fi continuat drumul, ar fi durat cu siguranţă încă o oră până ar fi ajuns să se aşeze în cafeneaua din piaţă, cu o bere în mână.

Poate că ar fi meritat efortul, dar acum, că se oprise, îi era greu să se convingă singur de chestia asta. Era ora trei după-amiaza. Pornise după prânz — sau brunch, depinde cum priveai lucrurile. În orice caz, mâncase pe la ora unu, după încă o noapte în care se culcase devreme, dar nu reuşise să adoarmă decât cu

mult după miezul nopţii. Era greu de spus care ar fi fost cauza principală a grijilor şi neliniştii care îl frământau în timp ce stătea întins, agitându-se şi răsucindu-se în patul dublu care se încovoia, în timp ce lumina cenuşie a zorilor se apropia din ce în ce mai mult... era greu de spus.

Era în concediu de trei săptămâni, destul de mult după standardele lui, dar nu ieşit din comun, şi pe măsură ce zilele treceau, cel puţin în ultima săptămână, ritualul său zilnic se decalase puţin. Peste încă patru zile urma să se întoarcă la birou şi simţea limpede că nu va putea fi prea energic nici măcar în momentul în care va face asta. Chiar dacă nu prea avusese nicio altă preocupare decât să se odihnească. Stătuse pe plajă, întins pe spate, citind. Stătuse în cafeneaua de la s'Greijvin sau mai aproape în Hellensraut. Cutreierase încolo şi încoace aceste nisipuri interminabile.

Prima săptămână petrecută aici alături de Erich fusese o greşeală. Amândoi îşi dăduseră seama de asta după prima zi, dar planurile nu puteau fi schimbate atât de uşor. Erich fusese eliberat pe cuvânt de onoare, cu condiţia să stea cu tatăl său pe această fâşie îndepărtată a coastei. Încă mai avea de ispăşit zece luni de sentinţă, iar ultima oară când fusese eliberat pe cuvânt de onoare, efectele lăsaseră mult de dorit.

Rămase cu privirea aţintită asupra mării. Era la fel de calmă şi de nepătruns precum fusese pe tot parcursul ultimei săptămâni. De parcă nimic nu putea s-o influenţeze, nici măcar vântul. Valurile care îşi găseau moartea naturală pe plajă păreau să fi traversat distanţe vaste lipsite de speranţă şi viaţă.

Asta nu e marea mea, îşi spuse Van Veeteren.

În iulie, pe măsură ce vacanţa se apropia, aşteptase cu nerăbdare zilele pe care urma să le petreacă împreună cu Erich. Când acestea sosiseră în cele din urmă, abia aştepta-se ca ele să se termine, să poată fi lăsat în pace; iar acum, după douăsprezece zile şi nopţi de singurătate, nu îşi dorea nimic altceva decât să se întoarcă din nou la muncă.

Oare erau lucrurile chiar atât de evidente? Oare nu era doar un mod confortabil de a descrie de fapt ce se în-tâmpla — oare apărea un moment, se întreba el, în care încetăm să aşteptăm lucrurile care vin spre noi şi nu vrem decât să evadăm din ceea ce a trecut deja? Să evadăm. Să închidem totul şi să mergem mai departe, fără să aştep-tăm însă un nou început. Ca o călătorie ale cărei plăceri se diminuează direct proporţional cu distanţa parcursă de la punctul de origine, o călătorie a cărei dulceaţă de-vine din ce în ce mai amară pe măsură ce deznodămân-tul se apropie.

Să evadăm, se gândi el. Să-i punem punct. S-o în-gropăm.

„Pantă descendentă", aşa numesc ei chestia asta. Există întotdeauna o mare în faţa noastră.

Oftă şi îşi scoase puloverul. Şi-l legă în jurul umerilor şi începu să calce pe urmele propriilor paşi. Mergea împotri-va vântului acum şi îşi dădu seama că îi va lua mai mult timp să ajungă până înapoi acasă... doar ca să obţină câte-va ore în plus în această seară, apropo de chestia asta. Casa trebuia curăţată, frigiderul trebuia golit, telefonul trebuia deconectat. Dorea să plece a doua zi de dimineaţă, la prima oră. Nu avea niciun sens să piardă timpul pe aici aiurea.

Lovi cu piciorul o sticlă de plastic abandonată, pro-iectând-o peste nisipuri.

Mâine vine toamna, îşi spuse el.

Auzi telefonul sunând când ajunse la poartă. În mod automat, începu să se mişte mai încet, scurtându-şi paşii, jucându-se cu cheile, în speranţa că aparatul va înceta să ţârâie până în clipa în care va ajunge în casă. Degeaba. Sunetul îşi croia drum cu încăpăţânare prin liniştea posomorâtă. Ridică receptorul.

— Alo?

— Van Veeteren?

— Depinde.

— Haha... Aici Hiller. Cum merg lucrurile?

Van Veeteren îşi reprimă impulsul de a trânti receptorul în furcă.

— Magnific, mulţumesc de întrebare. Trăiam doar cu impresia că vacanţa mea se termină abia luni.

— Exact! Mă gândeam că poate ţi-ai dori câteva zile în plus.

Van Veeteren nu răspunse.

— Pun pariu că ţi-ar plăcea să-ţi petreci ceva mai mult timp pe coastă dacă ai avea ocazia, nu-i aşa?

— ...

— Încă o săptămână, poate? Alo?

— V-aş fi recunoscător dacă aţi trece la subiect, domnule, spuse Van Veeteren.

Comandantul poliţiei păru cuprins de un acces de tuse, iar Van Veeteren oftă.

— Ei bine, s-a întâmplat ceva la Kaalbringen. E la doar treizeci–patruzeci de kilometri distanţă de căsuţa în care locuieşti. Nu ştiu dacă îţi sunt cunoscute locurile acelea. Ni s-a cerut ajutorul, în orice caz.

— Despre ce este vorba?

— Despre crime. Două. Un nebun bântuie prin zonă şi taie capetele oamenilor cu un topor, sau aşa ceva. Toată povestea e în ziarele de azi, dar poate că nu ai...

— Nu am văzut un ziar de trei săptămâni, spuse Van Veeteren.

— Ultima — cea de-a doua, adică — s-a întâmplat ieri sau, mai exact, cu o zi mai devreme. Oricum, trebuie să le trimitem nişte întăriri, şi m-am gândit că, dacă tot erai deja în zonă, poate că...

— Vă mulţumesc foarte mult.

— Pentru moment, las cazul pe seama ta. Îl trimit pe Münster sau pe Reinhart săptămâna viitoare. Presupunând, desigur, că nu l-ai soluţionat tu până atunci.

— Cine e comandantul poliţiei? În Kaalbringen, vreau să spun.

Hiller începu din nou să tuşească.

— Îl cheamă Bausen. Nu cred că îl cunoşti. Oricum, nu mai are decât o lună până iese la pensie şi nu pare deloc încântat să se pomenească pe cap cu toată povestea asta, chiar acum.

— Cât de bizar, spuse Van Veeteren.

— Te duci direct acolo mâine, nu-i aşa? începu Hiller să anime conversaţia. Asta înseamnă că nu va trebui să lungeşti în mod inutil călătoria. Apropo, mai e apa îndeajuns de caldă pentru înot?

— Îmi petrec fiecare zi bălăcindu-mă.

— Chiar aşa... chiar aşa. Bine, o să-i sun să le spun că apari mâine după-amiază. E în regulă?

— Îl vreau pe Münster, adăugă Van Veeteren.

— O să văd ce pot face, spuse Hiller.

Van Veeteren puse receptorul în furcă şi se ridică puţin în picioare, fixând telefonul cu privirea înainte de a-l scoate din priză. Deodată, îşi dădu seama că uitase să cumpere de mâncare. La dracu'!

Ce îl făcuse să se gândească la chestia asta acum? Nici măcar nu îi era foame, cu siguranţă că reacţia era legată de Hiller. Îşi aduse o cutie de bere din frigider, ieşi pe hol şi se lăsă pe spate într-un şezlong.

Criminal care ucide cu toporul?

Îşi desfăcu berea şi, în timp ce o turna într-un pahar înalt, încercă să îşi amintească dacă întâlnise până acum acest gen de violenţă. Era ofiţer de poliţie de 30 de ani — chiar mai mult — dar, indiferent cât căuta şi îşi storcea creierul, nu reuşea să dezgroape măcar un singur ucigaş cu toporul din străfundurile întunecoase ale memoriei sale.

Presupun că a sosit momentul s-o văd şi pe-asta, îşi spuse el, luând o înghiţitură de bere.

3

— Doamna Simmel?

Femeia corpolentă deschise uşa larg.

— Vă rog, intraţi.

Beate Moerk făcu ceea ce i se propusese şi se străduia din răsputeri să mimeze compasiunea. Îi întinse mantaua subţire doamnei Simmel, care se agita în timp ce o aranja pe un umeraş din hol. Apoi îşi pofti musafira în casă, trăgând emoţionată de rochia ei strâmtă şi neagră care, fără îndoială, văzuse şi zile mai bune. Cafeaua era servită pe o masă din sticlă fumurie, aflată între nişte canapele uriaşe din piele, în camera de zi spaţioasă. Doamna Simmel se prăbuşi pe una din ele.

— Înţeleg că sunteţi ofiţer de poliţie?

Beate Moerk se aşeză şi îşi puse servieta pe canapea, alături de ea. Era obişnuită cu întrebarea asta. O aşteptase, de fapt. Era evident că oamenii nu aveau nicio dificultate în a accepta poliţiste în uniformă, dar să te confrunţi cu faptul că purtarea unei uniforme nu era neapărat o sarcină de serviciu părea să fie cu totul altceva. Cum putea o femeie să poarte ceva elegant şi atrăgător, şi totodată să îşi ducă la bun sfârşit obligaţiile de poliţistă?

Care era până la urmă ideea? Că era mai greu să intervievezi femei? Bărbaţii erau adeseori stânjeniţi, dar se deschideau. Femeile treceau direct la subiect, dar în acelaşi timp erau mai puţin deschise.

Cu toate acestea, era sigură că doamna Simmel nu urma să fie o problemă. Aceasta stătea pe sofa şi respira greoi. Grasă şi dizgraţioasă, cu ochii umflaţi, dar cu o privire naivă.

— Da, sunt inspector de poliţie. Mă cheamă Beate Moerk. Îmi pare rău că trebuie să vă deranjez atât de curând după... ceea ce s-a întâmplat. Acum, aveţi pe cineva care să locuiască împreună cu dumneavoastră?

— Pe sora mea, răspunse doamna Simmel. Este plecată doar până la magazin.

Beate Moerk dădu din cap şi scoase un carneţel din servietă. Doamna Simmel turnă cafeaua.

— Zahăr?

— Nu, mulţumesc. Îmi puteţi spune ce s-a întâmplat joia trecută, în decursul serii?

— Eu deja... am vorbit despre asta cu un alt ofiţer de poliţie, ieri.

— Cu inspectorul-şef Bausen, da. Dar v-aş fi recunoscătoare dacă aţi mai relata o dată povestea.

— Nu văd de ce... Nu am nimic special de spus.

— Soţul dumneavoastră a plecat de acasă în jurul orei opt seara, din câte am înţeles că aţi fi afirmat.

Doamna Simmel suspină uşor, dar se controlă de îndată.

— Da.

— De ce a ieşit?

— Se ducea la o întâlnire cu un partener de afaceri. La Vaporul Albastru, cred.

— Cât de frecvent făcea afaceri acolo?

— Din când în când. El lucrează... lucra... în domeniul imobiliar.

— Dar am înţeles că soţul dumneavoastră a fost singur la Vaporul Albastru.

— Poate că nu a venit.

— Cine?

— Partenerul lui de afaceri.

— Nu, evident că nu. Dar soţul dumneavoastră nu a venit acasă când a văzut că această persoană nu are de gând să apară?

— Nu... nu, presupun că s-a gândit că ar putea cina acolo, dacă tot era deja la restaurant.

— Nu mâncase deja?

— Nu, nu cinase.

— Ştiţi despre cine era vorba?

— Poftim?

— Cu cine trebuia să se întâlnească?

— Nu... nu, nu mă amestec niciodată în afacerile soţului meu.

— Înţeleg.

Doamna Simmel făcu un gest spre platoul cu fursecuri şi luă un biscuit cu ciocolată.

— Pe la ce oră vă aşteptaţi să sosească acasă?

— În jur de... ei bine, pe la miezul nopţii, presupun.

— Iar dumneavoastră pe la ce oră v-aţi culcat?

— De ce trebuie să ştiţi lucrul ăsta?

— Îmi cer scuze, doamnă Simmel, dar soţul dumneavoastră a fost omorât. Pur şi simplu, suntem nevoiţi să punem tot felul de întrebări. Dacă nu o facem, nu vom reuşi niciodată să punem mâna pe omul care a comis crima.

— Bănuiesc că e acelaşi.

— Care acelaşi?

— Acelaşi care l-a ucis pe tipul ăla, Eggers, în iunie.

Beate Moerk dădu din cap.

— Există, într-adevăr, dovezi care să sugereze acest lucru. Dar, pe de altă parte, ar putea fi cineva care s-a... ăăă, inspirat din asta.

— Inspirat?

— Da, cineva care s-a folosit de aceeaşi metodă. Nu avem de unde să ştim, doamnă Simmel.

Doamna Simmel înghiţi în sec şi mai luă un biscuit.

— Soţul dumneavoastră a avut vreun duşman?

Doamna Simmel clătină din cap.

— Mulţi prieteni şi cunoştinţe?

— Da...

— O mulţime de parteneri de afaceri, pe care poate că nu îi cunoşteaţi prea bine, nu-i aşa?

— Da, o mulţime.

Beate Moerk luă o pauză şi sorbi o înghiţitură de cafea. Era slabă şi inconsistentă. Dacă procedai ca stăpâna casei şi mai adăugai două bucăţi de zahăr, probabil că era imposibil să îţi dai seama ce băutură era.

— Trebuie să vă rog să îmi permiteţi să vă adresez câteva întrebări pe care le-aţi putea găsi puţin cam indiscrete. Sper că înţelegeţi cât este de gravă această problemă şi că îmi veţi răspunde cât puteţi de sincer.

Doamna Simmel îşi frecă tulburată ceaşca de farfurioară.

— Cum v-aţi descrie căsnicia?

— Mă scuzaţi?

— Cum era traiul dumneavoastră conjugal? Eraţi căsătoriţi de treizeci de ani, dacă nu mă înşel.

— De treizeci şi doi.

— De treizeci şi doi, da. Copiii dumneavoastră au părăsit cuibul. Mai comunicaţi în mod constant?

— Cu copiii, vreţi să spuneţi?

— Nu, cu soţul dumneavoastră.

— Ei bine... da, cred că da.

— Cine sunt prietenii dumneavoastră cei mai apropiaţi?

— Prietenii? Familia Bodelsen, familia Lejne... şi familia Klingfort, desigur. Şi familia noastră, bineînţeles. Sora mea şi soţul ei. Fratele şi sora lui Ernst... Şi copiii noştri, se înţelege de la sine. De ce mă întrebaţi despre ei?

— Ştiţi dacă soţul dumneavoastră a avut vreo relaţie cu vreo altă femeie?

Doamna Simmel se opri din mestecat şi încercă să dea impresia că nu a înţeles întrebarea.

— Cu vreo altă femeie?

— Sau mai multe. De exemplu, dacă v-a fost infidel.

— Nu, clătină ea lent din cap. Cine ar fi putut fi acea persoană? Cine ar fi vrut să fie cu el?

Da, era un mod de a vedea lucrurile, fără îndoială. Beate Moerk luă o înghiţitură de cafea pentru a-şi ascunde zâmbetul.

— S-a întâmplat în ultima vreme ceva care să vă sară în ochi? Ceva neobişnuit în comportamentul soţului dumneavoastră, vreau să spun.

— Nu.

— Sau orice altceva care vă vine în minte?

— Nu. Ce ar putea să fie?

— Nu ştiu, doamnă Simmel, dar m-ar ajuta foarte mult dacă v-aţi gândi cu atenţie la ultimele câteva săptămâni. Poate vă amintiţi ceva. Aţi călătorit în vara asta, de exemplu?

— Două săptămâni în iulie, atâta tot. O vacanţă la superofertă, dar... am călătorit spre destinaţii diferite. Eu

m-am dus cu o prietenă la Kos. Ernst a fost plecat cu un prieten al lui.

— La Kos?

— Nu, nu la Kos.

— Atunci, unde?

— Nu mai ţin minte.

— Înţeleg. Şi în afară de asta, aţi fost acasă?

— Da, în afară de câte o zi, ocazional, când plecam cu Vanessa... Iahtul nostru. Uneori, plecam într-o scurtă călătorie şi poposeam pe undeva noaptea.

Beate Moerk dădu din cap.

— Înţeleg. A existat ceva special, totuşi, care să-l îngrijoreze pe soţul dumneavoastră în ultima vreme?

— Nu... nu, nu cred.

— Nu au apărut prieteni sau cunoştinţe noi?

— Nu...

— Nu v-a spus sau nu v-a sugerat nimic ieşit din comun?

— Nu.

Beate Moerk oftă şi îşi puse jos stiloul. Se lăsă în spate pe canapea.

— Şi cum îi mergeau afacerile?

— Bine, răspunse doamna Simmel, părând surprinsă. Cred că bine.

De parcă nu ar fi fost posibil altfel, gândi Beate Moerk, scuturându-şi câteva firimituri de pe fustă.

— Lucraţi, doamnă Simmel?

Aceasta păru să ezite.

— Îl ajut pe soţul meu la birou, din când în când.

— Şi ce anume faceţi?

— Una, alta... îi mai aranjez biroul. Aduc flori, fac curat, genul ăsta de lucruri.

— Înţeleg. E în Grote Plein, nu-i aşa?

Doamna Simmel dădu din cap.

— Când aţi fost acolo ultima oară?

— Ultima oară? Ăăă, cred că în mai.

Dumnezeule, ce furnicuţă harnică eşti! gândi Beate Moerk.

Aruncă o privire şi prin locuinţă, în primul rând pentru că Bausen o instruise să facă asta. Doamna Simmel o conduse peste tot, respirând greu şi gâfâind, iar pe Beate Moerk aproape că o cuprinse mila pentru ea, pentru faptul că trebuia să întreţină toate aceste încăperi imense. Oricum, fără îndoială, avea o menajeră care să o ajute.

Nu vedea ce rost avea toată chestia asta, dar, până la urmă, situaţia era aceeaşi în toate anchetele crimelor. Scopul era să adune fapte şi informaţii de toate soiurile posibile — cu cât mai multe, cu atât mai bine — şi să le introducă pe toate într-un dosar, să fie pregătite pentru momentul în care apare un progres de orice tip, punct în care orice detaliu, oricât de mărunt, s-ar putea dovedi brusc a fi cheia întregii enigme... a cazului... a misterului, sau cum ai fi dorit să îl numeşti.

Beate Moerk nu mai fusese implicată în anchete criminalistice de peste şase ani, de când fusese stagiară în Goerlich. Pe atunci, nu fusese mai mult decât o mesageră: bătuse la uşi, transmisese mesaje, îngheţase în maşini, aşteptând să se întâmple ceva, iar acel ceva nu se întâmplase niciodată.

Acum însă, se pomeniseră pe cap cu un ucigaş care folosea toporul. Ea, Kropke şi inspectorul-şef Bausen. Nu era de mirare că întreaga poveste părea puţin ciudată.

Bineînţeles că le era trimis un barosan sau altul să-i ajute, dar, până la urmă, cazul era al lor. Oamenii de prin partea locului se aşteptau ca ei să fie cei care îl rezolvau.

Să-l aresteze pe psihopatul ăsta.

Iar când se gândea la Kropke şi la Bausen, îşi dădea seama că un deznodământ fericit depindea în mare măsură de ea.

— Doriţi să vedeţi şi pivniţa?

Dădu afirmativ din cap, iar doamna Simmel o conduse în jos pe scări, icnind şi gâfâind.

În iunie, când se petrecuse prima crimă, era în concediu cu Janos, într-o căsuţă din Munţii Tatra. De atunci, se despărţiseră sau, cel puţin, îl pusese pe linie moartă pentru o vreme. Ratase primele câteva zile ale cazului şi, chiar dacă nu dorea să o recunoască, lucrul ăsta o măcinase destul de mult.

Heinz Eggers. Citise totul despre acest caz şi descoperise imaginea de ansamblu, evident. Participase la interviuri şi interogatorii, schiţase planuri de evoluţie şi rezolvase enigme pentru tot restul verii. Dar nu ajunseseră prea departe, iar ea era prima care să recunoască acest lucru. După toate acele ore de interogatorii şi evaluări, nu izbutiseră să descopere nici măcar umbra palidă a unui suspect. Atât ea, cât şi Kropke investiseră atâtea ore de muncă suplimentară, încât până acum îşi câştigaseră, cu siguranţă, dreptul la o lună de permisie — iar ea ar putea beneficia de asta. Evident, dacă îl prindeau pe blestematul ăla de Tip cu Toporul mai întâi.

Acesta era numele pe care i-l dăduseră ziarele: Ucigaşul cu Toporul.

Şi acum dăduse lovitura din nou.

Cu gândurile în altă parte, o lăsă pe doamna Simmel să o conducă prin toată casa. Şase camere şi o bucătărie — dacă numărase corect — pentru două persoane. Acum, numai pentru una. Plus o piscină şi o saună în pivniţă. O curte interioară şi o grădină mare înspre pădure. Imobiliare? Bausen îi dăduse lui Kropke sarcina de a tatona cum stau lucrurile în compania lui Simmel. Nu era o idee proastă, de fapt. Sigur vor găsi ceva, nu-i aşa?

Dar ce dracu' puteau avea în comun Heinz Eggers şi Ernst Simmel?

Se înţelege de la sine că aceasta fusese întrebarea care o chinuise din clipa în care fusese găsit cadavrul lui Simmel, dar până acum nu izbutise să dea de nimic care să aducă măcar cu o bănuială.

Sau nu exista nicio legătură?

Poate era doar cineva care omora la întâmplare?

Fără un motiv evident şi cu un interval de două luni între cele două crime. Acţionând atunci când credea de cuviinţă. Oare chiar aveau de-a face cu un psihopat, după cum sugerau unii oameni? Un nebun?

Se cutremură, iar părul de pe braţe i se ridică.

— Adună-te, Beate! îşi porunci ea.

Îşi luă rămas-bun de la Grete Simmel pe aleea pavată care ducea spre garaj, scurtându-şi drumul peste pajiştea bine întreţinută şi păşind peste gardul scund de imitaţie de jacaranda. Se aşeză în spatele volanului maşinii şi se gândi să se răsfeţe cu o ţigară, dar îşi reprimă impulsul. Trecuseră mai mult de patru săptămâni de când nu

fumase şi va fi nevoie de mai mult decât de un ucigaş cu toporul pentru a-i anihila voinţa.

Doamna Simmel se oprise pe alee, urmărind-o cu privirea în timp ce se îndepărta; un colos negru şi deprimat care se pomenise brusc împovărat cu o casă în valoare de un milion, un iaht şi o agenţie imobiliară.

Şi numai Dumnezeu ştie ce altceva.

În orice caz, vizita îi clarificase o serie de lucruri.

Nu Grete Simmel fusese aceea care îşi pândise bărbatul în pădure, cu un topor în mână; Beate Moerk era absolut sigură de acest lucru.

Era aproape la fel de sigură şi de faptul că soţia victimei nu angajase pe altcineva să întreprindă acest atac şi că nu era implicată în niciun alt mod. Bineînţeles, nu exista vreo dovadă concretă care să susţină aceste concluzii; dar de ce să nu te bazezi pe discernământ şi intuiţie, când ai fost binecuvântată din belşug cu ambele?

Chiar aşa, de ce să nu o faci?

Se uită la ceasul de la mână. Mai avea timp să se ducă acasă şi să facă un duş înainte de a se întâlni cu barosanul ăla, decise ea.

4

Van Veeteren parcă maşina în faţa grădinii năpădite de buruieni. Verifică dacă numărul de pe cutia poştală cu vopseaua cojită, prinsă de gard, corespundea într-adevăr cu adresa pe care o notase pe bucata de hârtie din buzunarul de la piept.

Da. Nu era nicio îndoială în privinţa asta.

— O vei găsi fără probleme, spusese comandantul de poliţie Bausen. Nu mai e una ca ea în tot oraşul.

Într-adevăr, nu era pic de exagerare în afirmaţia asta. Coborî din maşină şi încercă să arunce o privire peste gardul de arbuşti de spirea încâlciţi. Înăuntru părea a fi întuneric. Ramurile grele, lăsate ale pomilor fructiferi necurăţaţi se întrepătrundeau, cam la înălţimea pieptului, cu vegetaţia de jos — iarbă crescută până la mai mult de un metru înălţime, tufe de trandafiri netunse şi un amestec de lujeri spinoşi de o origine necunoscută — formând o junglă aparent impenetrabilă. De pe trotuar, nu se vedea nici urmă de casă, dar o cărare bine bătătorită indica faptul că exista şansa ca un om să fie pe acolo, înăuntru, pe undeva. O macetă ar fi fost utilă, se gândi Van Veeteren. Tipul trebuie să fie dus cu pluta.

Deschise poarta, se ghemui şi se aventură înăuntru. După numai nouă metri, sau aşa ceva, se pomeni în faţa zidului unei case, iar un bărbat voinic ieşi să îl întâmpine. Avea un chip cu trăsături neregulate, ridat şi foarte bronzat — fusese o vară caniculară. Părul îi era rar, aproape alb, iar lui Van Veeteren îi trecu prin minte că arăta de parcă s-ar fi pensionat deja de o bună bucată de vreme. Era mai aproape de şaptezeci de ani decât de şaizeci, îşi dădu cu presupusul. Dar încă era puternic şi în formă, iar acest lucru era vizibil. Îmbrăcămintea lui indica faptul că se află pe teritoriul său: papuci, pantaloni de cord uzaţi şi o cămaşă de flanelă cu model cadrilat, cu mânecile suflecate.

— Inspectorul-şef Van Veeteren, nu-i aşa?

Îi întinse o mână musculoasă. Van Veeteren o scutură şi îşi confirmă identitatea.

— Îmi cer scuze pentru grădină! Am început să cultiv trandafiri şi alte câteva plante cu vreo doi ani în urmă, apoi m-am plictisit. E al dracu' cât de incredibil de repede cresc toate astea! Nu am idee cum să rezolv problema.

Îşi întinse braţele şi zâmbi conciliant.

— Nu e nicio problemă, spuse Van Veeteren.

— Oricum, bine aţi venit! Urmaţi-mă pe aici; am câteva scaune în spate. Bănuiesc că beţi bere?

— În cantităţi industriale, răspunse Van Veeteren.

Bausen îl studie cu privirea peste buza paharului şi ridică o sprânceană.

— Sper că o să mă iertaţi, spuse el. Am simţit nevoia să verific cu ce ticălos m-am pomenit pe cap. Înainte să ne întâlnim cu restul lumii, vreau să spun. Sănătate!

— Sănătate, zise Van Veeteren.

Se lăsă pe spate în scaunul din nuiele împletite şi goli jumătate de sticlă dintr-o singură înghiţitură. Soarele dogorise pe tot parcursul drumului până acolo; într-adevăr, nu fusese decât o oră, dar îşi simţea cămaşa lipită de spate.

— Cred că valul ăsta de căldură o să dureze.

Comandantul poliţiei se aplecă înainte şi se strădui să găsească un crâmpei de cer prin reţeaua de crengi.

— Da, spuse Van Veeteren. Aveţi o locuinţă agreabilă.

— Nu e rea deloc, îl aprobă Bausen. Odată ce intri în junglă, de obicei eşti lăsat în pace.

Se părea că aşa era. Un cuibuşor bine camuflat, fără îndoială. O marchiză galbenă, murdară; pâlcuri dezordonate de arbuşti şi trandafiri căţărându-se pe zăbrele; iarba deasă, înaltă; parfumul greu al verii târzii; bâzâitul albinelor... Şi curtea interioară însăşi: opt sau nouă metri pătraţi pavaţi cu piatră şi un preş zdrenţuit din funie, două scaune uzate din nuiele, o măsuţă cu ziare şi cărţi, o pipă şi tutun. Lângă peretele casei se afla o bibliotecă şchioapă, plină de cutii cu vopsele, pensule, ghivece cu plante, mai multe reviste şi alte mărunţişuri... o tablă de şah se întrezărea de după câteva lăzi cu sticle goale. O, da, locul ăsta avea ceva cu totul special. Van Veeteren scoase o scobitoare şi şi-o înfipse între dinţii din faţă.

— Un sendviş? îl întrebă Bausen.

— Dacă îmi daţi şi ceva de băut alături. Mă tem că asta s-a golit deja.

Puse sticla pe masă. Bausen îşi stinse pipa şi se ridică în picioare.

— Să vedem ce putem face în acest sens.

Dispăru în casă. Van Veeteren îl auzi trebăluind prin bucătărie şi cântând ceva care aducea cu aria basului din *Pescuitorii de perle*.

Ei bine, îşi spuse el, împreunându-şi mâinile la ceafă. Lucrurile ar fi putut începe mai prost de atât. Mai există viaţă în bătrânul gagiu!

Apoi îl izbi gândul că între ei doi există o diferenţă de vârstă de cel mult opt sau zece ani.

Refuză ezitant oferta de cazare a lui Bausen, sugerând că s-ar putea răzgândi cu uşurinţă ceva mai încolo. În orice caz, spera că stimatul lui coleg îi va păstra o uşă deschisă — pentru cazul în care povestea asta se prelungeşte prea mult, adică...

În loc de asta, închirie o cameră la See Warf. O cameră aflată la etajul al patrulea, cu balcon şi soare la orele amiezii. Cu vedere la port, la chei şi la golf, la marea larg deschisă de dincolo de acesta. Nici aici nu era un loc prea rău, se văzu el silit să recunoască. Bausen arătă spre mare.

— Drept înainte, puteţi vedea Lange Piirs, farul, dar numai în dimineţile senine. Anul trecut, asta a însemnat patru zile. Pe vârful stâncilor de acolo se află Prietenul Pescarului, un restaurant select. Poate ne vom răsfăţa cu o seară acolo, dacă nu ne trece prin minte altceva mai bun de făcut.

Van Veeteren înclină din cap.

— Poate că a sosit momentul să mai muncim şi noi puţin?

Bausen ridică din umeri.

— Dacă insistaţi, inspectore-şef.

Se uită la ceasul de mână.

— O, la dracu'! Ne aşteaptă deja de o jumătate de oră, presupun!

Secţia de poliţie din Kaalbringen era o clădire cu două etaje în Piaţa Mare. Un birou de recepţie, o bucătărie,

vestiare şi câteva celule în pivniţă; o sală de conferinţe şi patru birouri la etaj. Datorită funcţiei sale de comandant al poliţiei, Bausen avea cea mai mare încăpere, desigur, cu birou şi bibliotecă din stejar brun, o canapea de piele uzată şi o vedere panoramică asupra pieţei. Inspectorii Moerk şi Kropke aveau câte un birou mai mic, cu vedere la curtea interioară, iar al patrulea birou era ocupat de sergenţii Bang şi Mooser.

— Daţi-mi voie să vi-l prezint pe inspectorul-şef Van Veeteren, care a venit aici să ne rezolve cazul, spuse Bausen.

Moerk şi Kropke se ridicară.

— Bausen e şeful, interveni Van Veeteren. Nu am venit decât să vă dau o mână de ajutor... când şi dacă va fi nevoie.

— Va fi nevoie, cu siguranţă, răspunse Bausen. Ăştia sunt toţi membrii forţelor de ordine din Kaalbringen. Şi gradele inferioare, desigur, deşi nu m-aş aştepta la mare lucru din partea lor dacă aş fi în locul dumneavoastră.

— Inspector Kropke, se prezentă acesta, aşezându-se în poziţie de drepţi.

Idiotul, gândi Beate Moerk şi se prezentă.

— Inspectorul Moerk este responsabil cu tot farmecul şi cu intuiţia pe care le avem de oferit, zise Bausen. Nu v-aş sfătui să îl subestimaţi.

— Nici n-aş îndrăzni să visez la una ca asta, ripostă Van Veeteren.

— Perfect, trecem la treabă? începu Bausen şi îşi suflecă mânecile. Mai avem cafea?

Beate Moerk făcu un semn spre o tavă aflată pe o masă din colţ. Kropke îşi trecu o mână prin părul deschis la culoare, tuns scurt, şi începu să-şi pipăie nasturele de

sus al cămăşii, pe sub nodul cravatei. Evident, el era cel responsabil cu discursurile.

Răcanul e primul, din câte se pare, gândi Van Veeteren. Poate că Bausen îl introduce în secretele meseriei.

Ceea ce părea imperios necesar, dacă era să fie sincer.

5

— M-am gândit să discutăm mai întâi despre cazul Eggers, spuse Kropke şi aprinse proiectorul de deasupra capului său. Să-l punem pe scurt în temă pe inspectorul-şef Van Veeteren şi, totodată, să facem un rezumat al situaţiei şi pentru noi, restul. Am făcut câteva diapozitive, pentru a simplifica lucrurile...

Se uită întâi la Bausen, apoi la Van Veeteren, în speranţa că va înregistra o reacţie de aprobare.

— Excelent, răspunse Beate Moerk.

Kropke tuşi.

— Pe 28 iunie, dimineaţa devreme, un om pe nume Heinz Eggers a fost găsit mort în curtea din spatele gării. Fusese ucis de o lovitură în partea din spate a capului, aplicată cu un topor sau aşa ceva. Tăişul i-a trecut prin vertebre, prin arteră, prin tot. Trupul a fost găsit de un curier distribuitor de ziare cu puţin după ora şase dimineaţa. Era deja mort de patru–cinci ore.

— Ce fel de om era Eggers? gândi Van Veeteren cu voce tare.

Kropke puse în aparat un nou diapozitiv, iar Van Veeteren putu citi că victima atinsese vârsta de 34 de ani

când viaţa i-a fost întreruptă atât de brusc. Se născuse şi avea domiciliul stabil în Selstadt, cu câţiva kilometri mai departe de mare, dar locuia în Kaalbringen din aprilie, anul curent. Nu avea un loc de muncă permanent nici în Kaalbringen, nici în Selstadt, nici în vreo altă localitate. Avea un cazier bogat: trafic de droguri, atacuri şi bătăi, spargeri de locuinţe, violuri, escrocherii. În total, îşi petrecuse în jur de zece ani din viaţă în diverse închisori şi instituţii, începând de la vârsta de şaisprezece ani. Autorităţile locale nu ştiuseră că se afla în Kaalbringen. Eggers locuise într-un apartament de două camere de pe Andrejstraat. Acest apartament aparţinuse unui bun prieten al său, care, în prezent, era la închisoare. Respectivul fusese condamnat pe o perioadă relativ scurtă — dacă e să o comparăm cu perioadele de detenţie ale lui Eggers — pentru ameninţări şi viol. Plănuise să se liniştească şi să o apuce pe calea cea dreaptă în Kaalbringen, să îşi găsească un loc de muncă serios şi aşa mai departe, dar nu avusese prea mare succes în acest sens.

— De unde vin aceste informaţii? întrebă Van Veeteren.

— Din mai multe surse, răspunse Beate Moerk. În cea mai mare parte, de la o prietenă.

— O prietenă?

— Da, ea aşa îşi spunea, completă Bausen. Locuia împreună cu el în apartamentul respectiv. Dar nu ea l-a ucis, chiar dacă nu părea cine ştie ce afectată de moartea lui.

— Nimeni nu a fost, interveni Moerk.

— În orice caz, avea alibi, explică Bausen. Unul impecabil.

— Cum aţi procedat în cadrul anchetei? întrebă Van Veeteren, băgându-şi în gură scobitoarea, cu celălalt capăt.

Kropke se întoarse spre Bausen pentru ajutor, dar nu primi decât un semn încurajator cu capul.

— Am interogat în jur de cincizeci de oameni, spuse el, majoritatea scursuri ale societăţii de teapa lui Eggers. Prietenii şi cunoştinţele lui sunt, în mare parte, hoţi mărunţi, tipi dependenţi de droguri, genul ăsta de oameni. Cercul lui de prieteni din Kaalbringen nu era atât de mare, de vreme ce nu era aici decât de câteva luni. În jur de vreo doisprezece oameni, poate, pe care noi îi cunoaştem foarte bine. Drojdia societăţii, am putea spune, genul de persoane care îşi petrec toată ziua stând pe băncile din parc şi bând bere. Se droghează unii în apartamentele altora şi îşi pun să se prostitueze rudele de sex feminin în Hamnesplanaden şi în Piaţa Pescarului. Şi, desigur, am intervievat mulţi oameni în urma unor ponturi anonime care, fără excepţie, s-au dovedit că nu au nicio legătură cu cazul.

Van Veeteren înclină din cap.

— Ce număr de locuitori are Kaalbringen?

— 45 000, aproximativ, zise Beate Moerk. Şi câteva mii în plus, în lunile de vară.

— Ce îmi puteţi spune despre nivelul criminalităţii?

— Nu e ridicat, spuse Bausen. Câte un caz neobişnuit de violenţă domestică, din când în când, patru sau cinci ambarcaţiuni furate în timpul verii. Sporadic, câte o încăierare şi un pic de trafic de droguri. Presupun că nu sunteţi interesat de criminalitatea economico-financiară, nu?

— Nu, răspunse Van Veeteren. Sau nu încă, în orice caz. Oricum, ce teorii aveţi despre personajul ăsta, Eggers? Nu trebuie să îmi daţi toate detaliile chiar azi. Prefer să citesc eu despre el şi, dacă am întrebări, să vi le adresez.

Beate Moerk îşi asumă sarcina de a răspunde.

— Niciuna, răspunse ea. Nu ştim absolut nimic. Bănuiesc că am început să credem — înainte de treaba cu

Simmel, mai exact — că trebuie să fie un soi de afacere internă. Un drogat care ucide un alt drogat, dintr-un motiv sau altul. O tranzacţie ratată, o datorie neplătită sau ceva de genul ăsta...

— Nu omori pe cineva care-ţi datorează bani, spuse Kropke. Dacă faci asta, nu o să-i primeşti niciodată înapoi.

— Dimpotrivă, inspectore, oftă Moerk.

Kropke se încruntă.

O, Doamne, îşi spuse Van Veeteren.

— Cafea?

Întrebarea lui Bausen era una retorică. Deja împărţea cănile.

— În cazul în care ceea ce afirmă inspectorul Moerk ar fi adevărat, spuse Van Veeteren, atunci sunt foarte mari şanse să-l fi interogat deja pe ucigaş. Dacă i-aţi trecut prin sită pe toţi... toate scursurile societăţii, nu?

— Probabil că da, replică Bausen. Dar acum a apărut Simmel. Cred că asta schimbă în oarecare măsură situaţia.

— În mod sigur, confirmă Moerk.

Kropke puse un nou diapozitiv în aparat. Era, evident, o fotografie a locului unde fusese găsit Eggers — aruncat pe după nişte containere de gunoi, în curtea din spate a unui bloc de apartamente care, după cum arăta, urma să fie demolat în curând.

— A fost ucis în locul unde a fost găsit? întrebă Van Veeteren.

— Aproximativ, spuse Kropke. A fost mutat doar câţiva metri, cel mult.

— Ce căuta pe acolo?

— Habar nu avem, răspunse Bausen. Trafic cu droguri, presupun.

— Cât era ceasul?

— În jur de unu sau două noaptea, aşa ceva.

— Era drogat?

— Nu în mod deosebit.

— De ce sunt containere cu gunoi lângă un bloc de apartamente care urmează să fie demolat?

Bausen stătu să se gândească o bucată de vreme.

— Nu ştiu. Habar nu avem, de fapt.

Van Veeteren dădu din cap. Kropke turnă nişte cafea, iar Beate Moerk deschise o cutie de la patiserie, plină vârf cu pateuri daneze.

— Minunat, spuse Van Veeteren.

— De la Sylvie's, o patiserie şi cafenea de primă mână, zise Bausen. Vă recomand să le faceţi o vizită. Veţi beneficia de o reducere de 20% dacă le spuneţi că sunteţi poliţist. E chiar după colţ.

Van Veeteren îşi scoase scobitoarea din gură şi se servi cu un pateu.

— Oricum, zise Kropke, în ceea ce-l priveşte pe Eggers, vâslim împotriva curentului, aş putea spune.

— Ce ştiţi despre armă? întrebă Van Veeteren, vorbind cu gura plină. Ce are doctorul de spus?

— O clipă.

Kropke prezentă un nou diapozitiv — o schiţă a modului în care tăişul toporului, sau ce anume era, îşi crease drum prin partea din spate a gâtului lui Eggers, trecând direct prin vertebre, arteră, esofag — prin tot.

— O lovitură puternică? întrebă Van Veeteren.

— Nu neapărat, spuse Beate Moerk. Depinde de modul în care arăta tăişul. Iar acesta pare să fi fost foarte ascuţit... şi subţire.

— Ceea ce înseamnă că nu a fost nevoie de foarte multă forţă, adăugă Kropke.

— De asemenea, se poate observa, spuse Beate Moerk, că a venit dintr-un anumit unghi, dar asta nu înseamnă neapărat ceva special. Ar putea indica faptul că ucigaşul e un tip destul de scund, sau poate e foarte înalt. Depinde însă de modul în care ţinea toporul. Şi de felul în care arată acesta, desigur.

— Gândiţi-vă în câte moduri se poate lovi o minge de tenis, completă Kropke.

Van Veeteren mai luă un pateu danez.

— Şi e sigur că arma a fost un topor? întrebă el.

— Ceva de genul ăla, răspunse Bausen. Cred că vom trece acum la Simmel. Poate inspectorul Moerk va dori să ne pună în temă?

Beate Moerk îşi drese glasul şi-şi răsfoi carneţelul.

— Ei bine, încă nu am ajuns prea departe. De-abia alaltăieri, la ora opt dimineaţa, un tip care făcea jogging l-a găsit în pădurea municipală. Întâi, acesta a observat sângele de pe cărare; atunci s-a oprit să cerceteze despre ce era vorba şi a văzut trupul la câţiva metri depărtare. Criminalul nu pare să fi făcut un efort prea mare pentru a-l ascunde. El — tipul care alerga, vreau să spun — a chemat de îndată poliţia. Inspectorul-şef Bausen şi cu mine ne-am dus împreună la faţa locului şi am izbutit să stabilim că, într-adevăr, se pare că avem de-a face cu acelaşi ucigaş ca şi ultima oară.

— Tăiat dindărăt, menţionă Bausen. Dacă dădea un pic mai tare, capul ar fi fost desprins complet de trup. Era o imagine oribilă.

— Aceeaşi armă? se interesă Van Veeteren.

— Suntem nouăzeci la sută siguri, zise Kropke.

— Sută la sută ar fi fost mai bine, ripostă Van Veeteren.

— Probabil, zise Bausen, numai că nu vorbim despre un topor obişnuit. Tăişul pare să fie mai degrabă lat decât

adânc. Poate de vreo cinsprezece–douăzeci de centimetri. Nu apare niciun semn al capătului tăişului, nici în cazul lui Eggers, nici în acela al lui Simmel, cel puţin după părerea medicului legist. Iar Simmel, în mod special, avea un adevărat gât de taur.

— O macetă, poate? sugeră Van Veeteren.

— Am examinat posibilitatea asta, spuse Bausen. M-am gândit că ar putea fi vreun tip de cuţit sau de sabie cu o lamă foarte tare, dar tăietura este dreaptă, nu curbată, ca în cazul unei macete.

— Hmm, murmură Van Veeteren. Poate că nu e cel mai important lucru, în această etapă a investigaţiilor. Care este legătura dintre Eggers şi Simmel?

Nimeni nu scoase o vorbă.

— Iată o întrebare bună, zise Bausen.

— Încă nu am găsit vreuna, completă Kropke. Dar căutăm în continuare, evident.

— Amândoi erau nişte ticăloşi, adăugă Bausen. Dar în clase diferite, am putea spune. Bănuiesc că afacerile lui Simmel nu ar prea sta în picioare, dar asta este o problemă care îi priveşte mai mult pe cei de la Fisc decât pe muritorii de rând ca noi. Nu a fost implicat în niciun delict dovedit. Nu ca Eggers, vreau să spun.

— Sau, cel puţin, nu a fost prins, remarcă Moerk.

— Droguri? zise Van Veeteren. De obicei, acestea unesc prinţii şi cerşetorii.

— Nimic nu indică vreo legătură de acest gen, spuse Kropke.

Nu ar fi deloc rău dacă am rezolva afacerea asta înainte ca un nou comandant de poliţie să preia postul, gândi Van Veeteren.

— Ce căuta în pădure?

— Era în drum spre casă, răspunse Beate Moerk.

— De unde?

— De la restaurantul Vaporul Albastru. Acolo şi-a petrecut timpul de la opt şi jumătate până la unsprezece, aproximativ. Există mai mulţi martori. După aia a pornit într-o plimbare prin oraş, din câte se pare. Ultimii oameni care l-au văzut în viaţă au fost două femei din Piaţa Pescarului — pe la unsprezece şi douăzeci de minute, plus minus un minut sau două.

— Ce spune raportul medicului legist despre ora morţii?

— Versiunea finală va veni mâine, zise Bausen. Aşa cum arată lucrurile în momentul ăsta, decesul a avut loc între unsprezece şi unu noaptea. Mă rog, între unsprezece şi jumătate şi unu, bănuiesc.

Van Veeteren se lăsă pe spate şi ridică privirea spre tavan.

— Asta înseamnă că există două posibilităţi, spuse el şi aşteptă o reacţie.

— Întocmai, adăugă Beate Moerk. Fie criminalul era pe potecă, aşteptând ascuns, gata să atace pe oricine trecea pe acolo, fie l-a urmărit pe Simmel de la restaurant.

— Poate că s-a ciocnit de el la nimereală, zise Kropke. Din întâmplare, să zic aşa.

— Şi avea un topor cu el tot din întâmplare? remarcă Moerk.

Bun, îşi spuse Van Veeteren. Mă întreb dacă Bausen s-a gândit vreodată la varianta de a avea un succesor de sex feminin. Deşi nu depindea de el, desigur.

6

Patru reporteri pândeau în aşteptare la biroul de recepţie, dar Bausen era evident obişnuit să-i trimită la plimbare.

— Conferinţa de presă e mâine-dimineaţă, la ora unsprezece fix. Nu scoateţi nicio vorbă de la noi până atunci!

Van Veeteren refuză oferta unui prânz decent şi a unui drum cu maşina înapoi la hotel din partea lui Bausen.

— Am nevoie de puţin aer proaspăt. M-am gândit să cumpăr şi câteva ziare.

Bausen dădu din cap.

— Iată numărul meu de telefon, în caz că vă răzgândiţi. Cred că o să fiu acasă pentru tot restul serii.

Îi întinse o carte de vizită lui Van Veeteren, care o introduse în buzunarul de la piept. Apoi, comandantul poliţiei se urcă în Toyota lui relativ uzată şi se depărtă. Van Veeteren îl privi cum pleacă.

Un tip cumsecade, îşi spuse el. Mă întreb dacă joacă şi şah.

Se uită la ceasul de la mână. Ora cinci şi jumătate. Două ore de muncă în camera lui şi apoi cina. Părea a fi

o modalitate bună de a-ţi petrece timpul. Cam asta era singura abilitate pe care izbutise să şi-o dezvolte de-a lungul anilor: priceperea de a omorî timpul.

Bine, şi o anumită abilitate de a identifica infractori violenţi, desigur.

Îşi luă servieta în mână şi porni în direcţia portului.

Paisprezece casete şi trei dosare.

Acesta era tot materialul legat de cazul lui Eggers. Le azvârli pe pat şi ezită o clipă. Apoi sună la recepţie şi comandă o bere. Îşi îndesă dosarele sub braţ şi se duse să stea pe balcon.

Avu nevoie de mai multe minute pentru a potrivi umbrela de soare în aşa fel încât să nu mai fie deranjat de soarele care apunea, dar, odată ce rezolvă asta, iar fata îi aduse berea, rămase acolo până când citi şi ultimul cuvânt.

Concluzia pe care o trase era simplă şi directă, exprimată poate cel mai bine prin cuvintele inspectorului Moerk: „Nu ştim absolut nimic".

Nu s-ar putea spune că ardea de nerăbdare să asculte toate înregistrările interogatoriilor. În condiţii normale, dacă ar fi fost pe propriul teren, ar fi cerut să se realizeze transcrisurile de la bun început; dar, dată fiind situaţia, fără îndoială că era cel mai bine să apuce taurul de coarne şi să-şi pună căştile pe urechi. În orice caz, decise să amâne sarcina asta pe mai târziu sau chiar pe mâine. Preferă să treacă la următoarea crimă şi la modul în care aceasta fusese descrisă în ziare. Cumpărase patru — două naţionale şi două ediţii ale fiţuicii locale, cea de ieri şi cea de azi.

Ziarele naţionale aveau titluri suficient de mari şi de groase, dar texte foarte slăbuţe. Era evident că încă nu

trimiseseră niciun reporter la Kaalbringen. Fără îndoială că îşi vor face apariţia la conferinţa de presă. Omul însărcinat cu cazul, inspectorul-şef Bausen, transmisese un comunicat de presă, dar acesta nu dădea decât o informaţie neacoperită: că poliţia lucrează pe mai multe linii de anchetă.

O, pe bune? se gândi Van Veeteren.

Fiţuica locală era intitulată *de Journaal*, iar informaţiile prezentate erau mai substanţiale: fotografii cu Bausen, cu locul unde fusese găsit cadavrul şi cu victima — deşi era doar o poză de când încă era viu. Şi o fotografie a lui Eggers. Titlul de pe prima pagină zicea: UCIGAŞUL CU TOPORUL LOVEŞTE DIN NOU. ORAŞUL, COPLEŞIT DE TEROARE, iar în materialul din pagina interioară, două întrebări erau subliniate: „Cine va fi următoarea victimă?“ şi „E poliţia noastră în stare să facă faţă provocării?“.

Aruncă o privire peste articole, apoi citi necrologul lui Ernst Simmel, care fusese un fel de erou local şi cetăţean de onoare, din câte se părea — un membru al filialei locale a Rotary Club, directorul clubului local de fotbal şi al comitetului de administraţie al băncii. Avusese mai multe funcţii publice în oraş, înainte să se mute în Spania, şi de-abia întors acasă e asasinat cu brutalitate.

Despre morţi... îşi spuse Van Veeteren şi aruncă ziarul pe podea. Ce dracu' fac eu aici?

Îşi scoase cămaşa şi păşi spre baie. Cum se numea restaurantul ăla?

Vaporul Albastru?

Presupunerea că reprezentanţii presei naţionale îşi vor face apariţia s-a dovedit a fi întemeiată. În timp ce

traversa foaierul hotelului, doi domni de vârstă mijlocie apărură brusc din bar. Tenul lor rumen era un indiciu elocvent al profesiei lor, iar Van Veeteren se opri oftând.

— Inspectore-şef Van Veeteren! Sunt Cruickshank, de la *Telegraaf*!

— Müller, de la *Allgemejne*! îl anunţă celălalt. Cred că ne-am mai întâlnit...

— Pe mine mă cheamă Rölling, spuse Van Veeteren. Sunt un comerciant ambulant specialist în distribuţia de ceasuri cu pendulă. Trebuie să fie o greşeală.

— Ha-ha, făcu Müller.

— Când putem sta puţin de vorbă? întrebă Cruickshank.

— La conferinţa de presă de la secţia de poliţie, mâine-dimineaţă la ora unsprezece, răspunse Van Veeteren, deschizând uşa de la intrare.

— Cine conduce ancheta, dumneavoastră sau Bausen?

— Care anchetă? replică Van Veeteren.

Culoarea cea mai utilizată pentru decoraţiile interioare ale Vaporului Albastru era roşul. Barul nu era ocupat decât pe jumătate, iar în restaurant erau o mulţime de mese goale. Van Veeteren se aşezase chiar în fund, fără vecini apropiaţi; dar chiar şi aşa, exact înainte de a se apuca să mănânce felul principal, un gentleman subţirel cu ochi strălucitori şi un zâmbet emoţionat apăru în faţa ochilor săi.

— Mă scuzaţi, sunt Schalke de la *de Journaal*. Dumneavoastră sunteţi acel inspector-şef, nu-i aşa?

Van Veeteren nu răspunse.

— Am fost ultima persoană care a vorbit cu el. Am fost intervievat de Bausen şi de Kropke, desigur; dar

dacă doriţi să stăm de vorbă, aş fi fericit să vă stau la dispoziţie.

Aruncă o privire plină de subînţeles spre scaunul liber din faţa inspectorului-şef.

— Am putea să ne vedem la bar după ce termin de mâncat? propuse Van Veeteren.

Schalke înclină din cap şi se retrase. Van Veeteren se apucă să mănânce fără chef dintr-o chestie descrisă misterios în meniu drept „Mândria bucătarului cu ciuperci şi brânză". Nici după ce îşi termină masa şi plăti consumaţia, nu ştia ce mâncase.

— A stat pe acelaşi scaun pe care staţi dumneavoastră acum, spuse Schalke. Încă era cât se poate de viu. Un lucru e sigur. Habar nu avea că cineva o să-i reteze capul. S-a purtat la fel ca de fiecare dată.

— Cum? întrebă Van Veeteren, sorbind spuma de deasupra berii.

— Cum? Ei bine, un pic distant şi îngâmfat, ca să fiu sincer. Nu era uşor să vorbească omul cu el. Era mereu aşa. Gândurile lui erau mereu... în altă parte.

Asta nu mă surprinde, se gândi Van Veeteren.

— Părea că încearcă să flirteze puţin cu una dintre fetele care stăteau acolo.

Indică locul.

— Să flirteze?

— Ei bine, poate că e o exagerare din partea mea. Dar se uita la ea destul de insistent.

Van Veeteren dădu din cap.

— Încercaţi să îmi spuneţi că Ernst Simmel era un... fustangiu?

Schalke ezită, dar numai pentru o secundă.

— Ei bine, nu chiar aşa, nu cred. Nu îl cunosc chiar atât de bine, iar el a fost plecat în străinătate atâţia ani... a mai călcat strâmb din când în când, bănuiesc, dar nimic serios.

— Asta înseamnă că nici căsnicia lui nu era atât de serioasă, presupun, replică Van Veeteren.

— Nu. Lucrurile pot fi văzute şi aşa, presupun.

— Şi a plecat de aici pe la ora unsprezece.

— Şi câteva minute.

— În ce direcţie s-a dus?

— Încolo, arătă Schalke din nou cu degetul. În jos, spre piaţă şi port.

— Nu locuia în direcţia opusă?

— Se poate ajunge acolo mergând în ambele direcţii, de fapt. Numai că drumul care trece prin port e puţin mai lung.

— Nu aţi văzut pe nimeni urmărindu-l?

— Nu.

— De ce credeţi că a ales traseul mai lung?

— Nu ştiu. Pentru femei, poate.

— Prostituate?

— Da, avem şi noi una sau două. De obicei, se învârt prin zona aia.

— Aţi mai observat pe cineva că a părăsit barul după Simmel?

— Nu. M-am tot gândit la asta, dar nu îmi amintesc să fi plecat nimeni.

Van Veeteren oftă.

— Ce întrebări aţi pune, dacă aţi fi în locul meu?

Schalke rămase pe gânduri.

— Numai Dumnezeu ştie! N-am idee, ca să fiu sincer.

— Nu aveţi nicio teorie referitoare la cele întâmplate?

Schalke se mai gândi puţin. Era evident că i-ar fi plăcut să vină cu o ipoteză îndrăzneaţă, dar renunţă după un timp.

— Absolut niciuna, pe bune, spuse el. Trebuie să fie un nebun, bănuiesc. Cineva scăpat de la glumeţi, poate.

Glumeţi? se gândi Van Veeteren. O expresie bine aleasă, ideală pentru un om care trăieşte din scris, trebuie să recunosc.

— Bausen a verificat deja varianta asta, spuse el. Singura persoană care a evadat este o bătrână de peste 90 de ani, cu minţile rătăcite. Are Alzheimer şi bântuie prin oraş într-un scaun cu rotile.

— Ah, atunci nu cred că este vorba despre ea, spuse Schalke.

Van Veeteren termină de băut berea şi hotărî că era timpul să se întoarcă acasă. Sări de pe scaunul de bar şi îi mulţumi lui Schalke pentru ajutor.

— Locul ăsta e întotdeauna atât de gol? întrebă el.

— Sfinte Dumnezeule, nu! spuse Schalke. De obicei e plin ochi. Vreau să spun, mai ales că e vineri... Numai că oamenii sunt înţepeniţi de spaimă. Nu îndrăznesc să iasă din casă!

Înţepeniţi de spaimă? se gândi Van Veeteren, care se oprise pe trotuar, afară din bar. Da, bineînţeles că sunt înţepeniţi de spaimă.

Oraşul copleşit de teroare?

Nu-i luă decât zece minute să străbată pe jos distanţa dintre Vaporul Albastru până la port şi See Warf. Erau destule maşini prin preajmă, dar nu văzu mai mult de vreo doisprezece pietoni, toţi în grupuri. Cele câteva baruri şi cafenele care mai erau deschise păreau, de asemenea,

destul de goale. Cinematograful Palladium îşi începuse proiecţia de seară, dar Van Veeteren avea impresia că şi acesta era la fel de gol. Chiar dacă viaţa de noapte din Kaalbringen nu avea nimic demn de menţionat, tendinţa era destul de clară.

Criminalul... călăul... nu lăsase pe nimeni neafectat.

Ceea ce nu era deloc surprinzător. Van Veeteren stătu o bucată de vreme în faţa hotelului şi se întrebă dacă nu ar trebui, eventual, să se ducă până în pădurea municipală şi să arunce o privire, dar se hotărî să aştepte. Era incontestabil mai bine să facă treaba asta la lumina zilei.

Existau o mulţime de alte lucruri de care să se ocupe mâine, desigur, dar în clipa în care se băgă în pat şi porni casetofonul, nu-i răsunară în urechi decât cuvintele inspectorului Moerk.

Nimic. Nu ştim absolut nimic.

Întâmplător, o femeie atrăgătoare, se gândi el. Ce păcat că nu sunt cu douăzeci şi cinci de ani mai tânăr.

Când al doilea interviu ajunse la jumătate, deja dormea buştean.

7

În vis, vechile imagini reveniră să îl bântuie din nou. Aceleaşi imagini. Aceeaşi cumplită incapacitate de a acţiona, aceeaşi furie sterilă, atât de intensă, încât aproape că emitea lumină — Bitte, în colţul canapelei, cu braţele acoperite de urme de ace şi ochii ca două fântâni negre şi goale. Proxenetul, slab ca o greblă, cu părul negru ca smoala şi încâlcit, îl priveşte cu dispreţ, rânjind batjocoritor. Cu mâinile ridicate, palmele în sus, clătinând din cap. Şi celălalt bărbat — chipul ei de dincolo de umărul bărbatului gol. Un spate transpirat, păros, fese grele apăsându-se violent în ea şi lipind-o de perete, picioarele ei larg desfăcute şi ochii reflectându-i pe ai lui, care văd ce vede şi el — timp de o secundă, înainte ca el să se întoarcă pe călcâie şi să plece.

Aceleaşi imagini — şi suprapusă peste ele, întrepătrunzându-se, imaginea fetiţei de zece ani cu plete blonde, râzând în hohote, alergând spre el pe plajă. Cu braţele întinse şi ochi strălucitori. Bitte...

Se trezi. Năpădit de o transpiraţie rece, ca de obicei. Trecură mai multe secunde până să-şi amintească momentul când a ajuns în sfârşit să controleze situaţia...

arma... senzaţia intensă de fericire pe care a simţit-o atunci când aceasta a traversat aerul şi bufnitura surdă, atunci când aceasta le-a penetrat gâturile. Trupurile fără viaţă şi sângele care ţâşnea...

Acel sânge.

Dacă ar fi posibil ca sângele acela să se scurgă pe aceste imagini din vis. Să le acopere, să le facă imposibil de desluşit, irecognoscibile. Să le distrugă. Să lichideze conturile odată pentru totdeauna, să reducă toate datoriile la zero... Dar, chiar şi aşa, nu chinul lui era problema. Nu imaginile erau problema, ci faptele care stăteau la temelia lor. Realitatea de dincolo de ele. Realitatea.

Răzbunarea ei, nu a lui. Fetiţa aceea de zece ani alergând spre el, a cărei viaţă se terminase atât de brusc. Blocată şi strivită la jumătatea drumului, la fel de abrupt şi de inexorabil ca în fotografie. Despre ea era vorba, nu despre altcineva.

Bâjbâi după ţigări. Nu voia să aprindă lumina. Întunericul era lucrul de care avea nevoie; nu voia să vadă nimic acum. Scoase un chibrit. Aprinse ţigara şi inhală adânc, hotărât. De îndată experimentă din nou senzaţia aceea de căldură traversându-i trupul, un val care i se urcă până în cap şi îl făcu să zâmbească. Se gândi din nou la arma lui. O putea vedea în faţa sa, în întuneric. Deodată, se simţi un Macbeth însufleţit şi se întrebă cât va trebui să aştepte până când va sosi momentul să o lase din nou să vorbească...

8

În lumina limpede a dimineţii, cu o briză proaspătă adiind dinspre mare, Kaalbringen părea să fi uitat că e copleşit de teroare. Van Veeteren se bucură de un mic dejun târziu pe balcon şi se uită la mulţimea care mişuna în Piaţa Pescarului, dedesubt. Era evident că nu se vindeau numai bunătăţi din străfundurile mării în chioşcuri, sub marchizele lor multicolore — sigur puteai găsi orice ţi-ar fi trecut prin minte. Dimineaţa de sâmbătă era zi de piaţă; soarele strălucea şi viaţa îşi reluase cursul firesc.

Ceasul din bisericuţa scundă, construită din piatră de calcar, bătu ora zece, iar Van Veeteren îşi dădu seama că dormise aproape unsprezece ore.

Unsprezece ore? Asta însemna oare, se întrebă el, că lucrul de care avea nevoie pentru a dormi bine noaptea era ancheta unei crime? Se gândea la această teorie în timp ce lovea cu linguriţa în vârful oului. Părea o absurditate. Şi ce era cu senzaţia aceea nedefinită care îl cuprinsese în dimineaţa aceasta paşnică? O observase în timp ce făcea duş; încercase să o clătească, dar, la contactul cu aerul sărat, îi reveni cu o intensitate reînnoită.

Încolăci fire esoterice în jurul sufletului său şi îi murmură cuvinte seducătoare în urechi...

Pur şi simplu, simţea că nu e nevoie să se încordeze.

Soluţia cazului îi va veni de la sine. Îl va izbi ca efect al unei coincidenţe. Un cadou din ceruri. Un *deus ex machina!*

O îndurare pe care nu poţi decât să ţi-o doreşti cu smerenie, îşi spuse Van Veeteren. Vezi să nu!

Dar gândul era acolo în continuare.

Cruickshank şi Müller stăteau aşezaţi în foaier, aşteptându-l. Li se alăturase fotograful, un bărbat tânăr şi bărbos care îi scăpă un flash în ochi din clipa în care coborî din lift.

— Bună dimineaţa, inspectore-şef, spuse Müller.

— Aşa se pare, zise Van Veeteren.

— Putem sta şi noi de vorbă după conferinţa de presă? întrebă Cruickshank.

— Dacă scrieţi ce vă spun eu să scrieţi. Un cuvânt în plus, şi veţi fi osândiţi timp de doi ani.

— Bineînţeles, răspunse Müller cu un zâmbet. Regulile obişnuite.

— Voi fi la Sylvie's între ora prânzului şi douăsprezece şi jumătate, preciză Van Veeteren, lăsându-şi cheia camerei la recepţie.

— Sylvie's? Ce e asta? întrebă fotograful, în timp ce îi mai făcea o poză.

— Veţi fi nevoiţi să descoperiţi prin forţe proprii, spuse Van Veeteren.

Inspectorul-şef Bausen îşi intră în atribuţii de faţă cu ziariştii adunaţi şi îşi impuse de îndată autoritatea asupra

desfăşurării conferinţei. Începu prin a aştepta timp de mai multe minute, până când s-ar fi putut auzi şi căderea unei picături de transpiraţie în încăperea ticsită de lume. Apoi începu să vorbească, dar se oprea în clipa în care cineva şoptea ceva sau tuşea; şi îl fixa pe făptaş cu o privire pătrunzătoare. Dacă cineva îndrăznea să îl întrerupă, avertiza că o eventuală repetare a impertinenţei va duce la alungarea imediată a vinovatului din încăpere de către Kropke şi Mooser. El însuşi va da o mână de ajutor dacă va fi nevoie.

Dar răspunse calm şi metodic la toate întrebările care îi erau adresate, adoptând un nivel bine calculat de superioritate, care expunea şi stabilea capacitatea intelectuală limitată a celui care punea întrebarea. Presupunând că ar fi avut aşa ceva.

Omul trebuie să fi fost actor, gândi Van Veeteren.

— Când credeţi că veţi băga criminalul la răcoare? întrebă un reporter cu nasul roşu de la staţia locală de radio.

— Cam în zece minute după ce îl prindem, răspunse Bausen.

— Aveţi vreo teorie la care lucraţi? se interesă Malevic, reporter-şef la *de Journaal*.

— Cum altfel credeţi că operăm? ripostă Bausen. Noi nu lucrăm pentru un ziar.

— Cine conduce de fapt ancheta? întrebă omul trimis de *Neuwe Blatt*. Dumneavoastră sau inspectorul-şef Van Veeteren?

— Cine credeţi că o face? replică Van Veeteren, examinând o scobitoare prea îndelung mestecată. Nu mai spuse nimic altceva, redirecţionând înspre Bausen toate întrebările care i se adresau, printr-un semn al capului. Chiar dacă zâmbea pe sub mustaţă, nimeni nu şi-ar fi putut da seama de asta după expresia feţei lui.

După douăzeci de minute, părea că majoritatea întrebărilor fuseseră deja puse, iar Bausen începu să dea instrucţiuni.

— „Vreau ca ziarele locale şi postul de radio să îndemne pe toată lumea care a fost prin oraş marţea trecută, între ora unsprezece seara şi miezul nopţii, chiar şi câteva minute, în zona din jurul Vaporului Albastru, pe Hoistraat, pe scările care duc spre Piaţa Pescarului şi pe Esplanada care duce spre pădurea municipală, să ia legătura cu poliţia, începând de mâine. Vom avea doi ofiţeri disponibili la secţie, care vor înregistra toate informaţiile pe care le vom primi. Nu vom trece cu vederea dacă un om care a fost prin oraş la acele ore va refuza să ne dea raportul. Nu uitaţi că avem de-a face cu un criminal neobişnuit de violent.

— Dar nu veţi avea parte de un număr prea mare de răspunsuri? se minună cineva.

— Când vânezi un criminal, domnişoară Meuhlich, răspunse Bausen, trebuie să accepţi câteva neplăceri minore.

— Ce credeţi, inspectore-şef? întrebă Cruickshank. Aşa, între patru ochi.

— Între opt ochi, dacă nu greşesc prea mult, spuse Van Veeteren. Nu cred nimic.

— Tipului ăstuia, Bausen, îi cam place să facă paradă cu autoritatea lui, zise Müller. Credeţi că veţi izbuti să lucraţi cu el?

— Puteţi să vă pariaţi viaţa pe chestia asta, ripostă Van Veeteren.

— Aţi descoperit ceva care să vă ajute în anchetă?

— Puteţi scrie că da.

— Dar, de fapt, nu aţi făcut-o.

— N-am spus asta.

— De când nu aţi mai avut un caz pe care să-l lăsaţi nesoluţionat? întrebă Cruickshank.

— De şase ani, zise Van Veeteren.

— Care a fost acela? întrebă curios fotograful.

— Dosarul G...

Van Veeteren se opri din mestecat şi aruncă o privire pe geam.

— A, da, îmi amintesc, exclamă Cruickshank. Am scris despre povestea aia.

Două femei tinere intrară şi aproape că se aşezară la masa de alături, dar Müller le expedie.

— Mai bine vă aşezaţi în colţ, le îndemnă el. Aici e o duhoare insuportabilă.

— Ei bine, începu Cruickshank, avem de-a face cu un nebun, sau e ceva planificat?

— Cine spune că nebunii nu planifică? spuse Van Veeteren.

— Există vreo legătură între victime?

— Da.

— Care este aceasta?

— ...

— De unde ştiţi?

— Daţi-mi un pateu danez!

— Vor mai veni şi alte personalităţi ale poliţiei?

— Dacă va fi nevoie.

— Aţi mai avut vreo experienţă cu criminali care s-au folosit de un topor? se interesă fotograful.

— Ştiu o grămadă de lucruri despre criminali, răspunse Van Veeteren. Şi toată lumea ştie cum se mânuieşte un topor. Cam cât timp se pot lipsi preţuitele dumneavoastră

publicaţii de serviciile dumneavoastră, lăsându-vă să staţi aici, în Kaalbringen? Şase luni?

— Ha-ha, reacţionă Müller. Câteva zile, cred. Dacă nu cumva se întâmplă din nou, vreau să spun.

— Se va întâmpla mai devreme, fără îndoială.

— De unde ştiţi?

— Vă mulţumesc pentru cafea, spuse Van Veeteren, ridicându-se. Mă tem că va trebui să vă părăsesc acum. Nu staţi pe-afară la ore târzii şi nu scrieţi tâmpenii.

— Am scris noi vreodată tâmpenii? întrebă Cruickshank.

— Ce dracu' facem noi aici? întrebă fotograful după ce Van Veeteren plecă şi îi lăsă singuri.

— Ce dracu' fac eu aici? îşi spuse Van Veeteren şi urcă pe locul pasagerului, lângă Bausen.

— Nu e o imagine prea plăcută, zise Bausen. Cred că o să rămân aici şi o să mă ocup de planificare.

Van Veeteren îl urmă pe medicul legist care şchiopăta.

— Meuritz, spuse el după ce intrară în încăpere. Mă cheamă Meuritz. De fapt, biroul meu este în Oostwerdingen, dar de obicei lucrez o zi pe săptămână şi aici. În ultima vreme, am lucrat pe-aici ceva mai mult de atât.

Scoase targa din congelator şi trase la o parte cearşaful cu un gest exagerat. Van Veeteren îşi aminti de o afirmaţie pe care o făcuse odată Reinhart. Nu există decât o singură profesie: aceea de matador. Restul sunt substitute şi umbre.

Bausen avea dreptate, fără îndoială. Chiar dacă Ernst Simmel nu fusese nici viu un exemplar frumos de bărbat, nici Ucigaşul cu Toporul şi nici Meuritz nu făcuseră nimic

pentru a ameliora situaţia. Era întins pe burtă şi, din motive pe care Van Veeteren nu izbutea să le înţeleagă prea bine, dar care erau, fără îndoială, pedagogice, Meuritz aşezase capul la un unghi de nouăzeci de grade faţă de gât, într-o poziţie verticală, care să ofere o vizibilitate cât mai bună asupra inciziei.

— O lovitură de maestru, trebuie să recunoaştem, spuse el, împungând rana cu un pix cu bilă.

— De maestru? rămase Van Veeteren perplex.

— Uitaţi-vă la asta!

Meuritz îi arătă o radiografie.

— Ăsta este Eggers. Observaţi unghiul pătrunderii! O diferenţă de numai câteva grade. Întâmplător, au avut aceeaşi adâncime...

Van Veeteren examină poza oaselor albe retezate, în contrast cu fundalul negru.

— ...a aterizat de sus, diagonal din dreapta.

— Un dreptaci? întrebă Van Veeteren.

— Probabil. Sau un stângaci care e un bun jucător de badminton. Un tip obişnuit să dea prize de dreapta pornind din partea stângă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Joc badminton de trei ori pe săptămână, preciză Van Veeteren.

Cine a fost cel care a zis ceva de mingi de tenis, nu cu mult timp în urmă?

Meuritz dădu din cap şi îşi împinse ochelarii până sus, pe frunte.

— E aceeaşi armă? continuă Van Veeteren. Scoateţi-i pixul acela din gât, dacă nu vă supăraţi.

Meuritz îşi şterse pixul de halatul alb şi îl puse înapoi în buzunarul de la piept.

— Cu siguranţă, zise el. Pot chiar să afirm că sunt în stare să îl descriu — un topor cu un tăiş foarte ascuţit, şlefuit, fără îndoială, de un expert. Lung de doisprezece centimetri şi jumătate şi destul de lat. Poate de cincisprezece centimetri, poate de mai mult.

— De unde ştiţi chestia asta?

— A pătruns la exact aceeaşi distanţă în ambele cazuri şi s-a oprit când a ajuns la mâner. Dacă tăişul ar fi fost mai lung, craniul ar fi fost cu siguranţă despărţit de trup. Aţi văzut vreodată chestiile pe care le folosesc măcelarii pentru a tăia oasele?

Van Veeteren dădu din cap. Începu să regrete faptul că mâncase trei pateuri daneze la cafeneaua de lux Sylvie's.

— Ora decesului?

— Între unsprezece şi jumătate şi douăsprezece şi jumătate, în linii mari.

— Aţi putea să-mi daţi o oră mai exactă?

— Mai aproape de unsprezece jumătate–douăsprezece fără douăzeci de minute, dacă doriţi să insistaţi.

— Aţi mai întâlnit aşa ceva până acum? arătă Van Veeteren spre cadavrul albastru-deschis.

— Nu. Întotdeauna e ceva nou de învăţat în această profesie.

Deşi trecuseră trei zile şi jumătate de când trupul lui Ernst Simmel fusese găsit şi aproape patru zile de când fusese ucis, locul crimei nu îşi pierduse atractivitatea. Poliţia îl izolase printr-o bandă roşu cu alb şi cu avertismente scrise, dar câţiva oameni treceau totuşi de aceste

marcaje din pădure, un şuvoi subţire de cetăţeni din Kaalbringen care nu voiau să rateze şansa de a vedea semnele albe de prin tufişuri şi balta de sânge uman de pe potecă, în vreme ce aceasta se închidea din ce în ce mai mult la culoare.

Sergentului Erwin Bang i se încredinţase sarcina de a păstra ordinea şi de a-i ţine sub control pe cei mai curioşi. Îşi executa această misiune cu toată demnitatea şi atenţia la detalii pe care i le permiteau cele 72 de kilograme ale sale. Din clipa în care se adunau mai mult de doi vizitatori deodată, le cerea să plece.

— Haideţi! Mişcaţi-vă! Continuaţi-vă drumul!

Lui Van Veeteren i se părea că Bang trata situaţia mai degrabă ca un agent de circulaţie decât ca orice altceva. Dar acest fapt era prea puţin important, desigur.

— Poţi ţine spectatorii la distanţă, pentru ca inspectorul-şef şi cu mine să putem arunca o privire fără să fim deranjaţi? întrebă Bausen.

— Bineînţeles, se rezolvă. Hai, mişcaţi-vă! zbieră Bang, şi câteva stoluri de stăncuţe şi porumbei guleraţi se speriară şi îşi luară zborul. Hai, repede! Asta e o anchetă la locul crimei!

— Te poţi duce să bei o ceaşcă de cafea, zise Bausen după ce rămaseră singuri. O să stăm pe-aici cam o jumătate de oră. Cred că putem scoate marcajele şi restul chestiilor după aceea. Poţi să le iei pe toate înapoi la secţie.

— Aşa voi face! exclamă Bang, salutând milităreşte. Urmă sarcina care îi fusese trasată şi porni în direcţia Esplanadei şi a cafenelei din port.

— Bine, spuse Bausen, băgându-şi mâinile în buzunare. Ăsta a fost sergentul Bang.

Van Veeteren se uită în jur.

— Hmm, mormăi el.

Bausen scoase un pachet de ţigări din buzunar.

— Doriţi una?

— Nu, răspunse Van Veeteren, dar o să iau una chiar şi aşa. Putem încerca un mic experiment?

— Dorinţa dumneavoastră e ordin pentru mine, zise Bausen, aprinzând două ţigări şi întinzându-i una lui Van Veeteren. Ce doriţi să facem?

— Să ne plimbăm pe cărare vreo douăzeci–treizeci de metri. Apoi, eu mă întorc cu dumneavoastră în urma mea şi vom vedea dacă vă pot auzi.

— În regulă, spuse Bausen, dar am testat deja chestia asta. Cărarea a fost bătătorită de atâtea picioare, e al naibii de greu. Nu veţi auzi absolut nimic.

Făcură experimentul, iar predicţia lui Bausen se dovedi a fi absolut corectă. Murmurul îndepărtat al mării şi foşnetul vântului printre copaci erau suficiente pentru a masca orice alt zgomot. Bausen izbuti să pună mâna pe umărul lui Van Veeteren înainte ca acesta din urmă să-i observe prezenţa.

— Aşa s-a întâmplat, prin urmare, spuse Bausen.

Van Veeteren dădu din cap.

— Şi bănuiesc că aţi făcut o examinare minuţioasă? adăugă el.

— La locul crimei? Bineînţeles că da. Am curăţat cu aspiratorul fiecare fir de iarbă în parte. Nu am găsit absolut nimic! Doar sânge şi iar sânge. E uscat, puteţi vedea. N-a mai plouat de trei săptămâni. Nu există nicăieri nici un pic de pământ moale sau vreo urmă de paşi. Nu, nu cred că vom obţine vreun indiciu de acest gen. Se pare că şi-a şters tăişul armei într-un loc, dar atâta tot.

— Dar în cazul lui Eggers?

— Aceeaşi poveste. Un muc de ţigară ne-a stârnit interesul pentru o bună bucată de vreme, dar s-a dovedit că era vechi de două zile. Numai chestia asta a necesitat o săptămână de muncă din partea mai multor ofiţeri.

— Opinia lui Meuritz este confirmată şi de alţi medici legişti, nu-i aşa? întrebă Van Veeteren.

— De alţi patru. Nu pentru că aş fi presupus că are nevoie de ei. E un medic al dracului de competent, chiar dacă se lucrează puţin mai dificil cu el.

Van Veeteren se aplecă în faţă şi examină iarba pătată.

— Aţi auzit de Heliogabalus? întrebă el.

— Tipul cu sângele pe iarbă?

— Da, despre el este vorba. Împărat roman, 218–222. Ucidea oameni pentru că îi plăcea să vadă contrastul dintre roşu şi verde. Un estet care nu făcea compromisuri, incontestabil. Deşi trebuie să menţionăm că sângele nu îşi păstrează prea bine culoarea...

— Nu, răspunse Bausen. Şi, oricum, nu prea avea cum să fie motivul just în acest caz. Trebuie să fi fost beznă ca smoala pe-aici marţea trecută, în timpul nopţii. Două felinare alăturate de pe cărare erau stinse.

— Hmm, mormăi Van Veeteren. Atunci o să îl eliminăm pe Heliogabalus. E întotdeauna plăcut să scoţi un nume de pe lista suspecţilor.

Câţiva detectivi amatori din rândurile marelui public se apropiau dinspre Rikken. Mai mult ca sigur, Bang pusese o formă oarecare de baraj pe la port, pentru că în ultimele zece minute fuseseră lăsaţi în pace. Bausen se uită la ceasul de mână.

— Patru şi jumătate, spuse el. Am un picior de berbec în congelator. Nu are nevoie decât de un pic de frigere. Cum vi se pare?

Van Veeteren ezită.

— Dacă îmi permiteţi să petrec vreo două ore la hotel înainte.

— Desigur, răspunse Bausen. Sunteţi bine-venit în cuibuşor în jur de şapte. Sper că vom putea sta afară.

9

Beate Moerk lunecă în cada de baie şi stinse lumina. Se lăsă învăluită de apa fierbinte şi îşi imagină că era în interiorul unui pântec. Aceasta era o imagine care îi tot revenea, şi fără îndoială că avea o oarecare semnificaţie.

Îşi pipăi talia şi coapsele şi avu senzaţia că nu se îngrăşa. Avea cincizeci şi cinci de kilograme. Obişnuia să alerge opt kilometri, ultimii doi cât putea ea de repede. Era adevărat că unii experţi susţineau că viteza cea mai eficientă pentru arderea caloriilor era de maximum 60%, dar ce dracu'! Sigur mai pierdeai câteva grame în plus dacă te forţai cu adevărat.

Destulă frivolitate pentru moment! Îşi sprijini capul de marginea căzii şi-şi lăsă oboseala să crească şi să i se răspândească prin tot corpul. Am treizeci şi unu de ani, gândi ea. Sunt o femeie poliţist în vârstă de treizeci şi unu de ani. Fără un soţ. Fără copii. Fără o familie, o locuinţă, un iaht...

Şi acesta era un gând care obişnuia să revină. Nu îşi făcea mari probleme în privinţa unei case sau a unui iaht. De asemenea, se putea vedea descurcându-se fără un bărbat, cel puţin pentru momentul de faţă. Dar copiii erau altceva. Cu totul altceva.

Ea trăia într-o altă lume, de fapt. Poate era modul ei de a scăpa de sentimentul că îi plăcea să viseze despre sine întinsă în interiorul unui pântec. Cine ştie? Dintre cele şapte sau opt „cele mai bune prietene" pe care le avusese pe când fusese adolescentă, cel puţin cinci sau şase aveau deja o liotă de copii la vârsta asta; era conştientă de acest lucru. Şi soţi, şi iahturi, că tot veni vorba. Şi totuşi, slavă Domnului, ea nu mai locuia în Friesen — asta a fost o condiţie esenţială, desigur. Nu ar fi fost în stare să supravieţuiască dacă ar fi trebuit să facă faţă tuturor situaţiilor care s-ar fi născut din faptul de a locui acolo, pe oriunde s-ar fi dus. Viaţa ei independentă şi relaxată s-ar fi contractat ca un... ca un prezervativ folosit, dacă ar fi fost silită să îndure pe toată lumea şi toate lucrurile, care să o preseze fără încetare. Cu părinţii, cu boroboaţele din copilărie şi tâmpeniile din adolescenţă apăsând-o ca un semn de castă pe frunte. Ca un cuprins scris cu litere prea mari, de care ea nu se putea detaşa niciodată! La dracu', nu, îşi spuse ea.

Şi totuşi, mai devreme sau mai târziu, va trebui să dea naştere acelui copil; mai devreme sau mai târziu va trebui şi ea să se conformeze regulilor unui mod de viaţă acceptat. Ştia acest lucru deja de câţiva ani, dar, ori de câte ori îşi sărbătorea ziua de naştere, îşi mai dădea încă un an. Un moratoriu de douăsprezece luni, îşi spunea ea. Încă o tură. Nu era un cadou rău de ziua cuiva şi, fără îndoială, va fi pe lista ei de dorinţe pentru cel puţin încă un an.

Bâjbâi după săpun şi îl găsi, apoi schimbă subiectul. Evident, acum nu era momentul pentru a începe să se gândească la un soţ şi la copii. Pe lângă asta, realitatea era că, probabil, numai un poliţist s-ar fi gândit să ia de

nevastă o poliţistă, de aceea, alegerea era în oarecare măsură limitată. Bang, Mooser, Kropke... ferească Dumnezeu! Începu să-şi săpunească sânii... încă erau tari şi fermi; un alt gând care îi tot revenea era acela că, într-una dintre aceste zile, va începe să-şi deteste sânii; întregul corp, dacă vorbim de chestia asta. Bineînţeles, era o traumă pe care o împărtăşea cu toate femeile. Un fapt al vieţii, se zice, unul care trebuia acceptat... Oricum, atât Kropke, cât şi Mooser erau deja căsătoriţi. Slavă Domnului!

Şi totuşi, în seara asta nu-şi dorea să se gândească la niciunul dintre ei. Ce rost ar avea să o facă? Persoana căreia urma să-şi dedice atenţia pentru următoarele câteva ore nu era un ofiţer de poliţie. Dimpotrivă. Era celălalt bărbat.

Ucigaşul cu Toporul. El şi nimeni altcineva.

El e cel pe care îl doresc.

Când se gândi la asta, zâmbi. Zâmbi şi aprinse lumina cu o grabă care i se păru prea bruscă.

De-abia apucase să se aşeze la birou, când îi sună telefonul. Avea lângă ea o cană de ceai rusesc, iar singura lumină din cameră forma un oval mic în care se întindeau carneţelele ei.

Mama ei, bineînţeles. Ei bine, ar putea rezolva apelul ăla acum, decât să o întrerupă din treabă mai târziu.

Are Beate de gând să vină acasă duminica asta? Asta voia să ştie. Tata ar fi atât de bucuros. Fusese deprimat toată săptămâna, iar doctorii ziseseră că... bine, era o decizie la care poate ar fi putut reveni. Dar Beate ce mai face? Lucrează! Desigur că nu ar trebui să se implice în treaba aia oribilă cu crima; se înţelege de la sine că aia e treabă de bărbat, nu? Ce, nu mai există bărbaţi în rândurile poliţiei din Kaalbringen? Ce fel de loc e ăsta?

Apelul se termină după vreo zece minute, iar conştiinţa ei vinovată începu s-o frământe ca un dinte dureros. Aruncă o privire pe geam, urmărind ultimele clipe ale apusului de soare, care răspândea o lumină simbolică peste întregul cer, şi decise să se ducă totuşi acasă, timp de câteva ore, duminică seara. Ar putea petrece toată noaptea acolo şi ar lua primul tren înapoi luni dimineaţa... da, desigur, nu avea altă opţiune.

Scoase telefonul din priză. Pentru orice eventualitate. Până la urmă, nu era imposibil să sune şi Janos, iar ea nu avea niciun chef să sacrifice o seară întreagă pentru acea părticică vinovată din conştiinţa ei... nu pentru încă o bucată de vreme, cel puţin.

Ucigaşul cu Toporul.

Deschise cele două carneţele şi le aşeză unul lângă altul. Începu să-l studieze pe cel din stânga.

„Heinz Eggers", era scris în partea de sus a foii, subliniat cu două linii.

Născut pe 23 aprilie 1961, în Selstadt.

Decedat pe 28 iunie 1993, în Kaalbringen.

Acestea erau două informaţii incontestabile, desigur. Dedesubt, urma un şir îndelungat de notiţe. Părinţii şi fraţii. Studiile. Diverse adrese. O listă cu nume de femei. Un număr de date care precizau când a intrat şi a ieşit Eggers din diverse instituţii juridice, majoritatea închisori, date ale condamnărilor şi sentinţe.

Doi copii cu femei diferite. Prima, o fetiţă, născută în Wodz, pe 2 august 1985. Mama, o anume Kristine Lauger. Al doilea, un băieţel născut pe 23 decembrie, cu două zile înainte de Crăciun, remarcase ea de mai demult, în 1991. Încă nu împlinise doi ani, aşadar. Numele mamei era Matilde Fuchs, oraşul de domiciliu şi adresa necunoscute. Se

gândi câteva secunde la această femeie, meditând la faptul că părea ca ea să fi realizat ceea ce Beate doar îşi dorea. Un copil fără tată — şi totuşi, asta îşi dorea ea cu adevărat, oare? Totodată, exista posibilitatea ca Fuchs să nu fie decât o drogată şi o curvă care îşi dăduse de mult copilul nedorit altor tutori, mai adecvaţi. Da, asta era o ipoteză mult mai verosimilă.

Ei bine? Cât de departe ajunsese cu gândurile ei noaptea trecută? Era o întrebare importantă, fără îndoială... Mai dădu câteva pagini. Iată!

Ce căutase Heinz Eggers în curtea aia? Asta era esenţa problemei! De ce, ca să fim mai exacţi, se afla acest renegat al societăţii, acest paria, în curtea de pe Burgislaan, la numărul 24, la ora unu noaptea (sau poate chiar mai târziu), pe 28 iunie 1993?

Ştia că era o întrebare bună şi, chiar dacă nu avea încă posibilitatea de a da un răspuns definitiv, putea trage câteva concluzii, desigur, fără să treacă peste limitele logicii şi fără să lunece într-o încâlceală a speculaţiilor. Oricine ar fi putut face greşeala asta.

În primul rând, chiar dacă Eggers era un consumator de stupefiante confirmat, se putea presupune că era în stare de un anumit nivel de gândire raţională — nu avea prea mult drog în sânge în noaptea respectivă; murise „curat" şi treaz (iar ea, ca o bună creştină, putea spera că acest lucru îi va asigura un avantaj considerabil atunci când Cel de Sus va începe să îi inventarieze viaţa pământească, în lumea de apoi). În orice caz, Eggers nu avea cum să se fi nimerit din întâmplare pe Burgislaan. Cu siguranţă, se dusese acolo dintr-un motiv. În toiul nopţii. Pe 28 iunie. Singur.

Luă o înghiţitură de ceai.

În al doilea rând, niciunul dintre personajele dubioase cu care se înhăitase Eggers — iar ea îi chestionase pe toţi — nu avea nici cea mai vagă idee ce anume învârtea el acolo, nici măcar aşa-numita lui prietenă, care desigur că dormise buştean în noaptea respectivă, după ce îşi petrecuse ziua sau zilele anterioare bând cantităţi impresionante de vin. Când ea şi Kropke îi presaseră şi mai tare, cerându-le să facă o presupunere de cunoscători, tot ce le trecuse prin cap fusese că, probabil, Heinz primise un indiciu. Un pont. Informaţia că o persoană are ceva de vânzare... ceva marfă. Droguri de vreun fel... heroină sau amfetamine, sau chiar haşiş. Putea fi orice. Heinz cumpăra cât putea. Vindea copiilor mici tot ce nu reuşea să bage în el.

A treia concluzie, aşadar: Ucigaşul cu Toporul stabilise o întâlnire cu el. Eggers era victima aleasă, nimeni altcineva. Fapta fusese plănuită şi pregătită cu meticulozitate. În niciun caz nu încăpeau epitete ca „psihopat", „sărit de pe fix" sau altele asemănătoare, pe care le utilizau cu atâta uşurinţă unii oameni. Singura categorie în care se putea încadra fapta era crimă de gradul întâi! Nu fusese ceva comis în înflăcărarea momentului, nu existau circumstanţe atenuante, nu fusese un drogat care îi dăduse altui drogat cu ceva în cap.

Crimă de gradul întâi. Nu exista nicio urmă de îndoială în privinţa asta, nici despre ce tip de om era de fapt Ucigaşul cu Toporul — un criminal meticulos, foarte încrezător în sine, care ştia precis ce făcea. Care nu părea să lase nimic la voia întâmplării şi care...

În al patrulea rând, care avea un motiv!

Se lăsă pe spate în scaunul ei şi luă o înghiţitură sănătoasă de ceai.

Un ucigaş foarte hotărât.

Trecu la celălalt carneţel.

Ernst Leopold Simmel.

Mult mai puţine date în acest caz. Numai câteva pagini. Pur şi simplu, nu avusese puterea de a consemna multitudinea de informaţii pe care Kropke le pescuise din surse precum dosarele consiliului local, registrele naţionale, actele companiilor, falimente, afaceri cu societăţi fictive, comisioane, declaraţii de venit, călătorii de afaceri şi numai Dumnezeu ştie din ce altă parte. Se uită rapid peste ceea ce îşi notase, apoi se concentră asupra întrebărilor de la final, cele pe care le scrisese noaptea trecută, înainte de a se băga în pat. Secretul era să pui întrebările potrivite, aşa cum obişnuia mereu să sublinieze bătrânul Wundermaas, favoritul ei de la Colegiul de Poliţie din Genschen. Nu înceta să le reformulezi! obişnuia el să bombăne nerăbdător, în timp ce te aţintea cu privirea lui pătrunzătoare. Răspunsurile pot fi mai dificil de găsit decât acul în carul cu fân! Prin urmare, puteţi cel puţin să vă asiguraţi că scotociţi în carul de fân adecvat!

Ei bine, care erau întrebările care se puteau pune despre Simmel? Cele potrivite. Mai luă o înghiţitură de ceai şi începu să se gândească la asta.

Ce făcea el când a ieşit seara, marţea trecută? Se ştia răspunsul.

De ce alesese să treacă prin Piaţa Pescarului? Răspunsul la această întrebare era, de asemenea, destul de evident.

Când a început Ucigaşul cu Toporul să îl urmărească? Un bun punct de pornire, poate? Şi care era răspunsul?

Din apropierea Vaporului Albastru? Mai mult ca sigur că da. Trebuie să-l fi urmărit mai mult sau mai puţin pe întregul traseu prin oraş. Da, cum altfel?

Ce dovedeşte chestia asta?

Îşi ridică privirea şi se uită pe geam. Oraşul se întindea sub ochii ei. Stinse lampa de pe birou, şi brusc, Kaalbringen apăru plin de lumină, în strălucirea nenumăratelor lămpi care prindeau viaţă după căderea nopţii. Principalele artere de circulaţie şi clădiri erau clar luminate — Bungeskirke, Hoistraat, Piaţa Mare, primăria, blocurile-turn dinspre Dünningen... Prietenul Pescarului. Da, acela trebuie să fie restaurantul, cocoţat acolo sus, pe vârful stâncii. Nu se gândise niciodată la asta. El trecuse pe lângă toate astea; criminalul făcuse pe jos tot drumul de la Vaporul Albastru, la numai câţiva metri în spatele victimei sale, şi trebuie să...

Trebuie să existe martori.

Acesta este cel mai evident lucru din lume. Pur şi simplu, oamenii trebuie să-l fi văzut pe Ucigaşul cu Toporul, în timp ce acesta se strecura în umbra pereţilor, pe Langvej şi Hoistraat, în timp ce cobora în fugă scările, în timp ce traversa pe furiş Piaţa Pescarului... Nu există nicio altă posibilitate. Oricine ar fi, nu este invizibil. Ce sugerează asta?

La fel de evident era faptul că mâine îşi vor deschide uşile şi pentru acest detectiv faimos, iar marele public va năvăli câtă frunză şi iarbă în birourile poliţiei; că, mai devreme sau mai târziu, cineva — poate chiar mai mulţi oameni — va apărea şi va demonstra că l-a văzut. Nu ştiau că este el, bineînţeles; şi totuşi îl văzuseră, iar acum raportau acest lucru. Îl priviseră direct în faţă, ba chiar îl salutaseră!

Aşa se întâmplaseră lucrurile. Beate aprinse din nou lumina. În câteva zile, vor avea numele Ucigaşului cu Toporul, ascuns într-o cantitate uriaşă de informaţie com-

plet irelevantă; şi nimeni nu va şti care e el. Nu va exista niciun criteriu de separare a grâului de neghină. Sau va avea rost să stea cineva să treacă prin sită toate acele informaţii? Va considera cineva că merită oboseala? Kropke, eventual.

Căcat! îşi spuse ea. Asta e sarcina ideală pentru Kropke. Şi dacă asta se va întâmpla, am putea la fel de bine să ne recunoaştem înfrângerea de la bun început.

Dar cu siguranţă trebuie să existe nişte scurtături. Vreo mică şmecherie? Un mod de a vedea dincolo de masa de date irelevante? Trebuie să existe. Şi atunci, care era întrebarea pe care o putea scrie pe următoarea pagină, subliniind-o de patru ori?

Era deja acolo.

„Care e legătura?", zicea ea. Beate se uită fix la aceasta, timp de câteva clipe. Apoi, desenă un triunghi. Scrise numele lui Eggers, respectiv pe al lui Simmel în două colţuri. Ezită un moment înainte să îl pună pe Ucigaşul cu Toporul în cel de-al treilea colţ. Îşi contemplă capodopera.

Ce dracu' fac eu aici? se gândi ea. Ce tâmpenie mai e şi asta? Ce aiureală copilărească!

Cu toate acestea, desenul părea a fi plauzibil, fără îndoială. Dacă aş fi avut un computer, medită ea, l-aş fi putut introduce pe Simmel într-un capăt, iar Eggers în celălalt. Modelele care ar fi apărut ar fi evidenţiat mai devreme sau mai târziu un punct sau ar fi produs o întrepătrundere de linii indicând o chestie care să aibă sens. Un singur nume s-ar fi ridicat din haos, sau oricare altul ar fi fost termenul matematic pentru chestia asta, şi acela ar fi fost numele Ucigaşului cu Toporul. Totul ar fi atât de simplu!

O, să fim serioşi, îşi spuse Beate Moerk, îmi pierd concentrarea! Dacă există pe această lume un lucru pe care să nu îl înţeleg, acelea sunt computerele.

Îşi închise carneţelele şi, uitându-se la ceas, observă că era prea târziu pentru filmul ăla italian de la televizor, pe care oricum nu intenţionase cu adevărat să-l vizioneze. Nu, ea nu era adepta abordării cantitative. Cotrobăiala plictisitoare printr-o căpiţă de fân după alta nu era pentru ea; Kropke se putea ocupa de chestia asta, cu ajutorul lui Mooser şi al lui Bang. Ea avea lucruri mai bune de făcut.

Îşi ridică din nou privirea, chiar în momentul în care luna alunecă în dreptunghiul format de fereastra ei. Plină şi rotundă... Junona! Era un semn, fără îndoială. Existau alte criterii care trebuiau aplicate în acest caz. Alte supoziţii! Intuiţie! Femeie! Nimic din această blestemată emisferă stângă a creierului. Yin, nu yang! Rămase aşa, aşezată, zâmbind spre lună. Sunt o idioată, îşi spuse ea. O proastă bătută în cap. E timpul să mă duc la culcare. Da, indubitabil. Norocul meu este că nimeni altcineva nu ştie cum îmi folosesc eu creierul. Sau, mai degrabă, cum îl abuzez.

Se ridică şi păşi spre hol. Îşi lăsă halatul să cadă la podea şi se studie în oglindă. Hmm, nu e prea rău, îşi spuse ea. Aş putea trece cu uşurinţă drept o fată de douăzeci şi cinci, douăzeci şi şase de ani — sau aşa ceva. Ce păcat că nu e niciun bărbat care să mă aştepte în pat.

Dar era sigură că nu l-ar fi dorit acolo şi a doua zi dimineaţa!

Când apucă să aţipească, un sfert de oră mai târziu, în subconştientul ei începură să prindă contur înfăţişări imaginare ale ucigaşului, prin întuneric. În măsura în care există înfăţişări imaginare...

Ucigaşul cu Toporul?

Puteau măcar să fie siguri că era vorba despre un bărbat?

Această întrebare se înregistră în mintea ei chiar în momentul în care îşi abandonă ultimul punct de sprijin şi se scufundă în îmbrăţişarea fără margini a unui somn liniştit. Nu îi mai rămase timp să se întrebe dacă Wundermaas i-ar fi încredinţat sau nu o căpiţă de fân cu potenţialul de a da roade.

10

— Uneori, am senzaţia că există o mână care ne ghidează în tot ceea ce facem, în pofida a orice ni se întâmplă, spuse Bausen, oferindu-i un pahar lui Van Veeteren.

— Mâna lui Dumnezeu?

— Sau a părţii opuse. Sănătate! Ăsta nu e prea tare; nu voiam să-ţi omor papilele gustative. Mi-am zis că putem încerca nişte lucruri decente mai târziu.

Băură, iar scaunele din nuiele scârţâiră aprobator. Van Veeteren îşi aprinse o ţigară. Cedase tentaţiei şi îşi cumpărase un pachet de la chioşcul de ziare din faţa hotelului. Era primul de la despărţirea de Erich, de aceea se simţea îndreptăţit să se bucure de el.

— Oricum, spuse Bausen, scoţând un săculeţ ponosit de tabac, care semăna vag cu o chestie văzută de Van Veeteren în gâtul lui Ernst Simmel, ducem o viaţă relativ liniştită pe-aici. Mai arestăm câţiva beţivani, mai rezolvăm câte un caz ocazional de agresiune şi bătaie, confiscăm câteva sticle de tărie de pe navele care vin dinspre est. Şi brusc, ne pomenim pe cap cu aşa ceva. Chiar când eu mă pregăteam să îmi închei treaba. Nu încercaţi să îmi spuneţi că nu e un semn!

— Există anumite modele, zise Van Veeteren.

Bausen trase din pipă, aprinzând-o.

— Ba chiar le-am dat şi rasiştilor o lovitură în bot.

— A, da. Aveţi o tabără de refugiaţi în zonă, la Taublitz, dacă nu mă înşală memoria, spuse Van Veeteren.

— Într-adevăr. Iar indivizii ăştia rasişti au început să facă scandal acum câţiva ani, iar anul trecut, în noiembrie, o gaşcă tot dădea foc mai multor chestii pe acolo. Au ars două căsuţe până la temelie. I-am arestat pe opt dintre ei.

— Minunat, răspunse Van Veeteren.

— Patru dintre ei sunt ocupaţi cu reconstrucţia căsuţelor: vă puteţi imagina una ca asta? Lucrează cot la cot cu azilanţii. Li s-a dat ocazia să aleagă între doi ani de închisoare şi muncă în folosul comunităţii. Un judecător tare de treabă... îl chema Heinrich Heine, întocmai ca pe poet. Şi acum şi-au învăţat lecţia.

— Impresionant, zise Van Veeteren.

— Sunt de acord. Poate că e posibil să scoţi omul din oricare, dacă încerci cu toată convingerea. Şi totuşi, patru dintre ei au preferat închisoarea, desigur.

— Aveţi de gând să vă pensionaţi pe întâi octombrie orice s-ar întâmpla? întrebă Van Veeteren. Nu v-au contactat cerându-vă să mai rămâneţi, nu-i aşa?

Bausen pufni.

— Habar nu am. În orice caz, nu mi s-a bătut niciun apropo. Bănuiesc că se aşteaptă ca dumneavoastră să rezolvaţi cazul ăsta în doi timpi şi trei mişcări, pentru ca ei să mă poată expedia în modul obişnuit când soseşte ziua cea mare. Şi eu îmi doresc acelaşi lucru, dacă tot vorbim despre asta.

E valabil şi pentru mine, gândi Van Veeteren. Îşi ridică paharul şi se uită în jur. Bausen luase obiectele de

pe masă şi pusese o faţă de masă pe ea, dar, în afară de asta, curtea interioară arăta exact ca data trecută — cărţi, ziare şi vechituri peste tot. Trandafirii căţărători care se încolăceau şi grădina sălbăticită înghiţeau orice zgomot şi orice altă impresie, exceptându-le pe cele produse de ele; îţi puteai imagina cu uşurinţă că erai transportat într-un avanpost din operele lui Greene sau din ale lui Conrad. O mlaştină acoperită de mangrove la gura unui râu de pe un continent încă neexplorat. În inima întunericului, poate. Două căşti coloniale, un borcănel cu tablete de chinină şi câteva plase de ţânţari nu ar fi perturbat cu nimic imaginea. Şi totuşi, era în plină Europă. O junglă mică de jucărie în apropierea unei mări europene. Van Veeteren luă o înghiţitură din băutura lui, care mirosea subtil a scorţişoară, şi simţi un val brusc de mulţumire.

— Soţia dumneavoastră...? întrebă el.

Mai devreme sau mai târziu, trebuia să pună întrebarea.

— A murit acum doi ani. De cancer.

— Aţi avut copii?

Bausen clătină din cap.

— Dar dumneavoastră? întrebă el.

— Am divorţat. Tot în urmă cu doi ani, sau aşa ceva.

— Ei bine, zise Bausen. Sunteţi pregătit?

— Pentru ce?

Bausen surâse.

— O mică excursie în lumea de jos. M-am gândit să vă arăt comoara mea nepreţuită.

Îşi goliră paharele, iar Bausen îl conduse până jos, în pivniţă. Coborâră scările, trecură de încăperea cu centrala termică şi de încă două încăperi de depozitare, pline cu alte mormane de vechituri — biciclete, obiecte de

mobilier, electrocasnice defecte, unelte de grădinărit vechi şi ruginite, ziare (unele în baloturi, altele nu), sticle, pantofi şi ghete vechi.

— Îmi e greu să mă descotorosesc de lucruri, mărturisi Bausen. Aveţi grijă la cap. Tavanul e cam jos aici, în pivniţă.

Mai coborâră câteva trepte, apoi traversară un coridor îngust care mirosea a pământ şi ajunseră în faţa unei uşi cu aspect rezistent, cu încuietoare dublă şi cu lacăt.

— Iată-ne, zise Bausen.

Descuie uşa şi aprinse o lumină.

— Intraţi aici şi pregătiţi-vă să rămâneţi fără aer.

Deschise uşa şi îi permise lui Van Veeteren să intre primul.

Vinuri. O pivniţă plină cu vinuri.

În lumina slabă, Van Veeteren nu reuşi să distingă decât reflexiile întunecate ale sticlelor înşirate pe rafturi în jurul pereţilor. În şiruri impecabile, de la podea şi până în tavan. Mii de sticle, fără îndoială. Trase în nări aerul greu.

— Ah, zise el. Aţi crescut enorm în ochii mei, domnule comandant de poliţie. Asta denotă, fără îndoială, punctul culminant al civilizaţiei.

Bausen chicoti.

— Întocmai! Ceea ce vedeţi pe-aici va deveni principala mea preocupare după ce mă voi retrage. Am calculat că, dacă mă rezum la trei sticle pe săptămână, vor ţine zece ani. Nu sunt foarte sigur că intenţionez să trăiesc mai mult de atât.

Van Veeteren dădu din cap. De ce nu am făcut şi eu ceva de genul ăsta? se întrebă el. Trebuie să încep săpăturile din momentul în care ajung acasă.

Putea fi un pic dificil, având în vedere că el locuia într-un bloc de apartamente, desigur, dar, eventual, ar putea începe prin a cumpăra mai întâi marfa. Poate ar putea închiria o parcelă sau ceva de genul ăsta? Hotărî să discute problema cu Reinhart sau cu Dorigues de cum ajungea acasă.

— Vă rog, alegeţi două pe care să le golim în seara asta, zise Bausen. Unul alb şi unul roşu, cred.

— Meursault, zise Van Veeteren. Meursault alb. Aveţi cumva aşa ceva?

— Câteva zeci, dacă stau bine să mă gândesc. Ce vin roşu alegeţi?

— Las această alegere pe seama şefului echipei de investigaţie, spuse Van Veeteren.

— Ha-ha! În regulă, în acest caz vă voi propune un Saint Emilion '71. Desigur, dacă prietenul meu inspectorul-şef nu are nimic împotrivă.

— Sper să fiu în stare să mă forţez să-l dau pe gât, răspunse Van Veeteren.

— Nu a fost o seară deloc rea, în linii mari, afirmă el două ore mai târziu. Nu ar fi un lucru deloc rău dacă viaţa ar fi condimentată cu ceva mai multe lucruri de acest gen: mâncare bună, conversaţie inteligentă, vinuri sublime, ca să nu spun mai mult, şi această brânză.

Îşi linse degetele şi muşcă dintr-o felie de pară.

— Apropo, cât vă datorez?

— Încă nu v-aţi dat seama? Băgaţi-l pe Ucigaşul cu Toporul după gratii, pentru numele lui Dumnezeu, să pot şi eu să îmbătrânesc cu demnitate.

— Ştiam că va fi o capcană pe undeva, răspunse Van Veeteren.

Bausen îi turnă ultima picătură de Bordeaux.

— Nu vă îngrijoraţi, spuse el. Vom mai bea un whisky de încheiere, ceva mai încolo. Ce părere aveţi?

— Hmm, făcu Van Veeteren. Poate ar fi mai bine să auzim ce aveţi de spus prima oară. Aţi fost implicat în povestea asta de la bun început, până la urmă.

Gazda sa dădu din cap şi se lăsă pe speteaza scaunului. Îşi scoase dintr-un şut pantofii şi îşi puse picioarele pe o ladă de lemn, plină cu borcane goale. Păru pierdut în gânduri pentru o bucată de vreme, mişcându-şi degetele de la picioare.

— Numai Dumnezeu ştie, zise el după un minut sau două. Am atâtea idei şi atâtea versiuni neterminate care îmi zbârnâie prin cap, că nu ştiu de unde să încep. Mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei de azi întrebându-mă dacă există cu adevărat o conexiune în miezul problemei.

— Explicaţi-mi, îi ceru Van Veeteren.

— Bineînţeles că avem de-a face cu acelaşi criminal; sunt gata să îmi bag mâna în foc pentru asta, măcar de dragul simplităţii, dacă nu din alte motive. Acelaşi criminal, aceeaşi metodă, aceeaşi armă. Dar legătura dintre victime — aici e punctul în legătură cu care am îndoieli. Mi-e puţin frică să nu descoperim ceva de care să ne cramponăm pur şi simplu pentru că l-am găsit. Că au fost în aceeaşi vacanţă organizată de o agenţie de turism în Sicilia, în 1988, sau că au fost în acelaşi spital în octombrie 1979, sau o altă tâmpenie de genul ăsta.

— Cărările a doi oameni se intersectează întotdeauna într-un punct sau altul, zise Van Veeteren.

— Ceva în genul ăla, da, iar faptul că se intersectează nu înseamnă neapărat mare lucru. Poate însemna ceva, dar nu trebuie neapărat să însemne.

— Nu uitaţi că vorbim despre trei cărări, spuse Van Veeteren. Trebuie să o includem şi pe a ucigaşului.

— Da, corect; bineînţeles că trebuie să căutăm şi a treia legătură dacă vrem să facem un pas înainte. Şi totuşi, am senzaţia că în acest caz este vorba despre altceva.

— Vreţi să spuneţi că Eggers şi Simmel ar fi putut fi aleşi la întâmplare?

— Poate, zise Bausen, privind întunericul de afară. Desigur, i-a ales în mod deliberat pe Eggers şi pe Simmel, dar nu e sigur că aceştia au vreo legătură cu el personal. Pot exista şi legături mai puţin strânse.

— O listă aleasă la întâmplare dintr-o carte de telefoane? propuse Van Veeteren. Există precedente, după cum ştiţi. Harridge, dacă vi-l amintiţi. A închis ochii şi a înfipt un ac în ediţia Coventry a cărţii de telefoane. Apoi s-a dus şi i-a sugrumat, unul câte unul.

— Ştiu, spuse Bausen. Câte unul în fiecare sâmbătă... a ucis cinci înainte să fie prins. Ştii ce l-a dat de gol?

Van Veeteren dădu din cap.

— Unul dintre oamenii pe care-i alesese, Emerson Clarke, dacă îmi amintesc bine, era fost campion la box. Harridge, pur şi simplu, n-a putut să-i facă faţă.

— Ghinion, zise Van Veeteren. Dar ar fi trebuit să îşi scoată boxerii de pe listă înainte să se apuce de treabă.

— I-ar fi prins bine, zise Bausen.

Îşi aprinseră amândoi câte o ţigară şi stătură în linişte pentru o bucată de vreme, ascultând freamătul blând al trandafirilor. Câţiva arici apărură şi adulmecară tot ce era prin jur înainte să bea din farfurioara cu lapte aşezată

în faţa uşii din spate, iar câteva rândunele continuau să zboare încolo şi încoace, venind de sub nişte cărămizi sparte. Poate că nu erau chiar sunetele şi făpturile junglei, dar Van Veeteren avea în continuare o intensă senzaţie de exotism.

— Bineînţeles că vom fi în cu totul altă situaţie dacă mai retează capul cuiva, spuse Bausen.

— Fără îndoială, admise Van Veeteren.

Un vânt rece porni brusc, măturând grădina.

— Doriţi să intrăm în casă? întrebă Bausen.

— Nu.

— Şi nu aveţi nicio bănuială?

Bausen clătină din cap şi îşi gustă whisky-ul cu apă.

— Are prea multă apă?

— Nu. Şi nu aveţi nici măcar... o urmă, cât de mică, de suspiciune?

Bausen oftă.

— Deţin această funcţie de mai bine de douăzeci şi cinci de ani. Cunosc după nume mai mult de jumătate dintre oameni şi le cunosc şi modul de viaţă — iar pe restul îi cunosc din vedere. E posibil să existe o mie–două de nou-veniţi şi oameni de genul ăsta, pe care încă nu i-am mirosit încă, dar dincolo de asta... Pentru numele lui Dumnezeu! M-am gândit la fiecare dintre ei, cred, şi nu am găsit nimic. Absolut nimic!

— Nu e uşor să ni-i imaginăm pe oameni în calitate de criminali, zise Van Veeteren. Nu până în clipa în care te întâlneşti cu ei faţă în faţă, vreau să spun. În plus, nici măcar nu trebuie să fie de prin partea locului, nu-i aşa?

Bausen stătu să se gândească o clipă.

— Aici aţi putea avea dreptate, desigur, dar eu mă îndoiesc. Aş pune pariu tot ce am că este unul de-ai noştri. Oricum, ar fi minunat să fim în stare să găsim ceva folositor. Pentru numele lui Dumnezeu, am petrecut mii de ore analizându-l pe blestematul ăsta de Eggers!

— Nu există dreptate în profesia asta, spuse Van Veeteren cu un zâmbet.

— Niciun strop de dreptate, confirmă Bausen. Am putea, totuşi, să ne punem speranţa în marele public. Oamenii aceştia aduc întotdeauna ceva nou.

— Poate că aveţi dreptate, zise Van Veeteren.

Bausen începu să îşi cureţe pipa, părând că se gândeşte intens la ceva.

— Jucaţi şah? întrebă el.

Van Veeteren închise ochii de plăcere. Cireaşa de pe tort, îşi spuse el.

Era mai bine să se bucure din plin de tot ceea ce i se oferea. Îl încerca bănuiala că lucrurile ar putea deveni din ce în ce mai complicate.

11

Nu doar radioul şi presa locală au urmat *ad notam* ordinele comandantului de poliţie Bausen. Duminică, mai multe ziare naţionale au publicat un îndemn serios adresat orăşenilor conştiincioşi din Kaalbringen, sfătuindu-i să se ducă fără amânare la poliţie cu orice fărâmă de informaţie care ar putea duce, eventual, la capturarea mai rapidă a Ucigaşului cu Toporul.

Când inspectorul Kropke şi sergentul Mooser totalizară rezultatele primei zile de utilizare a publicului larg pe post de copoi, o grămadă de lucruri reieşiră limpezi ca lacrima. E adevărat că inspectorul Kropke nu avusese timp să pregătească niciun diapozitiv pentru proiectorul din tavan înainte să ia cuvântul în faţa colegilor săi din sala de conferinţă în seara respectivă, dar totul era conspectat în ordine, în carneţelul său cu pagini detaşabile şi coperţi din piele albastră.

1) În decursul zilei, patruzeci şi opt de persoane au venit să dea raportul la secţia de poliţie şi au depus mărturie în legătură cu diverse aspecte ale serii crimei. Dintre ele, unsprezece fuseseră interogate anterior. Şase

dintre cei treizeci şi şapte de martori rămaşi au fost consideraţi irelevanţi, pentru că fuseseră în alte zone ale oraşului (trei), la o oră necorespunzătoare (doi) sau înţeleseseră greşit data (unul singur — bătrâna doamnă Loewe, văduvă, ieşise din casă să cumpere mâncare pentru pisici luni dimineaţa, şi tot atunci remarcase şi consemnase mai multe personaje misterioase cu topoare ascunse pe sub paltoane).

2) Cei patruzeci şi doi de martori rămaşi, de toate vârstele, fuseseră, fără excepţie, prin zonă — Langvej, Hoistraat, Scările lui Michel, Piaţa Pescarului, Esplanada Portului, pădurea municipală — la un moment dat, între orele 23.00 şi 24.00. Numele, adresa şi numărul de telefon ale fiecăruia dintre aceştia fuseseră notate meticulos. În plus, Kropke le interzisese să părăsească oraşul şi împrejurimile în cursul săptămânii următoare, în caz că va fi nevoie ca oricare dintre ei să fie solicitat să se prezinte la un interogatoriu suplimentar. (O măsură care aducea extrem de mult cu abuzul de putere, bineînţeles, dar Van Veeteren se abţinu de la obiecţii. Până la urmă, nu el conducea investigaţia.)

3) Toţi martorii se observaseră unul pe altul la un moment dat şi în diverse locaţii, conform unui model teribil de complicat şi care poate implica şi mai multă lume. Kropke nu reuşise să introducă acest model în PCB 4 000, deşi încercase de mai multe ori. (Faptul că asta dusese la un anumit nivel de nemulţumire şi frustrare era un lucru pe care sergentul Mooser nu omise-se să îl aprecieze în decursul după-amiezii târzii, dat fiind faptul că ierarhia şi autoritatea din cadrul efectivelor de poliţie erau bine cunoscute.)

4) Dovezile precedente oferite de domnişoara de Weutz şi de doamna Aalger, care purtaseră o conversaţie pe Aleea Blestemelor şi îl observaseră pe Ernst Simmel traversând piaţa, au fost confirmate de alţi patru martori. Două cupluri, care trecuseră prin piaţă pe la 23.20, în direcţii diferite, observaseră, la rândul lor, un pieton singuratic care, acum, că se gândeau mai bine la chestia asta, putea fi identificat ca fiind defunctul, posesor de agenţie imobiliară la acel moment.

5) Doi adolescenţi pe scutere (care, probabil, erau în circumstanţe care îi plasau oarecum în afara legii) trecuseră şi ei prin piaţă, spre Esplanadă, cu aproximativ un minut mai devreme şi susţineau că au trecut pe lângă o persoană care, după toate aparenţele, părea a fi Simmel.

6) Un cuplu de îndrăgostiţi — doamna a dorit, din anumite motive, să rămână anonimă şi, de aceea, a preferat să confirme la telefon relatarea bărbatului în loc să vină personal la secţia de poliţie — stăteau întinşi într-o maşină în apropierea portului de iahting, cândva între orele 23:00 şi 01:00, iar pe la 23:30 sau aşa ceva, văzuseră un bărbat fumând pe debarcader, la nu mai mult de nouă metri de maşina lor. Ambii erau convinşi, în oarecare măsură, că era vorba despre Ernst Simmel.

7) Pe Hoistraat, trei martori noi (faţă de cei doi menţionaţi deja) văzuseră victima venind dinspre Vaporul Albastru. În plus, toţi trei remarcaseră unul sau poate doi bărbaţi neînsoţiţi; mai mult ca sigur, martorii se observaseră unul pe celălalt.

8) Un martor care mergea singur văzuse un bărbat neînsoţit ieşind din Hoistraat şi coborând Scările lui

Michel, cândva între 23.10 şi 23.15; mai mult ca sigur, fusese vorba despre Ernst Simmel. Era adevărat că distanţa dintre martor şi persoana zărită fusese de vreo optsprezece metri; dar, dat fiind că omul a ajuns la un moment dat sub lumina felinarului, martorul a reuşit să reţină o imagine destul de clară a acestuia. Cel mai interesant amănunt al acestei relatări fusese probabil că bărbatul în discuţie purta o pălărie cu boruri largi, care îi ascundea faţa. Acesta era unul dintre detaliile care indicau că martorul îl zărise, de fapt, pe criminal: iar dacă era într-adevăr aşa, era singura reperare propriu-zisă, de până acum, a făptaşului. Nicio persoană de sex masculin care purta pălărie nu apăruse în vreunul dintre celelalte rapoarte oferite de cetăţenii din Kaalbringen care frecventau oraşul pe timpul nopţii.

Numele martorului era Vincent Peerhovens, însă, din păcate, acesta fusese într-o oarecare stare de ebrietate în momentul observaţiei, de aceea nu era de absolută încredere — lucru pe care el însuşi îl recunoştea fără rezerve şi care a fost confirmat de mai mulţi dintre ceilalţi martori. Cu toate acestea, relatarea lui trebuia, desigur, considerată extrem de interesantă şi luată în calcul pentru o anchetă mai aprofundată.

9) Poate cea mai interesantă dovadă apărută în această duminică — în viziunea inspectorului-şef Bausen, cel puţin atunci când şi-a prezentat punctul de vedere în legătură cu materialul colectat de Kropke — a venit de la patru adolescenţi sub cincisprezece ani, care trecuseră prin pădure dinspre port spre Rikken, cu alte cuvinte, exact pe cărarea care îi interesa pe anchetatori. Din câte se pare, trecuseră pe lângă locul crimei cu puţin timp după 23.40. De vreme ce Ernst Simmel fuma-

se o ţigară la debarcader cu numai zece minute înainte, conform celui de-al şaselea martor, şi niciunul dintre cei patru tineri nu îşi amintea să-l fi văzut, se putea trage concluzia că, în momentul în care au trecut pe la locul crimei, ucigaşul comisese deja fapta şi probabil se afla prin tufişuri, ghemuindu-se deasupra victimei, aşteptând ca ei să plece. (Când îşi dădu seama de asta, una dintre fete izbucni într-o criză de plâns isteric — întâmplător, era chiar fata din cauza căreia tinerii evitaseră să contacteze poliţia de mai devreme. Tatăl ei era preotul comunităţii locale a Adunării lui Dumnezeu; iar la ora în discuţie, ea ar fi trebuit să fie în pat, acasă la prietena ei — cealaltă fată din grupul de tineri —, în loc să umble haihui prin pădure cu o gaşcă de băieţi.)

Oricum, această ultimă dovadă sugera că ora crimei putea fi probabil stabilită la 23.40 — cu o aproximaţie de un minut sau aşa ceva.

— Cam asta ar fi totul, în linii mari, spuse Kropke, închizându-şi carneţelul.

— Ar trebui să îi dăruim un trabuc lui Meuritz, zise Van Veeteren. Se pare că a nimerit foarte corect ora decesului. Ceea ce vreau să ştiu este cum de a izbutit ucigaşul să traverseze piaţa. Vreau să spun că, în momentul crucial, erau — staţi să văd — şase sau şapte oameni prin zonă.

— Opt, zise Kropke. Cel puţin opt. Probabil că a trecut de-a lungul pasajului boltit. E un şir de coloane de-a lungul laturii vestice a pieţei, clădirea Waalska, nu ştiu dacă le-aţi văzut, domnule inspector-şef. Lumina este destul de proastă pe-acolo. Niciunul dintre martorii noştri nu şi-a făcut drum prin partea aia.

— De parcă ar fi fost construite în mod special pentru un criminal, oftă Bausen. Ei bine, domnilor, ce credeţi? A fost o zi bună?

Mooser se scărpină pe după ureche cu un creion şi căscă. Kropke începu să îşi studieze notiţele. Van Veeteren sorbi ultimele picături din paharul de carton şi constată că era o diferenţă radicală între cafeaua stătută, călduţă şi vinul alb de Meursault.

— E greu de zis, răspunse el. Cel puţin, am adunat o cantitate mare de informaţii. Iar mâine e o nouă zi.

— Luni, găsi Mooser curajul de a sublinia.

— Poate că l-a aşteptat acolo, în pădure, spuse Kropke Acesta rămăsese în mod vizibil concentrat asupra propriilor gânduri. Nu ar trebui să scoatem din calcul nici posibilitatea asta fără să o examinăm.

— Cu toate acestea, spuse Van Veeteren, aş dori să mă apuc şi eu de o serie de mici interviuri acum. Desigur, dacă nu cumva conducătorul nostru are alte sarcini pregătite pentru mine.

— Nu, deloc, zise Bausen. Poliţiştii buni ştiu cum să îşi găsească singuri ocupaţii folositoare.

Mooser mai căscă o dată.

12

— Aţi fost consilierul său juridic, nu-i aşa? întrebă Van Veeteren, scoţând o scobitoare din buzunarul de la piept.

— Mai degrabă un bun prieten de familie, zâmbi avocatul.

— Una dintre aceste calităţi n-o exclude pe cealaltă, nu-i aşa?

— Absolut deloc.

Biroul lui Eugen Klingfort avea ceva din atmosfera unei cabane de lux. Panouri strălucitoare din tec, cu ornamente grele din metal pe ici, pe colo. Biblioteci înzidite cu şiruri de volume legate în piele, evident neatinse din clipa în care au ieşit din tipografie. O cartotecă acoperită cu piele, o tejghea de bar care se putea plia în birou, un seif Wassermann/Frisch.

Personificarea prostului-gust, se gândi Van Veeteren. Cu cât posesorul său are mai mulţi bani cu care să îl alimenteze, cu atât acesta devine mai ostentativ.

— De cât timp? întrebă el.

— De cât timp? A, vreţi să spuneţi... să vedem, douăzeci şi cinci sau treizeci de ani, ceva în genul ăsta. De când m-am stabilit în Kaalbringen, cred că e o formulare mai exactă. Aţi dori un trabuc, domnule inspector-şef?

— Nu, mulţumesc, zise Van Veeteren. Cum îi mergeau afacerile?

— Afacerile? La ce vă referiţi?

— Aş dori să ştiu cum îi mergeau afacerile lui Ernst Simmel. Aţi fost consilierul lui financiar, până la urmă; cred că am căzut de acord asupra acestui punct.

Klingfort se lăsă pe spate în scaun şi îşi lăsă bărbia în piept. Uşor cam supraponderal, îşi zise Van Veeteren.

— Afacerile lui mergeau perfect.

— Şi testamentul lui?

— Nu a existat un testament. Nu a avut nevoie de unul. Grete şi copiii vor obţine câte o parte a averii lui; nu există circumstanţe ieşite din comun.

— Despre ce sumă vorbim?

— Ia ascultaţi, domnule Veeteren...

— Van Veeteren.

— Van Veeteren. Deja am pierdut îndeajuns de mult timp, în legătură cu acest subiect, cu inspectorul Kropke. Dacă vă imaginaţi că am intenţia de a lua totul de la capăt doar pentru că deţineţi un rang mai înalt, ei bine...

— Ei bine, ce va fi? întrebă Van Veeteren.

— Ei bine, vă înşelaţi.

— Vă mulţumesc, domnule Klingfort. Mă lăsaţi să înţeleg că e ceva necurat pe acolo, dar, cu siguranţă, vom reuşi să descoperim despre ce este vorba şi fără ajutorul dumneavoastră.

Eugen Klingfort pufni şi îşi aprinse un trabuc.

— Vreau să vă lămuresc cât se poate de limpede asupra unui lucru, spuse el după ce scoase câţiva nori groşi de fum. Nu există nici cea mai vagă umbră de ilegalitate în afacerile lui Ernst sau în proprietăţile lui.

— Aşadar, excludeţi posibilitatea ca ucigaşul să fi avut motive financiare? întrebă Van Veeteren.

— Da.

— Şi totuşi, existau oameni care îi datorau bani?

— Desigur că avea debitori. Dar nu genul de datorii pe care le insinuaţi dumneavoastră.

— Ce insinuez? întrebă Van Veeteren, punându-şi scobitoarea pe braţul fotoliului. Spuneţi-mi.

Klingfort nu răspunse, dar obrajii lui deveniră ceva mai roşii.

— Ce părere aveţi despre crimă? întrebă Van Veeteren.

— Un psihopat, răspunse Klingfort fără să stea pe gânduri. Am spus chestia asta de la bun început. Faceţi tot ce puteţi ca să-l prindeţi, pentru ca cetăţenii care respectă legea să se poată plimba pe străzi noaptea, fără să se teamă de vreun asalt.

— V-aţi dus la prostituate împreună cu el? se interesă Van Veeteren.

Întrebarea veni exact în clipa în care Klingfort inhala fumul, iar avocatul avu un acces de tuse despre care Van Veeteren îşi dădu seama că trebuia să fie destul de dureros. Klingfort se ridică atât de repede pe cât îi permitea silueta lui mătăhăloasă şi se duse clătinându-se până la fereastră. Când se întoarse, luă o înghiţitură mare de apă minerală de pe raftul barului.

— Ce dracu' încercaţi să spuneţi cu chestia asta? întrebă el după ce-şi reveni, încercând să adopte un ton ameninţător. E evident că avem de-a face cu un abuz de putere.

— Faptul că Simmel se folosea de prostituate este o informaţie publică, zise Van Veeteren netulburat. Mă întrebam doar dacă mi-aţi putea da nişte nume.

— V-aş ruga frumos să plecaţi acum şi să mă lăsaţi în pace.

— Nici nu mă gândesc. Staţi jos şi răspundeţi-mi la întrebări. Aceasta este ancheta unei crime şi am autoritatea de a vă duce la secţie dacă vreau. Nu vă mai daţi atât de autoritar şi de atotputernic, domnule Klingfort. Sunt obişnuit să le dau peste nas unor ştabi mai mari decât cei pe care i-am întâlnit pe-aici.

Eugen Klingfort rămase în picioare, în mijlocul camerei, cu bărbia sprijinită în piept. Arată ca o morsă bolnavă, gândi Van Veeteren.

— Aţi scăpat scrumul pe covor, remarcă el. Ei bine? Aştept câteva nume ale femeilor respective.

— Eu nu... Nu am nimic de-a face cu acea latură a vieţii lui Ernst, spuse Klingfort, întorcându-se la scaunul lui de la birou. Nimic! Presupun că o fi făcut una-alta cu... femeile obişnuite... din când în când. Nu mă îndoiesc că şeful poliţiei are numele lor.

— Le vreau pe acelea pe care poliţia nu le cunoaşte, exclamă Van Veeteren. Aveţi o căsătorie convenabilă, domnule Klingfort. Aveţi soţie, copii, propria casă — nu vă daţi seama că pot face ca lucrurile să devină foarte complicate pentru dumneavoastră, dacă insistaţi să fiţi încăpăţânat?

Avocatul cotrobăi prin sertarul de la birou. Găsi o bucată de hârtie şi scrise pe ea ceva, apoi i-o întinse lui Van Veeteren.

— Dar pot să vă asigur că asta nu are nicio legătură cu crima, spuse el ştergându-şi o picătură de transpiraţie de pe frunte. Absolut nimic.

Nu am crezut nici măcar o secundă că ar avea, gândi Van Veeteren, în timp ce ieşea în stradă. Dar

unui căcat merită să îi reamintești din când în când că este un căcat.

— Eşti treaz astăzi? întrebă Bausen, punând tava cu cafele pe o măsuţă şi aşezându-se.

— Lunea sunt mereu sută la sută treaz, zise Peerhovens. Am o slujbă, corect?

— Te referi la faptul că aduni coşurile pentru cumpărături la Maerck's?

— Aia e. Pe vremurile astea, omul trebuie fie mulţumit cu ceea ce poate obţine.

Bausen scoase un pachet de ţigări, iar Peerhovens se mulţumi cu ceea ce putu obţine.

— Cafea şi o ţigară — aşa cum am zis eu mereu. Merită să rămâi în relaţii bune cu poliţia.

— Sper că nu ai inventat povestea asta pentru a căpăta... favoarea ocazională? spuse Bausen, aplecându-se în faţă peste masă.

Peerhovens sări în picioare şi păru tulburat.

— Nu, nu, pentru numele lui Dumnezeu, domnule inspector-şef! N-aş îndrăzni în viaţa mea să mint un poliţist! L-am văzut la fel de limpede cum vă văd acum pe dumneavoastră... venind dinspre casa lui Klaarmann... adică, eu veneam de acolo. Stătusem de vorbă cu Wauters şi cu Egon Schmidt, dacă îi ştiţi.

Bausen dădu din cap.

— Trecusem pe lângă librărie, în drum spre casă. Locuiesc în Pampas, dacă ştiţi...

— Ştiu, zise Bausen.

— Oricum, de îndată ce am trecut de colţ şi am intrat în Hoistraat, cum ar veni, am luat-o spre stânga, bineînţeles, şi am văzut o siluetă coborând în fugă scările. Venea

de la... ei bine, dinspre Vaporul Albastru, dacă vreţi, şi părea că se grăbeşte.

— Că se grăbeşte?

— Da, putem spune că alerga în jos pe scări, într-un fel...

— Descrie-l! ordonă Bausen.

— Păi, bine, totul s-a întâmplat puţin cam repede, iar el purta un palton din acela subţire care flutura puţin. Şi o pălărie, da, o pălărie moale, cumva, iar aia era trasă, aşa că n-am văzut niciun căcat ... ăăă, scuze, niciun detaliu al feţei lui.

— Care era culoarea paltonului său?

— Culoarea? Ei bine, era maronie. Sau albastră, într-un fel. Destul de închisă, oricum.

— Şi a pălăriei?

— Şi mai închisă. Dar nu chiar neagră. Totul s-a întâmplat foarte repede, aşa cum v-am spus. Şi nici măcar nu prea m-am gândit la asta atunci, şi nici... nici nu am făcut-o până să aflu de la Kovvy că cineva l-a omorât pe Simmel.

— Kovvy?

— Kowalski... Radon Kowalski. Tipul care locuieşte sub mine. Un tip masiv, bun la inimă.

— Când ai aflat despre crimă?

— Când? Ei bine, presupun că trebuie să fi fost în ziua care a urmat... Da, asta este... după-amiaza târziu. Ne-am ciocnit unul de celălalt pe scări şi atunci mi-a spus. „Ai auzit că Ucigaşul cu Toporul l-a omorât pe Ernst Simmel?“, a zis el.

— Şi chiar şi aşa, ai aşteptat până ieri să vii la poliţie, constată Bausen cu asprime. De ce?

Peerhovens lăsă privirea în jos, spre ceaşca lui de cafea.

— Păi, bine... eu... zise el. Nu îmi dau seama, de fapt. Bănuiesc că am crezut că nu era ceva foarte important. Şi eram un pic cam amărât, aşa, dar când am auzit la radio...

— Cât ai băut în seara de marţi, săptămâna trecută?

— E greu de spus. Nu e uşor să-mi dau seama, spuse Peerhovens. Vreau să zic că am fost acasă la Klaarmann pentru câteva ore şi presupun că am băut destul de mult. Şi Wauters a adus o sticlă, la rândul lui.

— Te înţeleg, zise Bausen. Şi nu ai putea recunoaşte persoana, dacă ar fi să o mai întâlneşti o dată?

Peerhovens clătină din cap.

— Totuşi, cum arăta? Era înalt sau scund? Solid sau subţirel?

— Nu, nu, nu am avut ocazia să ob... să observ chestii de genul ăsta. Undeva pe la mijloc, cred. Nu, nu aş putea să-l recunosc.

Bausen dădu din cap.

— Dar haina şi pălăria lui? Nici pe ele?

Peerhovens ezită. I se oferi o ţigară.

— Mulţumesc. Nu, răspunse el în cele din urmă. Nu pot spune cu mâna pe inimă că aş putea.

Bausen oftă. Se ridică în picioare şi îl lăsă în plata Domnului pe Vincent Peerhovens. Cel puţin e destul de deştept să îşi dea seama că se află într-o situaţie riscantă, gândi el.

Dat fiind că l-a văzut pe Ucigaşul cu Toporul, mai exact.

— Marie Zelnik? întrebă Beate Moerk.

Era conştientă de faptul că femeia de pe canapeaua roşie era, de fapt, cu mulţi ani mai tânără decât ea, şi acest lucru îi crea o senzaţie îndoielnică de nesiguranţă.

Pe de o parte, îi trezi şi un fel de impuls protector latent; dar, pe de altă parte, se văzu silită să îşi înfrâneze antipatia şi dezgustul. Să îşi reprime aversiunea.

Antipatia părea reciprocă. Marie Zelnik se lăsă pe spate cu un picior încrucişat peste celălalt, în aşa fel încât fusta scurtă de piele îi dezvăluia intenţionat cea mai mare parte a coapsei. Fuma şi îşi examina unghiile.

— Aş dori doar să-ţi pun câteva întrebări.

— Dă-i drumul.

— Îţi câştigi existenţa prin prostituţie, corect?

— Printre alte lucruri, da.

— Ce altceva mai faci?

Niciun răspuns.

— Aş dori să îmi povesteşti câte ceva despre Ernst Simmel. Din câte am înţeles, era unul dintre clienţii tăi, nu-i aşa?

— Ce vrei să ştii?

— Tot ce ne-ar putea fi de folos în cadrul anchetei. De cât timp... eşti în contact cu el, de exemplu.

— De vreo şase luni, aproximativ... de când a venit înapoi.

— Cât de des?

Ea ridică din umeri.

— Nu chiar atât de des. O dată pe lună sau chiar mai rar. Se vedea mult mai frecvent cu Katja.

— Katja Simone?

— Da.

— Ştim asta. Inspectorul Kropke a vorbit deja cu ea.

— Am auzit şi eu.

Strivi mucul ţigării şi îşi aprinse aproape imediat alta. Dezgustător, îşi spuse Beate Moerk.

— Cum era?

— Simmel? Un bărbat ca oricare altul.

Beate Moerk consemnă ceva în carneţel.

— Cum lua legătura cu tine de obicei?

Marie Zelnik se gândi lung la răspuns.

— De cele mai multe ori, în aceeaşi zi, răspunse ea. Niciodată nu îşi făcea programare... Suna de la club şi întreba dacă poate veni pe aici.

— Şi putea?

— Din când în când.

Beate Moerk îşi căuta în minte întrebări pe care să le pună. Îşi dădea seama că, de această dată, ar fi putut fi mai bine pregătită şi se întrebă ce anume încerca ea, de fapt să afle.

— Când v-aţi întâlnit ultima oară?

— Cu o săptămână înainte de moartea lui, sau aşa ceva.

— Şi cum se purta?

— Ca de obicei... Excitat la culme şi incapabil să reziste prea mult.

Spre surprinderea ei, Beate Moerk îşi dădu seama că roşise.

— Obişnuia să îţi spună lucruri?

— Ce fel de lucruri?

— Despre viaţa lui — despre familie, de exemplu? Despre soţia lui?

— Niciodată.

— Tu nu îi puneai întrebări?

— De ce aş fi făcut-o?

— Iar el... plătea fără probleme?

Ce întrebare idioată! Beate Moerk simţea că îşi pierde controlul din clipa asta. Ar fi mai bine să plece de aici cât mai repede, înainte să facă vreo nesăbuinţă.

— Bineînţeles că plătea.

Marie Zelnik o privi amuzată în oarecare măsură. Beate Moerk mai făcu o încercare.

— Şi nu avea nicio apucătură ieşită din comun? Ceva care ar putea avea vreo legătură cu crima, după părerea ta? O chestie despre care ar trebui să ştim?

— Ca de exemplu?

— Nu ştiu, recunoscu Beate Moerk. Cât de mult ceri pe un act sexual?

Întrebarea îi ieşi înainte să se poată abţine.

— Depinde, spuse Marie Zelnik.

— De ce depinde?

— De modul în care mă fute, desigur. Există tot soiul de variante, dar poate că nu vrei să ştii detalii, doamnă inspector. Nu mă ocup decât de bărbaţi, apropo.

Târfă mică şi dezgustătoare! exclamă în gând Beate Moerk. Mulţumeşte lui Dumnezeu că nu ţi-l pun pe Bausen pe cap! Mai tăcu o bucată de vreme, încercând să se gândească la alte întrebări pe care să le pună târâturii ăsteia arogante, dar nu-i trecu nimic prin minte.

— Mulţumesc mult, spuse ea, ridicându-se în picioare. A fost o conversaţie cât se poate de interesantă. Cea mai interesantă. Dacă nu aş fi în timpul serviciului, probabil că ţi-aş vomita pe covorul ăsta de proastă calitate.

Măcar într-un fel s-a egalat scorul, îşi spuse ea.

13

Marţi dormi până târziu.

O merita. Trecuse o săptămână de când îl rezolvase pe Ernst Simmel în pădure şi nu era niciun semn că poliţia ar fi pe urmele lui. Absolut niciunul.

Nici nu se aşteptase ca ei să găsească ceva. Ştiuse de la bun început că primele două crime îi vor crea relativ puţine probleme. Totuşi, cea de-a treia crimă urma să fie cu totul altceva. Oamenii începuseră să îşi dea seama ce se întâmpla. Nu era un caz singular, aşa cum presupuseseră atunci când îl găsiseră pe Eggers. Nu mai părea un criminal impulsiv care vânase pur şi simplu o victimă oarecare, ghinionistă, ci unul care avea mai multe nume pe listă.

Mai mulţi cărora trebuia să le reteze capetele înainte ca justiţia să-şi facă treaba.

Imaginile continuau să îl bântuie în vise şi, exact aşa cum se aşteptase, numărul al treilea era cel care ieşea în evidenţă de data asta — omul care era încă în viaţă şi al cărui rând venise acum. Şi totuşi, amintirile care îl vizau nu erau atât de puternice; nu exista un instantaneu de la faţa locului. Poate acel colţ de cafenea unde stătuse el, cu

aerul lui distant, oarecum condescendent — puştiul imatur, bine îmbrăcat, din clasa dominantă, care scăpa mereu de consecinţele faptelor lui, datorită originii şi statutului său social. Cel care s-a ridicat la suprafaţă în timp ce alţii erau târâţi în adâncuri. Tupeu fără limite şi păr pieptănat pe spate.

Cel care a aterizat în picioare atunci când alţii au fost ucişi de prăbuşire. Dumnezeule, cât de mult putea el urî această pătură aristocratică, animată doar de propriul interes! El era cel mai infect dintre toţi. Când îl compara pe tipul ăsta cu ceilalţi, vedea acest lucru cu litere de foc. El a fost instigatorul. El purta cea mai mare vină; el merita cea mai aspră pedeapsă. Încă un motiv pentru care trebuia să fie cu mult mai grijuliu de această dată. Trebuia să facă ceva care să pună în lumină semnificaţia individului, fără să lase loc nici măcar pentru o umbră de echivoc — ceva deosebit, care fusese parte componentă a planurilor lui de la bun început. Nu pentru a-i face pe oameni să înţeleagă — ei nu vor izbuti să înţeleagă nicicum — vor fi oripilaţi, poate, dar nu vor putea pricepe. Nu, era un lucru pe care îl făcea pentru sine însuşi.

Şi pentru ea.

Îşi petrecu întreaga dimineaţă cu activităţi concrete. Ascuţi tăişul armei până când acesta deveni aproape ireal de fin. Apoi îl înfăşură în bucata de muselină şi îl ascunse în locul obişnuit. Arse haina şi pălăria într-un foc pe care îl făcu în aer liber; sosise momentul altor deghizări. Stătu multă vreme la masa din bucătărie, fumând şi gândindu-se la abordarea cea mai potrivită, iar în ultimul moment se decise să adauge tuşa artistică, pentru a conferi ceva special acestei ocazii. Va presupune o anumită

doză de risc, dar prea puţin, îşi spuse el. Foarte puţin, iar din punct de vedere al senzaţionalului, va fi mult mai atractiv. Nu se îndoia nicio clipă de faptul că, de această dată, va domina atât televiziunile, cât şi ziarele — pentru o zi, cel puţin. Poate chiar pentru mai multe.

Ce surprinzătoare erau gândurile astea. Acesta nu fusese în niciun caz motivul său, dar poate că era după cum spusese cineva odată: „În mod sigur, un bărbat preferă să moară în arenă decât acasă în pat". Da, totul depinde însă de miza bătăliei. De acţiuni şi de dramatism.

Sau se întâmplase o chestie pe care el o înţelesese greşit atunci când se văzuse în faţa faptului împlinit? Indiferent ce se întâmpla, nu putea nega faptul că întreaga poveste căpătase o dimensiune pe care el nu o prevăzuse de la bun început... pe care nu o luase în calcul. Un stimul neaşteptat şi un gust dulce al tentaţiei care, în mod natural, nu avea nicio legătură cu problemele esenţiale.

Cu viaţa. Cu moartea.

Cu necesitatea.

Seara, ieşi să facă o plimbare. Pe de o parte, pentru a-şi reaminti de zona pe care o avea în cap, iar pe de altă parte, pentru a-şi satisface şi a-şi înfrunta o nevoie obscură de a bântui de colo până colo prin oraş. Oraşul său.

Kaalbringen. Comunitatea care se ataşase atât de intim de diagonala care ducea de la câmpiile netede şi până la coasta înaltă de la est. Golful rotunjit, bucata de pământ care indica spre marea nesfârşită ca un deget, intrarea aglomerată a portului, cu cheiurile şi digurile, portul pentru ambarcaţiuni, plin de iahturi de lux neliniştite şi de nave de croazieră frecându-se de pontoanele de acostare şi de pilonii de legare a navelor... Îşi petrecu o

bună bucată de vreme printre ruinele Mănăstirii Sfântului Hans, împreună cu vântul şi cu pescăruşii care ţipau şi dansau în jurul lui; se uită în jos spre străzi, spre pieţe şi spre casele îngrămădite inestetic. Bisericile St. Bunge, St. Anna şi St. Pieter: aramă, aramă şi cărămidă roşie. Cele două hoteluri cu spatele spre uscat şi faţada spre mare: See Warf şi străvechiul Bendix; pădurea municipală care îşi croia drum printre clădiri ca o sabie cu tăişul subţire; locuinţele private din Rikken şi Werdingen. De cealaltă parte, conturându-se cu greu prin ceaţa după-amiezii, blocurile cu apartamente din Pampas şi Vrejsbakk, respectiv zona industrială care părea o machetă, pe celălalt mal al râului.

Kaalbringenul lui. În urma unui impuls brusc, revelator, îşi dădu seama că de mult timp nu se simţise atât de intim legat de oraş cum se simţea acum. În aceste circumstanţe. Poate că era o însemnătate şi o sursă de alinare în chestia asta... El era Ucigaşul cu Toporul. Oraşul de la picioarele lui se afla în strânsoarea lui de fier. Acolo jos, oamenii se plimbau acum în grupuri serile sau se încuiau în case. Umbra lui îi apăsa, grea şi întunecată. Dacă oraşul se afla acum pe buzele oamenilor din toată ţara, fără îndoială că acest lucru i se datora lui.

Iar aceasta era o dimensiune neaşteptată. Atât de departe de forţa reală din spatele ei. De motiv.

Ar putea el avea ceva împotriva acestui lucru? Nu i se părea că ar fi cazul. Poate că era chiar încântat, într-un mod inexplicabil.

Brigitte. Bitte.

De-abia când luminile se aprinseră acolo jos, remarcă faptul că se înserase. Îşi băgă mâinile în buzunare şi

începu să păşească agale înapoi, spre oraş. Se gândi pentru o vreme la programul său — îşi dădu două zile, nu mai mult. Mâine-seară sau poate poimâine; ritmul nu era lipsit de însemnătate.

Era important să-şi asculte vocea interioară.

14

— Există o conexiune mică, infimă, zise Beate Moerk, dar nu e ceva de luat serios în considerare.

— Despre ce e vorba? întrebă Kropke, fără să-şi ridice capul de la computer.

— Atât Eggers, cât şi Simmel au sosit doar de puţin timp în Kaalbringen. Mă rog, Simmel se întorcea din nou acasă, bineînţeles. Dar, în orice caz, niciunul dintre ei nu era pe aici acum un an, de exemplu.

Van Veeteren îşi împături ziarul şi îşi părăsi scaunul din nişa ferestrei.

— Când a apărut Eggers prin zonă? întrebă el. Prin mai sau...

— Mai degrabă în prima parte a lunii aprilie, şi pe la început obişnuia să călătorească destul de mult între cele două oraşe. Simmel s-a mutat înapoi în locuinţa lui încă din februarie.

— Şi ce concluzii tragi tu din chestia asta? întrebă Kropke.

— Absolut niciuna, spuse Beate Moerk. M-am gândit doar că ar fi interesant de consemnat, atâta tot.

Van Veeteren se scotoci îndelung prin buzunar, căutând o scobitoare, dar degeaba.

— S-ar putea să nu fie o idee proastă, bodogăni el. Cred că o să fac acum o vizită la domiciliu.

Vizită la domiciliu? — se gândi Kropke, atunci când uşa se închise în urma inspectorului-şef. La ce dracu' se referă ăsta prin vizită la domiciliu?

În drum spre ieşire, îi făcu o vizită lui Bausen, care era ocupat să-şi golească sertarele biroului.

— Vă ardeţi urmele, nu-i aşa?

— Da, nu vreau să las nimic compromiţător pe-aici. Kropke poate fi un diavol al naibii de pedant, ştiţi doar.

— Nu mai facem alte şedinţe de brainstorming?

Bausen clătină din cap.

— Au trecut deja zece zile. Se spune că, dacă un caz nu este rezolvat în primele două săptămâni, acesta va rămâne neelucidat pentru totdeauna.

— O grămadă de timp, spuse Van Veeteren. Aţi apucat să vorbiţi cu tipul ăla, Mandrijn?

— Cu Mandrijn? Da, bineînţeles. De ce?

— Doar o chestie la care m-am gândit, zise Van Veeteren. Sper că nu aţi uitat faptul că mi-aţi promis oportunitatea unei revanşe în seara asta.

— Sunteţi bine-venit, zise Bausen. Încercaţi apărarea nimzo-indiană; în acest caz, aveţi toate şansele să câştigaţi.

— O să aduc o sticlă cu mine. Nu vreau să vă consum mai mult din pensie.

Bausen îşi întinse braţele.

— Dacă insistaţi, domnule inspector-şef.

Van Veeteren îşi drese vocea şi sună la uşă.

Dacă voi continua să bântui de colo până colo şi să intervievez oameni la întâmplare, am toate şansele să îl întâlnesc mai devreme sau mai târziu.

Pornind, desigur, de la presupunerea că era cineva de prin partea locului; iar Bausen era destul de convins de faptul că era; iar când, în cele din urmă, va ajunge faţă în faţă cu criminalul, va simţi; nu avea nicio umbră de îndoială în privinţa asta. Aşa se întâmpla de obicei. Acest lucru îi dădea puterea şi superioritatea pe care le deţinea — aptitudinea lui de a simţi când era faţă în faţă cu ucigaşul. Intuiţia lui era aproape la fel de puternică precum a unei femei şi nu dădea greş aproape niciodată.

Aproape niciodată.

Sună din nou la uşă. Din casa nou-construită se auziră nişte paşi, apoi o siluetă se contură prin uşa de sticlă fumurie.

— Un moment, vă rog.

Uşa se deschise. Se părea că doctorul Mandrijn îşi făcea siesta. Sau poate că îl nimerise în toiul unui rendez-vous amoros. Părul lui negru era în neorânduială, capotul de casă era aproape desfăcut, picioarele lui goale erau puse mai mult în evidenţă de podeaua de marmură roşie ca vinul.

Avea în jur de treizeci şi cinci de ani, asta fu estimarea lui Van Veeteren. Medic de succes şi tată de familie. O privire inteligentă. O constituţie nu foarte atletică, umerii într-o oarecare măsură cocoşaţi. Poate miop? Van Veeteren îşi flutură legitimaţia.

— Inspectorul-şef Van Veeteren. Aveţi zece minute disponibile?

— Despre ce este vorba?

Îşi trecu mâna prin păr şi îşi legă mai strâns cordonul.

— Crima, spuse Van Veeteren.

— Poftim... o, da, răspunse Mandrijn, tuşind. Iarăşi Ucigaşul cu Toporul? O poveste înfiorătoare. Intraţi, vă rog frumos.

Van Veeteren aruncă o privire în jur prin camera văruită în alb, cu tavanul înalt. O imensă fereastră dădea spre o pajişte virgină. Particule de praf dansau de jur împrejur prin razele soarelui care băteau cruciş pe toată întinderea încăperii. Putea să-şi dea seama că, în cele din urmă, grădina va fi chiar frumoasă.

— Dumneavoastră aţi construit casa?

— Bine, eu am conceput-o şi am ales toată mobila, cel puţin. Încă nu este gata, după cum puteţi vedea, dar se poate locui aici. Am muncit toată noaptea, am văruit tavanele. De aceea îmi făceam acum siesta de după-amiază. În seara asta sunt în tură la spital. Ce anume doriţi să ştiţi? Am vorbit cu un alt ofiţer de poliţie săptămâna trecută.

— Da, cu şeful de poliţie, Bausen. Aş dori doar să vă adresez câteva întrebări suplimentare.

Mandrijn îi făcu un semn spre unul dintre cele două fotolii din cameră, iar Van Veeteren se aşeză.

— Înţeleg că aţi locuit cu chirie în casa familiei Simmel, cât timp ei au fost plecaţi în Spania, începu el. Să văd, asta trebuie să fi fost... din 1988 încolo, nu-i aşa?

— Da, august 1988. Amândoi am obţinut slujbe la spital în acelaşi timp, Catrine şi cu mine; ea este soţia mea. Eram proaspeţi absolvenţi ai facultăţii de medicină, amândoi, şi bineînţeles că nu ştiam dacă vrem să rămânem aici sau nu. Părea ideal să închiriem o casă, în loc să cumpărăm una sau să construim una nouă.

— Aveţi copii?

— Da. Sunt la grădiniţă, zise el, pe un ton oarecum justificativ. Catrine e de serviciu astăzi. Pot să vă ofer ceva de băut?

Van Veeteren clătină din cap.

— Aşadar, aţi decis să rămâneţi în Kaalbringen.

— Bineînţeles că am făcut-o. Credem că locul ăsta e minunat. Singura problemă e că mizaserăm să mai locuim încă şase luni în casa lui Simmel.

— Cu alte cuvinte, s-au întors mai devreme decât v-aţi fi aşteptat?

— Da. Intenţia lor iniţială era să nu mai revină deloc, şi au spus că putem închiria casa pe cinci ani. Presupun că aveau de gând să vândă casa odată ce se stabileau definitiv pe acolo.

— Unde?

— Unde? În Spania, se-nţelege.

— Aveţi adresa familiei Simmel din Spania?

— Nu... nu, omul de contact era Klingfort, avocatul. De ce întrebaţi?

Van Veeteren nu răspunse. În loc de asta, puse o altă întrebare.

— Care este părerea dumneavoastră despre domnul şi doamna Simmel?

Mandrijn se uită pe fereastră.

— Doar între dumneavoastră şi mine? întrebă el după un timp.

— Da.

— Nu am fost impresionat, trebuie să recunosc. Nu cred că aveau intenţii rele, dar nici nu au fost foarte politicoşi... bine, puţin cam vulgari, se poate spune. Bogaţi, dar zgârciţi. Lipsiţi de clasă, dacă se mai poate folosi această expresie în zilele noastre. Mai ales el, bineînţeles.

— De ce au revenit în oraş?

Mandrijn ridică din umeri.

— Habar nu am. Ne-au comunicat la începutul lunii decembrie că intenţionau să se întoarcă acasă şi voiau să le eliberăm casa până pe întâi februarie. Un răstimp destul de scurt, sincer. Un mod condamnabil de prost de a acţiona, s-o spunem pe şleau, dar nu am vrut să stârnim vreun tărăboi în privinţa asta. Deja ne cumpăraserăm un teren, aşa că nu am avut altceva de făcut decât să ne apucăm de construit.

Van Veeteren cugetă o clipă.

— Aveţi o teorie personală asupra motivului pentru care a fost ucis Ernst Simmel?

Dacă o să spună că a fost Fapta Unui Psihopat sau Habar Nu Am, va fi a cincizecea ocazie în care aud chestia asta, îşi spuse el. Mandrijn îşi acordă timp de gândire, frecându-şi un lob al urechii.

— Da, răspunse el, surprinzându-l pe Van Veeteren. De fapt, m-am gândit destul de mult la chestia asta. Cred, pur şi simplu, că a fost cineva care nu a suportat să-l mai vadă din nou prin Kaalbringen. Era un nemernic în toată regula, domnule inspector-şef. Un nemernic în toată regula.

Nu mai spune, îşi zise Van Veeteren.

Făcu un mic ocol în drumul spre casă. Simţea nevoia pronunţată de a-şi întinde picioarele, de a interpune o anumită distanţă între sine şi caz. Poate, de asemenea, să evadeze... nu era o surpriză atât de mare. Nimic care să îl tulbure. Se aventură pe câteva străzi pe care nu fusese niciodată până atunci — nu era prea complicat pe aici,

bineînţeles; ajunse în locuri necunoscute şi în colţişoare lăturalnice, şi în cele din urmă ajunse pe o creastă care oferea o vedere panoramică asupra oraşului de dedesubt.

Deja era în plin peisaj rural, părăsise regiunea urbană. Urmă linia pădurii înspre est, în direcţia restaurantului despre care vorbise Bausen. Hoinări singur ca un nor prin acest teritoriu, cu mâinile încrucişate la spate şi cu vântul adiindu-i în faţă. Unii copaci începuseră deja să-şi piardă frunzele, din cauza verii secetoase, şi brusc îl izbi faptul că în aer plutea un anume fel de promisiune sau poate o prevestire. Nu era decât pură imaginaţie, bineînţeles, dar aşa sunt presimţirile. Când ajunse până la mănăstirea în ruine, se aşeză să fumeze o ţigară şi să mediteze la câteva întrebări neformulate; şi de-abia când auzi un câine lătrând în depărtare se ridică şi începu să coboare scările de pe coasta dealului — sculptate direct în calcar, lunecoase şi dificil de parcurs.

Ăsta ar fi locul ideal pentru a avea un accident, îşi zise Van Veeteren.

Când ajunse la baza dealului, se găsi în vecinătatea cimitirului — Biserica Sfântului Pieter, dacă îşi aducea bine aminte. Cimitirul care dădea spre mare. Cu siguranţă că a fost nivelat şi terasat cu ceva timp în urmă, în trecut, când au început să-l folosească, îşi zise el. Petrecu o bucată de vreme întrebându-se cum o fi într-adevăr pe aici, în pământul ăsta inconsistent şi artificial, printre celelalte coşciuge şi gropi. Observă contururile lui See Warf de partea cealaltă a cimitirului şi decise să aleagă calea scurtă.

Îşi croi drum prin cimitir, umblând în zigzag printre cărările de prundiş încâlcite. Pe măsură ce trecea pe lângă pietrele funerare, citea un an aici, un nume colo; dar

de-abia după ce trecu printre toate şi se pregăti să deschidă poarta şi să iasă din cimitir prin partea cealaltă îl observă: era silueta voinică a inspectorului Bausen, cu capul plecat, stând în faţa unei pietre funerare.

Ce spusese? Acum doi ani?

Nu putea spune prea sigur dacă şeful poliţiei se ruga de fapt sau nu. I se părea greu de crezut; dar, în orice caz, exista ceva solemn şi spiritual în expresia lui — ba chiar o seninătate, iar pentru un scurt moment, simţi chiar o undă de invidie. Decise sub impulsul momentului să nu îşi trădeze prezenţa. Să îl lase pe inspectorul-şef în linişte lângă mormânt.

Cum Dumnezeu pot să invidiez un bărbat care deplânge moartea soţiei? se întrebă el în timp ce trecu prin poartă. Uneori nu sunt în stare să mă înţeleg nici măcar pe mine însumi.

Ajuns înapoi în camera lui de hotel, se întinse pe pat cu picioarele pe marginea acestuia. Stătu astfel, culcat, şi fixă tavanul fără să aibă altceva în minte decât fumatul şi fluxul liber al propriilor gânduri.

Căzuse iar pradă viciului: fuma exact ca înainte, acum, când munca îi ajungea până peste cap. Când ancheta nu curgea de-a lungul canalelor pe care le săpase el sau pe care îşi dorea să le fi săpat. Când totul se lovea de un zid de cărămizi, când nu apărea punctul critic decisiv.

Cu toate acestea, nu se simţea chiar aşa.

Se gândi la regula celor două săptămâni a lui Bausen. Dacă era corectă, mai aveau cinci zile. Până în această clipă, îşi petrecuse o săptămână în Kaalbringen, iar când încerca să îşi centralizeze contribuţia de până acum la

anchetă, nu obţinea nimic altceva decât o cifră incomod de rotundă: zero.

Zero, nimic.

Nu rezist să mai pierd încă cinci zile aici, îşi spuse el. Duminică mă întorc acasă! Hiller va fi silit, pur şi simplu, să trimită pe altcineva — Rooth, deBries sau orice alt ticălos va crede de cuviinţă. Nimeni nu câştigă nimic dacă pierd eu mai mult timp pe aici!

Târând mereu o valiză după mine, locuind într-o cameră de hotel. Bând vinul comandantului de poliţie şi mâncând bătaie la şah! Vestitul inspector-şef Van Veeteren!

Singurul lucru care putea schimba lucrurile, îşi spuse el, era posibilitatea pe care o adusese Bausen în discuţie cu câteva zile în urmă.

Dacă acţiona din nou. Ucigaşul cu Toporul.

Nu erau şanse prea mari să se întâmple una ca asta, conform experţilor pe care îi chemaseră la secţie. Dacă o comite din nou, îl prindem!

Şi totuşi... În acelaşi timp, avea senzaţia asta ieşită din comun că nu trebuiau să facă altceva decât să aştepte. Să aibă răbdare. Că acest caz remarcabil va fi rezolvat sau se va elucida singur într-o manieră care va da cu tifla tuturor regulilor, şi pe care nici el, nici altcineva nu va fi în stare s-o oprească sau s-o influenţeze...

După ce lăsă toate aceste gânduri fără ţintă să îi treacă prin minte şi fumă patru (sau poate cinci?) ţigări, Van Veeteren se duse să se relaxeze în cada de baie. Îşi petrecu o oră întrebându-se cum să construiască o deschidere rusească sau una nimzo-indiană. Ceva mult mai palpabil, bineînţeles, dar nu ajunse la vreo concluzie nici din acest punct de vedere.

15

Când Beatrice Linckx parcă şi îşi încuie maşina pe Aleea Leisner, ceasul Bisericii Bunge bătu ora unsprezece seara. Fusese pe drumuri de la patru după-amiaza, trecuse de sesiunea de evaluare finală a conferinţei, şi acum nu mai erau decât trei lucruri pe care şi le dorea.

Un pahar de vin roşu, o baie fierbinte şi pe Maurice.

Îşi ridică privirea spre apartamentul lor de la etajul al treilea, văzu că lumina era aprinsă în bucătărie şi trase concluzia că el o aştepta. Era adevărat că nu reuşise să îl prindă la telefon când încercase să îl sune în drum spre casă, dar el ştia că ea urma să se întoarcă în seara respectivă. Fără îndoială că deschisese o sticlă de ceva bun şi poate îi pregătise şi câteva sendvişuri prăjite, ca surpriză. Cu cerculeţe de ceapă, ciuperci, busuioc proaspăt şi brânză... Îşi scoase valizele din portbagaj şi traversă strada, încă înţepenită după îndelungata călătorie, dar aşteptând cu nerăbdare ceea ce avea să urmeze... nerăbdătoare să intre în apartament. Să ajungă acasă.

Ceea ce Beatrix Linckx nici măcar nu bănuia însă era faptul că lumina din bucătărie fusese aprinsă de mai mult

de 24 de ore şi, deşi Maurice era într-adevăr sus, în apartament, în niciun caz nu era în starea în care se aşteptase ea să fie. Nu existau nici sendvişuri prăjite, şi nimeni nu deschisese o sticlă de vin să o lase să respire — iar ea nu va fi în stare să se strecoare în cada aceea cu apă fierbinte pentru multe ore de acum încolo. Când va face acest lucru, în cele din urmă, va fi în cada unui vecin, iar ea va fi într-un hal pe care nu l-ar fi putut prevedea niciodată.

Uşa era descuiată. Ea apăsă pe clanţă şi intră.

După aceea, mulţi oameni îşi puseră semne de întrebare în legătură cu comportamentul ei. Ca şi ea, de altfel. Date fiind circumstanţele, aproape orice ar fi putut părea normal; dar chiar şi aşa, trebuia să pui întrebări.

Ea aprinse lumina pe hol. Îl fixă cu privirea pe Maurice timp de câteva secunde, apoi începu să păşească îndărăt, spre uşă. O închise şi coborî scările. Ezită timp de o clipă când ajunse pe trotuar, apoi traversă strada şi se aşeză din nou în maşină.

Stătu acolo, îmbrăţişând volanul şi străduindu-se să smulgă piatra grea a uitării de peste breşa conştientului ei. Încercând să dea timpul înapoi măcar cu câteva ore... până în momentul în care era fericită şi neştiutoare... orele de dinainte, normalitatea nepângărită. Drumul, maşinile, farurile care îi ieşeau în cale, Sonata Waldstein pe care o asculta în căşti, ploaia care bătea parbrizul, dropsurile cu mentă din geanta de pe locul gol de lângă ea... când încă aştepta cu nerăbdare să ajungă acasă.

Încă nu văzuse nimic. Încă nu urcase până sus, în apartament. Mai rămase în maşină şi se mai odihni un pic înainte să urce să îl vadă pe Maurice. Sendvişurile şi

vinul; capotul ei roşu, cald; canapeaua şi pledurile uşoare din stofă ecosez; Cvintetul de Coarde al lui Heyman; lumânările din sfeşnicul care purta semnătura unui designer celebru... ea stătea aici şi aştepta.

După aproape două ore, ea lăsă geamul jos. Aerul nopţii şi o ploaie măruntă se strecurară înăuntru şi o readuseră la realitate. Pentru a doua oară, îşi luă valizele şi traversă strada. De această dată, nu ridică privirea spre apartament. Înţelesese că sus nu aştepta decât Maurice. Iar la 1:10 se linişti îndeajuns de mult pentru a putea telefona poliţiei şi pentru a le aduce la cunoştinţă că Ucigaşul cu Toporul făcuse încă o victimă.

II

10–24 septembrie

16

— Nebunul se află în locul nepotrivit, spuse Bausen.

— Văd şi eu chestia asta, ripostă Van Veeteren.

— F6 ar fi fost mai adecvat. Din poziţia în care este acum, nu veţi reuşi nicicum să-l salvaţi. De ce nu aţi folosit apărarea nimzo-indiană, aşa cum v-am sugerat?

— Nu am stăpânit-o niciodată pe deplin, murmură Van Veeteren. E mai multă vioiciune în cea rusească...

— Vioiciune, da, replică Bausen. Atât de multă vioiciune, încât porneşte o afurisită de furtună şi vă creează găuri imense în propriile rânduri. Vă predaţi?

— Nu, zise Van Veeteren. Încă n-am murit.

Se uită la ceasul pe care îl avea la mână.

— Sfinte Dumnezeule! E aproape unu şi un sfert!

— Nu e nicio problemă. Noaptea este mama zilei.

— În orice caz, nu aveţi mai multe piese decât mine, în cele din urmă.

— Nu neapărat, în această etapă. Pionul meu de pe H va deveni regină în cel mult trei sau patru mutări.

Se auzi telefonul sunând, iar Bausen intră în casă pentru a răspunde.

— Ce dracu'?! bodogăni el. La ora asta din noapte...

Van Veeteren se aplecă în faţă şi examină tabla. Nu era nicio îndoială, Bausen avea dreptate. Situaţia era compromisă. Negrul putea forţa schimbul ambelor turnuri şi al pionilor centrali, iar coloana H rămânea descoperită. Ultimul lui nebun era blocat în spatele propriilor pioni, lângă rege. Un joc prost, un joc cu adevărat umilitor. Ar fi putut accepta înfrângerea dacă ar fi jucat cu negrul, dar, atât timp cât avusese piesele albe şi dreptul de a utiliza deschiderea rusească, nu avea nicio scuză. Nicio scuză din lume.

Bausen ieşi valvârtej din casă.

— Să facem o remiză, pentru numele lui Dumnezeu! strigă el. A făcut-o din nou!

Van Veeteren sări în picioare.

— Când?

— Nu ştiu! Au sunat la secţie acum cinci minute. Hai să mergem, pentru Dumnezeu! Este o urgenţă!

Începu să îşi croiască drum prin vegetaţia luxuriantă, urmat îndeaproape de Van Veeteren, dar se opri la poartă.

— O, căcat! Cheile maşinii...

— Doar nu aveţi de gând cu adevărat să conduceţi? zise Van Veeteren. Aţi băut pe puţin un litru şi jumătate!

Bausen rămase pe gânduri.

— Ne ducem pe jos, spuse el. E doar la câteva sute de metri de aici.

— Să mergem! exclamă Van Veeteren.

Sergentul Bang ajunsese primul la faţa locului şi izbutise să trezească întreg blocul de apartamente în doar câteva minute. Când Bausen şi Van Veeteren apărură de după colţ, luminile erau aprinse la fiecare fereastră, iar grupuri de oameni forfoteau năuce pe scări şi la fiecare etaj.

Bang se aşezase în cadrul uşii cu pricina, oricum, aşadar nu exista riscul ca vreo persoană neautorizată să calce în picioare locul crimei. Măcar atât. Într-o manieră fermă, dar prietenoasă, Bausen începu să îi ghideze pe vecini înapoi spre propriile apartamente, în timp ce Van Veeteren îşi concentră atenţia asupra tinerei femei care stătea pe podea, la picioarele lui Bang, tremurând. Din câte se părea, ea fusese cea care descoperise cadavrul şi chemase poliţia.

— Mă cheamă Van Veeteren, spuse el. Aţi dori ceva de băut?

Ea clătină din cap. El îi luă mâinile într-ale lui şi observă că erau reci ca gheaţa şi tremurau.

— Cum vă numiţi?

— Beatrice Linckx. Locuim împreună. Pe el îl cheamă Maurice Rühme.

— Ştim, spuse Bausen, care îi expediase pe toţi vecinii între timp. Pe moment, vă puteţi duce la doamna Clausewitz, iar ea vă va oferi ceva fierbinte de băut.

O femeie durdulie măsura din priviri locul, din spatele lui.

— Vino cu mine, micuţă Beatrice, spuse ea, ridicând o pătură galbenă spre tânără. Mătuşica Anna va avea grijă de tine.

Domnişoara Linckx se ridică în picioare clătinându-se şi se îndepărtă, alături de doamna Clausewitz, după cum i se recomandase, deşi mersul ei era şovăielnic.

— Mai există şi bunătate pe lumea asta, spuse Bausen. Nu trebuie să uităm acest lucru. Să aruncăm o privire? I-am dat instrucţiuni lui Bang să ţină mulţimea la distanţă.

Van Veeteren înghiţi în sec şi aruncă o privire din cadrul uşii.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă inspectorul-şef Bausen.

Trupul lui Maurice Rühme zăcea întins chiar în cadrul uşii, iar la prima vedere, arăta de parcă şi ultima picătură de sânge s-ar fi scurs din el. Covorul din hol, care acoperea întreaga suprafaţă a încăperii, un spaţiu de vreo trei sau patru metri pătraţi, era atât de profund impregnat cu sânge, încât era aproape imposibil să i se precizeze culoarea iniţială. Van Veeteren şi Bausen se opriră în pragul uşii.

— Mai bine i-am aştepta pe specialiştii legişti, zise Van Veeteren.

— Văd câteva urme de paşi pe acolo, spuse Bausen, indicându-le.

— Da, le văd şi eu.

— Aceeaşi lovitură, mai mult sau mai puţin.

Afirmaţia părea corectă. Rühme zăcea întins pe burtă cu braţele sub el, de parcă ar fi căzut cu faţa în jos şi nu ar fi izbutit să se susţină. Capul lui era încă ataşat de trup, dar arăta ca şi cum puţin ar fi lipsit pentru a fi desprins cu totul, exact ca în cazul precedent. Faţa lui era întoarsă în lateral şi uşor orientată în sus, iar ochii larg deschişi păreau că fixează un punct pe undeva pe la nivelul genunchilor lui Bausen. Nu doar sângele se revărsase prin deschizătura gâtului său, ci şi câteva înghiţituri nedigerate de alimente, după cum arătau... şi o chestie cărnoasă, care încă era ataşată undeva. Van Veeteren presupuse că trebuie să fie limba.

— Cu siguranţă că e aici de o bună bucată de timp, spuse Bausen. Aţi observat mirosul?

— De cel puţin douăzeci şi patru de ore, răspunse Van Veeteren. N-ar fi trebuit ca echipa legiştilor să fi sosit până acum?

— În cinci minute apar, bănuiesc, zise Bausen aruncând o privire spre ceasul de la mână. Se pare că am avut dreptate măcar în privinţa armei.

Era o noutate, de această dată. În cazul lui Maurice Rühme, criminalul nu se mulţumise cu o singură lovitură — după ce îi retezase gâtul şi îl asasinase aproape instantaneu, îi mai administrase una. De această dată, la baza coloanei vertebrale. Apoi, lăsase toporul înfipt acolo.

Părea implântat adânc. Mânerul era orientat diagonal în sus, ca un fel de falus grotesc, din spate în faţă; iar din puţinul care se putea distinge din tăiş, părea să fie aproximativ cum presupuseseră Bausen şi Meuritz.

Mânerul scurt. Tăişul lat, dar superficial. Instrumentul unui măcelar, în mod evident. O unealtă de cea mai bună calitate.

— Sfinte Dumnezeule! repetă Bausen. Chiar puteţi suporta să staţi aici şi să vă uitaţi la aşa ceva?

— Nu, răspunse Van Veeteren.

17

Autostrada era nesfârşită.

Nesfârşită şi nesfârşit de cenuşie. Negreşit, nu mai erau decât vreo şaizeci de kilometri până la macazul spre Bokkenheim şi Kaalbringen, dar, chiar şi aşa, el îşi dorea să fi avut posibilitatea de a extirpa următoarea jumătate de oră din viaţa lui. Să fi putut evita obligaţia de a sta aici, în spatele volanului, şi de a conduce kilometru după kilometru, minut după minut, cu o tristeţe şi o extenuare care se conturau îndărătul ochilor lui ca un banc de nori. Întunecate şi înşelătoare.

Se trezise devreme. Synn şi copiii dormeau încă atunci când plecase. Cearta pe care o avuseseră noaptea trecută îl determinase să nu o trezească din somn. Chiar în clipa în care scotea maşina în marşarier de pe şosea, ştia că făcuse o greşeală.

Totuşi, era posibil ca şi ea să fi făcut acelaşi lucru. Poate că se prefăcea doar că este adormită, în timp ce el se furişa de colo până colo prin dormitor, făcându-şi valiza. De unde putea şti?

În orice caz, trebuia în mod sigur să o sune din clipa în care sosea. Nu voia ca lucrurile să rămână aşa. Nu

putea suporta această permanentă animozitate, faptul că nu reuşeau să cadă niciodată de acord, tot antagonismul ăsta neexprimat — nu între el şi Synn. Poate că alţii puteau trăi aşa, dar nu ei. Asta era, în această privinţă fuseseră întotdeauna de acord. El şi adorabila lui Synn...

Poate că ea avea dreptate, până la urmă. Poate că el ar fi trebuit să fie în stare să refuze.

— Au mai găsit încă un cadavru în Kaalbringen, îi spusese Hiller. VV are nevoie de cineva la care să urle, sau nu va fi în stare să rezolve acest caz. Ar fi mai bine să te duci, Münster!

Nu avusese nicio obiecţie la această sarcină, şi asta era de fapt problema. Ar fi trebuit să aibă. Existau cel puţin trei inspectori în funcţii similare, toţi trei burlaci: Reinhart, Rooth şi Stauff; Hiller ar fi putut să-l trimită pe unul dintre ei în locul lui.

Dar îl alesese pe Münster.

Care fusese de acord fără să clipească. Fără să-şi facă griji că va sta despărţit de Synn şi de băieţii lor timp de... ei bine, cât de mult timp? Nimeni nu putea spune. Câteva zile? O săptămână? Chiar mai mult de atât? Până când îl băgau pe Ucigaşul cu Toporul sub lacăt?

Odată ce acceptase, bineînţeles, era cu mult mai greu să iasă din chestia asta. Chiar şi Synn recunoscuse acest lucru până la urmă, dar sigur că şi el ar fi trebuit să se gândească la asta de la bun început. Acesta era punctul în care ajunseseră noaptea trecută, şi de acolo a urmat impasul. Synn se dusese la culcare, el rămăsese treaz şi ştiuse în adâncul sufletului că ea are dreptate. În orice caz, îşi dădea seama de asta acum, când stătea în maşină, se simţea rău şi conducea cu o viteză exagerat de mare prin pustietatea asta insuportabil de cenuşie.

Nu vreau să mă îndepărtez de ea, îşi spuse el. Aş vrea să mă apropii de ea. Să mă întorc, nu să dau înapoi.

Faptul că Van Veeteren îl solicitase, cu siguranţă, în mod special pe el pentru a-l ajuta ar fi putut, desigur, să fie considerat măgulitor în alte circumstanţe, dar, în clipa de faţă, acest fapt nu-i aducea nicio consolare.

Ştiu că sunt un bun ofiţer de poliţie, îşi spuse el. Problema e însă că mi-aş dori să fiu un soţ şi un tată la fel de bun. Incontestabil, chestia asta suna destul de jalnic. Îşi scoase o batistă din buzunarul pantalonilor şi îşi suflă nasul.

Bokkenheim, Kaalbringen, 29 de kilometri, zicea semnul. Mai parcursese şapte kilometri.

Găsi See Warf fără să fie nevoit să ceară indicaţii. Inspectorul-şef Van Veeteren nu era pe acolo în momentul respectiv, i se aduse la cunoştinţă, dar o cameră fusese rezervată pe numele lui Münster. Chiar în imediata vecinătate a inspectorului-şef. Cei de la recepţie îl întrebară dacă a venit să ancheteze ultima crimă oribilă.

Confirmă. Apoi îşi luă geanta şi coborî în grabă scările.

Din clipa în care închise uşa camerei lui de hotel, se duse ţintă la telefon. Avu de aşteptat o eternitate până când centrala îi dădu o linie externă, iar când auzi, în cele din urmă, ţârâitul de acasă, observă, spre surprinderea lui, că îi bătea mai tare inima. Asta îi amintea de adolescenţa lui, când o suna pe Marie cea roşcată, fiica farmacistului, să vină să-l ajute cu tema la franceză. Foarte ciudat — dar din nou, poate nu era deloc aşa?

Bart fu acela care răspunse. Mămica plecase, spuse el. Nu, Bart nu ştia unde se dusese sau când avea de gând să se întoarcă; mătuşa Alice îi supraveghea acum. Când vine tata acasă?

— De îndată ce pot, răspunse el. Salută-le pe Marieke şi pe mama. Spune-i mamei că o voi suna mai încolo şi că o iubesc.

— Cât de vulgar! remarcă fiul lui de şase ani şi puse receptorul în furcă.

Münster oftă, dar era evident că se simţea ceva mai bine. Sosise momentul să ia taurul de coarne, presupunea el.

Dar mi-ar fi mult mai de folos dacă aş putea beneficia întâi de vreo două ore de somn de după-amiază cu braţele încolăcite în jurul soţiei mele, se mai gândi el.

18

— Dacă Mooser e amabil să închidă uşa, putem începe, zise Bausen.

Kropke aprinse proiectorul de deasupra capului.

— Cred că mult mai simplu ar fi să încercăm să schiţăm şirul evenimentelor, în măsura în care îl cunoaştem, pentru a obţine o imagine de ansamblu a poveştii şi pentru a-i expune esenţialul şi inspectorului Münster.

— Vă mulţumesc, răspunse acesta.

— Victima crimei, zise Bausen, e un tip pe nume Maurice Rühme, în vârstă de 31 de ani, doctor la un spital specializat în ortopedie şi afecţiuni ale coloanei vertebrale. Lucrează acolo din martie. Aş dori să subliniez pentru oaspeţii noştri — îi privi pe rând pe Van Veeteren şi pe Münster — că numele Rühme nu este chiar necunoscut aici, în Kaalbringen. Nu-i aşa, Kropke?

— Jean-Claude Rühme e consilier la spital, zise Kropke. De asemenea, are un cabinet particular în propria locuinţă, sus pe deal. Cred că face anumite lucruri şi pentru Comisia Naţională de Sănătate.

— Maurice are un frate, zise Bausen. Fratele său se află în Ospiciul Seldon din Kirkenau — suferă de o deficienţă mintală survenită în urma unui accident din copilărie. E incurabil.

— Ce fel de accident? întrebă Münster, în timp ce Van Veeteren lua notiţe pe un carneţel.

— A căzut în cap din amvonul de la St. Pieter, explică Beate Moerk. De la o înălţime de patru metri şi jumătate, direct pe pardoseala de piatră. Până şi eu ştiu chestia asta — e parte din folclorul local, se poate spune.

— Hm, mormăi Bausen. În orice caz, Maurice Rühme a fost găsit mort în apartamentul său din Aleea Leisner, numărul 26, de către Beatrice Linckx, prietena lui, care locuia la el — psiholog, 30 de ani, munceşte în apropiere, în Kirkenau.

— Într-adevăr, zise Van Veeteren.

Bausen tăcu o clipă, dar nu urmă niciun alt comentariu.

— Ea l-a găsit joi — adică alaltăieri — noaptea, puţin după ora unsprezece, când a ajuns acasă după o conferinţă de trei zile în Kiel. Din câte se pare, a suferit un şoc destul de crunt — a ieşit din casă şi a stat în maşină timp de două ore până când ne-a raportat faptul. Bang era de serviciu şi a primit apelul la 01.11.

— Aşa este, confirmă Bang.

— Van Veeteren şi cu mine am ajuns acolo în jur de 01.20, spuse Bausen, şi am înţeles de îndată că prietenul nostru, Ucigaşul cu Toporul, acţionase din nou. Poate că inspectorul-şef Van Veeteren va fi amabil să continue povestea de aici?

— În regulă, spuse Van Veeteren, scoţându-şi scobitoarea din gură. Cel mai interesant lucru este arma, bănuiesc.

Legiştii sunt încă ocupaţi cu ea, dar faptul că a lăsat-o la locul crimei ar putea sugera că, de această dată, şi-a terminat treaba şi nu are de gând să mai reteze capul nimănui. Asta, bineînţeles, nu este decât o ipoteză. În orice caz, este o armă al dracului de eficientă — foarte uşoară ca greutate şi uşor de mânuit. Incredibil de ascuţită.

— Până şi un copil ar putea ucide cu chestia aia, spuse Bausen.

— Rühme zăcea în hol de o bună bucată de vreme când am ajuns noi acolo, spuse Van Veeteren. Oare chestia aia pe care o văd îndărătul sergentului Bang este o cutie de pateuri daneze?

— Mooser, te rog să te duci la parter şi să comanzi nişte cafea, spuse Bausen, iar acesta plecă fără să protesteze. Bang deschise cutia şi adulmecă zgomotos conţinutul.

— Sunt de astăzi, spuse el.

— Oricum, continuă Van Veeteren, chiar dacă Meuritz nu şi-a spus încă ultimul cuvânt, putem presupune fără să greşim prea mult că Rühme a stat întins acolo, mort, timp de cel puţin 24 de ore până să ajungem noi la faţa locului.

— Miercuri seara, la o oră târzie, spuse Bausen. Cred că putem presupune că aceea a fost ora când a avut loc crima. Îl avem şi pe martorul acela...

— Domnul Moen, zise Beate Moerk. Trebuie să spun că părea uimitor de coerent, date fiind circumstanţele.

— Nu am putea trece în revistă întâi aspectele legate de autopsie? întrebă Bausen. Kropke, presupun că ai vorbit cu laboratorul.

Mooser se întoarse cu o tavă şi începu să împartă căni cu cafea.

— Da, răspunse Kropke. Încă nu au terminat treaba — cu arma, vreau să spun. Toate urmele de sânge de pe

podea au fost făcute, mai mult ca sigur, de domnişoara Linckx. Urmele de paşi, cele lăsate de geamantanele ei — nu au găsit nimic care să nu survină fie de la el, fie de la ea. În ceea ce priveşte arma, aceasta pare a fi un instrument special, folosit de măcelari, şi, din câte se vede, are o vechime de mai mulţi ani. Nu apare nicio marcă a unui fabricant sau ceva similar — probabil că el a înlăturat-o — dar, cu puţin noroc, am putea descoperi de unde a venit... în câteva zile, au estimat ei.

— De ce dracu' a lăsat-o la faţa locului? întrebă Bausen. Poate cineva să îmi spună chestia asta?

— Din orgoliu, zise Beate Moerk. A vrut să ne demonstreze că e mai deştept decât suntem noi şi că nu îl vom prinde niciodată.

— Probabil că este o presupunere justă, zise Van Veeteren, dar Münster nu înţelese prea bine la care dintre supoziţiile inspectorului Moerk se referea.

— Să mai examinăm câteva fapte certe înainte de a începe să speculăm, zise Bausen. Cum s-au întâmplat lucrurile, domnule inspector-şef?

— Lovitura a venit de deasupra, mai mult ca sigur, spuse Van Veeteren. A fost direcţionată aproximativ în acelaşi punct ca şi în cazurile anterioare... cu acelaşi rezultat. Evident că a murit instantaneu.

— De sus? zise Kropke. Totuşi, chestia asta nu pare un pic neverosimilă? Nu au existat semne ale unei lupte, nu-i aşa? Sau ale unei apărări, după cum o înţeleg eu.

Bausen schimbă o privire cu Van Veeteren, apoi îşi drese vocea şi se aplecă peste masă.

— Credem, începu el, noi, inspectorul-şef şi cu mine, că s-ar fi putut întâmpla în următorul fel, iar voi veţi decide dacă e corect sau nu — unu: criminalul sună la uşă.

Doi: Rühme se duce să o deschidă. Trei: el îl recunoaşte pe ucigaş şi îl invită în casă. Patru: criminalul trece pragul şi scapă ceva pe podea...

— O bucată de hârtie, o monedă, ar putea fi orice, completă Van Veeteren cu explicaţia.

— Cinci: Rühme se apleacă să o ridice, şi şase, criminalul îl izbeşte!

Se lăsă linişte de jur împrejurul mesei. Singurul sunet care se mai putea auzi era cel produs de sergentul Bang, care mesteca o bucată de pateu danez. Inspectorul Kropke îşi slăbi strânsoarea nodului de la cravată şi chipul lui căpătă o expresie suspicioasă.

— Bine, zise Beate Moerk în cele din urmă. Eu cred că aveţi dreptate — dar n-a fost vorba despre o monedă. Aceasta s-ar fi putut rostogoli oriunde.

— Într-adevăr, zise Van Veeteren. Nu a fost o monedă. În orice caz, a avut timp să ridice acel obiect — orice o fi fost el — înainte să dispară.

— A înfipt toporul şi în coloana vertebrală a lui Rühme, zise Bausen. Nu părea să se grăbească prea tare.

— Oare nu s-a stropit şi el cu sânge? întrebă Mooser.

— E posibil, dar nu a făcut-o în aşa măsură, încât să lase vreo urmă, chiar dacă s-o fi murdărit, zise Bausen. Nu există urme de sânge pe scări şi nicăieri altundeva.

— Hmm, murmură Van Veeteren. O treabă destul de profesionistă de la un capăt la altul, aşa se pare; dar nu cred că ar trebui să ne bazăm prea mult pe faptul că Rühme l-ar fi recunoscut. Există o grămadă de alternative.

— De exemplu, l-ar fi putut obliga să îngenuncheze, folosindu-se de o armă, zise Beate Moerk.

— De exemplu, adăugă Van Veeteren.

— Martorul, spuse Bausen. Haideţi să examinăm un pic mai aprofundat mărturia domnului Moen. E esenţial să nu încurcăm lucrurile în punctul ăsta.

— Absolut, confirmă Van Veeteren.

— Atât inspectorul Moerk, cât şi eu am stat de vorbă cu el, zise Bausen, iar rezultatele au fost în oarecare măsură diferite, s-ar putea spune. Oricum, îl cheamă Alexander Moen şi locuieşte în apartamentul de deasupra lui Rühme şi Linckx. Pretinde că a observat pe cineva intrând pe uşa din faţă a blocului miercuri seara, cu puţin înainte de ora unsprezece, şi apoi a văzut aceeaşi persoană ieşind în mare grabă, cu aproximativ cincisprezece minute mai târziu. În tot acel timp, Moen a stat la masă, la el în bucătărie, uitându-se pe geam spre Parcul Leisner şi spre bulevard, aşteptând ştirile de la ora unsprezece, de la radio, şi apoi ascultându-le.

— Nu avem niciun motiv să ne îndoim de asta, aprobă Beate Moerk. Faptul că stă acolo şi ascultă ştirile face parte din ritualul său de seară. A făcut chestia asta zilnic în ultimii treizeci de ani, din câte se pare.

— Ştirile de la ora unsprezece au fost introduse abia în 1972, afirmă Kropke.

— Serios? exclamă Van Veeteren. Oricum, nu cred că asta contează foarte mult. Putem obţine din partea lui o descriere a acestui bărbat? Ăsta ar fi, desigur, amănuntul interesant. Să-l ascultăm întâi pe Bausen.

— Sigur, am vorbit cu el în aceeaşi seară, zise Bausen. S-a trezit din acelaşi motiv ca şi toţi ceilalţi locatari ai blocului, hmm...

Aruncă o privire spre Bang, care era ocupat în continuare cu pateurile daneze.

— ...şi bineînţeles că nu a reuşit să adoarmă iar. Stătea acolo pe scări, în papuci şi capot de casă, la ora trei şi jumătate noaptea, şi era nerăbdător să ne furnizeze dovezi.

— Are 94 de ani, explică Beate Moerk, pentru a-l pune în temă pe Münster.

— Oricum, zise Bausen, a afirmat că a văzut un bărbat intrând în clădire dinspre parc...

— Nu exista o încuietoare? întrebă Münster.

— Nu funcţiona de câteva zile, completă Kropke.

— ...şi a intrat prin uşa din faţă. Purta un fel de îmbrăcăminte sport, închisă la culoare, cu dungi albe. Înalt, subţire, căra un colet sau un balot — ei bine, în cele din urmă, decisese că era vorba despre un balot. Nu distinse-se faţa omului pentru că fusese umbrită tot timpul, dar crede că avea barbă şi părul destul de lung. În orice caz, a trecut un sfert de oră, sau aşa ceva, şi după aceea, bărbatul a reapărut din clădire şi a pornit grăbit spre parc. Asta era totul, în linii mari, dar ne-a luat mai mult de o jumătate de oră să-l descoasem.

— Şi balotul? întrebă Kropke. Mai avea balotul atunci când a reapărut?

— Moen nu-şi mai aminteşte. Era nesigur în legătură cu aproape orice detaliu şi, e de menţionat de la început, nici măcar nu era sigur despre ce zi era vorba; dar când am izbutit, până la urmă, să facem conexiunea cu ceea ce auzise el la ştiri, am tras până la urmă concluzia că trebuie să fi fost noaptea de miercuri. Întrebarea este: oare cel pe care l-a văzut era cu adevărat ucigaşul? Mai trebuie să precizez că mă îndoiesc foarte tare?

— Chiar dacă o fi fost Ucigaşul cu Toporul, spuse Van Veeteren, informaţiile pe care ni le-a oferit nu par a fi din cale-afară de utile. Inspector Moerk?

— Bine, răspunse Beate Moerk, sugându-şi creionul. Nu ştiu. Am vorbit cu el în această dimineaţă. Am avut impresia că era puţin distrat, dar, când am ajuns la acest punct al discuţiei, a devenit mult mai limpede. Nu aşa se întâmplă de obicei? În general sunt mai siguri de detalii decât de imaginea de ansamblu, aşa cum a fost ea. Şi tatăl meu e într-o etapă timpurie a demenţei, de aceea am oarecare habar despre ceea ce se întâmplă.

— În regulă, zise Kropke. Ce a avut de spus?

— La început, aceleaşi lucruri pe care le spusese şi inspectorului-şef, povesti Beate Moerk. Aceleaşi ore şi durate, acelaşi balot — numai descrierea tipului a fost diferită.

— Şi ce anume ţi-a spus? întrebă Mooser.

— Că era vorba despre o persoană destul de scundă şi de îndesată — ba chiar voinică. A menţinut afirmaţiile despre îmbrăcămintea sport, dar a zis că nu a văzut părul bărbatului, pentru că acesta purta o pălărie trasă peste ochi.

— Nu i-ai amintit ce declarase mai devreme? întrebă Kropke.

— Ba da, dar el nu-şi prea amintea ce anume spusese. Totul se întâmplase în toiul nopţii, iar el era obosit. Bănuiesc că inspectorul-şef are dreptate: nu vom reuşi să scoatem informaţii din cale-afară de utile de la acest domn.

— Ceea ce nu ne împiedică să fim atenţi la cei care fac jogging, fie că duc un balot cu ei, fie că nu. Fie că sunt înalţi, fie că sunt scunzi. Întâmplător, Meuritz încă nu a stabilit ora decesului. Vom vedea dacă a murit în timpul ştirilor de la ora unsprezece sau nu. În cazul lui Simmel, a izbutit să indice chiar şi minutul morţii cu o precizie incredibilă, nu uitaţi asta!

Rupse scobitoarea în două şi aruncă o privire plină de subînţelesuri spre pachetul de ţigări al lui Bausen.

— Ei bine, asta este, conchise Bausen. Aveţi vreo idee? Puteţi spune tot ceea ce vă trece prin minte. Ne vom ocupa de strategie după prânz, dar acum, se acceptă orice. Ei, ce credeţi?

Bang râgâi. Kropke îi aruncă o privire fioroasă, care nu lăsa nicio îndoială asupra a ceea ce se va întâmpla după ce Bausen va ieşi la pensie, presupunând, desigur, că funcţia îi va reveni lui Kropke. Van Veeteren se lăsă pe spate în scaun, până când acesta scârţâi. Münster oftă.

— Cel puţin un lucru este evident, spuse Beate Moerk în cele din urmă. În legătură cu motivul, vreau să spun. Maurice Rühme este a treia victimă a Ucigaşului cu Toporul şi este a treia persoană care s-a mutat în Kaalbringen în acest an. Nu încercaţi să îmi spuneţi că nu e important.

19

Începuse destul de promiţător, de fapt, dar după zece minute, era aceeaşi poveste dintotdeauna. Avantajul de 5-1 al inspectorului-şef se redusese la 6-6, apoi la 7-10, ca în cele din urmă să se încheie cu obişnuitul şi satisfăcătorul scor de 9-15. În seturile următoare, mobilitatea mai bună a lui Münster şi precizia lui mai mare îşi spuseră cuvântul. Loviturile lui scurte, din unghiuri bine determinate, intercalate cu aruncări înalte şi lungi ale mingii îi aduseră, ca de fiecare dată, victoria. Era aceeaşi veche poveste, şi poate că Van Veeteren nu era în cea mai bună formă după ţigările şi vinul consumate în ultimele câteva zile. În orice caz, după 6-15, 8-15 şi 5-15, se săturără, iar ei eliberară terenul de tenis în favoarea celor doi bărbaţi tineri care îşi petrecuseră ultimele câteva minute urmărindu-i cu o anume doză de dispreţ.

— Lumina e proastă în sala asta, mormăi Van Veeteren.

Se duseră agale înapoi, în vestiare.

— Foarte, răspunse Münster.

— Nici podeaua nu e cine ştie ce. Alunecă prea uşor.

— Întocmai, fu de acord Münster.

— Şi mai e şi greu să joci cu rachete împrumutate.

— Nu are omul nicio şansă.

— Dar mai facem un meci poimâine, chiar şi aşa, hotărî Van Veeteren. Ar trebui să ne ţinem de antrenamente dacă vrem să rezolvăm cazul ăsta.

— S-ar putea să aveţi dreptate, spuse Münster.

Încăperea restaurantului de la See Warf era practic goală când se aşezară la masa de la fereastră. Numai Cruickshank şi Müller decorau prin prezenţa lor o masă nu prea îndepărtată, întovărăşiţi de un bărbat şi de o femeie de la TV6. Van Veeteren vorbise cu toţi patru la conferinţa de presă care avusese loc cu câteva ore mai devreme, de aceea niciunul nu dădu vreun semn că ar dori să le deranjeze cina.

— Nimeni nu pare dispus să se mai aventureze afară din casă în oraşul ăsta, spuse Van Veeteren, uitându-se de jur-împrejur. Oamenii sunt un pic ilogici. De această dată, criminalul a acţionat de fapt în locuinţa cuiva — mă refer la a lui Rühme, mai exact.

Münster îşi exprimă acordul.

— Am început să cred că este destul de ciudată afacerea asta în care ne-am băgat, zise Van Veeteren, servindu-se cu salată. Apropo, se prepară un peşte delicios în restaurantul ăsta, mai cu seamă calcanul, dacă aveţi astfel de preferinţe.

— Ce vreţi să spuneţi prin „ciudată"? întrebă politicos Münster.

— Numai Dumnezeu ştie, zise Van Veeteren, continuând să mestece. E doar o presimţire — dar, de obicei, intuiţia mea e infailibilă.

Münster se înclină mai aproape de ochiul de fereastră, să poată vedea prin reflexii. Marea părea întunecată şi agitată. În decursul dimineţii, vremea se schimbase; bancuri de nori veniseră pe neaşteptate dinspre nord-vest într-o succesiune rapidă, iar o rafală de ploaie o urmase pe cealaltă în răstimpuri scurte. Navele din port săltau

încolo şi încoace în valurile înalte, iar Münster se simţi brusc în comuniune cu această turbare a elementelor; protestul personal al Naturii faţă de faptele şi spusele omenirii — faţă de criminali care bântuiau fără restricţii, şi faţă de toate mizeriile de acest gen.

Sau poate era din cauza relaţiilor lui cu Synn? Încă nu reuşise să ia legătura cu ea şi începea să se simtă iritat de meditaţiile infatuate ale inspectorului-şef. Şi totuşi, avea îndeajuns de multă experienţă, ştia că aşa mergeau de obicei lucrurile — spera însă că totul va reveni la normal de îndată ce va izbuti să comunice cu ea. Poate părea o chestie cel puţin egoistă faptul că stătea aici şi se frământa în privinţa vieţii lui private în timp ce oamenii se aşteptau ca el să facă tot ce îi stătea în putinţă pentru a-l prinde în capcană pe Călău sau pe Psihopatul cu Toporul, sau orice alt nume se nimerea să fie la modă în momentul respectiv.

— Nu îmi pot da seama care este motivul lui, spuse Van Veeteren. Trebuie să fi avut un motiv al dracului de bun pentru a ieşi din casă şi a reteza capetele a trei persoane.

— Prin urmare, nu credeţi că este vorba despre un psihopat?

— Nici măcar pentru o secundă, zise Van Veeteren. Dimpotrivă, cred că avem în faţă câteva gesturi planificate minuţios. Intenţia lui a fost aceea de a-i omorî pe aceşti trei bărbaţi — Eggers, Simmel şi Rühme — şi chiar asta a făcut. Nu-l vom înhăţa dacă nu descoperim motivul, Münster. Motivul!

— Oare nu există şi alte nume pe lista lui?

Van Veeteren sorbi o înghiţitură de bere şi se uită în depărtare, spre mare.

— Dumnezeu ştie, zise el. Trebuie să ne aşezăm şi să cercetăm bine de tot treaba asta, Münster. Există mai multe

posibilităţi distincte, şi vreau să ne hotărâm care anume să fie priorităţile noastre în viitor.

— Ce posibilităţi? întrebă Münster, răspunzând, fără îndoială, aşteptărilor.

— Păi, bine, zise Van Veeteren, fără a sta să mă gândesc prea mult, îmi vin în minte numai două. Prima este, desigur, existenţa unei legături clare şi identificabile între victime, posibilitatea ca el să fi avut un motiv extrem de important pentru a-i ucide în mod special pe aceşti trei indivizi. Până acum, nu ştim care este acea legătură, dar de îndată ce o vom afla, totul va prinde contur. Îl vom avea la degetul mic.

Münster dădu din cap.

— Ideea lui Moerk? întrebă el.

— Bineînţeles, răspunse Van Veeteren. Este singura pe care am descoperit-o până acum. Toţi trei au venit în Kaalbringen în acest an, acest lucru este sigur. Evident, ar putea fi o coincidenţă, dar eu nu cred asta. Ar fi o descoperire aici, dar unde dracu' ne duce?

— Nu prea departe, răspunse Münster.

— Nu, oftă Van Veeteren. Avem nevoie de mai mult de atât. Deşi se poate ca ei să nu aibă nimic altceva în comun decât legătura cu criminalul. Bineînţeles, te-ai fi aşteptat ca poliţia locală să fi descoperit această legătură înainte să o facem noi, dar dacă ei nu sunt în stare să producă decât atât, ei bine... asta înseamnă că...

— ...că vom vedea totul la fel de limpede ca ziua, de îndată ce îl găsim, îl întrerupse Münster. Dar nu până atunci.

— Absolut nimic până atunci, spuse Van Veeteren. Doriţi desert sau doar cafea?

— Doar cafea, zise Münster.

— În acest caz să lăsăm lucrurile să-şi urmeze cursul, spuse Münster, încercând să nu pară nerăbdător. Mai devreme sau mai târziu, o să descoperim ceva. Sau dacă nu, va lovi din nou. Câţi nou-sosiţi sunt în oraş, apropo? Poate că îi vânează pe toţi.

— În jur de cincizeci anul ăsta, din câte spune Bausen. Dar să sperăm că motivul este un pic mai bine definit decât ăsta. Cred că ar trebui să ţinem degetele încrucişate şi să sperăm că presa nu va descoperi teoria lui Moerk. Ar fi puţin cam complicat să le asigurăm protecţie tuturor nou-veniţilor; avem parte de destulă panică şi aşa. Acum, hai să rezolvăm asta cu viteza fulgerului, Münster; cred că ar fi cel mai bine pentru toţi cei implicaţi! Vreau să ajung acasă cât se poate de repede.

E valabil şi pentru mine, îşi zise Münster. Cochetă cu ideea de a-i sugera o schimbare a gărzii, că Reinhart şi Rooth ar trebui să vină şi să-i elibereze; dar acest lucru nu era foarte verosimil. Nu, fără îndoială va fi cel mai bine ca ei să se considere cetăţeni ai oraşului Kaalbringen pentru viitorul imediat, iar dacă ar reuşi să o sune pe Synn, aşa cum decisese deja, era sigur că va fi în stare să suporte tot ce îi hărăzise destinul.

— Care este cealaltă posibilitate? îşi aminti el să întrebe.

— Ăăă, îşi scărpină Van Veeteren partea din spate a gâtului. A doua posibilitate este ca totul să fie o cacealma, pur şi simplu. Aţi citit *ABC Murders*?

Münster clătină din cap.

— Criminalul creează o întreagă serie de crime pentru a ascunde faptul că există o singură victimă pe care o are în vizor. Le ucide în ordine alfabetică, dar numai cri-

ma de la litera C contează — din punctul lui de vedere, vreau să spun.

— Înţeleg, zise Münster. Aşadar, Eggers şi Simmel ar putea fi momelile, dacă e s-o luăm aşa. Adevărata victimă care contează este Rühme. Un pic cam neverosimil, aş fi zis eu.

— S-ar fi putut ca personajul principal să fie Eggers — sau Simmel — nu uitaţi acest lucru. Şi asta ar fi fost şi mai neverosimil.

— Dar credeţi că ar fi continuat să ucidă şi după aceea? Mie mi se pare imposibil, din punct de vedere psihologic.

— N-ar fi fost imposibil, spuse Van Veeteren. Ar fi fost mai puţin credibil, poate. E posibil ca singurul care contează să fie cel cu numărul şase sau cel cu numărul treisprezece, deşi eu înclin să cred că nu este vorba despre o treabă de tipul ABC.

— Şi atunci, despre ce este vorba? îndrăzni să întrebe Münster după o pauză.

Van Veeteren îşi amestecă încet cafeaua cu o scobitoare.

— Un criminal, spuse el cu hotărâre, care este un cetăţean perfect normal al acestui oraş şi care a avut un motiv al dracului de bun să îi omoare pe Heinz Eggers, Ernst Simmel şi Maurice Rühme. Toţi trei sunt bărbaţi, toţi trei au sosit recent în oraş.

Excelent, îşi zise Münster. De acum, o să băgăm la cap.

— Câţi posibili criminali avem? întrebă el.

— Am făcut câteva calcule, afirmă Van Veeteren. Dacă eliminăm femeile...

— Putem face acest lucru?

— Nu, zise Van Veeteren, dar o vom face oricum. Şi bătrânii, şi copiii, ceea ce nu prea avem voie să facem, de asemenea. Rămânem cu vreo 50.000 de oameni.

— Nemaipomenit, spuse Münster. Le putem cere tuturor cetăţenilor de sex masculin cu vârste între cincisprezece şi şaptezeci şi cinci de de ani să se prezinte la secţie şi să aducă un alibi?

— Bineînţeles că putem, răspunse Van Veeteren. Nu am nicio îndoială că inspectorul Kropke va fi încântat să le introducă pe toate în calculatorul lui. Ar trebui să termine munca până la Crăciun, cred eu.

— O scurtătură nu ar fi idee foarte proastă, adăugă Münster.

— Vom încerca să găsim chestia asta, spuse Van Veeteren, terminându-şi cafeaua. De aceea ne aflăm aici.

— Serios? se minună Münster. Începusem să mă întreb...

— Pe ce anume credeţi că ar fi cazul să ne concentrăm? îl întrebă Van Veeteren pe Münster, chiar în clipa în care acesta punea mâna pe clanţa uşii.

— La ce vă referiţi?

— Ei bine, chiar dacă aceasta nu este o chestiune de tip ABC, ar fi o idee bună să ne scoatem din memorie două dintre crime. Să ne concentrăm asupra uneia singure dintre ele, de parcă celelalte două nu s-ar fi întâmplat niciodată. Astfel, evităm să ne disipăm concentrarea. Dacă o elucidăm pe una dintre ele, incontestabil le elucidăm pe toate. Trei muşte dintr-o lovitură.

Münster dădu din cap.

— Maurice Rühme, în cazul ăsta, spuse el. Nu are rost să dezgropăm cadavre vechi, atunci când avem unul proaspăt la îndemână.

— Ăsta e şi punctul meu de vedere, zise Van Veeteren. Veţi ajunge departe într-una din zilele astea frumoase.

— Pe moment, m-aş mulţumi doar să mă bag în pat, zise Münster. Noapte bună, domnule!

20

De îndată ce se trezi, coborî până jos, la chioşc, şi îşi cumpără ziarele.

Era o parte componentă a ritualului ei de duminică şi, în mod normal, se putea baza pe faptul că va face plimbarea încolo şi înapoi până în clipa în care apa din ibric începea să fiarbă. Astăzi, i-a luat de patru ori acest timp. Doamna Sorenson a oprit-o chiar în faţa intrării principale a blocului şi a silit-o să-i liniştească temerile, domnul Markovic avea şi el păreri pe care le răcnea din balconul lui, iar domnişoara deMaar de la chioşc a refuzat să-i dea ziarele până nu i s-a oferit un raport detaliat asupra modului în care progresa ancheta crimei. O familie care se mutase recent în bloc, alcătuită din soţ, soţie şi doi copii plângăcioşi, avea şi ea păreri de enunţat despre competenţa poliţiei şi despre datoria acesteia de a proteja cetăţenii obişnuiţi, de bun-simţ; iar când a reuşit, în sfârşit, să scape de ei, nu a fost decât datorită aluziilor referitoare la interogatoriile mai importante pe care trebuia să le conducă după masa de prânz.

— Interogatorii? Pe bune? răcni administratorul de bloc, domnul Geurtze, care apăruse de nicăieri în faţa ochilor

ei. Asta e o realizare, presupun. Şi când vă aşteptaţi să găsiţi următoarea victimă?

Era imposibil să nu-i remarci sarcasmul din voce. În afară de asta, totuşi, ea îşi aminti că domnul Geurtze nu avea ceva amabil de spus niciodată. De când cineva a dat foc ţarcurilor cu iepuri de casă de pe parcela lui de pământ, acum câţiva ani. Îi putea înţelege punctul de vedere: de fapt, în lumea lui, binele se predase necondiţionat răului. Nu avea niciun motiv să aştepte altceva de la viaţă decât neplăceri şi lucruri urâte. Era şi ăsta un mod de a evita dezamăgirile.

Poate că nu era o atitudine foarte greşită pe care s-o adopte cineva — mai ales dacă acel cineva era un bărbat bătrân şi singuratic, cu o vezică urinară slăbită, cu cataractă şi fibrilaţii cardiace. Pe de altă parte, dacă erai o femeie în floarea vârstei, poate că era indicat să încerci o viziune ceva mai echilibrată asupra vieţii.

Nemernic bătrân şi tâmpit, trase Beate concluzia după ce încuie uşa pe care tocmai intrase.

Poziţia asumată de ziare era mai mult sau mai puţin concordantă. Trecuseră două luni şi jumătate de la prima crimă, douăsprezece zile de la a doua şi trei de la a treia — evident, era momentul cel mai potrivit ca poliţia să îşi dezvăluie descoperirile, nu? Ce indicii aveau? Asupra căror teorii lucrau? Aveau vreo suspiciune concretă? Opinia publică avea dreptul să fie informată!

Cu toate acestea, critica nu era atât de tranşantă pe cât ar fi bănuit ea. Credinţa oamenilor în Bausen şi în cei doi experţi convocaţi din exterior pentru a contribui la anchetă părea în linii mari nestrămutată. Din câte se vedea, comandantul poliţiei avusese din nou succes cu

eschivele şi strategiile sale tactice la conferinţa de presă care avusese loc cu o zi în urmă.

Speculaţiile şi presupunerile legate de identitatea asasinului erau cu atât mai dezlănţuite din această cauză.

Cine era acest diavol macabru?

Un nebun? Un măcelar psihopat? Un cetăţean normal din Kaalbringen cu soţie, copii şi un mod de viaţă prin care respecta legile?

Ultima era, bineînţeles, cea mai atractivă posibilitate din punct de vedere jurnalistic — ideea că ar putea fi absolut oricine! Cineva care stă chiar în faţa ta, în autobuz. Cineva cu care ai trăncănit la coada de la poştă. Vreunul dintre profesorii suplinitori de la liceu. O serie de psihologi cu specializări diverse se dădeau infailibili; unul dintre ziare avea în suplimentul de duminică un articol despre o mulţime de cazuri similare, majoritatea din străinătate şi vechi de mai multe decenii. Rolliers, criminalul din Nisa; Günther Katz, secerătorul întunecat din Vermsten; Ernie Fischer, care măcelărise femei în decursul anilor '30, în Chicago şi, bineînţeles, Strangulatorul din Boston şi multe alte vedete ale firmamentului criminalilor.

De vreme ce nu existase nicio îndrumare clară din partea celor care erau responsabili de anchetă, grădina speculaţiilor era în plină floare. *Neuwe Blatt* punea accentul pe aşa-numita teorie a parcului Leisner, care se baza pe faptul că, în cel puţin două dintre cele trei omucideri (cazurile Simmel şi Rühme), criminalul probabil venise din parc sau traversase parcul; ceea ce înseamnă că trebuie să locuiască în blocurile de apartamente din zona respectivă. C.G. Gautienne scria în *den Poost* că „ritmul din ce în ce mai rapid al crimelor indică destul de clar o

nouă recidivă la începutul săptămânii viitoare, cel târziu marţi sau miercuri...", în timp ce *Telegraaf* îşi informa cititorii despre modul cel mai eficient de a se apăra de Ucigaşul cu Toporul şi publica şi profeţia astrologului lor de serviciu, Ywonne: „Următoarea victimă va fi, probabil, un bărbat în vârstă de 42 de ani din domeniul construcţiilor".

Beate Moerk oftă.

În sfârşit, *de Journaal*, vocea locală a Kaalbringenului din lumea mass-mediei, dedica, după cum era şi firesc, mai mult spaţiu crimelor decât orice altă publicaţie — nu mai puţin de 18 pagini din 32 — şi poate că exprima neliniştea generală şi starea de spirit a oraşului în titlul său de pe prima pagină — cu o lăţime de opt coloane şi cu tipar înalt de tip „a-nceput-războiul":

CINE VA FI URMĂTOAREA VICTIMĂ?

Beate Moerk aruncă ziarele pe podea, alunecă înapoi între perne şi închise ochii.

Ceea ce i-ar fi plăcut cel mai mult să facă, dacă ar fi fost liberă să răspundă semnalelor propriului ei corp, ar fi fost să tragă plapuma peste cap şi să se culce la loc.

Dar era ora 11:00. Era momentul să iasă din casă şi să se apuce de jogging. Câţiva kilometri spre vest, de-a lungul coastei, apoi patru–cinci înapoi prin pădure. Încă bătea vântul, dar ploaia părea că s-a domolit. Vântul urma să bată în sensul în care alerga ea, înspre coastă, iar acesta era lucrul cel mai important. În cea mai mare parte a timpului, vântul nu îi afecta pe oameni în pădure.

— Nu ieşi singură din casă, indiferent de ce ai face! o instruise mama ei când o sunase cu o zi în urmă. Nu te

baza pe presupunerea că nu atacă femei şi nu te amăgi că statutul tău de ofiţer de poliţie contează câtuşi de puţin!

Dacă oricare altă persoană din lume ar fi încercat să îi spună acest lucru, poate că s-ar fi simţit tentată să-i acorde puţină atenţie, dar, pentru că nu era, făcu exact trucul pe care se obişnuise să îl aplice de mulţi ani: lăsă sfatul mamei să îi intre pe o ureche şi să-i iasă pe cealaltă. Dacă, din întâmplare, se nimerea să îşi mai amintească vreun cuvânt din cele discutate, o făcea în primul rând fiindcă îşi dorea să găsească o justificare pentru a le ignora în continuare.

Aşadar, să mergem să alergăm! Să asculte dorinţa trupului ei de a mai sta în pat şi de a se mai odihni câteva ore? Nu, nici dacă viaţa ei ar depinde de asta!

Un sfert de oră mai târziu, era deja îmbrăcată şi pregătită. Îşi trase fermoarul treningului cât de sus se putea şi îşi legă bentiţa latră, roşie, în jurul capului.

Se uită în oglindă să îşi inspecteze înfăţişarea. Era în regulă.

Nu-ţi fie teamă de diavoli sau de vrăjitoare
Vreme, vânt sau mânuitori de spadă periculoşi.

Întunericul se lăsă repede. Căzu ca o cortină de teatru, mai mult sau mai puţin, iar când intră din nou în apartamentul ei, era deja beznă ca smoala, chiar dacă ceasul arăta de-abia ora şapte. Acum, trupul ei era extenuat şi dureros. Două ore de jogging şi stretching, urmate de patru ore de interogatorii la secţia de poliţie, apoi elaborarea unui program pentru săptămâna viitoare, care să distribuie sarcinile fiecăruia dintre ei — era inutil de

adăugat că toate acestea îşi făcuseră efectul. Cine ar putea cere mai mult, fie şi de la o femeie în floarea vârstei?

Chiar şi aşa, refuză să se azvârle pur şi simplu în pat. În pofida protestelor trupului ei, îşi pregăti o cină constând din omletă, o salată de legume verzi şi o bucată de brânză. Apoi spălă vasele şi îşi făcu o cafea. Două ore de linişte şi calm la biroul ei — asta îşi dorea. Două ore de măreţie solitară, cu întunericul şi tăcerea care formau un dom protector în jurul gândurilor şi ideilor ei, în jurul carneţelului ei, al însemnărilor şi speculaţiilor ei — poate că în timpul acestor sesiuni de seară va reuşi să elucideze cazul. Poate că aici, pierdută în gânduri la biroul ei, inspectorul Beate Moerk va izbuti să îl caute, să îl identifice şi să îl întreacă în deşteptăciune pe Ucigaşul cu Toporul!

Dacă nu în seara asta, oricum, foarte curând, nu era nicio îndoială în această privinţă.

Mai exista oare vreun poliţist în ţara asta care să aibă o atitudine mai romantică legată de propria profesie decât ea? Greu de crezut. Şi cu toate acestea, mai exista o regulă pe care detesta s-o abandoneze, chiar dacă nu îi era foarte clar de unde o căpătase: orice zi în care nu reuşeşti să îţi câştigi măcar o bucată scurtă de timp în care să faci ceea ce îţi doreşti cu adevărat este o zi irosită.

Cât de adevărat era acest lucru.

Triunghiul arăta mai impresionant decât oricând. Trei nume, fiecare plasat în câte un colţ: Eggers — Simmel — Rühme. Şi un semn de întrebare la mijloc.

Un semn de întrebare care trebuia anihilat pentru a descoperi numele criminalului, un nume care va rămâne pe buzele oamenilor pentru totdeauna. Sau, cel puţin, pe buzele cetăţenilor din Kaalbringen. Oamenii nu uită niciodată un răufăcător. Personalităţile politice, artiştii,

interpreţii adulaţi de public dispar în ceţurile timpului, dar nimeni nu uită numele unui ucigaş.

Trei victime. Toţi trei bărbaţi care au venit recent în localitate. Trei oameni cât se poate de diferiţi — se puteau imagina diferenţe mai mari?

Primul era un paria, un dependent de droguri şi un puşcăriaş recidivist.

Al doilea era un antreprenor înstărit, bogat, dar nu din cale-afară de atrăgător.

Al treilea era un medic tânăr, fiul unuia dintre cele mai importante somităţi din oraş.

Cu cât se uita mai atentă la aceste nume, la notiţele ei, cu cât îşi examina bănuielile şi mâzgălelile, cu atât îşi dădea seama că uciderea acestei noi victime nu a oferit nici măcar umbra unui nou indiciu.

Dimpotrivă. Cu cât erau mai mulţi, cu atât se înrăutăţea situaţia, sau cel puţin aşa părea.

Pe la unsprezece fără un sfert, îşi dădu seama că abia mai poate să ţină ochii deschişi. Stinse lumina, se spălă pe dinţi şi se strecură în pat.

Mâine va fi o nouă zi. Ea va munci din greu. Va cotrobăi cu răbdare printre întrebări şi răspunsuri, întrebări şi răspunsuri... Poate că acest procedeu monoton va fi acela care ar putea da rezultate până la urmă. Cantitatea mare de fapte, de minute şi înregistrări pe bandă se va cristaliza cândva şi va genera un punct, o acumulare de puncte care ar putea constitui baza întrebării celei mai importante dintre toate.

Cine este el?

Şi toate acestea ar putea indica un posibil răspuns.

Dar ea ar fi preferat din toată inima să izbutească să evoce chipul criminalului, linie cu linie, trăsătură cu

trăsătură. Să convingă orele întunecate ale nopţii să-i sculpteze un portret, un tablou încheiat pe care să-l poată pune pe biroul comandantului poliţiei mâine-dimineaţă.

O scurtătură. O scurtătură care să elimine toate aceste investigaţii plictisitoare.

Nu ar fi fost mult mai agreabil?

21

Jean-Claude Rühme se ridica la aşteptările pe care le stârnesc de obicei oamenii de calibrul său. Un sexagenar cu umeri laţi, cu coama unui leu alb, cu trăsături fine, dar complet împietrite. Pe jumătate fiinţă umană, pe jumătate monument, îşi spuse Van Veeteren. Sau poate durerea era aceea care îi pietrifica trăsăturile?

Îl primi pe Van Veeteren în cabinetul său, aşezat la biroul de culoare închisă cu incrustaţii roşii şi ocru. Se ridică în picioare, dezvăluindu-şi astfel statura impozantă, atunci când îi strânse mâna.

— Sper că mă veţi ierta, domnule Van Veeteren, dar de la accident încoace nu am dormit prea bine. Vă rog, luaţi loc. Doriţi ceva de băut?

Vocea lui era baritonală, răsunătoare.

— Un pahar de apă minerală, spuse Van Veeteren, dacă nu vă deranjez prea mult. Permiteţi-mi să vă prezint condoleanţe, domnule doctor Rühme.

Doctorul mârâi un ordin în interfon şi, în jumătate de minut, apăru o menajeră, aducând o tavă pe care se aflau două sticle.

— Vă sunt recunoscător pentru amânarea de câteva zile pe care mi-aţi acordat-o, spuse Rühme. Sunt pregătit să vă răspund la întrebări acum.

Van Veeteren dădu din cap.

— Voi fi concis, domnule doctor, spuse el. De fapt, sunt numai câteva întrebări speciale pe care doresc să vi le adresez, dar înainte de a face acest lucru v-aş implora... şi e cât se poate de important pentru noi... să vă folosiţi întreaga inteligenţă şi intuiţie pentru a ne ajuta. Prefer să examinez uciderea fiului dumneavoastră ca pe un caz special, diferit de celelalte.

— De ce?

— Din mai multe motive, care ţin în primul rând de aspectele tehnice ale anchetei. E mai uşor să ne concentrăm asupra unui singur lucru în acelaşi timp.

— Înţeleg.

— Dacă vă trece prin minte orice lucru care ar putea avea vreo legătură cu un motiv — cine ar fi putut avea un motiv pentru a-l elimina pe fiul dumneavoastră din calea lui — vă implor să nu ezitaţi să-l spuneţi. Mă puteţi contacta la orice oră din zi şi din noapte. Poate aveţi deja vreo suspiciune?

— Nu. Nu, nu, chiar nu am idee.

— Înţeleg că suferinţa poate afecta memoria, dar dacă vă aduceţi aminte de ceva, orice, atunci...

— Bineînţeles, domnule Van Veeteren, vă garantez că vă voi telefona. Cred că aţi spus că aveţi câteva întrebări speciale.

— Cum aţi descrie relaţia dintre dumneavoastră şi fiul dumneavoastră?

Doctorul Rühme reacţionă ridicând aproape imperceptibil sprâncenele. Asta era.

— Vă mulţumesc, spuse Van Veeteren. Înţeleg.

Notă câteva mâzgăleli fără sens în carneţel şi lăsă să treacă mai multe secunde.

— Nu, spuse doctorul în cele din urmă. Nu cred că aţi înţeles nimic. Maurice şi cu mine am avut o relaţie bazată pe un respect sincer şi reciproc.

— Exact asta am notat şi eu, spuse Van Veeteren. Sunteţi căsătorit, domnule doctor Rühme?

— Am divorţat cu doisprezece ani în urmă.

— Aşadar, fiul dumneavoastră trebuie să fi avut... nouăsprezece ani în momentul respectiv?

— Da. Am aşteptat până când a fost pregătit să zboare din cuib. Ne-am separat chiar în luna în care el şi-a început studiile medicale în Aarlach.

— Şi de atunci a rămas să locuiască în Aarlach, nu-i aşa?

— Da, până când şi-a luat în primire postul de la spitalul de aici, în martie.

— Înţeleg, spuse Van Veeteren.

Se ridică în picioare şi începu să se plimbe de colo până colo prin încăpere, cu mâinile încleştate la spate. Se opri în faţa unui raft de cărţi şi examină câteva titluri. Apoi, se îndreptă alene spre fereastră şi se uită la pajiştile frumos tunse şi la arbuşti. Doctorul Rühme aruncă o privire spre ceasul de la mână şi tuşi cu subînţeles.

— Va trebui să primesc vizita unui pacient în douăzeci de minute, spuse el. Poate sunteţi atât de amabil încât să îmi puneţi restul întrebărilor dumneavoastră, dacă mai sunt.

— Când v-aţi vizitat ultima oară fiul în apartamentul din Aleea Leisner?

— Nu am fost acolo niciodată, recunoscu Rühme.

— Care este părerea dumneavoastră despre Beatrice Linckx?

— Am o părere bună despre ea. M-a vizitat de mai multe ori în acest cabinet — fără să fie însoţită de Maurice.

— Ca un fel de mesager?

Doctorul Rühme nu răspunse.

— Fiul dumneavoastră şi-a început studiile medicale în 1982 — acum unsprezece ani. Când şi-a luat licenţa?

— Acum doi ani.

— Nouă ani? E o perioadă destul de îndelungată, nu-i aşa, domnule doctor Rühme?

— Unora le ia şi mai mult.

— Dar care este durata standard?

— Cinci ani.

— A existat vreun motiv special în cazul lui Maurice?

Doctorul Rühme ezită, dar numai pentru o clipă.

— Da, răspunse el.

— V-ar deranja să-mi spuneţi care era acela? întrebă Van Veeteren.

— Dependenţa de cocaină, spuse doctorul Rühme, iar mâinile lui se încleştară pe marginea biroului din faţa sa.

Van Veeteren mai consemnă ceva.

— Când a scăpat de această dependenţă?

— Am fost informat în privinţa ei în 1984. El a terminat definitiv cu drogurile doi ani mai târziu.

— Au existat repercusiuni legale?

Doctorul clătină din cap.

— Nu, nimic de acest gen.

— Vă înţeleg, interveni Van Veeteren. Totul poate fi aranjat, fără îndoială.

Rühme nu răspunse.

— Şi postul de la spital, acel gen de post pe care toată lumea îl râvneşte cu ardoare, şi acela poate fi... aranjat?

Rühme se ridică în picioare.

— Acelea au fost cuvintele dumneavoastră, nu ale mele. Nu uitaţi asta.

— Nu uit chiar atât de uşor, spuse Van Veeteren.

— Vă mulţumesc mult, domnule inspector-şef. Mă tem că, în această clipă, nu mai am timp să vă răspund şi la alte întrebări.

— Nicio problemă, zise Van Veeteren. Nu mai am alte întrebări.

— Am venit să vorbim puţin despre fiul dumneavoastră, spuse Bausen. Maurice...

— A murit, zise Elisabeth Rühme.

Bausen o apucă de braţ.

— Vă place să vă plimbaţi prin parc?

— Îmi plac frunzele, mărturisi doamna Rühme. Mai ales când nu mai sunt în copaci, dar nici nu au început să cadă ca lumea. Dacă nu mă înşel, încă suntem în luna septembrie, nu?

— Da, aprobă Bausen. Vă întâlneaţi des cu Maurice?

— Cu Maurice? Nu, nu ne vedeam foarte des. Din când în când, da... dar ea, Beatrice, mă vizita des, cu fructe şi flori. Nu credeţi că va înceta să vină, acum că...?

— Bineînţeles că nu, spuse Bausen.

— Din când în când, mă simt atât de singură... Prefer să fiu singură, e adevărat, dar, totodată, e drăguţ când mai vine cineva în vizită. E foarte caraghios, totuşi, că nu mă gândesc decât după aceea că a fost drăguţ. După ce omul a trecut pe la mine şi totul s-a terminat, vreau să spun. Mă simt cumva atât de binedispusă... de împlinită; e greu de explicat.

— Când l-aţi văzut ultima oară pe Maurice? întrebă Bausen.

Elisabeth se opri şi îşi scoase ochelarii.

— E greu de spus. Sunteţi ofiţer de poliţie?

— Mă cheamă Bausen şi sunt comandantul poliţiei de aici, din Kaalbringen. Nu mă recunoaşteţi?

— Ba desigur că da, replică Elisabeth Rühme. Vă numiţi Bausen.

O conduse cu delicateţe înapoi, până în pavilionul galben ca nicotina.

— E frumos aici, spuse el.

— Da, zise ea. Mai ales după ce au căzut frunzele.

— Şi celălalt fiu al dumneavoastră — Pierre?

— E bolnav. N-o să se facă bine niciodată. A fost un accident în biserică, nu ştiţi povestea?

— Ba da, o ştiu, răspunse Bausen.

— Nu l-am văzut de foarte multă vreme, spuse ea îngândurată. Poate s-ar putea face şi el doctor acum — în locul lui Maurice. Credeţi că treaba asta ar putea fi aranjată cumva?

— Poate, spuse Bausen.

O soră medicală cu bonetă albă se apropie de ei.

— Vă mulţumesc pentru plimbare şi pentru discuţie, spuse Bausen. O să-i transmit lui Beatrice să vină să vă viziteze săptămâna viitoare.

— Vă mulţumesc, spuse Elisabeth Rühme. A fost o plăcere să mă plimb cu dumneavoastră. Sper că nu v-am deranjat cu ceva.

— Absolut deloc, o asigură Bausen. Absolut deloc.

Cam atât despre doctorul Rühme şi familia lui simandicoasă, îşi spuse el în timp ce se îndrepta spre parcare, curăţându-şi pipa.

22

— Hai să mergem pe jos până acolo, propusese Beate Moerk. Nu are rost să mergem aproape patru sute cincizeci de metri până acolo cu maşina.

Şi astfel se pomeni că se plimbă pe străzile din Kaalbringen alături de această doamnă poliţistă şi se trezi brusc că se gândeşte din nou la Marie, dindărătul tejghelei de la farmacie. Îi apăruse aşa, hodoronc-tronc, în minte, iar el preferă să nu se gândească de ce. Cele două convorbiri telefonice ale lui cu Synn nu rezolvaseră complet problemele, dar se părea că erau pe drumul cel bun. Bineînţeles, totul s-ar reîntoarce la normal dacă el ar putea pleca din Kaalbringen. Dacă ar putea s-o revadă cât de curând.

Bineînţeles.

Părul doamnei inspector nu era roşcat. Dimpotrivă. Era şaten-închis, aproape negru. Era atent să nu-şi atingă umărul de al ei în timp ce mergeau unul lângă altul. Menţinerea unei distanţe decente necesita o bună parte din concentrarea lui, de fapt; iar când au ajuns, în cele din urmă, la destinaţie, nu avea decât o amintire vagă despre subiectele pe care le discutaseră în drum spre aceasta.

Nu era o pierdere prea mare, se gândi el. Probabil că discutaseră mai mult despre numele străzilor şi pieţelor prin care trecuseră — dar, evident, ar fi fost surprins. Se părea că simţul echilibrului său nu era chiar cum ar fi trebuit să fie; simţea o îngrijorare sâcâitoare, care nu voia să dispară. Nu era cel mai bun punct de început al muncii de poliţist; era clar că nu era. Ceva îl măcina în interior. Care dracu' era problema lui?

— Am ajuns, spuse ea. Acolo este intrarea şi acela este parcul Leisner, din câte puteţi vedea.

Münster înclină din cap.

— Să urcăm scările tot pe jos, nu? propuse el sarcastic.

— Da, sigur, răspunse ea, privindu-l oarecum perplexă.

Beatrice Linckx le făcu un semn de bun-venit şi le zâmbi slab. Pe podeaua holului era un covor nou, observă Münster. Nu se mai vedea nicio urmă de sânge, dar el ştia sigur că era acolo, în lemnul de dedesubt.

— Nu poţi înlătura sângele, obişnuia Reinhart să spună. Poţi doar să-l acoperi.

Apoi urma ceva despre Ulise care se spăla pe mâini şi despre întoarcerea permanentă a valurilor înapoi în mare, dar nu îşi amintea foarte exact în momentul ăsta cum venea treaba.

Lumina palidă a soarelui se filtra prin ferestrele mari în sufrageria uriaşă, iar fragilitatea ei era şi mai evidentă acum. Părea netulburată şi vigilentă, dar suprafaţa era subţire — nu mai mult decât un strat de gheaţă care se depusese în timpul nopţii, gândi el, şi speră că inspectorul Moerk era suficient de sensibil încât să recunoască semnele şi să nu treacă uşor peste ele.

După aceea, îi fu clar că nu ar fi trebuit să îşi facă griji. Acesta era interviul lui Beate Moerk. Ea era aceea care ţinea hăţurile şi avea grijă să se asigure în fiecare clipă că nu pierde controlul; nu căzuseră la un acord prealabil legat de modul în care îşi vor împărţi întrebările, dar cu cât ajungeau mai departe, cu cât goleau şi reumpleau mai multe ceşti de ceai, iar mormanul de biscuiţi de culoare deschisă (pe care, din câte se părea, domnişoara Linckx îi cumpărase de la magazinul din colţ) devenea din ce în ce mai mic, cu atât creştea respectul lui pentru inspectorul Moerk. Nici măcar el nu s-ar fi putut descurca mai bine, în mod sigur că nu, iar rolul său i se păru destul de satisfăcător şi mai degrabă relaxant; stătea în colţul canapelei şi strecura sporadic câte o întrebare pe ici, pe colo.

Era absolut satisfăcător. Nu era doar datorită părului şi înfăţişării ei. Pe lângă asta, se părea că este un ofiţer de poliţie al dracului de eficient.

— De când locuiţi, de fapt, împreună cu Maurice?

— Nu de foarte multă vreme.

Beatrice Linckx îşi înlătură o şuviţă de păr din faţă. Din dreapta în stânga. Un tic nervos.

— Câţiva ani?

— Da. Ne-am cunoscut în septembrie 1988. După aproximativ un an, ne-am mutat împreună.

— Prin urmare, de patru ani?

— Da.

Nu de foarte multă vreme? — îşi spuse Münster.

— V-aţi născut în Aarlach?

— Nu, în Geintz, dar locuiesc în Aarlach de când aveam doisprezece ani.

— Dar nu l-aţi cunoscut pe Maurice Rühme decât în 1988. În acel moment, el trăia deja în acea localitate de... şase ani, dacă nu greşesc prea mult?

— Aarlach nu este un oraş mic, domnule inspector, spuse Beatrice Linckx cu un zâmbet nou, stins. Nu e precum Kaalbringen, deşi noi doi cu siguranţă că ne-am mai întâlnit ocazional prin învălmăşeală. De fapt, am discutat şi noi subiectul ăsta.

— Aveţi idee despre preocupările lui din toţi anii de dinainte de întâlnirea voastră?

Ea ezită.

— Da, spuse. Ştiu câteva lucruri. Dar nu vorbeam despre asta. El nu dorea, de aceea era un capitol închis.

— Înţeleg. Nu avea nici prieteni vechi din acea perioadă? Cineva care să-i fie în continuare aproape, vreau să spun.

— Nu prea mulţi.

— Şi totuşi, există câţiva?

Beatrice Linckx se gândi o clipă.

— Doi.

— V-ar deranja să ne daţi numele lor?

— Acum?

— Da, vă rog frumos.

Beate Moerk îi întinse carneţelul, iar domnişoara Linckx scrise pe el câteva cuvinte.

— Şi numerele de telefon?

— Da, vă rog frumos, spuse Beate Moerk.

Beatrice Linckx ieşi din încăpere şi reveni cu o agendă cu adrese.

— Vă mulţumesc, spuse Beate Moerk după ce îşi primi înapoi carneţelul. Vi se pare neplăcut faptul că ne băgăm nasurile în treburi de acest gen?

— Vă faceţi doar meseria, presupun.

— De ce v-aţi mutat în Kaalbringen?

— Ei bine...

Ea avu o nouă ezitare scurtă.

— Maurice era destul de neîncrezător în chestia asta, la început. Nu ştiu dacă îi cunoaşteţi relaţia cu Jean-Claude, vreau să spun cu tatăl său.

Beate Moerk dădu afirmativ din cap.

— Cred că eu am fost aceea care a vorbit exagerat de mult despre asta, şi îmi pare rău. Bineînţeles că mutarea s-a datorat locului de muncă; presupun că vă daţi seama de asta. Posturile au fost publicate în aceeaşi perioadă — mai exact, în aceeaşi zi — şi mi se pare că mă gândeam... că era un semn. Şi aşa a şi fost. Maurice însă avea cu totul altă părere.

— Cu ce v-aţi ocupat în Aarlach?

— Maurice avea un post temporar la închisoarea de maximă securitate. Nu era exact specialitatea lui. Iar eu lucram la trei sau patru şcoli diferite.

— Şi, hodoronc-tronc, fiecare dintre voi şi-a găsit serviciul visurilor sale în Kaalbringen?

— Poate nu erau serviciile visurilor noastre, dar a fost un mare pas înainte, chiar şi aşa. Mai adecvate pentru nivelul nostru de educaţie, aţi putea spune.

Beate Moerk întoarse o pagină din carneţelul ei şi rămase o clipă pe gânduri. Domnişoara Linckx mai turnă puţin ceai. Münster aruncă o privire pe furiş spre cele două femei. Încercă să şi-o imagineze pe Synn aşezată în cel de-al treilea fotoliu, care era gol, dar nu izbuti. Toate trei aveau aproximativ aceeaşi vârstă, îşi spuse el; apoi se întrebă de ce îi trecuse prin cap gândul respectiv. Poate că sosise timpul să pună şi el o întrebare — oare şi inspectorul Moerk se aştepta la acelaşi lucru?

— A cam sosit momentul să trecem la miezul problemei, spuse el, ca să nu fim nevoiţi să vă mai răpim mult timp, domnişoară Linckx.

— Cu toată plăcerea.

— Aveţi măcar o bănuială despre identitatea omului care v-a ucis logodnicul?

Întrebarea era puţin brutală, poate. Observă că Moerk îi aruncă o privire rapidă, dar răspunsul veni fără cea mai mică ezitare:

— Nu, nu am idee.

— A avut vreun duşman? întrebă Beate Moerk, preluând comanda acum, după ce el dărâmase uşa dintr-o mişcare. Cineva pe care îl cunoaşteţi şi care manifesta antipatie faţă de el dintr-un motiv sau altul?

— Nu, cred că era destul de agreat de majoritatea oamenilor.

— Cineva cu care nu era în relaţii bune? Poate la muncă? întrebă Münster, dar Beatrice Linckx nu făcu decât să scuture din cap.

— Înainte să plecăm, spuse Beate Moerk, vă vom ruga să ne daţi o listă a celor mai apropiaţi prieteni ai dumneavoastră şi a colegilor cu care Maurice colabora cel mai îndeaproape. Poate mi-i puteţi enumera chiar acum pe cei mai importanţi?

— Care dintre ei ar fi putut să-l omoare, asta încercaţi să spuneţi?

Pentru prima oară, în vocea ei apăru o tentă de ostilitate.

— Cele mai multe crime sunt înfăptuite de oameni care-i sunt destul de apropiaţi victimei, adăugă Münster.

— Ce încercaţi să insinuaţi? exclamă Beatrice Linckx.

Pete roşii îi apărură în obraji.

— Nu mă pot gândi nici măcar la un singur nume. Nu am nici cea mai vagă suspiciune. Mi s-a părut de la sine înţeles că avem de-a face cu un psihopat — nu ăsta este cazul? Mă refer la faptul că a ucis deja doi oameni care nu au nimic în comun cu Maurice.

— Îmi cer scuze, domnişoară Linckx, spuse Beate Moerk. Mă tem că suntem forţaţi să vă adresăm tot soiul de întrebări, iar unele dintre ele ar putea să pară ciudate sau impertinente. Aţi vrea, vă rog, să ne promiteţi că veţi lua legătura cu noi din clipa în care vă trece prin minte chiar şi cel mai insignifiant lucru care să aibă legătură cu crima?

— Un apel telefonic, cineva care a spus ceva ce ar fi putut părea puţin ciudat, sau dacă Maurice s-a purtat vreodată straniu, într-un mod sau altul, completă Münster.

— Bineînţeles, spuse Beatrice Linckx. Nu vreau să critic în niciun fel activitatea poliţiei. E evident că nu îmi doresc nimic mai mult decât să îl prindeţi pe ucigaş.

— Bine, spuse Münster. Dacă tot vorbim despre colegi, apropo, doctorul Mandrijn nu este cumva o persoană cu care Maurice a avut mult de lucru împreună? Şi el lucrează la spital.

Ea se gândi un răstimp.

— Într-o mică măsură, cred că da, zise ea. Dar nu prea mult... Nu sunt sigură despre cine este vorba, dar Maurice i-a menţionat, într-adevăr, numele o dată sau de două ori.

Inspectorul Moerk consemnă ceva şi începu să-şi roadă capătul pixului.

— Lucraţi la Ospiciul Seldon, nu-i aşa? întrebă ea.

— Da.

— În calitate de asistent social?

— În calitate de psiholog, mai exact.

— Comunicaţi şi cu Pierre, fratele lui Maurice?

Beatrice se duse spre fereastră şi privi parcul înainte să răspundă.

— Nimeni nu comunică cu Pierre, spuse ea în cele din urmă. Nimeni de pe această lume.

— Înţeleg, zise Beate Moerk.

Când ieşiră în stradă, descoperiră că începuse din nou să plouă; iar când ea îi propuse să bea o bere împreună la Vaporul Albastru, el acceptă fără să stea o clipă pe gânduri. Era adevărat că băuseră atât de mult ceai, încât nevoia lor de lichide fusese satisfăcută pentru o bună bucată de vreme; dar era o idee bună să se familiarizeze şi cu acest spaţiu. Dacă memoria îl slujea cum trebuie, de aici pornise cea de-a doua victimă, Ernst Simmel, în ultima plimbare pe care urma să o mai facă vreodată în viaţa lui.

El deschise uşa şi se înclină oarecum ceremonios. Ce dracu' fac? se întrebă el.

— Sunteţi căsătorit? întrebă ea după ce se aşezară.

Münster îşi scoase portofelul şi îi arătă o fotografie a lui Synn.

— E frumoasă, spuse Beate Moerk. E în regulă, nu trebuie să-mi fac griji.

— Am şi doi copii, adăugă Münster. Dar dumneavoastră?

— Câte un „nu" pentru ambele întrebări, răspunse Beate Moerk zâmbind. Dar nu e decât o situaţie temporară.

— Noroc! zise Münster şi-i răspunse la zâmbet.

23

— Cocaină? se minună Bausen.

— Este o legătură, în orice caz, zise Kropke. Cu Eggers, vreau să spun.

— Mă îndoiesc, interveni Münster.

— Este o legătură slabă, în orice caz, spuse Van Veeteren. Cocaina este un drog al clasei superioare; nu uitaţi acest lucru. Nu cred că Heinz Eggers şi tovarăşii lui obişnuiau să piardă timpul şi să se drogheze cu ceva atât de sofisticat. Nu era stilul lor, ca s-o zicem pe şleau.

Bausen dădu aprobator din cap.

— Dar trebuie, oricum, să verificăm chestia asta. Şi totuşi, dat fiind numărul de oameni care se droghează în vremurile astea, se poate să nu fie mai mult decât o probabilitate statistică normală.

— Doi din trei? întrebă inspectorul Moerk.

— Puţin cam mare, ce-i drept. Dar, desigur, trebuie s-o verificăm. Oricum, nu prea avem nimic altceva de făcut, hai să fim sinceri.

— Care este distanţa dintre Selstadt şi Aarlach? întrebă Münster.

— Cam o sută şaizeci, o sută optzeci de kilometri, presupun, spuse Bausen.

— O sută şaptezeci şi patru, îl corectă Kropke.

— Te testam doar, să văd dacă eşti pe fază, replică Bausen. Van Veeteren?

Van Veeteren, care se jucase cu o monedă, învârtind-o în jurul articulaţiilor degetelor, se opri.

— Ei bine, spuse el, cred că este foarte important pentru noi să avem detalii cât se poate de amănunţite şi de precise referitoare la perioada petrecută de Rühme în Aarlach. Am vorbit cu Melnik, şeful poliţiei de acolo, iar el mi-a promis să pună doi oameni să se ocupe de asta — probabil că deja a şi făcut-o, de fapt. O să ne trimită un raport de îndată ce a terminat, în orice caz — în câteva zile, sper. Poate o săptămână.

— Şi, după aceea, ce va fi? întrebă Kropke.

— Vom vedea, spuse Van Veeteren. Dacă între timp nu apare nimic altceva, putem scoate toate numele din raport şi le putem compara cu materialul pe care îl avem despre Eggers şi Simmel. Asta nu ar putea fi o treabă pentru tine, Kropke, şi pentru computerul tău?

Kropke se încruntă pentru un moment, dar, după aceea, chipul lui se lumină.

— În regulă, spuse el. Nu e o idee rea, presupun.

— Perfect, spuse Bausen. Vecinii, Mooser? Cum a mers?

Mooser îşi frunzări emoţionat hârtiile.

— Am luat legătura cu toţi, mai puţin cu doi — au fost în total douăzeci şi şase de persoane. Nimeni nu a văzut absolut nimic — miercurea trecută, între ora zece seara şi două noaptea, vreau să spun. La aceste ore ne-am referit, nu-i aşa?

— Exact, zise Bausen. Meuritz presupune că s-a întâmplat cândva în acest interval. A evitat să ne dea o oră

exactă de această dată — presupun că nu este posibil. Nu pot să nu simt că e al dracu' de norocos dragul nostru prieten, Ucigaşul cu Toporul. În cazul lui Simmel, l-a urmărit pe acesta aproape prin tot oraşul, iar în al lui Rühme, n-a făcut decât să traverseze strada şi să intre în blocul respectiv. A sunat la uşă şi i-a retezat capul. Şi nimeni nu l-a văzut. Nu există martori.

— Exceptându-l pe Moen, spuse Beate Moerk.

— A, da, răspunse Bausen oftând. Moen şi Peerhovens... unul în vârstă de 95 de ani, iar celălalt, după o noapte de beţie, în stare de ebrietate.

— Ei, asta e, interveni Van Veeteren. Fără îndoială, vom pune mâna pe el cât se poate de repede. Cred că adulmec deja urmele unui miros...

— Cu ce începem? întrebă Beate Moerk.

Bausen îşi răsfoi carneţelul.

— Tu şi... Münster, poate?

Münster înclină din cap.

— Vă duceţi la spital. Vorbiţi cu colegii şi cu orice altă persoană care vi se pare ieşită din comun. Vedeţi ce puteţi scoate de la ei. Aveţi un cec în alb.

— Bine, spuse Beate Moerk.

— Kropke şi Mooser... cred că va trebui să extindem ancheta şi prin cartier. Bateţi şi la câteva uşi de prin Leisner Park. Kropke poate construi un plan. Luaţi-l pe Bang cu voi — are nevoie de puţin exerciţiu fizic — dar, pentru numele lui Dumnezeu, stabiliţi-vă întrebările în prealabil. Iar Kropke va trebui să facă presiuni să afle cu ce s-a ocupat Simmel în Spania. Încă nu a apărut nimic de acolo, bănuiesc.

Kropke făcu un semn negativ cu capul.

— O grămadă de tâmpenii, dar nimic semnificativ.

— Inspectorul-şef Van Veeteren şi cu mine va trebui să examinăm mai atent toporul. Tipii de la medicină judiciară sunt un pic neclari, iar presupunerea lor cea mai apropiată de adevăr este că ar fi vorba despre un instrument special, folosit în măcelării, fabricat cu vreo zece sau doisprezece ani în urmă. Avem numele a patru posibili fabricanţi şi a zece sau chiar mai multe unităţi de vânzare cu amănuntul posibile. Nu sună prea promiţător, desigur, dar cred că putem pierde o zi cu chestia asta, chiar şi aşa. Iar mâine ne vor veni la secţie fiul şi fiica lui Simmel. Nu trebuie să-i uităm, chiar dacă nu aş paria prea mult nici pe declaraţiile lor. Totuşi, nu ştii niciodată. Alte întrebări?

— Cine se va ocupa de prieteni şi de cunoştinţe? întrebă Münster. La cei ai lui Rühme mă refer.

— Voi doi, răspunse Bausen. Dar întâi spitalul. Aveţi lista, nu-i aşa?

— Nu ar trebui să trimitem pe cineva la Aarlach? întrebă Beate Moerk. Acela trebuie să fie locul de unde avem toate şansele să descoperim un indiciu, nu credeţi?

— Comandantul de poliţie Melnik nu va fi încântat de nicio intruziune din exterior, vă pot garanta acest lucru, spuse Van Veeteren. Dar vă poate stabili şi vârsta unei grămăjoare de căcat de câine, dacă se va simţi inspirat.

— Serios? zise Beate Moerk. E unul dintre cei tari, nu?

— Am câteva întâlniri şi cu o parte dintre prietenele intime ale lui Simmel, spuse Van Veeteren. Ard de nerăbdare în privinţa lor.

Pfuu! — făcu Beate Moerk, în timp ce ieşea din clădirea secţiei de poliţie. Ce gaşcă de imbecili!

— Cât de departe este spitalul? întrebă Münster.

— Foarte departe, spuse Moerk. Vom merge cu maşina ta.

24

Se uită în jur. Apoi se aşeză la una dintre mesele goale de pe terasa poleită, comandă un pahar de bere neagră şi îşi întinse *de Journaal* pe masă, în faţa lui. Emise precaut un oftat de satisfacţie. Trecuse ceva timp de când fusese ultima oară în Piaţa Pescarului.

Bău mai multe halbe mari de bere, apoi începu să citească ce scriseseră despre caz. Nu fără un anumit nivel de satisfacţie. Era a cincea zi după ultima crimă, iar ziarul îi aloca în continuare mai mult de două pagini. Existau mult prea puţine informaţii noi; teoriile deveneau din ce în ce mai absurde, după cum constata... iar tăcerea care venea din partea poliţiei nu putea decât să îi înfurie pe jurnalişti, fără îndoială; se părea că mai mulţi dintre aceştia îşi pierduseră încrederea.

Nu e de mirare, gândi el şi aruncă o privire în jos, spre port. Nu e de mirare. Un trauler singuratic îşi croia drum spre largul mării din portul de dedesubt. Marea şi cerul aveau o nuanţă identică de cenuşiu. Soarele nu părea că intenţionează să se arate astăzi. Părea neconsolat.

Neconsolat? Pentru un scurt moment, se întrebă de ce îi trecuse prin cap acest cuvânt în mod special.

Ucisese trei oameni, iar poliţia nu avea nici măcar un indiciu, din câte îşi putea da seama. Ar fi fost interesant să citească şi punctele de vedere ale altor ziare, dar ediţiile curente ale acestora se epuizaseră deja. Din motive evidente, negreşit. Îşi mai luă o halbă de bere, iar acidul acesteia îi umplu colţurile ochilor cu lacrimi. Nu, dacă înţelegea corect situaţia, era într-o deplină siguranţă.

De neatins, de nepedepsit.

Era oarecum remarcabil, fără îndoială, deşi, pe de altă parte, era oarecum lucrul la care se aşteptase... nu era aşa? Se aşteptase la ceva anume? Exista un „după aceea"? Se gândise la perioada asta? Acest epilog prelungit sau ce Dumnezeu era?

Se uită la pescăruşii care zburau în cercuri în jurul vârfului stâncii. Uneori veneau atât de aproape, încât vârfurile aripilor lor se frecau de ferestre... apoi îşi aminti brusc cum stătea linştit acolo într-o zi, când unul dintre ei zburase direct către ochiul de fereastră şi se ciocnise în plin. La viteză maximă, fără să verifice. Din câte se părea, avusese o imagine clară în faţa ochilor, iar moartea prin ciocnirea cu sticla rece trebuie să fi venit ca un şoc teribil pentru biata pasăre. Fără avertisment, fără presentimente... întocmai ca o lovitură cu toporul, aşa i se părea. Şezu acolo o bună bucată de vreme, gândindu-se la pasărea respectivă şi la amestecul de sânge şi măruntaie pe care le lăsase să atârne de geam şi care îi reveneau cât se poate de clar în faţa ochilor minţii, dintr-un motiv sau altul. Apoi, se gândi la femeia în amintirea căreia se întâmplau toate aceste lucruri — ea, a cărei moarte nu fusese deloc surprinzătoare, fusese mai mult ca un fruct care se copsese — şi se întrebă dacă, într-adevăr, totul se terminase deja. Dacă totul fusese pus în locul său de drept

şi dacă ea avea vreo posibilitate de a-i da un semn. Şi dacă da, ce anume se putea întâmpla...

Probabil că existau mai multe locuri, nu doar unul, acum că se gândea mai bine la asta.

Şi cum avea să-i facă faţă acestui nou gol care părea să-l fi înlocuit pe cel de dinainte şi pe care îl resimţea uneori ca pe un imens vacuum înlăuntrul său. Insistent şi aproape nesfârşit. Dar înlăuntrul său.

Am săpat o groapă pentru a umple o alta, îşi spuse el. Dar asta nouă este atât de adâncă... Dă-mi un semn, Bitte!

— Un loc spectaculos, remarcă Van Veeteren, uitându-se în jur.

— Terasa este cea mai interesantă, preciză Bausen. De parcă ai fi în cel mai înalt punct din lume, asta e senzaţia.

Van Veeteren se aşeză. Se gândi în treacăt la Vaporul Albastru. Şi aici, sus, mesele erau la fel de goale, dar poate că lucrurile stăteau altfel seara. În această clipă, nu erau pe-acolo decât un bărbat singuratic cu un ziar, la o fereastră cu vedere panoramică, şi câteva femei purtând pălării, chiar în faţa pianului cu coadă. Un chelner în costum negru se înclină şi le oferi două meniuri îmbrăcate în piele.

— Prânzul, spuse Van Veeteren. Acum, este rândul meu. Să vă hrănim îndeajuns de copios, încât să funcţionaţi la cote maxime în cele ce urmează. Noi toţi muncim mai bine când avem stomacul plin — sau ne merge mintea mai bine, cel puţin.

— Nu m-am născut ieri, replică Bausen.

— Nu mai suport chestia asta, spuse Beate Moerk. Dacă trebuie să mai intervievez un singur doctor, îl strâng de gât.

— Duceţi-vă înapoi în maşină şi aşteptaţi-mă, zise Münster. Mă ocup eu de tipul ăsta, Mandrijn — o să apară în cinci minute.

— El este cel care a locuit în casa lui Simmel?

Münster dădu din cap.

— În regulă, spuse Beate Moerk. Daţi-i ceea ce merită. Mă duc să mă întind pe bancheta din spate şi să mă acopăr cu pătura.

— Bine, răspunse Münster.

— Sunt inspectorul Kropke, zise acesta.

— Ce interesant este prenumele dumneavoastră, zise femeia, căscând. Dar intraţi, chiar aşa.

— Deci, aţi locuit vizavi de familia Simmel, în Las Brochas?

— Bineînţeles că da.

— Aţi şi socializat cu ei?

— N-aş putea spune una ca asta.

— De ce nu?

Ea îşi ridică puţin sprâncenele.

— De ce nu? Pentru că nu am avut nicio dorinţă să socializăm cu ei, evident. Ne mai întâlneam, sporadic, la câte o petrecere, dar ideea de bază era că oamenii ăştia nu aveau nici urmă de stil. Soţul meu avea destule afaceri cu Ernst, dar eu n-am agreat-o niciodată pe ea.

— Pe ea?

— Da, soţia... Grete, sau cum o fi chemat-o.

— A existat vreo... incorectitudine, din tot ce ştiţi despre familia Simmel?

— Incorectitudine? Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Păi, bine, dacă aţi auzit ceva... dacă aveau duşmani, dacă s-a întâmplat vreodată vreo ilegalitate, de exemplu. Încercăm să găsim un motiv, mă înţelegeţi?

— Dragă domnule inspector, pe noi nu ne interesează să umblăm de colo până colo şi să spionăm astfel de lucruri în Las Brochas. Noi îi lăsăm pe oameni în pace pe acolo. O grămadă de lume s-a mutat în locul ăla tocmai pentru a scăpa de autorităţile intruzive, care nu se pot abţine să-şi bage nasul în treburile oamenilor.

Stil? se gândi Kropke.

— Deci, aşa merg lucrurile, remarcă el. Poate credeţi că nu ar trebui să ne băgăm în descoperirea criminalilor şi în genul ăsta de lucruri?

— Nu vorbiţi prostii. Duceţi-vă şi faceţi-vă datoria. De asta sunteţi plătiţi, până la urmă. Dar lăsaţi-i pe oamenii cinstiţi în pace. Mai doriţi ceva?

— Nu, mulţumesc, zise Kropke. Cred că mi-a ajuns până peste cap.

— Numele şi adresa? întrebă Bang.

— De ce? se interesă copilul de doisprezece ani.

— Asta este o anchetă a poliţiei, explică Bang.

— Uwe Klejmert, spuse băiatul. Iar adresa este aici.

Bang consemnă ce i se spusese.

— Unde aţi fost în seara de miercuri, 8 septembrie?

— Asta a fost săptămâna trecută? Când l-a omorât Ucigaşul cu Toporul pe Maurice Rühme?

— Da.

— Atunci am fost acasă.

— Adică, aici?

— Da. M-am uitat la *Pumnul încleştat* până la ora zece. Apoi m-am dus la culcare.

— Aţi observat ceva neobişnuit?

— Da. Sora mea mi-a făcut patul.

— Nimic altceva?

— Nu. A ţipat?
— Cine?
— Rühme.
— Nu cred, spuse Bang. Nu am auzit nimic, în orice caz, iar eu am fost primul care a ajuns la locul crimei. Părinţii tăi nu sunt acasă?
— Nu, zise băiatul. Sunt la serviciu. Or să ajungă acasă în jur de ora şase.
— În regulă, spuse Bang. Spune-le să dea raportul la poliţie dacă li se pare că ar putea deţine o informaţie semnificativă.
— Semni...
— Semnificativă. Adică, dacă au văzut sau au auzit ceva ciudat.
— Ca să îl puteţi înhăţa pe Ucigaşul cu Toporul?
— Întocmai.
— Promit, zise Uwe Klejmert.

Bang îşi puse carneţelul înapoi în buzunarul interior, apoi execută un salut militar.
— Şi nu mă întrebi de ce mi-a făcut soră-mea patul?
— În regulă, zise Bang. De ce ţi l-a făcut? Nu am auzit niciodată despre o soră care să facă patul cuiva.
— Mi-a cerut walkmanul împrumut şi i-a stricat căştile.
— Un lucru tipic pentru surori, spuse Bang.

— Vă simţiţi bine la hotel în decursul serilor, dumneavoastră şi inspectorul-şef Van Veeteren? întrebă Beate Moerk.
— Foarte bine, zise Münster.
— Altminteri, v-aş putea propune un sendviş cald şi un pahar de vin.
— În seara asta?

— De ce nu? spuse Beate Moerk. Dar mă tem că nu voi izbuti să evit pălăvrăgeala inutilă care ne mai aşteaptă.

— Nu e nicio problemă, zise Münster. Am o premoniţie că vom rezolva acest caz cât se poate de curând.

— Şi eu am exact aceeaşi premoniţie, adăugă Beate Moerk.

25

Ea se năpusti asupra lui chiar în faţa intrării, iar el îşi dădu seama că, mai mult ca sigur, stătuse acolo şi îl aşteptase de ceva timp. Poate că se ascunsese pe după gardul viu de mălin negru care se întindea pe toată lungimea faţadei hotelului. Sau îndărătul vreunui plop.

O femeie înaltă şi mai degrabă subţire, trecută de 50 de ani. Un şal înflorat, închis la culoare, îi prindea părul într-o coadă lejeră şi îi cădea de umerii ridicaţi. Preţ de o secundă, se gândi că ar putea fi una dintre profesoarele lui de liceu, dar nu fu decât o impresie trecătoare; nu era niciodată în stare să îşi amintească nume şi, în orice caz, era neverosimil.

— Inspectorul-şef Van Veeteren?

— Da.

Femeia îi puse mâna pe braţ şi se uită drept în ochii lui, de foarte aproape. Se holbă fix în ochii lui, de parcă ar fi suferit de miopie avansată sau de parcă ar fi încercat să creeze un nivel de intimitate ieşit din comun.

— Pot vorbi cu dumneavoastră câteva minute, vă rog?

— Bineînţeles, spuse Van Veeteren. Despre ce este vorba? Doriţi să intrăm în hotel?

O fi nebună? se întrebă el.

— Ar fi minunat dacă aţi vrea doar să daţi o tură în jurul cartierului cu mine. Îmi place mai mult să discut în spaţii exterioare. Nu va dura decât cinci minute.

Vocea ei era gravă şi melancolică. Van Veeteren acceptă, şi începură să se plimbe în jos, spre port. Intrară chiar pe Aleea Blestemelor, prin învălmăşeala de construcţii, şi de-abia după ce ajunseră într-un spaţiu ferit de o umbră deasă, femeia începu să-şi expună problema.

— Este vorba despre soţul meu, spuse ea. Îl cheamă Laurids şi a avut dintotdeauna oarece probleme cu nervii... dar nimic peste care să nu poată trece. Nu a ajuns niciodată la casa de nebuni, sau aşa ceva. Era doar puţin tensionat. Dar acum, nu mai îndrăzneşte să iasă din casă...

Ea făcu o pauză, dar Van Veeteren nu spuse nimic.

— Încă de vinerea trecută — asta a fost aproape acum o săptămână — a stat numai în casă, pentru că e înfricoşat din cauza Ucigaşului cu Toporul. Nu se mai duce la muncă, iar ăia i-au transmis că îl concediază dacă are de gând să continue aşa...

Van Veeteren se opri în propriile lui urme.

— Ce încercaţi să îmi spuneţi?

Ea îi eliberă braţul. Îşi lăsă privirea în jos, spre pământ, de parcă ar fi fost cuprinsă de ruşine.

— Ei bine, mă gândeam să vă caut şi să vă întreb cum merge treaba... I-am vorbit despre asta, iar el nu crede că va îndrăzni să mai iasă vreodată din casă, decât dacă nu mă întorc la el cu un comentariu liniştitor sau încurajator din partea dumneavoastră.

Van Veeteren înclină din cap.

Sfinte Dumnezeule!, îşi spuse el.

— Spuneţi-i soţului dumneavoastră... cum vă cheamă, apropo?

— Christine Reisin. Pe soţul meu îl cheamă Laurids Reisin.

— Spuneţi-i că nu mai este cazul să fie înfricoşat, zise Van Veeteren. Se poate întoarce la muncă. Suntem foarte încrezători că îl putem prinde pe criminalul ăsta în... cel mult şase sau opt zile.

Ea ridică privirea şi se uită din nou la el de foarte aproape.

— Vă mulţumesc, domnule Van Veeteren, spuse ea în cele din urmă. Vă mulţumesc din tot sufletul. Simt că mă pot baza pe dumneavoastră.

Apoi se întoarse pe călcâie şi dispăru pe una dintre aleile înguste. Van Veeteren rămase pe loc, urmărind-o din priviri.

Iată cât este de uşor să păcăleşti o femeie, îşi spuse el. O femeie pe care o cunoşti de numai cinci minute.

Episodul îi rămase stăruitor în memorie şi, în timp ce stătea în duş, încercând să şi-l îndepărteze din amintire, înţelese că Laurids Reisin va atârna asupra lui ca o conştiinţă încărcată cât timp va mai dura această anchetă.

Omul care nu mai îndrăznea să iasă din casă.

Cineva era pe cale să îşi piardă locul de muncă şi, fără îndoială, chiar demnitatea, pur şi simplu pentru că Van Veeteren şi ceilalţi — Münster, Bausen, Kropke şi Moerk — nu erau în stare să îl identifice pe afurisitul ăsta de criminal.

Oare erau mai mulţi oameni în situaţia asta? De ce nu?

Câtă spaimă colectivă — teroare şi groază — exista în această clipă în Kaalbringen? Presupunând că ar fi fost posibil să măsurăm asemenea lucruri...

Se întinse pe pat şi începu să fixeze tavanul din priviri.

Numără.

Trecuseră şase zile de la uciderea lui Maurice Rühme.

Cincisprezece de la moartea lui Simmel.

Eggers? Cu două luni şi jumătate în urmă.

Şi ce aveau până acum?

Ce să aibă? O grămadă de informaţii? Un volum uriaş de detalii despre diverse chestii şi niciun model.

Nici măcar cea mai palidă urmă a vreunei suspiciuni şi nici măcar un indiciu.

Trei bărbaţi care se mutaseră recent în Kaalbringen.

Din Selstadt, din Aarlach, din Spania.

Doi fuseseră dependenţi de droguri; unul dintre ei renunţase la ele cu mai mulţi ani în urmă. Arma crimei era sub lacăt, în mâna lor. Criminalul le-o înmânase din proprie iniţiativă.

Raportul lui Melnik? Nu sosise încă, dar conţinea oare vreo informaţie pe care să se poată baza? Materialul pe care îl aveau despre Eggers şi Simmel şi puţinele lucruri pe care le aflaseră despre Rühme nu dezvăluiseră niciun fel de similitudine, exceptând modul în care muriseră, modul în care îi ucisese el. Niciun nume din trecutul lor nu apărea să stabilească o legătură între ei — nimic. Oare va apărea ceva în Aarlach? Se îndoia.

Ce blestem!

Nici măcar nu avea vreo bănuială, iar de obicei le avea. Nici măcar o singură idee, cât de mică, nimic nu îi măcina creierul, încercând să-i câştige atenţia — nimic ciudat, nicio coincidenţă improbabilă, nimic.

Nici măcar un căcat, după cum ar fi zis ei.

Era ca şi cum tot acest caz nu s-ar fi întâmplat niciodată în realitate. Sau de parcă ar fi avut loc de cealaltă

parte a peretelui — o placă de sticlă impenetrabilă, antiglonţ, prin care nu putea desluşi decât vag o masă de oameni şi de evenimente indescifrabile, care dansau încet pe o coregrafie căreia nu-i putea atribui niciun sens. Toate aceste conexiuni diferite, fără scop şi fără semnificaţie...

O serie de evenimente cu un singur martor, complet orb: comandantul-şef Van Veeteren.

De parcă acest lucru nu l-ar fi afectat deja.

Şi după aceea, Laurids Reisin.

Şi totuşi, nu a fost mereu aşa? se întrebă el în timp ce se cotrobăia prin buzunare, căutându-şi pachetul de ţigări. Nu era doar sentimentul obişnuit, deja cunoscut, al înstrăinării care se apropia pe furiş de el? Nu era...?

Ba bine că nu era! Îşi întrerupse şirul gândurilor. Găsise o ţigară. O aprinse şi se duse lângă fereastră. Aruncă o privire pe deasupra pieţei.

Întunericul se lăsa peste întregul oraş. Magazinele fuseseră închise în această zi, oamenii erau puţini, rari; deţinătorii de tejghele din afara pieţei acoperite erau ocupaţi cu împachetatul mărfurilor, observă el. Mai încolo, sub arcadă, câţiva muzicieni cântau în van, fără să-i asculte nimeni. El îşi ridică privirea, studiind curtea bisericii şi cărarea care urca pe dealul abrupt până la limita câmpului său vizual; se uită ceva mai departe, spre stânga: acolo se aflau blocurile-turn din Dünningen. Spre dreapta: pădurea municipală, Rikken şi celălalt cartier, cum naiba se numea. Pe undeva, pe acolo...

...pe undeva pe acolo se afla un criminal, care se simţea din ce în ce mai sigur pe sine.

Trebuie să ajungem la o descoperire cumva, îşi spuse Van Veeteren. A sosit timpul.

Măcar pentru ca oamenii să poată ieşi din case — dacă nu de altceva.

Bausen aranjase deja piesele pe tabla de şah.

— E rândul dumneavoastră să jucaţi cu albul, spuse Van Veeteren.

— Câştigătorul joacă cu negrul, ripostă Bausen. Aşa sunt regulile lui Klimke.

— Din punctul meu de vedere, e minunat, răspunse Van Veeteren, mutând pionul din faţa regelui.

— Am adus o sticlă de jos, zise Bausen. Credeţi că un Pergault din 1981 ne va ajuta să ieşim din căcat?

— Nici nu m-aş putea gândi la o companie mai agreabilă, spuse Van Veeteren.

— În sfârşit, exclamă el o oră şi jumătate mai târziu. La dracu', credeam că vei izbuti să îmi scapi, în pofida a tot ce făcusem.

— O chestie impresionantă, zise Bausen. O deschidere ciudată... Nu cred că am întâlnit-o până acum.

— Am inventat-o chiar eu, zise Van Veeteren. Trebuie să fii mereu pe fază şi nu o poţi folosi de mai multe ori în cazul aceluiaşi adversar.

Bausen bău în sănătatea lui. Stătu în linişte pentru o bucată de vreme, holbându-se la paharul său gol.

— La dracu', spuse el. Treaba asta începe să mă calce pe nervi, să fiu sincer. Credeţi că vom reuşi să rezolvăm cazul?

Van Veeteren ridică din umeri.

— Ei bine...

— Keysenholt m-a sunat cu o jumătate de oră înainte de venirea dumneavoastră, spuse Bausen. Ştiţi, comandantul

regional. Voia să ştie dacă aş fi pregătit să mai rămân o vreme. Până rezolvăm cazul, vreau să spun...

Van Veeteren dădu din cap.

— Poanta este că nu mi-a cerut propriu-zis să mai rămân pentru o vreme în funcţie. M-a întrebat doar ce părere aveam despre chestia asta. Voia să fiu eu acela care ia decizia. E un mod al dracului de sclipitor de a mă retrage, nu credeţi? Să mă condamn pe mine însumi la incompetenţă, apoi să mă pensionez.

— Ei bine, nu ştiu... spuse Van Veeteren.

— Problema este că nici eu, la rândul meu, nu ştiu prea bine. Nu ar fi prea flatant să îmi mai ofer câteva luni şi apoi să ratez acest caz. Ce părere aveţi?

— Hmm, murmură Van Veeteren. E un pic cam stânjenitor, fără îndoială. Nu ar fi mai bine să îl prindem întâi pe nemernic, eventual?

— Asta e şi părerea mea, spuse Bausen. Dar trebuie să îi dau şi blestematului ăstuia de Keysenholt o formă oarecare de răspuns. O să-mi telefoneze din nou mâine...

— Iar Kropke va fi cel care va prelua funcţia?

— Cel puţin până la sfârşitul anului, da. Apoi vor scoate postul la concurs în ianuarie, cu siguranţă.

Van Veeteren dădu din cap. Îşi aprinse o ţigară şi rămase o clipă pe gânduri.

— Spuneţi-i lui Keysenholt că nu înţelegeţi despre ce bate câmpii, sugeră el. Ucigaşul cu Toporul va fi după gratii peste şase sau opt zile aproximativ.

— Cum dracu' să pretind una ca asta? întrebă Bausen, părând neîncrezător.

— Am promis să rezolv cazul până atunci.

— Multă sănătate pentru asta, spuse Bausen. Mă face să mă simt cu mult mai bine, desigur. Cum intenţionaţi să procedaţi pentru a realiza acest lucru?

— Nu sunt încă sigur, zise Van Veeteren. Dar dacă aduceţi de jos — să mă gândesc — un Merlot de bună calitate, voi aranja piesele de şah cât timp sunteţi plecat. Fără îndoială că vom găsi un pas de pornire.

Bausen zâmbi.

— Unul făcut în casă? întrebă el, ridicându-se în picioare.

— Acelea sunt de obicei cele mai bune.

Bausen dispăru în direcţia pivniţei lui de vinuri.

Iată cât este de uşor să păcăleşti un comandant de poliţie bătrân şi cinstit, îşi zise Van Veeteren. Ce dracu' fac eu aici?

26

— Dar dacă... începu Beate Moerk, râcâind un strop de ceară de pe faţa de masă. Dacă Rühme a deschis uşa pentru că l-a recunoscut pe criminal, asta ar trebui să însemne că îi avem numele undeva, pe listele noastre.

— Buna mea colegă sau prietenă, aşa este, aprobă Münster. Aveţi pe cineva anume în minte?

— Mă duc să-mi aduc hârtiile. Aţi terminat de mâncat?

— Da, sunt pe deplin ghiftuit, zise Münster. A fost cu adevărat delicios... Ce păcat că locuiţi singură.

— Luând în considerare faptul că ştiu să fac sendvişuri cu pâine prăjită, vreţi să spuneţi?

Münster roşi.

— Nu... nu, vorbesc în general, bineînţeles. E păcat că bărbaţii... că nimeni nu vă are alături.

— Fleacuri, spuse Beate Moerk, îndreptându-se spre cabinetul ei.

Ce partener de conversaţie excepţional sunt, gândi Münster.

— Dacă presupunem că este un bărbat, înseamnă că avem exact zece posibilităţi, de fapt.

— Nu mai multe? întrebă Münster. Câţi rămân dacă pornim de la ideea că locuieşte aici, în Kaalbringen?

Beate Moerk îi numără.

— Şase, spuse ea. Şase colegi sau prieteni de sex masculin. O listă puţin cam scurtă, aş zice eu.

— Se mutaseră în oraşul ăsta de prea puţin timp, zise Münster. Nu aveau cum să-şi facă un cerc de prieteni prea cuprinzător, încă. Cine sunt cei şase?

— Trei colegi cu care se vedeau ocazional şi în timpul liber... şi trei cupluri, din câte se pare.

— Numele, spuse Münster.

— Genner, Sopinski şi Kreutz — ei sunt doctorii. Prietenii sunt Erich Meisse, care întâmplător e şi el doctor, şi... staţi puţin. Kesserling şi Teuvers. Da, ăştia sunt toţi. Ce părere aveţi? Meisse este coleg cu Linckx, cred.

— I-am întâlnit pe toţi, cu excepţia lui Teuvers şi a lui Meisse. Nu mi-aş fi imaginat că ar putea fi vreunul dintre ei, dar asta nu garantează nimic, desigur. Chiar şi aşa, putem noi să afirmăm că trebuie să fie... Teuvers?

— În regulă, zise Beate Moerk. Atunci, cazul nostru este rezolvat. Numai că există, totuşi, o mică problemă...

— Şi care ar fi aceea?

— A fost plecat timp de trei săptămâni. Undeva în America de Sud, dacă nu mă înşel.

— Căcat, bombăni Münster.

— Atunci putem să spunem că era vorba despre cineva pe care nu îl cunoştea?

— Se poate la fel de bine să fie şi chestia asta. Mă rog... cel puţin, putem afirma că nu a fost niciunul dintre aceştia. De asemenea, ar fi putut fi o celebritate. Cineva pe care îl recunoaşte toată lumea, vreau să spun. Ministrul de Finanţe, Meryl Streep, sau aşa ceva...

— Dumneavoastră i-aţi deschide uşa lui Meryl Streep? întrebă Beate Moerk.

— Cred că da, răspunse Münster.

Beate Moerk suspină.

— Nu ajungem nicăieri. Doriţi un pic de cafea?

— Da, vă rog, acceptă Münster. Dacă o faceţi dumneavoastră, eu o să spăl vasele.

— Nemaipomenit, zise Beate Moerk. Sper că nu v-aţi aşteptat ca eu să refuz.

— Nici prin cap nu mi-a trecut, zise Münster.

— Sunteţi obişnuit cu genul ăsta de lucruri?

— Depinde ce anume înţelegeţi prin „obişnuit", spuse Münster.

— Câţi criminali urmăriţi de obicei, anual?

Münster se gândi o clipă.

— Între zece şi cincisprezece, poate... deşi nu prea avem nevoie să îi urmărim pe cei mai mulţi dintre ei. Se predau din proprie iniţiativă, aproape întotdeauna. Vin şi îşi recunosc fapta, sau e pur şi simplu o treabă care ne cere să ne ducem şi să îi apucăm de guler — seamănă mai mult cu culesul merelor, de fapt. Cele mai multe cazuri se rezolvă în câteva săptămâni, trebuie să recunoaştem.

— Dar cum e cu cazurile ca acesta? Cât de des apar?

Münster ezită.

— Nu atât de des. Unul sau două pe an, eventual.

— Dar le soluţionaţi pe toate?

— Aproximativ. Lui Van Veeteren nu îi plac cazurile neelucidate. În general, devine insuportabil dacă un caz se tărăgănează prea mult. Din câte ştiu, a existat un singur caz pe care a trebuit să îl pună la arhivă — dosarul G.

Asta s-a întâmplat în urmă cu cinci sau şase ani. Şi încă îl macină gândul la el.

Beate Moerk înclină din cap.

— Prin urmare, credeţi că el va fi cel care îl va rezolva şi pe ăsta?

Münster ridică din umeri.

— Este foarte posibil. Cel mai important lucru e să punem mâna pe el, presupun. Gloria va fi îndeajuns de mare, încât să ne ajungă la toţi. Nu vi se pare?

Beate Moerk roşi. Îşi întoarse privirea în altă parte şi îşi trecu degetele prin păr, dar Münster îi observase reacţia.

Aha, îşi spuse el. O poliţistă tânără şi ambiţioasă. Poate îşi doreşte să devină detectiv particular?

— Aveţi vreo teorie proprie? întrebă el.

— Vreo teorie proprie? Nu, bineînţeles. Normal că mă gândesc foarte mult la chestia asta, dar se pare că nu ajung nicăieri.

— Aşa se întâmplă de obicei, recunoscu Münster.

— Asta ce înseamnă?

— Că ai impresia că nu faci decât să pierzi timpul şi să baţi pasul pe loc; apoi, deodată, ţi se întâmplă — un detaliu minuscul începe să crească şi devine din ce în ce mai important şi totul merge extrem de repede.

— Hmm, spuse Beate Moerk.

Amestecă în cafea cu linguriţa şi mai culese cu unghia un strop de ceară de lumânare de pe faţa de masă.

— Vă supăraţi dacă vă fac o mărturisire? întrebă ea după o pauză.

— Daţi-i drumul, spuse Münster.

— Cred că... cred că este absolut incitant să fii în miezul evenimentelor. Vreau să spun...

— Ştiu, răspunse Münster.

— ...îmi dau seama că primul meu gând ar trebui să fie că e absolut teribil şi înfiorător. Că ar trebui să fiu acum pe străzi, vânându-l pe psihopatul ăsta de Tip cu Toporul, pentru că e un criminal sinistru şi pentru că oamenii cinstiţi ar trebui să poată dormi liniştiţi noaptea. Şi chiar cred chestia asta, desigur, dar... dar trebuie să recunosc că, în egală măsură, îmi şi place. Este o chestie destul de perversă, nu credeţi?

Münster zâmbi.

— Nu cred, spuse el.

— Şi dumneavoastră gândiţi la fel ca mine! exclamă Beate Moerk, şi brusc, pentru o fracţiune de secundă nechibzuită, ceva se întâmplă în mintea lui Münster — expresia nedisimulată a chipului ei, în timp ce rostea aceste cuvinte, imaginea aceea fragedă, aproape copilărească — autentică, inocentă; nu ştia exact din ce cauză, dar îi dădu un fior, în orice caz, şi îi aminti de ceva care... aparţinea unui alt capitol al vieţii lui. Unul pe care îl terminase deja de parcurs. Unul de care se bucurase, unul căruia i se dăruise pe deplin. Desigur, ar fi trebuit să se aştepte la asta şi, într-adevăr, se aşteptase. Apăruse ceva în decursul plimbării lor prin oraş, al ieşirii la bere împreună la Vaporul Albastru, al conversaţiei lor dintre interviuri — jucăuşă şi aproape frivolă — ceva atât de natural şi atât de evident, că nu îndrăznea, pur şi simplu, să-l exprime în cuvinte.

— Păi, bine, spuse el. Aşa gândeam şi eu... pe la începuturi, vreau să spun. Să ştii că te poţi pârli.

Nu era ca şi cum ar fi încercat să-l seducă. Dimpotrivă, de fapt. E posibil, încercă el să se convingă de unul singur, să fie conştientizarea faptului că el era căsătorit, ideea că Synn exista, iar acest lucru o făcuse să se relaxeze

şi să îi permită şi lui să se apropie mai mult de ea — pentru că ştia că este în siguranţă.

În siguranţă? Dar el cum era, totuşi?

— La ce vă gândiţi?

Îşi dădu seama că ea îl privea din nou, iar mintea lui o luase razna preţ de câteva secunde.

— Eu... habar nu am de fapt, zise el. La Ucigaşul cu Toporul, cred.

— Ce părere are soţia despre profesia dumneavoastră?

— De ce întrebaţi?

— Mai întâi, daţi-mi un răspuns.

— Ce părere are Synn despre profesia mea?

— Da. Despre faptul că trebuie să fiţi departe de casă. Acum, de exemplu.

— Nu are nicio părere.

— V-aţi certat înainte să veniţi încoace?

El ezită.

— Da, ne-am certat.

Beate Moerk suspină.

— Eram sigură, spuse ea. Vă întrebam pentru că voiam să ştiu dacă e posibil ca un om să fie ofiţer de poliţie şi totodată căsătorit.

— Posibil?

— Atunci, suportabil.

— Asta este o dilemă veche, punctă Münster.

— Ştiu, spuse Beate Moerk. Îmi puteţi da un răspuns bun, totuşi, dat fiind că aveţi această funcţie de suficient de multă vreme?

Münster se gândi îndelung la răspuns.

— Da, afirmă el. Trebuie să fie posibil.

— Asta-i tot?

— Da, asta-i tot.

— Bine, spuse Beate Moerk. Mi-aţi luat o greutate de pe umeri.

Münster tuşi, dorindu-şi să se poată gândi la ceva inteligent de zis. Beate Moerk se uita la el în continuare.

— Poate că ar trebui să schimbăm subiectul? propuse ea după un timp.

— Poate că ar fi cel mai sigur, răspunse Münster.

— Ce-ar fi să examinăm cu mai multă atenţie gândurile mele secrete? Cele referitoare la Ucigaşul cu Toporul, vreau să spun.

— De ce nu?

— Exceptând cazul în care credeţi că e prea târziu, bineînţeles.

— Prea târziu? întrebă Münster.

Singurul lucru care o împiedică să mă seducă este propriul meu fel de a fi, îşi spuse el. Sper doar că e suficient de puternică — altminteri, n-aş suporta să mă privesc în oglindă mâine-dimineaţă.

— Mai doriţi un pic de vin?

— Sfinte Dumnezeule, nu! protestă Münster. Cafea neagră.

27

— Melnik are pietre biliare, spuse Kropke.

— Ce dracu'...? zise Van Veeteren. De fapt, nu sunt surprins.

— De aceea s-a amânat raportul, explică Bausen. Ne-a sunat de la spital.

— V-a sunat el însuşi? întrebă Van Veeteren. Foarte frumos din partea lui. Atunci, cu ce o să ne ocupăm astăzi?

Comandantul poliţiei oftă.

— Dumneavoastră să-mi spuneţi, zise el. Vom continua să acumulăm informaţii, presupun. Cât de curând, fiecare cetăţean din Kaalbringen va avea un cuvânt de spus în acest caz. Nu va fi o colecţie neglijabilă de documente. Poate că vom încerca să le vindem arhivelor de folclor după ce terminăm...

— Dacă terminăm vreodată, evident, murmură Kropke. Cum merge treaba cu toporul?

Van Veeteren puse pe masă o ţigară şi o scobitoare.

— Nu prea bine, zise el. Deşi nu cred că are vreo importanţă. Mă îndoiesc că vom găsi vreodată magazinul care îl vindea — dacă se vând vreodată lucruri de acest gen în magazine, bineînţeles. Şi, decât să întrebăm vreun

vânzător dintr-un magazin dacă îşi aminteşte cine a cumpărat un topor cu doisprezece sau cincisprezece ani în urmă, presupunând că omul l-o fi cumpărat cu mâna lui, mai bine o lăsăm naibii de treabă.

— Dar cu copiii lui Simmel cum a fost? se interesă inspectorul Moerk, ridicându-şi privirea din hârtiile ei.

— Nu ne-au spus nimic important, răspunse Bausen. N-au mai avut cine ştie ce comunicare cu părinţii lor în ultimii zece ani, nici el, nici ea — doar de Crăciun şi de zilele lor de naştere, atâta tot. Poţi spune că asta îi pune într-o lumină bună. Nu i-au vizitat decât o singură dată pe când locuiau în Spania.

Van Veeteren dădu din cap şi-şi băgă scobitoarea în buzunar. Kropke se ridică în picioare.

— Oricum, spuse el. Cred că mă voi duce la mine în birou şi voi scrie câteva rezumate. Desigur, dacă şeful nu are alte sarcini pentru mine.

Bausen ridică din umeri.

— Vom continua să tatonăm, presupun, zise el, aruncând o privire în direcţia lui Van Veeteren.

— Da, confirmă Van Veeteren, aprinzându-şi ţigara. Pentru numele lui Dumnezeu, nu aveţi impresia că e ceva neobişnuit în asta? Ancheta merge greu, nu avem indicii concrete, nu avem bănuieli reale, doar un munte de informaţii, însă lucrurile vor începe să meargă mai devreme sau mai târziu. Dar asta se va întâmpla doar dacă avem îndeajuns de multă răbdare.

Fie se va întâmpla, fie nu, adăugă el în gând.

— A zis Melnik când va fi gata cu raportul? întrebă Moerk.

— N-a zis nimic exact, răspunse Kropke. Câteva zile în plus, aşa crede. Pare să fie un nemernic care caută nod în papură.

— Poţi s-o mai zici o dată, spuse Van Veeteren.

— În regulă, zise Bausen. Hai să ne apucăm de treburile pe care le aveam oricum.

Hmm, ce treabă aveam eu oricum? se întrebă Münster.

Satul Kirkenau nu era mare. O gară, o înghesuială de case într-o vale, pe lângă râul Geusse, care forma un lac lunguieţ în această regiune rurală deluroasă şi fertilă. Van Veeteren nu observă niciun magazin şi niciun oficiu poştal, iar biserica de piatră cu aspect mohorât de la marginea drumului arăta la fel de uitată de Dumnezeu ca şi restul localităţii.

Drumul spre Ospiciul Seldon era în direcţia opusă, pe un drum ascendent ce pornea din vale printr-un cordon de pădure rară de conifere; aproximativ zece minute cu maşina, şi după aceea, când a parcat în faţa ziduri-
lor, s-a întrebat dacă era într-adevăr un vechi sanatoriu. Aerul era proaspăt şi bogat în oxigen, şi nu i-a fost deloc dificil să reziste tentaţiei de a fuma o ţigară înainte de a trece dincolo de porţi.

Erich Meisse era înalt şi subţire, iar calviţia îl afectase prematur, făcându-i vârsta dificil de estimat. Probabil că nu avea mai mult de 35 de ani, în orice caz, îşi spuse Van Veeteren; cu siguranţă că vârsta lui era înregistrată pe undeva, dacă se va dovedi că acest lucru are vreo importanţă. Meisse îi scutură mâna, îi oferi inspectorului-şef un zâmbet larg şi îl invită să se aşeze pe unul dintre fotoliile Kremer din faţa uşii de sticlă.

— Ceai sau cafea? întrebă el.

— Cafea, vă rog frumos, spuse Van Veeteren.

Medicul ieşi din încăpere. Van Veeteren se aşeză şi aruncă o privire peste terenuri; o pajişte uşor vălurită, mare, bine îngrijită, punctată din loc în loc cu pomi fructiferi bătrâni şi noduroşi, poteci de prundiş dat cu grebla şi bănci de lemn vopsite în alb, cu un aspect solid. Alături de zid se aflau câteva sere mici; un grădinar, sau ceva de genul ăsta, împingea o roabă încărcată cu bălegar probabil, iar mai departe, spre stânga, două asistente medicale îmbrăcate în negru ieşiră dintr-un pavilion scund, din lemn galben, cu un alt vehicul oarecum diferit, asemănător mai degrabă cu o furgonetă.

Înghiţi în sec.

Două făpturi stăteau în furgonetă, şi avu nevoie de câteva secunde până îi pică fisa că acestea erau, de fapt, două fiinţe umane.

— Nu acceptăm pe aici orice fel de pacienţi, explică doctorul Meisse. Nu primim decât cazurile cele mai dificile. Nu ne facem iluzii în privinţa posibilităţii de a tămădui pe cineva; pur şi simplu, încercăm să le oferim o viaţă rezonabil de decentă. În măsura în care se poate...

Van Veeteren înclină din cap.

— Înţeleg, spuse el. Câţi pacienţi aveţi?

— Depinde, răspunse Meisse. Între douăzeci şi cinci şi treizeci, aproximativ. Cei mai mulţi dintre ei urmează să-şi petreacă tot restul vieţii aici; asta este ideea, de fapt...

— Voi sunteţi ultima soluţie?

— Da, se poate spune şi aşa. Avem o filosofie... Nu ştiu dacă vă sunt cunoscute ideile profesorului Seldon.

Van Veeteren clătină din cap.

— Ei bine, spuse Meisse cu un zâmbet, poate că reuşim să discutăm despre asta cu o altă ocazie. Presupun că nu aţi venit aici pentru a vorbi despre tratamentul cazurilor grave.

— Într-adevăr, nu.

Van Veeteren îşi drese vocea şi îşi scoase carneţelul din servietă.

— Aţi fost prieten bun cu Maurice Rühme... încă din vremea în care eraţi în Aarlach, dacă am înţeles eu bine.

— Da, l-am cunoscut aproximativ... acum cinci ani, cam aşa ceva, prin intermediul soţiei mele. Ea şi Beatrice — Beatrice Linckx, la ea mă refer — sunt prietene vechi din copilărie sau, mă rog, din timpul şcolii, în orice caz.

— Când l-aţi întâlnit pentru prima oară pe Maurice Rühme?

Doctorul Meisse rămase pe gânduri o clipă.

— Nu sunt absolut sigur când i-am fost prezentat prima oară, dar am început să ne întâlnim în timpul liber din iarna anilor 1988–1989. Oricum, am ieşit împreună, măcar ocazional, de atunci.

— Şi domnişoara Linckx lucrează aici, nu-i aşa?

— Da, lucrează alături de noi de şase luni, cam aşa.

Van Veeteren făcu o pauză.

— I-aţi aranjat dumneavoastră pentru acest loc de muncă?

Dar doctorul Meisse izbucni de îndată în râs:

— A, nu, spuse el. Din nefericire, mă tem că nu am prea multă influenţă în astfel de chestiuni. Am pus o vorbă bună pentru ea, bănuiesc. De ce întrebaţi?

Van Veeteren ridică din umeri, dar nu răspunse.

— Ce anume ştiţi despre dependenţa de cocaină a lui Rühme, de pe vremea când era în Aarlach?

Chipul lui Meisse deveni serios în aceeaşi clipă. Îşi trecu palma peste capul chel.

— Nu prea multe, spuse el. Nu cunosc detalii. Maurice prefera să nu vorbească despre asta. Mi-a spus câte ceva într-o noapte, după ce am băut destul de mult; cred că a fost singurul moment în care a menţionat vreodată acest fapt. Se lăsase de ea, să ştiţi. Consideram că îşi câştigase dreptul de a pune punct după povestea aia.

— I-aţi cunoscut pe Ernst Simmel şi pe Heinz Eggers?

Doctorul păru intimidat.

— Pe... Pe ceilalţi doi? Nu, bineînţeles că nu. Nu înţeleg...

— Ce îmi puteţi spune despre Rühme? întrebă Van Veeteren, întrerupându-l. Puteţi sesiza vreo legătură între el şi ceilalţi doi?

Doctorul Meisse scoase o batistă şi îşi şterse fruntea în timp ce medita la întrebare.

— Nu, spuse el după un timp. M-am gândit la asta, desigur, dar nu am fost în stare să găsesc nicio legătură.

Van Veeteren oftă şi se uită din nou pe fereastră. Se gândea dacă mai exista vreo întrebare inteligentă pe care să i-o adreseze tânărului doctor, în timp ce privea un trio care se apropia de clădire din direcţia serelor. Un bărbat şi o femeie încadrau din stânga şi din dreapta o siluetă cocoşată, sprijinind-o — pentru că era vorba despre o femeie, observă el în clipa respectivă — cu braţele încolăcite în jurul spatelui ei cocoşat. Părea că-şi târăşte picioarele prin prundiş şi, din când în când, se vedea ca şi cum susţinătorii ei ar fi ridicat-o şi ar fi dus-o pe braţe. Deodată, îşi dădu seama că bărbatul îi era cunoscut. Ţinuta înaltă şi zveltă, părul negru şi bogat — era doctorul Man-

drijn, fără îndoială. Îi privi pe toţi trei o bucată de vreme, apoi se întoarse spre doctorul Meisse.

— Ce caută aici doctorul Mandrijn?

— Doctorul Mandrijn?

Van Veeteren i-l indică.

— A, bineînţeles, Mandrijn. Aceea este o rudă a lui... o nepoată, dacă îmi amintesc bine. Brigitte Kerr. Una dintre musafirele noastre cele mai recente. A sosit abia în urmă cu o lună sau două, săraca fată...

— Care este problema ei?

Doctorul întinse braţele cu un gest plin de regrete.

— Îmi pare rău. Mă tem că există anumite lucruri pe care nu le pot discuta. Secretul profesional, mă înţelegeţi, nu este doar...

— Căcat, îl întrerupse Van Veeteren din nou. Este adevărat că nu am acum nicio hârtie cu mine, dar e numai o chestiune de timp dacă decid să vă eliberez de această adeziune la discreţie. Permiteţi-mi să vă reamintesc că aceasta este ancheta unei crime.

Meisse ezită.

— Daţi-mi doar un indiciu, spuse Van Veeteren. Va fi îndeajuns. De exemplu, sunt şi drogurile implicate în cazul ei?

Doctorul ridică privirea spre tavan.

— Da, spuse el. În mare măsură. Dar nu e în grupul meu, prin urmare, asta e tot ce ştiu despre ea.

Van Veeteren rămase mut pentru un timp. Apoi se uită la ceasul de la mână şi se ridică în picioare.

— Vă mulţumesc mult pentru timpul dumneavoastră, spuse el. Aş dori să vorbesc ceva şi cu domnişoara Linckx. Pot să vă pun doar o ultimă întrebare?

— Bineînţeles, spuse Meisse, care se lăsase pe spate în scaun şi zâmbea din nou.

Van Veeteren făcu o pauză de efect.

— Cine credeţi că l-a omorât pe Maurice Rühme?

Zâmbetul dispăru.

— Poftim...? spuse Meisse. Cine... Habar nu am, evident. Dacă aş fi avut cea mai mică bănuială vizavi de identitatea Ucigaşului cu Toporul, le-aş fi comunicat-o poliţiştilor de mult timp, bineînţeles.

— Bineînţeles, spuse Van Veeteren. Îmi pare rău că am abuzat atât de mult de timpul dumneavoastră.

Locul ăsta pare să aibă o remarcabilă capacitate de a atrage oamenii, remarcă el, după ce îl lăsă în pace pe doctorul Meisse şi porni să caute biroul domnişoarei Linckx. Cu câţi oameni se întâlnise de fapt, până acum, care să aibă o anumită legătură cu această instituţie posomorâtă şi izolată?

Începu să numere, dar înainte să ajungă prea departe, se ciocni chiar de domnişoara Linckx pe coridor şi decise să abandoneze şirul respectiv de gânduri până după interviul cu ea.

În timp ce pornea cu maşina din parcare, aproximativ o oră mai târziu, se gândea în cea mai mare măsură la impresia pe care i-o lăsase ea. Frumoasa Beatrice Linckx. Şi dacă era adevărat ceea ce susţinea ea, că relaţia ei cu Maurice Rühme se bazase cu adevărat pe trei sentimente puternice şi solide — respect, sinceritate şi dragoste.

În orice caz, nu sunase chiar atât de caraghios, îşi spuse el, şi îşi aminti subit de propria lui căsătorie destrămată.

Dar de-abia izbutise să îşi aducă aminte de numele Renatei când izbucni o rupere de nori, iar el îşi îndreptă atenţia asupra tentativelor de a vedea prin parbriz şi de a rămâne pe şosea.

28

Confesiunea apăru dimineaţa devreme. Din câte se părea, domnul Wollner aşteptase pe burniţă în faţa secţiei de poliţie, încă de dinainte de ora şase, dar izbuti să pătrundă în secţie de-abia în clipa în care domnişoara deWitt, funcţionara, veni să deschidă, cu câteva minute înaintea orei şapte.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea, după ce îl pofti să se aşeze pe canapeaua vizitatorilor, cu perne de canava maronie, îşi agăţă pălăria şi haina în cuier şi puse ceainicul pe aragaz.

— Vreau să mărturisesc, spuse domnul Wollner, cu privirea în podea.

Domnişoara deWitt îl examină pe deasupra ochelarilor ei fără ramă.

— Ce anume să mărturisiţi?

— Crimele, spuse domnul Wollner.

Domnişoara deWitt se gândi o clipă.

— Care crime?

— Crimele cu toporul.

— Aha, spuse domnişoara deWitt.

Simţi un atac subit de ameţeală, despre care nu avu nicio clipă impresia că ar avea vreo legătură cu bufeurile

specifice intrării la menopauză, de care suferea de la o vreme. Se sprijini de masă şi închise strâns ochii.

Apoi, îşi recăpătă autocontrolul. Niciunul dintre ofiţerii de poliţie nu urma să apară până la şapte şi jumătate, ştia sigur chestia asta. Se uită la mogâldeaţa cocoşată de pe canapea şi observă că nu avea un topor ascuns pe sub haine. Măcar atât. Apoi ieşi de după ghişeu, îi puse mâna pe umăr şi îi ceru s-o însoţească.

El făcu ceea ce i se spuse fără să protesteze, lăsându-se condus pe coridoarele înguste, în ultima dintre cele două celule, cea care putea fi încuiată.

— Aşteptaţi aici, spuse domnişoara deWitt. Un ofiţer va veni să vă interogheze în cel mai scurt timp. Tot ceea ce spuneţi poate fi folosit ca dovadă împotriva dumneavoastră.

Se întrebă de ce rostise acea ultimă propoziţie. Domnul Wollner se aşeză pe bancă şi începu să-şi frângă mâinile, iar ea se hotărî să îl lase în plata Domnului. Se întrebă dacă să îl sune pe Mooser, care era ofiţerul de serviciu din ziua respectivă, dar decise să nu o facă. În schimb, prepară cafeaua şi îl aşteptă pe inspectorul Kropke. Acesta îşi făcu intrarea conform obiceiului său, la şapte şi jumătate fix.

— Ucigaşul cu Toporul şi-a recunoscut crimele, spuse ea.

— Ce dracu...? exclamă Kropke.

— L-am încuiat în celulă, spuse domnişoara deWitt.

— Ce dracu'? repetă inspectorul Kropke. Cine... cine este?

— Nu ştiu, spuse domnişoara deWitt. Dar cred că numele lui este Wollner.

După ce se mai gândi la toată povestea, Kropke hotărî că era cel mai bine să îi aştepte pe vreunul dintre inspecto-

rii-şefi să apară. De aceea, primul interogatoriu al presupusului criminal avu loc de-abia la nouă fără douăzeci de minute. Cei prezenţi, în afară de Kropke şi de şeful poliţiei, au fost inspectorul Moerk şi sergentul Mooser.

Pentru siguranţă, au înregistrat întreaga acţiune cu două casetofoane: în primul rând, pentru a avea în vedere eventualele necesităţi în cazul în care se ajungea în cele din urmă la tribunal, iar în al doilea rând, pentru ca şi cei doi experţi care fuseseră chemaţi din exterior, Van Veeteren şi Münster, să poată avea garantată o posibilitate de a-şi forma o părere corectă referitoare la circumstanţe.

BAUSEN: Numele dumneavoastră, vă rog.
WOLLNER: Peter Matthias Wollner.
BAUSEN: Născut pe...
WOLLNER: 15 februarie 1936.
BAUSEN: Adresa?
WOLLNER: Strada Dimineţii, nr. 16.
BAUSEN: În Kaalbringen?
WOLLNER: Da.
BAUSEN: Sunteţi căsătorit?
WOLLNER: Nu.
BAUSEN: Tot ce spuneţi poate fi folosit ca dovadă împotriva dumneavoastră. Aveţi dreptul de a tăcea, dacă doriţi. Aţi dori să vă aducem un avocat?
WOLLNER: Nu.
BAUSEN: De ce aţi venit aici?
WOLLNER: Vreau să mărturisesc crimele.
BAUSEN: Asasinatele lui Heinz Eggers, Ernst Simmel şi Maurice Rühme?
WOLLNER: Da.
BAUSEN: Spuneţi-ne cum aţi făcut-o.

WOLLNER: I-am omorât cu toporul.
BAUSEN: Despre ce tip de topor era vorba?
WOLLNER: Îl aveam de mai mulţi ani. Era un instrument de măcelărie, cred.
BAUSEN: Îl puteţi descrie?
WOLLNER: Ascuţit. Destul de uşor. Lama era foarte tăioasă.
BAUSEN: De unde l-aţi procurat?
WOLLNER: L-am cumpărat acum patru sau cinci ani, când am călătorit în străinătate.
BAUSEN: Unde?
WOLLNER: În Italia. Nu îmi amintesc cum se numea oraşul.
BAUSEN: De ce i-aţi omorât pe Eggers, pe Simmel şi pe Rühme?
Niciun răspuns.
Kropke: De ce nu răspundeţi la întrebare?
Niciun răspuns.
BAUSEN: Ne puteţi da mai multe detalii referitoare la modul în care aţi procedat?
WOLLNER: În care caz?
BAUSEN: Maurice Rühme, de exemplu.
WOLLNER: Am apăsat soneria, iar el a deschis uşa... L-am ucis.
BAUSEN: De ce?
WOLLNER: De aceea mă dusesem acolo.
MOERK: Descrieţi exact ce aţi făcut.
WOLLNER: I-am spus că m-a cuprins durerea de spate. Mi-am scăpat ceasul pe podea. Şi, pentru că nu m-am putut apleca să îl iau, doctorul a făcut asta pentru mine... L-am lovit cu toporul în spatele capului.
KROPKE: Îl cunoşteaţi pe doctorul Rühme?

WOLLNER: I-am fost pacient.
MOERK: Ştia că veniţi?
WOLLNER: Da.
MOERK: Încercaţi să spuneţi că primea pacienţi acasă la acea oră din noapte?
WOLLNER: A trebuit să insist.
BAUSEN: Cu ce era îmbrăcat Rühme?
WOLLNER: Tricou verde-cenuşiu. Pantaloni negri, şosete de culoare închisă...
BAUSEN: Cât era ceasul?
WOLLNER: În jur de unsprezece.
KROPKE: Ce purta Ernst Simmel atunci când l-aţi omorât?
WOLLNER: Cămaşă albă şi cravată. Haină şi pantaloni. Pantofi de culoare maro, cred. Era întuneric.
BAUSEN: E adevărat, la dracu... Ce crezi, Moerk?
MOERK: Mie îmi e foarte greu să vă cred, domnule Wollner. De ce aţi făcut asta?
WOLLNER: Sunt pregătit să îmi primesc pedeapsa.
Pauză. Scurt moment de linişte în înregistrare.
BAUSEN: Pretindeţi că aţi omorât trei oameni, domnule Wollner. Acum aţi face al dracului de bine să îmi spuneţi de ce! Avem lucruri mai bune de făcut decât să stăm aici şi să ascultăm oameni care se autoflagelează, căutând un pic de atenţie.
MOERK: Dar...
WOLLNER: I-am omorât pentru că erau oameni răi.
BAUSEN: Răi?
WOLLNER: Oameni răi.
BAUSEN: A fost singurul motiv?
WOLLNER: E un motiv destul de întemeiat.

KROPKE: De ce i-aţi ales în mod special pe aceşti trei oameni?
Niciun răspuns.
BAUSEN: În ce eraţi îmbrăcat în seara când l-aţi omorât pe Ernst Simmel?
WOLLNER: Cu ce eram îmbrăcat?
BAUSEN: Da. În ce eraţi îmbrăcat?
WOLLNER: Nu îmi amintesc prea bine... Pălărie şi haină, presupun.
MOERK: Şi când l-aţi ucis pe Rühme?
WOLLNER: Costum de sport.
BAUSEN: De ce aţi lăsat toporul înfipt în cadavrul doctorului Rühme?
WOLLNER: Era ultimul.
BAUSEN: Ultimul? Nu mai există oameni răi?
WOLLNER: Restul nu mă interesează pe mine. Sunt pregătit să îmi primesc pedeapsa.
BAUSEN: Nu aveţi în gând să mai omorâţi pe nimeni altcineva?
WOLLNER: NU.
KROPKE: Dintre toate zilele, de ce aţi ales-o tocmai pe aceasta ca să veniţi aici?
WOLLNER: Am fost forţat.
BAUSEN: Forţat? Care este profesia dumneavoastră, domnule Wollner?
WOLLNER: Sunt gestionar.
MOERK: Unde?
WOLLNER: La Lumina Vieţii.
KROPKE: La biserică, vreţi să spuneţi?
WOLLNER: Da.
Pauză. Şoapte şi scârţâit de scaune.

BAUSEN: A existat cineva care v-a instruit să comiteţi aceste crime, domnule Wollner?
WOLLNER: Am o misiune.
BAUSEN: Cine v-a încredinţat-o?
Niciun răspuns.
MOERK: Dumnezeu, poate?
WOLLNER: Da.
Linişte.
BAUSEN: Vom lua o pauză aici. Mooser, scapă-ne de nemernicul ăsta şi bagă-l din nou sub lacăt. O să ştergem această înregistrare mai încolo.

— Ei bine, spuse Bausen, ce credeţi?
— Nebun de legat, zise Kropke.
— Minte, completă Moerk.
— Şi totuşi, ce părere aveţi în privinţa detaliilor? întrebă Kropke. De unde ştia atâtea amănunte?

Beate Moerk ridică din umeri.

— Din mass-media, probabil...
— Au publicat ziarele vreo informaţie legată de îmbrăcăminte? întrebă Mooser.
— Nu ştiu. Trebuie să verificăm. Dar cu siguranţă că au publicat multe lucruri.
— Nu m-ar mira câtuşi de puţin dacă s-ar demonstra că el a fost de vină, spuse Kropke. Gaşca aia de la Lumina Vieţii este complet sărită de pe fix.
— Fără îndoială, spuse Bausen. Dar cât de sărită de pe fix? Nu au obiceiul de a umbla de colo până colo şi de a ucide oameni, nu-i aşa?
— Unde or fi musafirii noştri astăzi? se interesă Kropke, încercând să sugereze că de fapt ştie răspunsul.

— Inspectorul-şef Van Veeteren interoghează o rudă de-ale lui Rühme, cred, spuse Bausen. Fără îndoială că Münster va apărea cât de curând.

Beate Moerk tuşi.

— Pun rămăşag pe cincizeci de guldeni că ziarele nu au publicat niciun cuvânt despre haine, zise Kropke.

— De ce credeţi că l-am întrebat, pufni Bausen.

— Un fanatic religios, mormăi Beate Moerk. Nu, nu îl cred. Oricum, nu e un lucru neobişnuit să apară ţăcăniţi de genul ăsta, nu? Care să recunoască orice şi oricum.

— Presupun că da, spuse Bausen. Va trebui să îi întrebăm pe experţii noştri când îşi vor face apariţia, în cele din urmă.

— Bună dimineaţa, salută Münster, intrând pe uşă. S-a întâmplat ceva?

— Nimic deosebit, replică Beate Moerk. Avem un Ucigaş cu Toporul încuiat într-o celulă, atâta tot.

— Nu este el, zise Van Veeteren două ore mai târziu. Daţi-i drumul să plece sau trimiteţi-l la casa de nebuni. Dar emiteţi-i şi o factură pentru irosirea timpului poliţiei.

— Cum puteţi fi atât de sigur? întrebă Kropke.

— Practic această meserie de o bună bucată de vreme, spuse Van Veeteren. Omul ajunge să îşi dea seama de genul ăsta de lucruri. Dar poţi continua să-l interoghezi dacă ai nevoie de un pic de experienţă. Ce crede comandantul poliţiei?

— Sunt de acord cu dumneavoastră, cred, spuse Bausen. Dar nu sunt sută la sută convins...

— Pare să ştie prea multe amănunte, spuse Moerk. De unde putea să afle cu ce era îmbrăcat Rühme?

Van Veeteren ridică din umeri.

— Nu ştiu. Există o grămadă de explicaţii posibile.

— Cum ar fi, de exemplu? întrebă Kropke.

— Ei bine, tendinţa obişnuită de a trăncăni explică multe. Poate că domnişoara Linckx a bârfit cu cineva, de exemplu.

— Mă îndoiesc, murmură Kropke. Încă sunt de părere că ar trebui să examinăm cu mai multă atenţie această poveste, înainte de a lua o decizie. Lucrăm la acest caz de mai multe luni, deja, iar când apare în cele din urmă un suspect, nu cred că ar trebui să îl expediem înainte de a fi siguri.

— Faceţi ce doriţi, spuse Van Veeteren. Eu unul am lucruri mai importante de făcut, în orice caz.

— În regulă, în regulă, interveni Bausen. Îl vom mai interoga o dată.

— Bună, spuse Bang. Ah, îmi pare rău, nu mi-am dat seama că aici se desfăşura un interogatoriu. Salut, PM!

— Bună, răspunse Wollner.

— Ce dracu'? icni Kropke.

— Voi doi vă cunoaşteţi? întrebă Bausen.

— Depinde, zise Bang. Suntem vecini, atâta tot. Ce caută el aici?

Wollner plecă privirea spre podea.

— Bang, spuse Bausen, încercând să-şi controleze tonul vocii. Nu ne spune că ţi-ai discutat munca împreună cu acest... ăăă, domn, în trecutul apropiat.

Sergentul Bang ezită stânjenit şi începu să pară îngrijorat.

— Vă referiţi la Ucigaşul cu Toporul?

— Da, mă refer la Ucigaşul cu Toporul, răspunse Bausen.

— Bănuiesc că s-ar fi putut să fac una ca asta, recunoscu Bang. Are vreo importanţă?

— Poţi s-o spui şi aşa, ripostă Bausen.

— Idiotul dracului! bombăni Kropke.

— Ei bine, spuse Bausen. Ne-a risipit cea mai mare parte dintr-o zi de lucru. Îmi cer scuze pentru că nu am avut încredere în raţionamentul dumneavoastră.

— Este cel mai bine să nu aveţi încredere în raţionamentul nimănui, răspunse Van Veeteren.

— O zi încolo sau încoace nu face mare diferenţă, zise Kropke. Asta făceam şi până acum — pierdeam timpul.

— Ai ceva constructiv să ne propui? întrebă Bausen.

Kropke nu răspunse.

— Cât este ceasul? întrebă Mooser.

— Aproape patru, zise Bausen. Poate că a sosit timpul să încheiem pentru azi. Sau poate are cineva alte idei?

Van Veeteren pocni o scobitoare dintre dinţi. Mooser îşi scărpină partea din spate a gâtului. Münster îşi ridică privirea spre tavan. Ce investigaţie de tot căcatul! gândi el. Voi rămâne blocat aici pentru tot restul vieţii. Nu îi voi mai vedea niciodată pe Synn şi pe copii. Aş putea chiar să îmi dau demisia pe loc. Mă voi întoarce acasă cu maşina în seara asta şi gata.

Inspectorul Moerk intră în încăpere cu un teanc de foi în mână.

— Ce-i aici? Un priveghi? întrebă ea. A sosit.

— Ce anume a sosit? întrebă Kropke.

— Raportul din Aarlach. Cum îl cheamă? Melnik? O lucrare destul de consistentă, după cum arată — treizeci şi cinci de pagini.

— Asta e tot? întrebă Van Veeteren.

— Dă-mi-le şi mie să arunc o privire, zise Bausen, luând documentele.

Începu să le răsfoiască.

— Bine, e o ocazie, presupun, mormăi el. Cred că putem considera că asta este tema noastră. Îl voi copia, şi astfel vom fi cu toţii în stare să îl citim înainte de întâlnirea de mâine.

— Bine, spuse Van Veeteren.

— Vreţi să spuneţi că o să muncim şi sâmbăta asta? se interesă Mooser.

— Îl vom discuta mâine-dimineaţă, hotărî Bausen. Toţi cei care vor găsi un Tip cu Topor vor primi o medalie. Veţi primi cu toţii câte o copie în următoarea jumătate de oră.

— Chestia asta mă include şi pe mine? întrebă Mooser.

— Bineînţeles, răspunse Bausen. Toţi suntem în acelaşi club pe-aici.

— Despre ce club este vorba? întrebă Mooser.

— Alianţa găinilor fără creier, răspunse Bausen.

29

— Cred că am nevoie de o plimbare, spuse Van Veeteren, după ce ieşiră din sala de sport. Îmi puteţi duce geanta până înapoi la hotel?

— Bineînţeles, răspunse Münster. Ce părere aveţi despre raportul lui Melnik?

— Nimic, până când nu îl citesc, replică Van Veeteren. Dacă îmi faceţi cinste cu o bere la barul hotelului, în această seară, putem vorbi despre el atunci — o băută în jurul orei unsprezece, e bine aşa?

— Poate, zise Münster.

— Un vânt călduţ, remarcă Van Veeteren, adulmecând aerul. Cu toate că vine dinspre nord. E neobişnuit... natura şi-a ieşit din mersul ei firesc, pe undeva. Cred că o să fac o plimbare pe plajă.

— Ne vedem mai târziu, spuse Münster, urcându-se în maşină.

În foaier se ciocni de Cruickshank, care se îndrepta spre bar cu câteva ziare de seară sub braţ. Ceilalţi reporteri dispăruseră de câteva zile bune; numai Cruickshank era încă prin preajmă, dintr-un motiv sau altul.

— Bună seara. Noutăţi?

Münster clătină din cap.

— De ce vă ţin aici atâtea zile în şir? întrebă el. Nu cred că aţi mai publicat ceva despre acest subiect de mai mult de o săptămână.

— A fost la propria mea solicitare, spuse Cruickshank. Lucrurile sunt un pic nasoale acasă.

— Serios? întrebă Münster.

— Soţia mea nu mai vrea să mă primească în casă. Nu pot spune că o învinuiesc, deşi nu este prea stimulator să pierd o zi după alta în rahatul ăsta. Încerc să scriu o serie de articole despre refugiaţi, dar o fac mai mult pentru a nu ajunge să mă urc pe pereţi.

— O, Dumnezeule, zise Münster.

— Dar dumneavoastră? întrebă Cruickshank. Nu cred că vă bucuraţi prea mult să fiţi aici, nu?

Münster se gândi o clipă înainte să răspundă.

— Nu. Nu aş spune că „bucurie" este cuvântul.

Cruickshank oftă şi dădu din umeri.

— M-am gândit să mai stau un timp prin bar. Sunteţi bine-venit dacă doriţi să mă întovărăşiţi.

— Mulţumesc, zise Münster. Am ceva de citit înainte de asta; poate mai târziu.

Cruickshank îl bătu pe spate şi porni spre bar. Venea dinspre el un iz pronunţat de brandy, remarcă Münster în timp ce trecea pe lângă el. Nevoia de supravieţuire, fără îndoială. Se duse la recepţie şi îşi luă cheia.

— Aşteptaţi o clipă, spuse fata, băgând mâna sub tejghea. Am şi un mesaj pentru dumneavoastră.

Îi întinse un plic alb, pe care el îl strecură în buzunar. Când ajunse în cameră, îl deschise cu un pix şi citi conţinutul:

„Salut!

Am început să mă uit peste raportul din Aarlach. M-a surprins o chestie.

E destul de ciudată, dar trebuie s-o verific mai întâi.

O să ajung acasă pe la opt, după ce termin cu joggingul. Sună-mă atunci.

Cu drag,
B."

Se uită la ceas. Era ora şapte şi douăzeci de minute. Oare chiar se putea găsi ceva în raportul ăsta? se întrebă el, răsfoind vraful de pagini de pe măsuţa de lângă pat. Ar fi o binecuvântare care să merite orice rugăciune.

Mai bine mă apuc de citit, în orice caz. Dar, înainte de toate, îi telefonez lui Synn.

Van Veeteren îşi continuă drumul de-a lungul Esplanadei şi dincolo de cheiul de vest, până când ajunse la nisipuri. Începuse să cadă amurgul, dar probabil mai rămăsese o oră de lumină; era din ce în ce mai slabă, e adevărat, dar îndeajuns de bună pentru a-i asigura vizibilitate, îşi spuse el. Vântul cald era şi mai pronunţat jos pe plajă, iar el se gândi o clipă să îşi scoată pantofii şi să se plimbe desculţ prin nisip — nisipul cald de alături de zid. Apoi hotărî să nu o facă. Marea părea apatică, aşa cum i se arătase de-a lungul săptămânilor pe care le petrecuse în căsuţă; valurile erau agitate, dar neînsufleţite, golite de viaţă.

Ne-am săturat unul de altul, marea şi cu mine, îşi spuse el şi conştientiză o stare de spirit pe care o recunoscu din vacanţele de vară pe care le avusese în copilărie.

Când îşi dorea să fie acasă, să fie în interiorul ţării, după cum obişnuia el să spună în zilele acelea. Când visa că eternitatea se restrânge, pentru ca el să o cuprindă cu privirea. Îşi dorea să poată prinde într-o ramă tot ce era independent de timp, infinit şi părea să crească în permanenţă sub cerurile care se întindeau de-a lungul coastei.

Oare ăsta era sentimentul pe care îl avea şi acum?

Oare concluzia era că avea dificultăţi în a face faţă lucrurilor în apropierea mării? Poate că oglinda nesfârşită, cenuşie făcea ca totul să pară imposibil de înţeles şi imposibil de controlat? Oare ea făcea cazul să pară atât de lipsit de orice speranţă? Reinhart susţinea că, în acest loc — unde pământul, marea şi cerul se întâlnesc —, totul îşi capătă adevărata greutate şi semnificaţie.

Numele şi atributele sale.

Era greu de spus. Poate se întâmpla exact pe dos. În orice caz, era conştient de faptul că gândurile şi ideile lui pluteau şi deveneau confuze. Când se uita drept înainte, spre coasta uşor rotunjită, care se topi în cele din urmă într-o ceaţă întunecată ce se întindea cu mult peste cheiul vestic, i se păru mai greu decât oricând să se concentreze şi să-şi aţintească atenţia asupra unui lucru anume. De parcă totul ar fi fost înghiţit şi ar fi dispărut în eternitate şi în întunericul fără sfârşit. Da, Reinhart greşea, neîndoielnic. Marea asta blestemată nu era decât un obstacol.

Pe de altă parte, ea izbutea să accentueze sensibilitatea cuiva, trebuia să recunoască asta. Procesul începuse în ambele sensuri... şi nu avea impasuri care să-i verifice nici impulsurile, nici concluziile. Ipoteze şi rezultate. Era o problemă de reţinere îndeajuns de lungă a percepţiilor şi a impresiilor pentru ca el să le poată înregistra, cel puţin pentru moment.

Dar cazul? Ucigaşul cu Toporul? Care erau percepţiile aduse de vântul cald?

Acesta începuse să-i bată în faţă din nou. Ceva nu era în regulă. Avusese această presimţire de mai mult timp, şi acum, pe nisipul liniştit şi tare, aceasta era şi mai limpede. Când se gândi retrospectiv, îşi aminti un lucru care apăruse în timpul conversaţiei lui cu Beatrice Linckx. Nu îşi putea aminti foarte clar despre ce era vorba, nu-şi dăduse seama nici atunci — o expresie pe care o folosise ea, ceva ce spusese în tăcere, poate că fusese doar relaţia intrinsecă dintre cuvinte. O combinaţie neobişnuită. Asta fusese tot, iar el simţise ceva.

Fusese şi o chestie pe care Bausen o spusese în timpul ultimului lor joc de şah — comandantul poliţiei mutase un pion şi îşi crease un avantaj, în pofida faptului că fusese exact mişcarea pe care Van Veeteren o anticipase şi o prevăzuse pentru el.

Îşi aprinsese pipa şi spusese ceva.

Şi acest lucru îi era neclar. Extrem de neclar — o adiere ciudată a unei senzaţii care se dispersase şi dispăruse la fel de repede precum venise şi, cu toate acestea, îi lăsase o urmă în memorie.

Sfinte Dumnezeule! îşi spuse el şi scuipă o scobitoare complet mestecată. Ce fel de gândire incoerentă era asta? Unde era precizia? Probabil că astfel te simţi şi atunci când boala Alzheimer începe să se manifeste în adevăratul sens al cuvântului.

Pe de altă parte însă — şi acum construia poduri între extreme cu viteza fulgerului — cel mai important simptom al demenţei senile nu era pierderea memoriei. Dimpotrivă! Porţile memoriei se deschideau larg şi permiteau să intre orice. Fără filtru. Orice.

Ca marea. Ca valurile. Astfel, totul devenea o problemă de opţiune. Totul sau nimic.

Şi atunci, cine era? Cine era Ucigaşul cu Toporul? Cât timp mai avea de pierdut în locul ăsta abandonat de Dumnezeu, înainte de a-i pune într-un sfârşit cătuşele acestui jucător blestemat? Care era combinaţia de cuvinte pe care o scăpase Beatrice Linckx? Ce spusese Bausen?

Şi Laurids Reisin? Stătea acasă şi cântărea asigurarea pe care soţia lui i-o transmisese din partea poliţiei. Era vorba despre o chestie pe care să se poată baza? Ce îi promisese? Şase–opt zile? Când se întâmplase acest lucru? Nu depăşise cumva acel termen-limită, de fapt?

Fără îndoială. Van Veeteren oftă.

O alergătoare, o femeie în trening roşu, sări deodată de pe Esplanadă, la o distanţă de vreo 180 de metri de el. Părul ei închis la culoare era legat cu o panglică de culoarea hainei. Ea continuă să alerge pe marginea apei, spre nisipul tare, apoi se întoarse spre vest, şi, în numai câteva clipe, distanţa dintre ei se dublă. Avea un aer extrem de familiar, iar el avu nevoie de câteva secunde pentru a-şi da seama despre cine era vorba.

Inspectorul Moerk, bineînţeles!

Ce spusese Bausen despre ea, în prima zi pe care Van Veeteren o petrecuse la secţia de poliţie?

Frumuseţe şi intuiţie? Ceva de genul ăsta; în orice caz, indiferent despre ce era vorba, el era întru totul de acord.

Oftă şi-şi băgă mâinile în buzunare. Pipăi pachetul de ţigări, iar pentru o bucată de vreme, în sufletul lui se duse o luptă. Of, în regulă, decise el, iar în momentul în care îşi aprinse o ţigară, Beate Moerk dispăruse deja în întuneric.

Înghiţită de acesta.

Întunericul, se gândi el şi se trase brusc înapoi. Singurul lucru care era suficient de mare încât să cuprindă un ocean.

Nu era o idee rea. Trebuie să-şi amintească să o discute cu Reinhart într-una dintre zilele acestea.

Şi totuşi, oceanul era mai mare până la urmă, îşi dădu el seama aproape imediat. Evident că e dimineaţă pe un alt mal. Există întotdeauna încă un ţărm.

30

Parcă în locul ei obişnuit, de cealaltă parte a afumătorii. Încuie maşina şi-şi desfăcu puţin fermoarul hainei de trening. Era mai cald decât i se păruse ei mai devreme că urma să fie; cu siguranţă va transpira extrem de mult.

Începu să alerge şi, în cel mai scurt timp, simţi un entuziasm fierbinte care i se răspândi prin tot trupul, până jos, la picioare şi tălpi. Ritmul în care se avântă era complet nebunesc pentru această etapă a alergării. Va plăti pentru asta, dar era oarecum irezistibil. Pur şi simplu, trebuia să alerge repede acum. Să alerge repede şi să se forţeze până la limită, pentru a-şi determina mintea să funcţioneze limpede... să nimicească nervozitatea şi tensiunea excesivă — această senzaţie vibrantă, aproape isterică, a triumfului care se apropia. A faptului că avea soluţia la îndemână.

Breşa apăruse. Ei bine, poate că era o afirmaţie exagerată, dar dacă îşi putea completa acest curs al gândurilor, cel care fusese adus la viaţă, cel care îi fusese generat de către raportul Melnik şi care, acum, după prima verificare, se dovedise a fi... ei bine, cum?

Nu exista nimic care să contrazică, măcar, această teorie — absolut nimic. Deşi era o cu totul altă discuţie care ar fi fost consecinţele.

Sări în jos spre plajă şi continuă să alerge pe marginea apei. Vântul era mai cald decât oricând pe-aici, şi îşi dorea să-şi fi luat haine mai subţiri.

Aşadar, nu exista nimic care să contrazică această teorie. Dimpotrivă. O grămadă de amănunte o susţineau — poate chiar totul. Iar dacă va izbuti să îşi explice gândurile lui Münster, în această seară, calm, în pace şi linişte, fără îndoială că totul va deveni clar.

Se lăsa înserarea, iar ea se întrebă dacă într-adevăr era cazul să parcurgă şi azi întreg traseul. Cu siguranţă că va fi destul de întuneric în pădure, la întoarcere, dar, pe de altă parte, cunoştea atât de bine fiecare centimetru... ştia deja fiecare rădăcină şi fiecare creangă joasă; ar fi o treabă de mântuială dacă şi-ar scurta alergarea, iar Beatei Moerk nu îi plăceau treburile de mântuială.

Iar Münster nu urma să sune până la opt în această seară. Avea timp berechet.

Acidul lactic apăru devreme. Nu era de mirare, gândi ea şi încetini puţin ritmul, în cele din urmă. Nu avea niciun rost să se extenueze într-un asemenea hal, încât să ajungă să meargă clătinându-se prin pădure.

În faţa ochilor ei apăru un titlu de-o şchioapă de pe prima pagină a unui ziar:

O POLIŢISTĂ ÎL PRINDE PE UCIGAŞUL CU TOPORUL!

Şi un paragraf introductiv care începea cu următoarele rânduri: „În pofida prezenţei experţilor criminalişti

de afară, Beate Moerk din Kaalbringen a fost aceea care a soluţionat cazul ucigaşului cu toporul, ce a apărut pe prima pagină a ziarelor din toată ţara. Oraşul nostru îi este profund recunoscător, acum că cetăţenii noştri se pot plimba din nou pe străzi după cum îşi doresc şi pot dormi liniştiţi în paturile lor noaptea".

Nu avea cum să controleze valul de satisfacţie şi acceleră din nou ritmul.

Cu toate acestea, nu avu prea mult timp la dispoziţie să se bucure de ceea ce se scrisese despre ea, pentru că o nouă introducere, absolut neaşteptată, i se arătă în minte. De această dată, era titlul unei cărţi, o carte pe care nu o citise niciodată, dar pe care îşi amintea că o ţinuse în mână în timpul unei licitaţii cu cărţi care avusese loc acasă în Friesen, cu mulţi ani în urmă. Era o carte în limba engleză.

Singurătatea alergătorului de cursă lungă.

Se trase într-o parte şi aproape că se prăbuşi în nisip.

Cum Dumnezeu i se ridicase la suprafaţa conştiinţei exact acest titlu de carte, chiar acum?

Abandonă gândul şi aruncă o privire peste umăr. Plaja era părăsită. Era la fel de goală în spatele ei, ca şi înaintea ei. Se uită la ceas. Şapte şi douăzeci şi cinci de minute — peste numai câteva minute, va ajunge la stânca mare şi la tunelul de sub stradă. Apoi va urma panta lină a pădurii şi o va lua înapoi, spre casă.

Beate Moerk rezolvă ghicitoarea criminalului cu toporul!

Singurătatea alergătorului de cursă lungă.

Pe măsură ce se apropia de vârful ultimului deal, se simţi foarte obosită. Acidul lactic îi provoca durere în coapse, inima îi pompa valuri de sânge în gât... acum

însă era aproape de vârf. Pură voinţă: încleştează-ţi pumnii, strânge din dinţi şi forţează-te să parcurgi acei ultimi câţiva metri. Apoi, odată ce ai trecut de vârf, urmează panta descendentă — ocazia de a o lua uşor, de a-ţi lăsa trupul să se regenereze, să te pregăteşti pentru ultima tură, întinderea uşor înclinată care o călăuzea prin pădurea de lângă plajă, până jos la afumătoare, apoi la parcare...

Gândul la finalul uşor, la maşina care o aştepta şi la duşul fierbinte o purtă până în vârf şi îi asigură o pornire bună pe panta descendentă; dar, chiar dacă ar fi fost un pic mai puţin obosită şi chiar dacă lumina ar fi fost mai puternică în acea seară caldă de septembrie, era greu de crezut că ar fi observat la timp sârma din oţel închis la culoare.

Era întinsă de-a curmezişul cărării, la un nivel care îi ajungea chiar sub nivelul genunchiului şi se afla taman la baza dealului — în locul în care frunzele unui tei mai adăugau un strat întunericului din ce în ce mai accentuat. Căzu năvalnic pe jos, şi înainte ca mintea ei să apuce să înregistreze ce se întâmpla, el se azvârlise deja peste ea.

31

— Cred că vom fi nevoiţi să rugăm presa să ne lase singuri puţin, spuse Van Veeteren, punându-şi mâna pe umărul lui Cruickshank. Dar mă pot folosi de scaunul dumneavoastră.

Münster ridică privirea. Van Veeteren avea raportul lui Melnik sub braţ şi părea hotărât. Reţeaua de vase de sânge sparte se schimbase din roşu în albastru. Pungile de sub ochii lui căpătaseră contururi accentuate, negre. Negreşit, erau semne favorabile.

— Dracu' s-o ia de treabă, exclamă Cruickshank. Aşadar, breşa a apărut după lupte seculare? Daţi-mi voie să fiu primul om care vă felicită. Cum îl cheamă?

— Pe cine? întrebă Münster.

— Pe Ucigaşul cu Toporul, spuse Cruickshank.

— O să vă oferim un interviu cu noi toţi mâine dimineaţă, îi promise Van Veeteren. Cu condiţia să fiţi băiat bun şi să vă duceţi la culcare acum.

Cruickshank înghiţi ce mai rămăsese în paharul lui de whisky cu apă şi se ridică de la masă. Clătinându-se vizibil şi arătând de parcă s-ar fi văzut nevoit să facă din nou o aterizare de urgenţă pe acelaşi scaun, reuşi totuşi să-şi regăsească echilibrul. Îşi scutură capul şi îşi drese vocea.

— În regulă, domnilor, spuse el. Noapte bună, domnilor! Îmi cunoaşteţi numărul camerei.

Îi mulţumi lui Münster pentru tovărăşie şi ieşi din bar, nesigur pe picioare.

— Bietul amărât, zise Münster.

— De ce? întrebă Van Veeteren. Vreau o bere mare, vă rog.

— Ei bine? zise Van Veeteren, sorbind spuma de deasupra cănii lui cu capac. Tinereţea are cuvântul. Ce aţi descoperit?

Münster ridică teancul de pagini şi le răsfoi.

— Ei, bine, zise el. E tipul ăsta, Podworsky...

Van Veeteren înclină din cap.

— Eugen Podworsky, da. Ce e cu el?

— Nu ştiu nimic despre el, spuse Münster. Dar există o legătură, în orice caz. Presupun că ceilalţi, Bausen şi inspectorii, îl pot evalua mai bine. Dacă e cunoscut prin Kaalbringen, vreau să spun...

Van Veeteren îşi aprinse o ţigară.

— Am vorbit chiar acum cu Bausen, afirmă el. Zice că nu e imposibil, măcar atât. Pare să fie genul de om potrivit — un singuratic care locuieşte în afara oraşului, în sălbăticie, pe drumul spre Linden. La vreo şase kilometri distanţă de mare, dacă pornim în linie dreaptă dinspre coastă. A fost încarcerat şi pentru omucidere, deşi asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă. Da, ar putea fi un pas de pornire; există posibilitatea să fie el.

— E violent, întrebă Münster.

— Are o lungă istorie, în orice caz, după cum spune Bausen. Din câte se pare, nici nu este foarte sănătos cu capul. Nu prea intră în relaţii cu alţi oameni. S-a pensionat

devreme, cred că în 1975. Oricum, putem verifica mâine chestia asta — măcar pentru a ne pregăti puţin înainte să îl arestăm. Ne-ar putea crea o grămadă de necazuri dacă se va demonstra că nu a fost el, aşa zice Bausen.

Münster înclină din cap. Van Veeteren luă o înghiţitură adâncă şi plescăi buzele în semn de mulţumire.

— Dracu' să ia toată povestea asta, Münster, zise Van Veeteren. Îmi va fi de ajuns să mă uit la individul ăsta şi o să fiu în stare să vă spun dacă el e făptaşul sau nu. E timpul să ne întoarcem şi noi la casele noastre, nu credeţi?

Münster se frământa neliniştit pe scaun.

— Care este problema? îl întrebă Van Veeteren. Sunteţi pe cale să depuneţi un ou?

— Doar un detaliu minor, atâta tot, spuse Münster ezitant. Fără îndoială că nu are nicio importanţă. Aveam un mesaj de la inspectorul Moerk. Descoperise ceva şi îmi ceruse să o sun...

— Şi?

— Ei bine, nu răspunde. Ar fi trebuit să fie acasă pe la opt, aproximativ. Am încercat s-o sun de mai multe ori.

Van Veeteren se uită la ceasul de la mână.

— Unsprezece şi cinci minute, spuse el. Mai încercaţi o dată, înainte să vă băgaţi în pat. Nu e vorba decât despre vreun bărbat la mijloc, cu siguranţă.

Da, îşi spuse Münster. O fi doar un bărbat la mijloc, bineînţeles.

III

24–27 septembrie

32

Bausen era nebărbierit, dar părea plin de energie. Îşi agăţă haina maronie, de culoarea pământului, de spătarul scaunului şi îşi suflecă mânecile cămăşii până deasupra coatelor.

— Eugen Podworsky, spuse el, indicând cu un creion galben spre Kropke. Ce ştim despre el?

— O grămadă de chestii, spuse Kropke, plin de entuziasm. S-o luăm de la început sau...

— Da, spuse Bausen. Nu cred că există cineva care să fi ratat faptul că e implicat în două dintre cele trei cazuri, dar poate că e cel mai bine să ne creăm o imagine limpede asupra trecutului său, înainte de a trece la treabă.

— Un moment, interveni Van Veeteren. Cred că ar trebui să discutăm mai întâi despre inspectorul Moerk.

Bausen se uită de jur-împrejurul mesei, de parcă de-abia acum ar fi observat că nu toată lumea este prezentă.

— Care este problema cu Moerk? De ce nu este aici?

— Hmm, spuse Van Veeteren. Cred că Münster poate să vă explice mai bine.

Münster trase aer în piept.

— Bine, spuse el. Am primit un mesaj la hotel seara trecută... de la inspectorul Moerk. Îmi cerea să o sun. Ceva din raportul Melnik o surprinsese, spunea biletul, dar ea nu pare să fi ajuns acasă. N-am reuşit să o contactez.

— Ce dracu'? exclamă Bausen. Ceva a surprins-o... Poate că vă referiţi la Podworsky?

Münster îşi întinse mâinile nedumerit.

— Nu ştiu. E posibil, dar nu e sigur. Urma să-şi verifice suspiciunea, aşa zicea mesajul.

— Să o verifice?

— Da.

— Ce anume să verifice?

— Habar n-am, zise Münster.

— Mai aveţi biletul? întrebă Bausen.

Münster făcu un semn afirmativ cu capul şi scoase plicul din buzunarul interior. Din colţul ochiului observă că Van Veeteren îl privea cu atenţie şi îşi dădu seama că roşeşte. Nu putea face nimic în privinţa asta şi, bineînţeles, nu avea nicio importanţă în împrejurările date. Cu siguranţă, nu dormise mai mult de două ore şi, de când se trezise, nu văzuse decât această sală de conferinţe cu ochii. Fie că o va găsi acolo, stând la locul ei obişnuit din faţa bibliotecii, fie că nu o va găsi. Fie fusese doar un bărbat sau... un alt gen de bărbat. De-abia îndrăznea să recunoască, în propriile gânduri, că simţise o pâlpâire palidă de satisfacţie atunci când descoperise că nu era vorba despre prima alternativă. Doar un bărbat! Bineînţeles că reacţia respectivă fusese copleşită imediat de toate implicaţiile posibile ale celeilalte variante, dar nu putea nega faptul că ea existase şi era clar că acest lucru îi dădea de gândit.

Bausen citi biletul. Îl dădu mai departe.

— L-am văzut deja, spuse Van Veeteren când hârtia ajunse la el.

Münster o luă înapoi.

— O să ajungă acasă în jurul orei opt, zise Bausen. Mii de draci! Doar nu credeţi că...

— Ce zicea biletul? întrebă Kropke. „Oarecum ciudată"?

— „E destul de ciudată, dar trebuie s-o verific mai întâi", zise Münster.

Bausen îşi scoase pipa şi rămase nemişcat, cu ea în mână. Tăcerea din încăpere era aproape palpabilă. Bang mesteca gumă. Van Veeteren le dedica o atenţie minuţioasă celor două scobitori pe care le ţinea în mână, comparându-le până la ultimul detaliu, până când o aruncă pe una dintre ele în buzunarul de la piept şi o introduse pe cealaltă între dinţii din faţă. Kropke îşi pocnea vârfurile degetelor unele de altele, iar Mooser se uita pe fereastră.

Sfinte Dumnezeule! îşi spuse Münster. Toţi o văd cu ochii minţii! Înghiţi în sec şi simţi că gâtul îi este invadat de ceva rece şi umed. O convulsie asemănătoare cu o crampă îi apăru în diafragmă.

— Mă scuzaţi, izbuti el să îngâne, ridicându-se şi pornind cu pas grăbit spre toaletă.

— Kropke, zise Bausen. Du-te la tine în birou şi dă-i un telefon.

Kropke făcu ceea ce i se ordonase. Van Veeteren îşi scoase scobitoarea din gură.

— Nu are niciun rost, interveni el. Am încercat deja de două ori de la hotel. Aţi observat forma de adresare, bănuiesc.

Bausen dădu din cap şi se apropie de fereastră. Îşi frecă ţepii din barbă în timp ce contempla curtea din spate,

respirând greu. Münster şi Kropke se întoarseră. Kropke clătină din cap.

— Nu răspunde, zise el. Ce crede toată lumea?

— Podworsky? întrebă Bausen, întorcându-se cu faţa spre toţi cei din încăpere. Chiar credeţi că şi-ar pune în minte să meargă cu maşina până acasă la Podworsky?

Kropke îşi drese vocea.

— Nu, spuse el. Ar fi fost un lucru absolut neobişnuit din partea ei, de fapt...

— Nebunie curată, spuse Mooser. Niciun om întreg la minte nu s-ar duce acolo din proprie iniţiativă. Nici măcar în circumstanţe normale. Dacă, în plus, bănuieşti că ar putea fi chiar Ucigaşul cu Toporul, nu pot înţelege de ce...

Dar Münster nu mai suporta.

— Opriţi-vă! strigă el, dând cu pumnul în masă. Daţi-o dracului de treabă, a sosit momentul să facem ceva în loc să stăm aici şi să frecăm manganul! Tot ce trebuie să facem este să urcăm într-o maşină şi să mergem până la nemernicul ăsta! Ce mai aşteptăm?

Bausen se uită la el cu sprâncenele ridicate.

— Cred sincer... începu el.

— Bravo, Münster! îl întrerupse Van Veeteren. Înclin să fiu de acord cu dumneavoastră. E nevoie de un pic de acţiune.

Münster se lăsă pe spate în scaun şi oftă.

— Îmi cer scuze, spuse el.

— E în regulă, îl linişti Bausen. E o situaţie cu adevărat urâtă. Dacă o să...

— Numai o clipă, zise Van Veeteren, aplecându-se peste masă. Cred că trebuie să clarificăm de la bun început câteva lucruri înainte de a întreprinde vreo acţiune. Nu cred că e foarte verosimil ca inspectorul Moerk să se fi dus

într-adevăr cu maşina acasă la Podworsky. De fapt, m-aş duce atât de departe, încât să afirm că nici măcar nu se pune problema.

— De ce? întrebă Kropke.

— Din cauza timpului, răspunse Van Veeteren. Nu ar fi avut destul timp. A plecat de aici odată cu toţi ceilalţi, nu-i aşa? Pe la aproximativ patru şi jumătate?

Kropke şi Mooser dădură din cap.

— Avea raportul lui Melnik în servietă, aşa cum îl aveam noi toţi. La şase şi douăzeci de minute, conform recepţionerului, a lăsat mesajul la See Warf. Acesta spunea că se duce să verifice ceva. Remarcaţi vă rog că nu a făcut, deocamdată, nimic în acest sens — n-ar fi avut timp să facă nimic altceva decât să citească raportul şi să se schimbe în costum de sport între patru şi jumătate şi şase şi douăzeci de minute.

— E adevărat, spuse Bausen.

— Indiferent ce voia să verifice, a făcut lucrul respectiv după ce a plecat de la hotel — între şase şi jumătate şi aproximativ şapte şi un sfert. În patruzeci şi cinci de minute, cu alte cuvinte.

— Şapte şi un sfert? De unde ştiţi asta? întrebă Kropke.

— Pentru că am văzut-o, răspunse Van Veeteren.

— Aţi văzut-o? strigă Bausen. Unde?

Van Veeteren muşcă din scobitoare.

— Am văzut-o pe plajă... la şapte şi un sfert.

— Ce făcea ea acolo? se interesă Mooser.

— Alerga, spuse Van Veeteren. Spre vest.

Se lăsă din nou tăcerea.

— Şi avea de gând să ajungă acasă până la opt, spuse Münster.

— Era singură? întrebă Kropke.

Van Veeteren ridică din umeri şi se uită la Münster.

— Da, spuse el. Singură-singurică — şi cred că ar fi o idee bună ca Münster şi cu mine să mergem să aruncăm o privire. Am putea să îl luăm şi pe Mooser cu noi?

Bausen dădu din cap.

— Vă întoarceţi în două ore? întrebă el. Cred că, între timp, Kropke şi cu mine vom face o mică plimbare până acasă la Podworsky, măcar să vedem cum stau treburile, dacă nu pentru altceva.

— Asta este? întrebă Van Veeteren.

Mooser dădu din cap.

— Sunteţi sigur?

— Bineînţeles că sunt sigur, răspunse Mooser. Este a ei. Mazda 323 — am şi ajutat-o odată să schimbe cureaua de ventilator.

— E a ei, mormăi Münster.

— Hmm, mormăi Van Veeteren. Aproximativ pe aici am şi văzut-o — la o distanţă de o sută cincizeci, două sute de metri de aici, cred.

Arătă spre plajă. Nu mai era fâşia de nisip părăsită din seara precedentă. Era sâmbătă, iar grupurile mari de bărbaţi, femei şi copii hoinăreau în voie pe acolo. Un grup de puşti cu părul lung jucau fotbal, câinii se zbenguiau prin jur şi mai multe zmee pluteau prin aer — crâmpeie tremurătoare şi galbene ca untul, pe fundalul cerului albastru şi senin. Norii, ceaţa şi ploile ultimelor câteva zile păreau să fi dispărut în decursul nopţii; pescăruşii se avântau în înălţimi, iar aerul era pur. Sărat şi înviorător.

Münster îşi muşcă buza. Van Veeteren se legăna înainte şi înapoi, părând pierdut, pentru prima oară în viaţa

lui. Dacă nu cumva e doar o poză, gândi Münster. Nu m-ar surprinde.

Mooser fu acela care alungă vraja.

— Credeţi că...? încercă el.

— Nu credem nimic, îl întrerupse Van Veeteren. La ce dracu' te referi?

— Dar...

— Taci din gură! strigă Van Veeteren. Nu e momentul să ne jucăm de-a ghicitul. Ştiţi ce traseu obişnuia să urmeze?

— Bine, zise Mooser. Poate că alerga înainte sau înapoi pe plajă. Sau poate că apuca pe cărarea de prin pădure la întoarcere.

— Hmm, spuse Van Veeteren. Se ducea întotdeauna să facă jogging singură?

— Nu, spuse Mooser. Cred că ea şi Gertrude Dunckel obişnuiau să alerge împreună uneori.

— Cine e Gertrude? întrebă Münster.

— O prietenă a ei. Lucrează la bibliotecă...

— Avea un prieten? întrebă Van Veeteren.

Mooser se gândi.

— A avut într-o vreme... dar acum era singură. A fost cu un tip câţiva ani, apoi el a părăsit-o, cred. Apoi a ieşit cu unul, Janos Havel, dar cred că şi povestea aceea s-a încheiat.

— Da, s-a încheiat, spuse Münster. Trebuie să trecem prin toată povestea vieţii ei înainte să facem ceva?

Mooser îşi drese glasul.

— Explorăm plaja şi ne întoarcem prin pădure.

— Mergem doar prin pădure, spuse Van Veeteren. Deja ar fi fost găsită dacă s-ar fi întâmplat ceva pe plajă — Ucigaşul cu Toporul nu se deranjează prea mult să-şi ascundă victimele, de obicei.

— O, Dumnezeule, zise Münster.

— Presupun că maşina era punctul ei de pornire şi cel de sosire, continuă Van Veeteren, ignorându-l pe Münster. Ştiţi dacă există mai multe cărări? Prin pădure, vreau să spun.

— Nu cred, zise Mooser. E doar un pâlc îngust de copaci, de fapt. Există o singură cărare, pe care o folosesc cei mai mulţi oameni, şi este destul de accidentată. Doriţi s-o încercăm pe aceea?

— Atunci, hai să mergem, îi îndemnă Van Veeteren. Nu avem toată ziua la dispoziţie.

33

— Nu conduce atât de al dracu' de repede, zise Bausen. Trebuie să stabilim clar ce urmează să facem după ce ajungem acolo.

Kropke încetini.

— V-aţi luat arma la dumneavoastră? întrebă el.

— Bineînţeles, zise Bausen. Aveam presimţirea că se va întâmpla ceva ciudat. Bănuiesc că ai luat-o şi tu pe ta.

Kropke se pocni pe sub braţ.

— Slavă Domnului, cel puţin nu îţi atârnă pe lângă coapsă, mormăi Bausen. Opreşte-te! Aici cotim.

Kropke frână şi coti pe fâşia îngustă de asfalt care trecea peste pârloagă. Un cârd de ciori mari şi negre, ocupate cu leşul vreunui animal mic, îşi luară zborul de pe drum şi aterizară înapoi imediat după trecerea lor. Croncăneau răsunător.

Bausen se întoarse să arunce o privire peste pustietatea dezolantă. Într-un punct îndepărtat, putu distinge scheletul unui şir de clădiri joase, mai mult sau mai puţin dărăpănate — câţiva pereţi, câteva acoperişuri distruse de ploaie. Odată, demult, cu aproape o jumătate de secol în urmă, ele slujiseră unui scop. Când încă se recolta

turba din terenurile astea mlăştinoase, îşi aminti el. Era ciudat faptul că adăposturile astea distruse încă stăteau în picioare; îşi aminti că ele îndepliniseră o cu totul altă funcţie pe când el era copil — fuseseră cuiburi de dragoste pentru tinerii din regiune care nu aveau spaţii adecvate unde să se retragă. Drumul până aici era o adevărată provocare, bineînţeles, dar odată ce amănuntul respectiv era depăşit, aceste clădiri izolate au oferit ocazii excelente pentru tot soiul de intimităţi — aproape ca acele iurte ale mongolilor, îşi dădu el seama. Locuri sfinte dedicate dragostei. Îşi amintea fără greutate două, ba chiar trei ocazii când i s-a întâmplat cu adevărat...

— E chiar în faţa noastră, nu-i aşa? întrebă Kropke.

Bausen se întoarse să se uite în faţă şi confirmă. Aici era. Casa lui Eugen Podworsky, străjuită în prea mică măsură de un dreptunghi de molizi. Îi cunoştea povestea. Construită pe la sfârşitul secolului al nouăsprezecelea, le slujise drept locuinţă, timp de câteva decenii, familiilor mai înstărite de culegători de turbă, până când randamentul acestei industrii scăzuse, iar la începutul secolului al douăzecilea, aceasta devenise neproductivă. În cele din urmă, ca orice altceva din Kaalbringen şi din împrejurimi, casa nimerise în mâinile lui Ernst Simmel. Şi, în final, rămăsese în îngrijirea absolut lipsită de gingăşie a lui Eugen Podworsky.

— Arată ca dracu', zise Kropke în timp ce parca la umbra a doi molizi cu ramuri bogate.

— Ştiu, spuse Bausen. Poţi vedea camionul pe undeva?

Kropke clătină din cap.

— Nu are niciun rost să încercăm să ne furişăm până la uşă şi să îl luăm prin surprindere, zise Bausen. Dacă e acasă, deja a stat să se uite la noi în ultimele cinci minute —

îndeajuns de mult timp pentru a-şi lua mitraliera şi a se aşeza în poziţie de tragere la geamul din bucătărie.

— Câh, făcu Kropke. Nu e de mirare că Simmel nu a izbutit să îl evacueze.

— Hmm, spuse Bausen. Nu înţeleg de ce s-a străduit să încerce de la bun început. Cine crezi că ar vrea să cumpere o casă ca asta?

Kropke rămase pe gânduri.

— Habar n-am, zise el. Poate un nou-venit naiv. Ce să facem atunci?

— Cel mai bine ar fi să intrăm în casă şi să vedem ce e pe-aici, propuse Bausen. Acum, dacă tot suntem aici. Eu o iau înainte. Rămâi cu câţiva paşi în urma mea şi fii cu pistolul pregătit în caz că se întâmplă ceva. Nu ai de unde să ştii...

— În regulă, zise Kropke.

— Dar nu cred că este înăuntru.

Bausen ieşi din maşină şi urmă şirul de pini răzleţi, trecând prin poartă, unde o cutie poştală ruginită şi decojită aducea mărturie faptului că poşta din Kaalbringen continua să facă efortul de a parcurge cei câţiva kilometri prin pârloagă — probabil pentru că Podworsky ameninţase să îl omoare pe director dacă acesta retrăgea serviciul, îşi zise Bausen. Scoase ziarul din căsuţa poştală.

— E de astăzi, confirmă Bausen. Poţi să îţi bagi revolverul înapoi la subsuoară. Nu este acasă.

Îşi continuară drumul pe cărare, până pe verandă. De fiecare parte a uşii se afla câte un fotoliu din piele uzat şi câte un hamac. Din câte se vedea, Eugen Podworsky avea obiceiul de a exploata pe deplin serile calde de vară şi toamnă. În jur de zece lăzi pline cu sticle goale erau aşezate unele peste altele, lipite de perete; mormane de ziare

invadau locul, iar pe o masă rahitică din metal se găseau un radio cu tranzistori, o conservă mare plină cu nisip din care ieşeau grămezi de mucuri de ţigări şi un pahar de bere nespălat. O pisică gri-cenuşie se frecă de piciorul mesei; o alta, de o nuanţă ceva mai închisă, stătea întinsă în faţa uşii.

— Ei bine, zise Kropke. Acum ce facem?

— Numai bunul Dumnezeu ştie, răspunse Bausen. Cine l-a interogat pe Podworsky după uciderea lui Simmel? Bănuiesc că l-am intervievat, nu?

Kropke îşi scărpină subsuoara liberă.

— O, la dracu', zise el. Moerk... da, era Moerk, sunt sigur de asta.

Bausen îşi aprinse o ţigară. Păşi alene pe scările verandei şi se îndreptă spre uşă. Pisica mârâi şi se dădu cu câţiva metri în lateral.

— E deschis, zise Bausen. Să intrăm?

Kropke dădu aprobator din cap.

— Credeţi că interiorul va fi mai agreabil decât exteriorul?

— Am fost pe-aici odată, cu vreo doisprezece sau cincisprezece ani în urmă, relată Bausen, intrând în holul principal înnegrit de fum.

Aruncă o privire în jur.

— Într-adevăr, nu pare să fi făcut mari eforturi pentru a redecora locul...

Douăzeci de minute mai târziu, urcară înapoi în maşină.

— O vizită fără rost, spuse Kropke.

— Poate, răspunse Bausen. Are teribil de multe cărţi.

— Ce credeţi, domnule inspector-şef?

— Ce crezi tu, în calitate de viitor comandant al poliţiei?

— Nu ştiu, zise Kropke, încercând să nu îşi ascundă stânjeneala din voce. E greu de spus. Faptul că am venit până aici nu ne-a ajutat cu nimic, totuşi. Trebuie să punem mâna pe individ. Să-l supunem unui interogariu agresiv. Cred că ar fi folositor să fim ceva mai duri cu el decât suntem de obicei.

— Aşa crezi tu? întrebă Bausen.

Kropke porni maşina.

— Unde credeţi că este?

— În Piaţa Pescarului, probabil, zise Bausen. Dacă îmi aduc bine aminte, are o tarabă pe acolo sâmbăta — bănuiesc că ai observat serele din spatele casei, nu?

— Da... bineînţeles, zise Kropke. Să mergem să îl arestăm? Sau trebuie să îl lăsăm în pace, pentru că nu am găsit îmbrăcăminte pătată de sânge sub patul lui?

Bausen rămase tăcut câteva minute.

— Cred că ar fi mai bine să le cerem întâi părerea oaspeţilor noştri, spuse el. Mai avem şi mica problemă cu inspectorul Moerk, sau ai uitat chestia asta?

Kropke bătu darabana cu degetele pe volan.

— Credeţi că... credeţi că au găsit-o?

— Sper sincer că nu, zise Bausen. Nu în starea la care faci tu aluzie, în orice caz.

Kropke înghiţi în sec şi acceleră. Cu ochii minţii văzu brusc victimele precedente, cu capetele lor aproape desprinse de trunchi. Aruncă o privire în jos şi observă că articulaţiile degetelor i se albiseră.

Dumnezeule, îşi spuse el, nu se poate ca ea să fie...

34

— Nimic? întrebă Bausen.

— Nu, răspunse Van Veeteren. Slavă Domnului, cred că putem adăuga. Dar mă tem că nu e un motiv de sărbătoare — s-a dus să facă jogging şi nu s-a mai întors.

— De unde ştiţi?

— I-am găsit maşina. E încă parcată lângă afumătoare, spuse Mooser.

Bausen înclină din cap.

— Dar dumneavoastră? întrebă Münster.

— A plecat din cuib, zise Bausen ridicând din umeri.

— O fi la piaţă? sugeră Mooser. De obicei vinde legume pe-acolo.

Kropke clătină din cap.

— Nu e. De-abia ne-am întors de acolo. Nu a apărut azi.

— Ei bine, zise Van Veeteren oftând şi aranjându-şi haina pe spătarul scaunului. Toată afacerea asta începe să devină clară ca lacrima.

— Bang, zise Bausen, du-te la Sylvie's şi spune-i că vom avea nevoie de ceva cu adevărat special astăzi.

Bang salută milităreşte şi ieşi din încăpere. Ceilalţi se aşezară în jurul mesei, cu excepţia lui Van Veeteren, care

deschise fereastra şi rămase în picioare, în dreptul ei, cu privirea pierdută pe deasupra acoperişurilor. Comandantul poliţiei se aplecă în faţă şi îşi sprijini capul în palme. Oftă adânc şi fixă din priviri portretele celor trei predecesori ai săi de pe peretele din faţă.

— În regulă, spuse el după un timp. Ce dracu' facem acum? Vă rog să fiţi amabil cu cineva care e pe cale să se pensioneze de bătrâneţe. Ce dracu' facem acum?

— Hmm, spuse Münster. Asta e o întrebare bună.

— Mai am o săptămână înainte să mă retrag, spuse Bausen, suflându-şi nasul. Soarta se pare că vrea ca eu să o petrec încercând să îmi găsesc unul dintre inspectori. Să o găsesc într-un şanţ blestemat, cu capul tăiat — iată ce numesc eu un mod minunat de a-mi încheia cariera.

— O, căcat, zise Münster.

Nimeni nu scoase o vorbă. Bausen îşi încleştă mâinile în faţă şi închise ochii. Pentru un scurt moment, lui Münster i se păru că se ruga, dar după aceea deschise din nou ochii şi începu iar să vorbească:

— Da, sunt înconjurat de un morman imens de căcat, spuse el.

— Da, bine, interveni Van Veeteren, aşezându-se. Se poate şi chestia asta. Dar poate că ar trebui să petrecem ceva mai puţin timp înjurând şi ceva mai mult timp încercând să ajungem undeva — asta e numai o modestă sugestie, bineînţeles.

— Îmi cer scuze, răspunse Bausen, oftând din rărunchi. Aveţi dreptate, evident, dar am putea totuşi să aşteptăm cafeaua, nu credeţi? Kropke, relatează-ne între timp povestea lui Podworsky, aşa cum am avut de gând de la bun început.

Kropke înclină din cap şi începu să îşi aranjeze hârtiile.

— Ar trebui oare să anunţăm public chestia asta? întrebă Mooser. Mă refer la faptul că ea... a dispărut.

— Hai să ne ocupăm de asta mai târziu, ripostă Van Veeteren. Mai poate aştepta o secundă sau două.

— Podworsky, zise Kropke. Eugen Pavel. Născut în 1935. A sosit în Kaalbringen în calitate de emigrant, la sfârşitul anilor '50. A căpătat o slujbă la fabrica de conserve, ca atâţia alţii. La început a locuit în pensiunea muncitorilor, în vale; dar, după ce aceasta a fost dărâmată, s-a mutat în casa de pe pârloagă. Aceasta era goală de câţiva ani, iar motivul pentru care i s-a permis să se mute acolo a fost pentru că era logodit cu Maria Massau, împreună cu care trăia. Ea este sora Gretei Simmel...

— Aha, interveni Münster. E cumnatul lui Ernst Simmel.

— În oarecare măsură, da, răspunse Bausen. Continuă!

— Se poate afirma că Podworsky a fost dintotdeauna un personaj ciudat. Era dificil să te înţelegi cu el, iar mulţi oameni au aflat asta pe pielea lor. Din când în când se îmbăta zdravăn... numai gândul de a o lăsa pe sărmana femeie să locuiască la dracu-n praznic — cu siguranţă că a fost o perioadă deloc fericită pentru ea...

— Continuă, ordonă Bausen.

— Apoi s-a întâmplat crima aia din 1968. Dintr-un motiv necunoscut — şi complet neaşteptat din partea lui, Podworsky invitase câţiva colegi de muncă pe la el pe-acasă — numai bărbaţi, dacă am înţeles eu bine?

Bausen dădu din cap.

— S-a băut pe rupte, din câte s-a presupus, şi, în cele din urmă, unul dintre ei a încercat să-i facă avansuri Mariei — un pic de flirt, cu siguranţă nimic mai mult — dar Podworsky a fost cuprins de furie. A început un scandal teribil, care s-a încheiat prin faptul că i-a dat afară din casă pe toţi musafirii, mai puţin pe cel care flirtase cu Maria. Pe acela l-a ţinut în casă şi l-a bătut în noaptea aia cu un vătrai până când respectivul a murit. Îl chema Klaus Molder.

— A fost găsit vinovat de omucidere, adăugă Bausen, preluând rolul de povestitor. Timp de şase ani, a stat închis la Klejmershuus. Între timp, Maria Massau s-a îmbolnăvit de leucemie. O avusese din copilărie, din câte se părea, dar fusese latentă până în momentul respectiv. Starea ei s-a înrăutăţit din ce în ce mai mult, apoi a murit în luna în care Podworsky a fost eliberat.

— L-au eliberat pe cuvânt de onoare s-o poată vizita? întrebă Van Veeteren.

— Da, dar ea nu voia să-l vadă, zise Kropke, continuând din nou firul poveştii. Nu cred că avea nevoie de asta, în orice caz. În cea mai mare parte a timpului, ea locuia împreună cu familia Simmel — iar în ultima vreme, petrecea din ce în ce mai mult timp în spital, evident. Când Podworsky a ieşit din închisoare, s-a mutat de îndată înapoi în casă, deşi Simmel era stăpânul de drept al acesteia şi deşi nu îi permisese să stea acolo decât din pricina legăturii de familie, atât timp cât durase aceasta. Oricum, Simmel a încercat să-l dea afară de acolo de mai multe ori, dar până la urmă a renunţat.

— De ce? întrebă Van Veeteren.

— Nu ştim, răspunse Kropke.

— Nu, completă Bausen. Nu se ştie sigur dacă s-a săturat să tot încerce sau dacă a existat un alt motiv, după cum se zvoneşte. După cum s-a zvonit ani în şir.

— Dar ce spuneau zvonurile? se interesă Münster.

— Tot soiul de lucruri, spuse Bausen. De exemplu, că Podworsky îl făcuse pe Simmel să se cace pe el de frică — s-o spunem pe şleau — sau că avea o anume autoritate asupra acestuia.

Van Veeteren dădu din cap.

— În regulă, zise el. Oricum, nu era deosebit de apreciat în Kaalbringen niciunul dintre ei, dacă am înţeles corect situaţia.

— Aşa este, confirmă Kropke.

— De ce a beneficiat Podworsky de pensionare înainte de vreme? întrebă Van Veeteren. S-a întâmplat imediat după ce a fost eliberat din închisoare?

— Aproximativ, zise Bausen. A suferit de o afecţiune a coloanei vertebrale sau de ceva asemănător în timp ce era la închisoare şi, oricum, nu avea şanse prea mari să mai obţină vreo slujbă, presupun.

— Şi astfel, de atunci începând, a rămas să locuiască acolo, de unul singur, interveni Kropke. Din 1974. Un adevărat lup de preerie, se poate spune.

— Şi de atunci nu a mai avut probleme cu legea? întrebă Münster.

— Bine... răspunse Bausen, s-a vorbit că distila şi vindea băutură de contrabandă sau că o cumpăra fără taxe vamale din blocul ţărilor Europei de Est. Am făcut un raid prin casa lui pe la sfârşitul anilor '70, dar nu am găsit nimic. Poate că fusese avertizat dinainte.

Van Veeteren îşi scărpină capul cu un creion.

— Da, zise el. Apoi a urmat povestea asta din Aarlach...

— Trebuie să subliniez că este o coincidenţă al dracului de stranie, spuse comandantul poliţiei. Nu vi se pare? Ce naiba căuta el pe-acolo? E la mai mult de două sute de kilometri de aici, iar Eugen Podworsky nu a fost niciodată cunoscut ca un mare amator de călătorii, dimpotrivă. Ce dată era, apropo?

— 15 martie 1983, zise Kropke. Dintr-un motiv sau altul, s-a implicat într-o încăierare violentă într-un bar cu doi tineri studenţi la medicină. Unul dintre aceştia era Maurice Rühme. Au spart mobilă şi ornamente în valoare de mii de guldeni, şi atât Podworsky, cât şi amicul lui Rühme au petrecut mai multe săptămâni l-a spital. S-a discutat despre un posibil proces, dar, în cele din urmă, s-a ajuns la o înţelegere.

— Datorită lui Jean-Claude Rühme? întrebă Van Veeteren.

— Probabil că da, spuse Bausen. Trebuie să examinăm cu mai multă atenţie povestea asta, bănuiesc. Să obţinem mai multe detalii de la Melnik; şi să-l localizăm pe celălalt student, Christian Bleuwe, nu aşa îl chema?

— Din nefericire... spuse Van Veeteren.

— Din nefericire, ce?

— A murit. Acest lucru nu este menţionat în raport, dar i-am telefonat lui Melnik în dimineaţa asta, iar el mi-a spus. A murit în urma unei explozii, cu doi ani în urmă. L-am rugat pe Melnik să afle mai multe detalii şi despre această încăierare. Mi-a spus că o să revină cu un telefon.

Kropke lua notiţe. Bausen se încruntă.

— O explozie? întrebă el.

Van Veeteren dădu din cap şi îşi băgă mâna în buzunarul de la piept.

— Nu mai am scobitori, spuse el. Nu aveţi o ţigară, din întâmplare?

Bausen îi întinse un pachet.

— Un atentat terorist, din câte se pare, zise Van Veeteren, aprinzându-şi bricheta. Separatişti basci, după părerea lui Melnik, dar nu era sigur de chestia asta.

— Unde? întrebă Münster.

— Unde? repetă Van Veeteren, izbutind în sfârşit să îşi aprindă ţigara. În Spania, bineînţeles. Undeva pe Costa del Sol. O bombă plasată în maşină. Bleuwe şi doi spanioli au fost ucişi...

Kropke se ridică în picioare şi păru că-şi rumegă îndelung cuvintele.

— S-a întâmplat în... s-a întâmplat în... cum dracu' se numeşte locul ăla?

— Poate că încercaţi să vă referiţi la Las Brochas? se interesă Van Veeteren, încercând să scoată un cerculeţ de fum.

Uneori aproape că se întrece pe sine, gândi Münster.

— Las Brochas, da, asta este! aproape că strigă Kropke.

— Nu chiar, replică Van Veeteren. S-a întâmplat în Fuengirola. Care e doar la treizeci de kilometri distanţă.

— Dar ce dracu' înseamnă toată povestea asta, de fapt? întrebă Kropke. Poate cineva să îmi explice?

Bausen, care tocmai îşi umplea pipa, ridică privirea spre Van Veeteren.

— Ei bine, răspunse Van Veeteren. E greu de spus. În orice caz, va trebui să aşteptăm până când vom afla mai multe despre încăierarea aceea din bar. S-ar putea să fie doar o coincidenţă ciudată — există mai multe chestii de genul ăsta decât ne-am putea imagina. Dar e posibil să aibă vreo însemnătate aparte, bineînţeles.

Nimeni nu scoase o vorbă timp de câteva secunde, şi brusc Münster detectă o tensiune în aer. Concentrarea

şi gândirea intensă a fiecăruia din încăpere devenise aproape tangibilă, iar un fior familiar îi urcă pe şira spinării. Oare ăsta era momentul când lucrurile începeau să prindă contur? Oare începeau să dezlege enigma acum?

— O să iau legătura cu Melnik, spuse Bausen.

— Ce o să facem în privinţa lui Moerk? întrebă Kropke.

Bausen ezită.

— Hmm, murmură el. Tu ce părere ai?

— Münster şi cu mine vom merge până la ea acasă, spuse Van Veeteren după încă o pauză. Cred că ar trebui să cotrobăim puţin pe acolo, dar nu într-un mod ostentativ...

— Atunci, o să păstrăm chestia asta confidenţială? întrebă Kropke, uitându-se pe rând la fiecare persoană din încăpere.

— Cel puţin pentru o vreme, da, hotărî Bausen. Când ziarele vor afla chestia asta, va sări totul în aer.

— Nu avem nicio îndoială în privinţa asta, zise Van Veeteren.

— Kropke şi Mooser, spuse Bausen. Duceţi-vă şi găsiţi-l pe Podworsky!

Kropke înclină din cap.

— Aveţi vreo sugestie?

— Nu.

— Şi Bang? se interesă Bang.

Bausen rămase o clipă pe gânduri.

— Du-te cu bicicleta până la doamna Simmel şi întreab-o dacă ştie ceva despre bomba din maşină. Şi despre Podworsky, bineînţeles.

— Ăăă...? îngăimă Bang, părând extrem de îngrijorat.

— Kropke îţi va spune ce întrebări să pui.

— În regulă, oftă Kropke.

— Ne revedem şi facem raportul la ora şase, zise Bausen.

Van Veeteren se ridică în picioare.

— Aveţi vreun şperaclu bun? întrebă el.

Bausen clătină din cap.

— În regulă, asta înseamnă că va trebui să-i spunem administratorului o poveste frumoasă cu zâne.

Münster sfărâmă în mâini un pahar de carton, apoi îl aruncă la coşul de gunoi.

— Mă scuzaţi că vă întreb, zise el, dar vi se pare într-adevăr corect să nu investiţi toate resursele disponibile în găsirea inspectorului Moerk?

— Vă referiţi la mass-media, la echipe de căutare şi la balamuc de genul ăsta? întrebă Bausen.

— Da.

Bausen se scărpină pe ceafă şi păru îngrijorat.

— Vă înşelaţi, Münster, zise Van Veeteren. Nu trebuie să începem să gândim cu inima. Dacă trăieşte, trăieşte. Dacă a murit, a murit. Poate că sună vulgar, dar asta este realitatea. În niciun caz nu zace acum pe undeva, sângerând în ghearele morţii. Ne vom mai da nouă înşine încă patruzeci şi opt de ore — până luni la ora prânzului. Dacă tot o să izbucnească nebunia, nu are niciun rost să accelerăm acest proces.

— În regulă, oftă Münster.

35

Le luă aproape o jumătate de oră să meargă pe jos de la secţia de poliţie la Vrejsbakk, la apartamentul lui Beate Moerk, în principal pentru că Van Veeteren nu părea să se grăbească foarte tare. Parcurse tot drumul cu mâinile în buzunarele de la pantaloni şi cu umerii aplecaţi înainte, de parcă i-ar fi fost frig în lumina palidă a soarelui de toamnă. Münster încercă să-i pună câteva întrebări, dar renunţă în curând; era evident că Van Veeteren era adâncit în gânduri şi nici prin minte nu-i trecea să se lase deranjat. De asemenea, părea în mod evident convins că Münster ştie drumul, pentru că a rămas cu vreo doi paşi în urma lui pe tot traseul, holbându-se concentrat la călcâiele lui.

După câteva eforturi considerabile, Münster izbuti să îl găsească pe administrator, un bărbat în vârstă şi morocănos, înconjurat de o mireasmă pronunţată de transpiraţie stătută. Menţionând vag şi pasager că vizita lor era importantă şi avea legătură cu ancheta care se desfăşura acum, precum şi faptul că domnişoara Moerk se nimerise să fie plecată din cauza unor importante sarcini de poliţie, Münster îl convinse pe acesta să le dea drumul în apartament.

— Sper că puteţi rezolva problema cât de curând, spuse bătrânul, cu o sclipire tăioasă în ochi. Nu toată lumea îşi permite să locuiască la See Warf săptămâni în şir.

Van Veeteren îşi reveni şi îl fixă pe bătrân cu privirea lui de oţel.

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră, aş fi al dracului de atent la ce îmi iese pe gură, răcni el. Şi, de asemenea, m-aş duce acasă şi aş face o baie bună. Deschideţi uşa aia!

Administratorul nu mai scoase o vorbă. Deschise uşa.

— Mulţumim, de aici încolo ne descurcăm şi singuri, încheie Van Veeteren.

— Nu aş crede că o să găsim ceva relevant pe aici.

— De ce?

— Pentru că ucigaşul a avut îndeajuns de mult timp la dispoziţie, încât să vină până aici şi să ascundă tot ce ar fi intenţionat să ascundă — o grămadă de timp.

Münster îi înţelese punctul de vedere.

— Aţi mai fost pe aici şi înainte, nu-i aşa?

— O dată, admise Münster. Ce anume căutăm?

— Raportul Melnik, bineînţeles, spuse Van Veeteren. Dar pun pariu pe o sută de guldeni că nu îl vom găsi.

— O, da? se miră Münster. De ce nu?

— Vă puteţi da seama de asta şi singur. Unde ar trebui să fie, după părerea dumneavoastră?

Münster rămase o clipă pe gânduri.

— În cabinetul ei, zise el. Lucra la câteva teorii proprii despre crimă; are mai multe carnete pline de consemnări.

— Cabinetul este acesta, aici?

— Da.

— Să ne oprim puţin, zise Van Veeteren. Înainte să începem să cotrobăim prin toate cele, observaţi ceva

neobişnuit? Ceva care să sugereze că el a fost aici şi şi-a vârât nasul prin lucruri?

Münster inspectă cu privirea masa curată şi aranjată, cu penar, blocnotes, telefon, foi de hârtie. Rafturile pentru cărţi cu perdele de bambus, reproducerile după Kandinsky şi Schaffner.

— Nu, spuse el.

— O femeie ordonată, după cum se vede, zise Van Veeteren. Ar fi trebuit să fie pe biroul ei, nu credeţi?

— Presupun că da, răspunse Münster.

După ce se mai uitară prin casă timp de vreo zece minute, Van Veeteren se săturã şi renunţară. Ieşiră din apartament şi îi spuseră administratorului că poate încuia uşa la loc. Bătrânul mormăi ceva, dar bineînţeles că nu mai îndrăzni să-şi exprime alte opinii despre utilitatea lor pentru societate, aşa cum o vedea el.

— Există două posibilităţi, spuse Van Veeteren după ce o apucară pe Aleea Rejders, care îi călăuzea înapoi până în centrul oraşului. Fie că l-a avut în maşină, cu ea, fie a venit el în vizită pe aici şi l-a luat noaptea trecută.

— Iertaţi-mi prostia, zise Münster, dar de ce credeţi că este atât de important?

— Pentru că o fi făcut câteva notiţe pe el, cu siguranţă, pufni Van Veeteren. A scris în mesajul pe care vi l-a lăsat că a surprins-o ceva legat de raportul lui Melnik. Orice o fi fost, e teoretic sigur că a făcut o notiţă pe marginea acelui lucru. Un semn de întrebare, o cruce, o fi subliniat ceva — poate fi orice fel de semn. Fără îndoială că asta ar fi de ajuns pentru ca noi să-l prindem, dacă descoperim despre ce era vorba. Mă urmăriţi?

— Dacă spuneţi dumneavoastră, răspunse Münster.

Mai străbătură vreo patruzeci şi cinci de metri în linişte.

— Deci, criminalul nu este Podworsky? întrebă Münster.

— Nu ştiu. Am început să am îndoieli, dar, dracu' ştie, ar putea fi el. E cuvântul ăla, „ciudată", care mă intrigă. Pot să-ţi treacă prin minte tot soiul de chestii despre singuraticul care locuieşte în câmp, dar ce anume ar putea fi „o chestie ciudată"?

Münster nu răspunse. Mai bine mă apuc şi recitesc din nou raportul ăla de îndată ce ajung înapoi la hotel, îşi spuse el. Poate ceva o să mă surprindă şi pe mine...

— Dacă suntem cu adevărat norocoşi, ar putea fi în maşină, adăugă Van Veeteren. Dar ar trebui să fim monumental de norocoşi pentru asta. Hai să mergem acolo, acum.

— Vă pricepeţi să spargeţi maşini? întrebă Van Veeteren, pe măsură ce se apropiau de afumătoare.

— Ar putea fi şi mai rău, spuse Münster.

— Ar fi bine dacă nu am atrage prea mult atenţia. Până la urmă, sunt mult prea mulţi oameni în jur. Ar fi păcat să înceapă să bănuiască ceva, dacă tot am amânat începutul tărăboiului până luni.

Scoase o bucată de sârmă de oţel din buzunar.

— E destul de bună?

Münster o examină.

— Eu aş zice că da.

— În regulă. Eu rămân aici. Dumneavoastră vă duceţi şi o deschideţi. Treizeci de secunde, nu mai mult.

Münster străbătu parcarea. Se aşeză în ghemuit lângă Mazda roşie şi o deschise în zece secunde.

— Bine, spuse Van Veeteren, alăturându-i-se. Uite un talent remarcabil. Urcaţi-vă în maşină, pentru numele lui Dumnezeu.

Nu le luă mult timp să constate că maşina lui Beate Moerk era la fel de lipsită de indicii ca şi apartamentul ei. În orice caz, era evident că nici ea, nici presupusul ei ucigaş nu fuseseră atât de neglijenţi, încât să lase vreo dovadă importantă să zacă prin maşină.

Ei bine, să fim sinceri, era posibil ca inspectorul Moerk să fi fost... Van Veeteren oftă şi coborî din maşină.

— Haide, spuse el. Să mai parcurgem o dată traseul urmat de ea. Şi plaja, de această dată.

Münster înclină din cap.

— Asiguraţi-vă că staţi cu ochii larg deschişi! Pe undeva pe-aici a dispărut noaptea trecută, asta e sigur. E unul dintre prea puţinele lucruri sigure pe care le putem afirma despre acest caz.

— Aşa e, spuse Münster. Trebuie să fiu de acord cu dumneavoastră din acest punct de vedere.

Van Veeteren se cotrobăi prin buzunare, căutându-şi ţigările, şi, spre marea sa bucurie, găsi pachetul lui Bausen.

— Pe undeva pe-aici, spuse el, făcând un gest cu braţul. El stătea ascuns, la pândă, pe undeva pe-aici şi apoi a atacat-o pe neaşteptate. A aşteptat-o să alerge până în locul în care se afla el, apoi...

— Apoi? întrebă Münster.

Van Veeteren îşi aprinse o ţigară şi studie cu privirea chibritul consumat înainte să îl arunce peste umăr.

— Nu ştiu, spuse Van Veeteren. Să fiu al dracului dacă ştiu. Dar un lucru este limpede. De această dată, nu a atacat-o cu toporul — sau, cel puţin, nu aici. Nu am fi putut pierde din priviri o cantitate atât de mare de sânge.

— Asta reprezintă un pic de consolare, zise Münster.

— Bineînţeles că da, spuse Van Veeteren. Putem pleca, atunci?

36

— Cum merg treburile? întrebă Hiller.

Van Veeteren privi telefonul cu repulsie.

— Bine, spuse el.

— Bine, zise Hiller. În curând se face o lună de când lucraţi la cazul ăsta. Unii ar putea spune că era timpul să fie rezolvat deja.

— Sunt bine-veniţi să ne dea o mână de ajutor, zise Van Veeteren.

— Măcar aţi putea să ne trimiteţi şi nouă o formă sau alta de raport. Unii oameni ar vrea să ştie ce anume faceţi voi acolo, de fapt...

— Unii oameni sunt bine-veniţi dacă vor să mă pupe în cur.

Hiller mormăi ceva nedesluşit.

— Mai aveţi nevoie de întăriri?

— Nu, zise Van Veeteren. Dar Münster ar dori, fără îndoială, să se ducă acasă pentru câteva zile.

— De ce?

— Soţia şi copiii. Aţi auzit de genul ăsta de fiinţe?

Hiller mai bombăni ceva.

— Aţi dori ca Reinhart să îl înlocuiască?

— Poate, spuse Van Veeteren. O să stau de vorbă cu Münster, dar va trebui să aşteptăm până după ziua de luni.

— Luni? De ce până după ziua de luni?

— Citiţi ziarele şi veţi înţelege.

— Ce dracu'?

— Sau uitaţi-vă la televizor. Luni va fi ziua în care vor apărea noi revelaţii în evoluţia acestui caz, s-ar putea spune.

Se auziră diverse zgomote ciudate în receptor, iar Van Veeteren nu îşi putu da seama sigur dacă erau din cauza liniei telefonice proaste sau a incapacităţii de a respira a comandantului de poliţie.

— Încercaţi să îmi spuneţi că raportul dumneavoastră va veni prin mass-media? Asta e chestia cea mai oribilă, reuşi el în cele din urmă să bâiguie, înainte ca Van Veeteren să îl întrerupă.

— Mă tem, spuse acesta, că trebuie să ies şi să rezolv o problemă complicată acum. Vă sun eu înapoi.

S-a auzit din nou un sunet asemănător unui trosnet. Van Veeteren puse receptorul în furcă şi scoase telefonul din priză.

Cu trei sticle de bere englezească brună într-o găleată cu apă rece aflată pe podea şi cu un vas cu măsline mari la îndemână, lunecă în cada plină cu apă şi stinse lumina.

Închise ochii şi îşi sprijini relaxat capul de marginea căzii, apoi întinse o mână, pescui o sticlă şi sorbi câteva înghiţituri sănătoase.

Nu am de gând să mă ridic de aici până când nu rezolv treaba asta, îşi spuse el, dar îşi dădu seama în curând că ar putea fi o decizie precaută să îşi adapteze în oarecare

măsură aşteptările. Ce dracu' ar zice ceilalţi luni dacă s-ar pomeni nu doar cu un inspector dispărut, ci şi cu un comandant de poliţie înecat?

Destul cu stabilirea termenelor-limită penibile şi cu tâmpeniile de acelaşi gen, îşi spuse el. Înapoi la punctul de pornire. La Ucigaşul cu Toporul. Să ne concentrăm.

Exista o regulă veche şi care obişnuia să se aplice din când în când. Fără îndoială că moştenise această regulă de la Borkmann, unul dintre puţinii ofiţeri de poliţie pe care îi întâlnise şi faţă de care nu avea decât respect şi admiraţie. Poate că era singurul, acum că se gândea la asta, iar acest lucru se datora în primul rând factorului timp: Borkmann îşi petrecuse ultimii ani din carieră în funcţia de inspector-şef în Frigge, acolo unde Van Veeteren însuşi îşi începuse cariera ca novice. Şi totuşi, junele simţise că poate avea încredere şi că se poate baza pe bătrân; desigur, nu mai avea nevoie să analizeze detaliat circumstanţele. Chiar şi un poliţist bătrân şi experimentat avea nevoie din când în când de un sprijin solid sau de o barcă de salvare de care să se agaţe, obişnuia el să îşi spună. Regula lui Borkmann nici măcar nu era o regulă; de fapt, era mai degrabă un comentariu, o piatră de hotar pentru cazurile complicate.

În orice investigaţie, susţinea el, există un punct dincolo de care nu mai avem nevoie cu adevărat de nicio informaţie în plus. Când ajungem la acel punct, deja ştim suficient de mult încât să rezolvăm cazul şi să nu avem nevoie de nimic altceva decât de un pic de bun-simţ. Un anchetator bun ar trebui să încerce să stabilească momentul în care a fost atins acel punct sau, mai degrabă, când

a fost depăşit; în amintirile lui, Borkmann mergea atât de departe, încât să afirme că taman această aptitudine, sau absenţa ei, este aceea care face diferenţa între un detectiv bun şi unul prost.

Un detectiv prost va continua să acumuleze informaţii fără rost.

Van Veeteren goli prima sticlă şi luă două măsline.

Ce se întâmpla atunci când fluxul de informaţie continua să vină chiar după ce punctul respectiv a fost atins?

În varianta cea mai favorabilă, nu făcea nicio diferenţă.

În cele mai multe cazuri, nu producea pagube prea mari.

În varianta cea mai nefavorabilă, era un dezavantaj major. Punea lucrurile în ceaţă, irosea resurse şi genera probleme.

Van Veeteren mestecă măslinele şi supse sâmburii până când rămaseră curaţi. Borkmann avea dreptate, cu siguranţă. Iar acest caz era în mod evident varianta cea mai nefavorabilă. Era cu mult mai uşor să prindă pe cineva care se mulţumea cu o singură crimă, decât să descopere un criminal în serie, în al cărui caz informaţiile — indicii, urme, sugestii şi suspiciuni — duceau aproape inevitabil la situaţia în care chestiile simple şi de la sine înţelese erau înghiţite de masa de material.

Aşa cum era cu mult mai simplu să beneficieze de avantajul unui pion, atunci când erau mai puţine piese pe tabla de şah.

Întrebarea era simplă: depăşiseră oare acest punct?

Oare nu ştia el deja destule, aşa cum stătea aici, în cada cu apă fierbinte, încât să îl poată numi pe Ucigaşul cu Toporul? Oare avea vreun rost să mai continue să vâneze indicii şi urme?

Pipăi prin fundul găleţii, căutând desfăcătorul. Ştia deja răspunsul. Sau, cel puţin, se decisese în privinţa asta.

Da.

Da. Ucigaşul era acolo. Ascuns cu precauţie în harababura interogatoriilor, a proceselor-verbale şi a discuţiilor. Ascuns şi înfăşurat în circumvoluţiunile şi mai complicate ale creierului său. Ucigaşul cu Toporul era acolo. Era doar o chestiune de selecţie.

Găsi desfăcătorul. Asta era ceva, cel puţin.

Pro primo, îşi spuse el.

Trei bărbaţi fuseseră ucişi în Kaalbringen. Heinz Eggers, pe 28 iunie. Ernst Simmel, pe 31 august. Maurice Rühme, pe 8 septembrie. Aceeaşi armă, aceeaşi modalitate. Acelaşi criminal.

Nu avea nicio îndoială în privinţa asta.

Pro secundo.

În pofida muncii cât se poate de cuprinzătoare şi de asiduă, nu am reuşit să găsim o legătură, cât de slabă, între cele trei victime (cu excepţia faptului că se mutaseră în Kaalbringen în acest an), până când în mâinile anchetatorilor ajunge un raport care se referă la perioada petrecută de cea de-a treia victimă în Aarlach. Toată lumea observă de îndată că în fundal apare un anumit Eugen Podworsky (dar numai în fundal, nota bene), în două dintre cele trei cazuri. Inspectorul Moerk citeşte raportul şi este surprins de „o chestie ciudată". Ea anunţă că are de gând să verifice acel lucru, face întocmai ceea ce anunţase şi...

Pro tertio.

... este expusă; ba nu, descoperită sau remarcată în timp ce face această verificare (de orice fel ar fi ea) de către

ucigaş. (Poate că acesta o vede doar din întâmplare.) Criminalul o urmăreşte şi o atacă (?) atunci când Moerk ajunge îndeajuns de adânc în pădure, la adăpostul desişului...

Ceva de genul ăsta, da. Asta era, într-adevăr. Exista vreo posibilitate a unui scenariu diferit? Da, bineînţeles. Dar el nu voia să se gândească la asta. Aşa trebuie să se fi întâmplat. Mai luă o înghiţitură de alcool şi începu să se gândească dacă nu ar trebui să iasă din cada cu apă şi să-şi aducă o ţigară.

Să fumeze în baie? Ce depravare!

Dar de ce nu? Tremurând, cu apa picurându-i de pe corp, intră în cameră. Culese o scrumieră, bricheta şi pachetul vechi şi mototolit de ţigări HB oferit de Bausen, apoi se azvârli înapoi în apa fierbinte, aprinse ţigara şi inhală adânc fumul.

Pro... cum dracu' s-o spune în latină la *patru*? Dar cui dracu' îi pasă?

În al patrulea rând.

Ce anume a descoperit Moerk? Ce era acel lucru?

Ce dracu' era acel lucru pe care nimeni altcineva, nici măcar el, nu îl observase? Exceptând cazul în care fusese vorba despre Podworsky, mai exact; şi cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât era mai sigur că nu despre Podworsky fusese vorba. Mai examinase o dată raportul ceva mai devreme şi nu găsise absolut nimic — aşa cum nu găsiseră nici Bausen, nici Münster, nici Kropke. Era de neînţeles. „Ciudată."

Ciudată?

Şi unde se dusese ea?

Să verifice?

Ce anume să verifice?

Plesni apa cu pumnul şi fu surprins pentru o secundă de lipsa de rezistenţă. Oare era atât de al dracului de proastă încât intrase direct în capcana criminalului? Direct în braţele lui, ca o fătucă tâmpită din orice film cu detectivi care îţi trecea prin minte?

Nu putea să creadă una ca asta. Cu siguranţă, nu era posibil. Dacă exista un om angajat la această secţie în care el să aibă încredere, acela era inspectorul Moerk... ei bine, şi în Bausen, trebuia să recunoască asta. Dar oare ar fi putut Beate Moerk să...

Nu, refuza să creadă una ca asta.

Ce altă posibilitate mai exista?

Oare criminalul avusese noroc?

Era foarte posibil.

Oare ea se mai nimerise pe urmele lui şi înainte, iar el îşi dăduse seama de asta? Şi o ţinuse sub supraveghere?

Era posibil, de asemenea. Münster îi povestise lui despre ambiţiile ei, despre dorinţa de a ajunge detectiv particular.

Îşi aruncă ţigara în găleată. Nu are niciun sens să murdăresc scrumiera, îşi spuse el.

Dar unde dispăruse ea?

Aici era cheia. Mai luă câteva măsline. Seara trecută, între şase şi jumătate, aproximativ, şi şapte şi cinci sau şi zece minute, Beate Moerk plecase conducându-şi Mazda roşie de la See Warf şi ajunsese la parcarea din apropiere de afumătoarea de la Esplanadă. Undeva pe parcursul acestui drum, verificase „o chestie ciudată" şi atrăsese atenţia criminalului.

Să ne ajute Dumnezeu, gândi Van Veeteren, ca maşina roşie, la rândul ei, să fi atras şi atenţia altor oameni — iar acest lucru ar fi suficient.

Dar întâi trebuie să se dezlănţuie tărăboiul, îşi aminti el.

Apoi, se gândi la Laurids Reisin şi la doamna Reisin, cu haina ei sărăcăcioasă. Şi la domnişoara Marnier, una dintre prietenele intime ale lui Simmel, pe care o intervievase într-o după-amiază, cu o sută de ani în urmă; apoi îşi dădu seama că se supunea din nou unui atac de informaţii inutile. Aprinse lumina şi se hotărî să mai treacă o dată prin raportul lui Melnik. Măcar ca antidot, dacă nu pentru altceva.

Apoi va trebui să aibă o discuţie cu Münster în bar.

Trebuia să afle sigur dacă Münster dorea într-adevăr să se întoarcă acasă, la familia şi la grădina lui.

— Nu va fi nevoie, spuse Münster.

— La ce vă referiţi când spuneţi că nu va fi nevoie? Şi de ce dracu' staţi acolo şi zâmbiţi aşa?

Münster îşi întoarse capul într-o parte şi tuşi în palmă.

— Mă scuzaţi, spuse el. Dar Synn şi copiii vin încoace mâine. Ea m-a sunat cu o jumătate de oră în urmă.

— Vin încoace? exclamă Van Veeteren, părând încurcat.

— Da, a împrumutat o căsuţă de vacanţă în Geelnackt, de la o prietenă a ei. E la aproximativ zece kilometri de aici. Mă mut acolo mâine după-amiază.

Van Veeteren rămase o clipă pe gânduri.

— Münster, spuse el, cred că aveţi alături de dumneavoastră o femeie nemaipomenită.

— Ştiu, zise Münster, părând stânjenit.

Băură unul în sănătatea celuilalt, apoi Van Veeteren făcu un semn spre chelner.

— Numai o bere mică, explică el. De câte ori aţi citit raportul lui Melnik?

— De două ori, răspunse Münster.

— Aţi găsit ceva?

Münster clătină din cap.

— Ce credeţi despre afacerea aia cu bomba? întrebă el.

Van Veeteren ezită puţin.

— E greu de spus, recunoscu el. Nu înţeleg prea clar ce legătură ar putea avea cineva de teapa lui Heinz Eggers cu separatiştii basci sau cu ceilalţi, dacă ajungem acolo. Presupun că vom afla mâine-dimineaţă dacă Bausen a descoperit mai multe despre acest subiect. Ce părere aveţi?

— Niciuna, admise Münster. Oricum, sper că nu va trebui să plec în Costa del Sol, acum că am familia aici, cu mine, şi aşa mai departe.

— Vă puteţi baza pe promisiunea mea că nu va fi nevoie, zise Van Veeteren. Unde e Cruickshank, apropo? Mi s-a părut că era un rezident permanent al acestui bar.

— S-a dus la culcare cu aproximativ un sfert de oră în urmă, răspunse Münster. Cred că era îmbufnat pentru că aţi anulat interviul acela din interior.

— Ah, da. Săracul amărât, zise Van Veeteren. Totuşi, dacă îşi poate păstra răbdarea până luni, va avea cu atât mai mult de transmis.

Cu siguranţă că aşa va fi, se gândi Münster.

37

Duminica dinaintea infernalei zi de luni le rezervă o dimineaţă senină, cu un vânt călduţ dinspre sud-vest. Fără să fie nevoiţi să schimbe vreo vorbă între ei despre acest subiect, Van Veeteren şi Münster aleseră să meargă pe jos până la secţia de poliţie.

Era, pur şi simplu, una dintre acele dimineţi, iar Münster putea simţi relaxarea şi şovăiala atât în mersul lui, cât şi în al lui Van Veeteren. Chiar în clipa în care ieşiră din Weivers Gränd, clopotele din Bungeskirke începură să răsune, anunţând prima slujbă religioasă a zilei. Van Veeteren se opri pentru o clipă să se uite ţintă la arcadele întunecate ale bisericii şi mormăi ceva neinteligibil. Münster contemplă tabloul care se întindea în faţa ochilor lui. Superbele frontoane hanseatice. Sculpturile din bronz reprezentând figuri mitologice şi apa care se scurgea lin. Piaţa uşor înclinată, care se întindea în pace pe sub dangătele clopotelor. Era complet părăsită, cu excepţia câte unui porumbel singuratic, care umbla de colo până colo, ciugulind mâncare de printre pietricele. Şi un măturător de stradă cu pielea închisă la culoare, care stătea în dreptul librăriei şi fluiera ceva din Verdi.

Münster îşi afundă mâinile în buzunare şi-şi strânse servieta subţire sub braţ, şi, în timp ce treceau peste pietrişul neregulat, fu cuprins treptat de o conştientizare a absurdităţii situaţiei care îl înconjura. Smintea-la intrinsecă şi incontestabilă. Sarcinile şi activităţile lor păreau fără noimă în acest orăşel mic şi adormit de coastă, într-o dimineaţă de duminică de genul acesteia. Cât de şters pare un criminal la lumina zilei, după cum spunea cineva odată. Şi cât de imposibil era de înţeles că se duceau pentru a „n"-a oară să se adune în jurul mesei ovale din sala de conferinţă de un galben biliar de la secţia de poliţie, să se aşeze iar şi să îşi suflece mânecile pentru încă o discuţie despre cine ar putea fi acest psihopat.

Individul care umbla liber în acest oraş mic şi idilic, retezând capetele semenilor săi.

Bărbatul din cauza căruia o întreagă comunitate trăia cuprinsă de spaimă şi teroare şi ale cărui fapte fuseseră pe buzele fiecărui om, ca unic subiect de conversaţie de mai multe săptămâni încoace.

Un om căruia el, inspectorul-şef Van Veeteren, şi toţi ceilalţi aveau datoria să îi descopere şi să îi dezvăluie identitatea, pentru ca aceste întâmplări să înceteze în cele din urmă.

Şi ce dracu' vor spune oamenii mâine?

Da, „fără noimă" e singura expresie adecvată, îşi spuse Münster, uitându-se cu ochii întredeschişi la soarele de deasupra acoperişului de aramă al secţiei de poliţie. Sau poate, „ciudată", pentru a folosi termenul lui Beate Moerk.

Iar lucrul cel mai dificil de înţeles, cel mai greu de priceput era, desigur, ce i s-a putut întâmpla ei.

Oare era posibil ca, exact în această clipă, ea să zacă pe undeva prin orăşel sau prin împrejurimi cu capul retezat? Un cadavru care se descompunea încet şi care aştepta să fie descoperit? Oare era posibil să îşi imagineze una ca asta? Ea, femeia pe care el a avut-o atât de aproape...

Înghiţi în sec şi-i trase un şut unui pachet gol de ţigări care, după toate aparenţele, nu fusese observat de măturătorul de stradă.

Iar în această după-amiază, urma să-i reîntâlnească pe Synn şi pe copii.

Nu putea să nu-şi pună întrebarea cum de se hotărâse ea să vină aici, fără cel mai mic avertisment — un impuls brusc, îi explicase ea la telefon. Aşa, chiar acum, hodoronc-tronc?

Vineri seara, la opt fără un sfert.

Exista şansa să fi fost poate chiar în momentul în care...

În îndelungata perioadă în care lucraseră împreună, existaseră două sau trei ocazii când Van Veeteren se apucase să îi vorbească despre modelele vieţii. Despre conexiuni ascunse, întâmplări orchestrate şi fenomene similare — factori hotărâtori, indiferent care ar fi ei; dar acesta din urmă îi va depăşi, mai mult ca sigur, pe toţi ceilalţi.

Se cutremură şi-i ţinu uşa deschisă prezicătorului său.

— Am pus mâna pe el, zise Bausen.

— Pe cine? întrebă Van Veeteren cu un căscat.

— Pe Podworsky, desigur, răspunse Kropke. Se află într-una dintre celulele de jos. L-am înhăţat cu o jumătate de oră în urmă, în port.

— În port?

— Da. A fost plecat în larg, la pescuit, de ieri-dimineaţă, sau cel puţin aşa susţine. A închiriat o barcă de la Saulinen, din câte se pare, aşa cum procedează din când în când.

Van Veeteren se trânti într-un scaun.

— L-aţi interogat? întrebă el.

— Nu, zise Bausen. Habar nu are despre ce este vorba.

— Bine, spuse Van Veeteren. Lăsaţi-l să mai fiarbă puţin în suc propriu, asta e părerea mea.

— Sunt întru totul de acord, aprobă Bausen. De această dată, nu vreau să ne pripim.

Domnişoara deWitt intră cu o tavă plină de cafele.

— Pentru că e închis duminica la Sylvie's, spuse ea, dezvelind două prăjituri Rillen aromate.

— Cu mure? se interesă Bausen.

Domnişoara deWitt dădu afirmativ din cap şi încercă să-şi reprime un zâmbet.

— Irmgaard, eşti o divă, exclamă Bausen, iar ceilalţi îşi murmurară politicos aprecierile.

— Ce s-a mai întâmplat nou de ieri încoace? întrebă Van Veeteren în timp ce se ştergea pe buze.

— Am discutat cu Melnik, zise Bausen. E ocupat să investigheze acea încăierare din bar, desigur, dar se îndoieşte că va fi în stare să afle prea multe. Până la urmă, chestia aia nu a fost raportată niciodată la poliţie. Nu a găsit până acum decât un singur martor, o femeie care a fost prezentă, dar ea nu are habar ce anume a declanşat incidentul. Poate că a fost doar o bătaie între oameni beţi, o ceartă asupra unei chestii complet insignifiante care, dintr-un motiv sau altul, a ieşit de sub control. În orice caz, nu am niciun dubiu că ar fi cel mai bine să îl presăm noi înşine pe Podworsky pe acest subiect.

Van Veeteren înclină din cap.

— Dar treaba din Spania? se interesă Münster.

Bausen ridică din umeri şi păru neîncrezător.

— După cum am discutat ieri, pare o simplă coincidenţă. Bleuwe nu a făcut parte din cercul de prieteni al lui Rühme, în Aarlach. Niciunul dintre ei nu a avut vreo legătură cunoscută cu Spania, iar bomba pare să fie, pur şi simplu, un atac terorist. ETA şi-a asumat responsabilitatea pentru el, iar ei nu fac asta, în mod normal, decât dacă sunt într-adevăr în spatele acţiunii.

— Iar Grete Simmel nu avea idee despre ce vorbea Bang, adăugă Kropke.

— Bine, asta nu înseamnă neapărat mare lucru, zise Bausen.

— Atunci, a fost o simplă întâmplare, zise Van Veeteren, contemplându-şi farfuria goală. Se întâmplă o grămadă de chestii de genul ăsta.

Bausen îşi aprinse pipa.

— Mai e ceva de discutat înainte să îl interogăm pe Podworsky?

Kropke îşi drese vocea.

— Bine, nimic important, zise el. Dar am refăcut şi eu paşii lui Moerk, am alergat în dimineaţa asta pe traseul urmat de ea.

— Şi? întrebă Bausen.

— N-am găsit nici eu nimic, admise Kropke.

— Pe bune? întrebă Van Veeteren.

— Atunci, Podworsky, spuse Bausen. Cum ar trebui să abordăm problema?

Münster se uită în jurul mesei — unde se aflau Kropke, Mooser, Bausen, Van Veeteren şi el însuşi. Din câte se părea, sergentul Bang nu reuşise să se trezească la

timp pentru întrevedere, sau poate comandantul poliţiei îi dăduse o zi liberă — nu era nimic surprinzător în chestia asta, dacă te gândeai bine.

Van Veeteren deschise gura.

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, aş dori să execut eu prima rundă, împreună cu Münster.

Poate Kropke părea puţin dezamăgit, dar Bausen nu făcu decât să dea din cap, apoi se duse să aducă magnetofonul.

38

În mod sigur, Eugen Podworsky părea să fie într-o dispoziţie foarte proastă. Când Kropke şi Mooser îl aduseră în sala de interogatoriu, chipul lui brăzdat de riduri era roşu de indignare; iar pentru a-şi exprima punctul de vedere cât mai limpede cu putinţă, izbi masa cu pumnul lui enorm.

— Scoateţi-mi chestiile astea futute de pe încheieturi! răcni el.

Van Veeteren făcu un semn. Kropke îi înlătură cătuşele, apoi părăsi încăperea, împreună cu Mooser.

— Vă rog, luaţi loc, spuse Van Veeteren. Eu sunt inspectorul-şef Van Veeteren.

— Mă doare-n cur de cum te cheamă, zise Podworsky, aşezându-se pe scaun. Ce dracu' înseamnă asta?

— Vă voi pune câteva întrebări despre asasinarea lui Heinz Eggers, Ernst Simmel şi Maurice Rühme.

— Ce pula mea? zise Podworsky. Din nou?

Van Veeteren îi făcu semn lui Münster să pornească magnetofonul. Münster apăsă butonul aferent, iar şeful său trecu prin formalităţi. Podworsky răspunse mai ales prin pufnituri şi înjurături, dar, de îndată ce i se dădu

permisiunea să-şi aprindă o ţigară, deveni — cel puţin din câte văzu Münster — puţin mai cooperant.

— În regulă, spuse el. Hai să trecem la treabă şi să scăpăm de chestia asta; am o jumătate de tonă de peşte care va începe să se strice.

— Ce făceaţi vinerea trecută, în decursul serii? întrebă Van Veeteren pentru a deschide discuţia.

— Vinerea trecută? reluă Podworsky. De ce dracu' vreţi să ştiţi ce făceam vinerea trecută? A trecut un car de vreme de când a murit ultimul dintre ei, logic.

— Dacă îmi răspundeţi la întrebări în loc să le repetaţi, o să meargă treaba mult mai repede, spuse Van Veeteren. Mi s-a părut că aţi spus că vă grăbiţi.

Podworsky deschise gura, apoi o închise la loc.

— În regulă, spuse el şi păru să se gândească la ceea ce se întâmplase.

Van Veeteren nu clinti niciun muşchi.

— Nu s-a întâmplat nimic special în seara aia, hotărî Podworsky în cele din urmă. După-amiaza am fost să vorbesc cu Saulinen despre barcă — mi-a dat cheile şi aşa mai departe. Apoi m-am dus acasă cu maşina. Următoarea întrebare, vă rog!

— Ce făceaţi în noaptea în care a fost omorât Ernst Simmel?

— I-am explicat deja asta fustei care se presupune că ar trebui să fie poliţistă. Eram acasă, dormeam. Asta fac eu de obicei în timpul nopţii.

— Poate cineva să confirme acest lucru? întrebă Münster.

— Pisicile mele, spuse Podworsky.

— Dar când a murit Rühme? întrebă Van Veeteren.

— Când a fost asta?

— În noaptea dintre opt şi nouă ale lunii curente.

— Numai Dumnezeu ştie. Acelaşi lucru, presupun.

— L-aţi cunoscut pe Heinz Eggers?

— Nu.

— Aveţi vreun alibi pentru crima Eggers?

— Eram în Chadów. Încetaţi să mă frecaţi aiurea şi să mă întrebaţi lucruri pe care vi le-am spus deja, oameni buni!

— În regulă, spuse Van Veeteren. Ce căutaţi în Aarlach, în martie 1983?

— Poftim?

— M-aţi auzit.

— În Aarlach, în 1983?

— Încetaţi să faceţi pe prostul cu mine, pufni Van Veeteren. Aţi petrecut o săptămână în spital, pentru numele lui Dumnezeu.

— Ah, mârâi Podworsky. Vă referiţi la chestia aia blestemată. Ce dracu' are aia de-a face cu treburile astea?

— Cine pune întrebările, dumneavoastră sau eu?

Podworsky gemu.

— Sunteţi un adevărat nenorocit.

— Cred că o să luăm o pauză aici, zise Van Veeteren. Îşi împinse scaunul în spate şi se ridică în picioare. Din câte înţeleg, unii mănâncă şi peşte putred — în Suedia, dacă nu greşesc.

— Staţi aşa, futu-i! strigă Podworsky. Aarlach — bineînţeles că vă pot povesti despre asta, dacă insistaţi atât de mult. Staţi jos!

Van Veeteren se aşeză. Podworsky îşi mai aprinse o ţigară şi se scărpină în cap.

— Aşa? spuse Van Veeteren.

— Care va fi durata maximă pentru pedeapsă în cazul distilării ilegale de alcool? se interesă Podworsky.

— Va fi în regulă, spuse Van Veeteren.

— Sigur?

Van Veeteren dădu din cap.

— Să nu ai niciodată încredere în afurisiţii de poliţişti, exclamă Podworsky. Opriţi maşinăria aia futută!

Van Veeteren făcu un semn afirmativ cu capul, iar Münster opri magnetofonul. Podworsky scoase un hohot de râs răguşit.

— În regulă. Uite povestea. Puseserăm mâna pe o încărcătură de băutură care trebuia vândută...

— Puseserăţi mâna? observă Van Veeteren.

— Hai să-i spunem aşa, răspunse Podworsky.

— Cât de multă era?

— Destul de multă.

Van Veeteren dădu din cap.

— Şi, vedeţi dumneavoastră, îl aveam eu pe prietenul ăsta, un danez, care avea un cumpărător, un afurisit de student la medicină căruia nu-i prea plăcea să-şi plătească datoriile.

— Cum îl chema? îl întrerupse Münster.

— Cum îl chema? Pula mea ştie. Nu îmi aduc aminte. Ei bine, ceva care începea cu B. Bloe-nu-ştiu-cum.

— Bleuwe? propuse Van Veeteren.

— Da, probabil că aşa îl chema. Era unul dintre ticăloşii ăia cu figuri de intelectual care îşi imagina că poate câştiga uşor nişte bani dacă le vinde prietenilor lui mucoşi nişte pileală. Am căzut la înţelegere asupra tuturor amănuntelor, a fost aranjată livrarea, totul pus la punct, tot ce mai rămăsese de făcut era plata.

— Şi? întrebă Van Veeteren.

— Asta s-a întâmplat când ne-am dus să rezolvăm lucrurile într-un bar... iar puţoiul ăsta mic stătea acolo cu

prietenul lui şi îşi imaginase că îmi poate arde una scurtă! Care credeţi că sunt şansele să facă una ca asta, sergent?

— Despre ce sumă vorbim? întrebă Münster.

— Destul de mare, răspunse Podworsky. Dăduserăm şi noi ceva pe gât şi m-am ofticat şi eu un pic, bineînţeles. Nu regret decât un singur lucru...

— Ce anume? întrebă Van Veeteren.

— Că nu l-am aşteptat pe danez înainte să pun mâna pe ei, zise Podworsky, abandonându-se unui acces neaşteptat de tuse. Fu nevoit să se întoarcă şi să îşi ducă ambele mâini la gură. Criza dură aproape o jumătate de minut. Münster se uită la Van Veeteren. Încercă să-şi dea seama la ce se gândea acesta, dar îi fu imposibil, ca de obicei. Iar în ceea ce îl privea pe el, părerea lui era că povestea lui Podworsky părea destul de credibilă; cel puţin nu dădea impresia că o inventează pe măsură ce o relata.

Deşi nu puteai fi niciodată sigur, evident. Mai văzuse genul ăsta de întâmplare şi înainte. Şi se înşelase şi înainte, bineînţeles.

— Cum îl chema pe prietenul lui? întrebă Van Veeteren, după ce Podworsky termină de tuşit.

— Poftim?

— Pe amicul lui Bleuwe. Cum îl chema?

— Habar n-am, spuse Podworsky.

— Nu s-a prezentat deloc? întrebă Münster.

— Poate că o fi făcut-o, dar să fiu al dracului dacă sunt în stare să îmi amintesc numele unui tip pe care l-am pocnit în nas acum doisprezece ani.

— Zece, îl corectă Van Veeteren. Cum îl chema?

— Ce pula mea? bombăni Podworsky. Nu vă sunt toţi boii acasă, sau ce dracu' se întâmplă?

Van Veeteren mai aşteptă câteva secunde în timp ce Podworsky se holba la ei, mutându-şi privirea de la unul la celălalt, de parcă s-ar fi întrebat cum Dumnezeu s-a nimerit de faţă cu doi idioţi care ţineau locul a doi ofiţeri de poliţie.

În orice caz, în lumea lui, diferenţa nu era chiar atât de mare, probabil, trase Münster concluzia.

— Îl chema Maurice Rühme, spuse Van Veeteren.

Podworsky rămase cu gura căscată.

— O, să mă fut, zise el.

Se lăsă pe spate în scaun şi se gândi la toată povestea.

— În regulă, spuse el în cele din urmă. Haideţi să vă clarific o singură chestie — n-am reuşit să-l omor pe nenorocit în afurisitul ăla de bar şi n-am izbutit s-o fac nici de atunci încolo. Mai aveţi întrebări?

— Nu în momentul ăsta, spuse Van Veeteren, ridicându-se din nou. Dar puteţi să mai staţi aici şi să mai meditaţi la toate acestea. Poate mai vorbim.

Bătu la uşă, iar Kropke şi Mooser intrară din nou şi îi puseră cătuşele.

— Ticăloşi afurisiţi, şuieră Podworsky, iar de această dată se simţea că vorbeşte cât se poate de serios.

39

Decizia de a-l elibera cât se poate de repede pe Eugen Podworsky şi de a anunţa mass-media despre dispariţia inspectorului Moerk fu luată duminică seara, pe la nouă, cu un vot majoritar de trei la unul. Bausen, Münster şi Van Veeteren votaseră favorabil, Kropke fusese împotrivă. Mooser se abţinuse, poate pentru că se simţise copleşit într-o oarecare măsură de brusca şi, în mod sigur, unica adoptare a procedurilor democratice.

— O să vorbesc cu Cruickshank acum, în seara asta, spuse Van Veeteren. I-am promis ceva informaţii în avans. Facem conferinţă de presă mâine după-amiază?

Bausen fu de acord.

— La ora trei, se hotărî el. Şi ne putem aştepta la întreaga paradă, după cum am spus şi mai devreme: televiziune, radio, tot tacâmul. Nu e un lucru atât de obişnuit ca un criminal să pună cătuşe unui poliţist, trebuie să recunoaştem.

— Publicul larg presupune că ar trebui să fie invers, zise Van Veeteren. Iar asta se poate înţelege.

— Şi ce vom spune despre Podworsky? se miră Kropke.

— Nici măcar un cuvânt afurisit, zise Bausen. Lacătul la gură, ăsta-i ordinul zilei.

Se uită la toţi cei din jurul mesei.

— Inspectorul-şef Van Veeteren şi cu mine vom vorbi cu presa, nimeni altcineva.

— Tipic, bombăni Kropke.

— E un ordin, zise Bausen. Duceţi-vă acasă şi încercaţi să dormiţi puţin. Mâine e o nouă zi şi vom ajunge, mai mult ca sigur, la televizor. Ne-ar fi de folos să arătăm ca nişte fiinţe umane normale. Mă duc să-l eliberez pe Podworsky.

— Vin şi eu cu dumneavoastră, spuse Van Veeteren. S-ar putea să vă prindă bine să fie mai mult de o singură persoană pe-acolo.

Ora unsprezece trecuse când copiii se duseră în sfârşit la culcare. Deschiseră o sticlă de vin, puseră în casetofon o înregistrare cu Mostakis şi, după mai multe încercări eşuate, reuşiră în sfârşit să aprindă focul. Întinseră saltelele pe podea şi se dezbrăcară unul pe celălalt.

— O să îi trezim, spuse Münster.

— Nu, n-o vom face, zise Synn.

Îl mângâie pe spate şi se strecură sub pături.

— Le-am pus puţin dintr-o pastilă de dormit în ciocolata fierbinte.

— Pastilă de dormit? tună el, încercând să pară indignat.

— Numai o fărâmă. N-o să le facă niciun rău permanent. Vino încoace.

— În regulă, spuse Münster, şi îşi restabili relaţiile cu soţia lui.

Lunea îşi anunţă sosirea cu o ploaie torenţială, încăpăţânată şi persistentă, care ameninţa să nu se termine

niciodată. Van Veeteren se deşteptă pe la şapte dimineaţa, contemplă ploaia pentru o vreme şi hotărî să se bage înapoi în pat. Locul ăsta îşi schimbă vremea mai des decât îmi schimb eu cămaşa, se gândi el.

Pe la nouă şi un sfert, lua micul dejun în sufragerie, împărţind masa cu Cruickshank, care părea să fie surprinzător de proaspăt şi avea o dispoziţie neaşteptat de bună, în pofida faptului că probabil stătuse treaz şi lucrase o mare parte din noapte.

— Le-am dictat materialul la telefon, la trei noaptea, povesti el cu entuziasm. Să fiu al dracului dacă cei de la tura de noapte nu au vrut să oprească tipografia, dar în cele din urmă au hotărât să lase articolul pentru ediţia de după-amiază. Parcă ar fi isteria din preajma lui Jack Spintecătorul!

Van Veeteren părea cât se poate de nefericit.

— Înveseliţi-vă, îi spuse Cruickshank. O să îl rezolvaţi în curând. De data asta a mers prea departe. Oare ea îşi dăduse seama cu adevărat cine era el?

— Poate că da, spuse Van Veeteren. Sau, cel puţin, poate că asta a crezut el.

Cruickshank dădu din cap.

— Aţi expediat deja comunicatul de presă? întrebă el, uitându-se de jur-împrejur prin sufrageria goală. Nu-l văd pe niciunul dintre colegii mei dând năvală să înhaţe ciolanul.

Van Veeteren se uită la ceasul de la mână.

— Mai e un sfert de oră, cred. Trebuie să îmi termin micul dejun şi să mă bag în ascunziş. E o vreme oribilă pe afară.

— Hmm, mormăi Cruickshank, muşcând dintr-un corn cu ciocolată. O să se umple în curând cu căcat până peste glezne pe-aici.

— Pe unde?

— Pe plajă şi prin pădure, desigur. Va fi plin de fotografi şi de detectivi particulari.

— Probabil că aveţi dreptate, spuse Van Veeteren, oftând din nou. Oricum, cred că a sosit timpul să mă duc la secţia de poliţie şi să mă încui înăuntru.

— Mult noroc, zise Cruickshank. Ne vedem în după-amiaza asta. Presupun că voi mai sta un pic pe aici, aşteptându-mi confraţii.

— Ei bine, asta a fost, zise comandantul de poliţie, trântindu-se înapoi pe canapeaua din piele. Trebuie să spun că îi prefer pe băieţii de la ziare.

Van Veeteren îşi exprimă acordul.

— Capetele alea vorbitoare cu părul lins de la televizor mă fac să vomit; pe bune. Aveţi mult de-a face cu gaşca aia?

Îşi aruncă pantofii şi îşi mişcă degetele de la picioare cu multă precauţie, de parcă nu era sigur dacă mai sunt sau nu acolo.

— Nu pot spune că îmi dau prea mult silinţa să îi încurajez, spuse Van Veeteren. Hai să fim sinceri; era de la sine înţeles că vor începe să îşi enunţe propriile puncte de vedere. Dar v-aţi descurcat destul de bine cu ei, aşa mi se pare.

— Mulţumesc, zise Bausen. Totuşi, suntem incontestabil într-o belea, indiferent de cum ai lua-o. S-a luat Hiller de dumneavoastră?

Van Veeteren se aşează înapoi pe scaunul lui din spatele biroului comandantului de poliţie.

— Bineînţeles, spuse el. A vrut să-mi trimită zece oameni din Selstadt şi alţi zece din Oostwerdingen şi, în

plus, o echipă de legişti care să cerceteze minuţios traseul ei de jogging.

Bausen îşi încrucişă mâinile pe ceafă şi îşi întoarse privirea spre fereastră.

— O idee strălucită, pe o vreme ca asta, spuse el. Nu vrea să preluaţi dumneavoastră complet conducerea anchetei? Vreau să zic, a dracului să fie toată povestea asta, nu mai am decât cinci zile în această funcţie. Plec vineri, indiferent de ce se întâmplă. Am luat decizia asta noaptea trecută — am început să mă simt ca un antrenor de fotbal a cărui echipă pierde meci după meci, de doi ani.

— Problema conducerii nu a apărut în cursul discuţiei, zise Van Veeteren. În orice caz, i-am promis să elucidez întreaga poveste până vineri.

Bausen păru extrem de sceptic.

— Mă bucur să aud una ca asta, spuse el, umplându-şi pipa. Hai s-o lăsăm aşa. Aţi vorbit cu părinţii ei?

— Cu doamna Moerk, da, spuse Van Veeteren.

— Şi a mers bine?

— Nu în mod deosebit. De ce ar fi trebuit să meargă bine?

— Aşa e, a trecut mult timp de când a mers bine ceva, admise Bausen.

— M-am uitat la televizor, spuse Synn. Nu vă dau note prea bune.

— Ce ciudat, zise Münster. Ceva miroase bine; ce avem de mâncare?

— Pui pregătit în stil creol, zise soţia lui, sărutându-l. Crezi că a murit? îi şopti ea la ureche; până la urmă, există o limită şi în privinţa lucrurilor cărora ar trebui să le facă faţă chiar şi copiii unui ofiţer de poliţie.

— Nu ştiu, spuse el şi, doar pentru un moment, simţi din nou disperarea rece cum se aduna înlăuntrul său.

— L-am văzut pe tata la televizor, spuse fiica lui, întrerupându-le conversaţia şi îmbrăţişându-i coapsa. Am înotat în ploaie.

— Ai înotat în mare, idioato, o corectă fiul său.

— Mai avem vreo pastilă de dormit? se interesă Münster.

Van Veeteren se sprijini din nou de perne şi mai luă o dată raportul lui Melnik. Îl cântări cu mâinile pentru câteva momente, cu ochii închişi.

Înfiorător, îşi spuse el. Absolut înfiorător.

Sau poate că „dureros" ar fi fost un cuvânt care să descrie mai bine situaţia. Undeva, în aceste documente, era ascuns răspunsul, iar el nu izbutea să-l găsească. Treizeci şi patru de pagini, un total de şaptezeci şi cinci de nume. Le subliniase pe toate şi le mai numărase o dată — femei, iubite şi posibile iubite, prieteni buni, colegi de facultate, tovarăşi de studenţie, vecini, membri ai aceluiaşi club de golf şi până la cele mai îndepărtate cunoştinţe, oameni care se nimeriseră să-şi intersecteze drumul cu Maurice Rühme într-un moment sau altul. Şi apoi, evenimentele — călătorii, examene, examene de absolvire, petreceri, adrese noi, întruniri, clinici de dezintoxicare specializate în cocaină — toate se aflau aici, menţionate în paginile acelea pline vârf cu informaţii, înregistrate ordonat şi inteligibil, în stilul sec al comandantului-şef Melnik. Era o capodoperă a muncii de poliţist, fără îndoială; dar, chiar şi aşa, nu izbutea să extragă nici măcar o concluzie din el. Absolut nimic!

Despre ce era vorba?

Ce dracu' observase Beate Moerk?

Sau poate că ea ştia ceva pe care restul lumii nu îl cunoştea? S-ar putea să fie chestia asta? S-ar putea ca el să nu fi depăşit încă punctul lui Borkmann, în pofida a tot ceea ce făcuse?

Avea carnetele ei pe măsuţa de lângă pat. Erau trei, iar el nu apucase încă să se uite la ele.

Ceva nu era în regulă. Dacă într-adevăr conţineau ceva semnificativ, de ce le lăsase criminalul pe aici? Avusese îndeajuns de mult timp, iar el nu părea să fie persoana care să lase lucrurile la voia întâmplării.

Şi dacă, de fapt, ea era în viaţă, în pofida a tot ceea ce se întâmplase, oare ar fi o încălcare a unui teritoriu intim al vieţii ei personale din partea lui? Nu ar da năvală peste colţişorul ei cel mai sacru? Înainte să le deschidă, habar nu avea ce anume ar fi putut ea să scrie în aceste carnete. Conţinutul lor nu fusese scris pentru ca el să îl citească, asta era sigur.

Oare aceleaşi restricţii se aplicau şi dacă ea ar fi fost în viaţă, dacă tot a ajuns la asta?

Da, bineînţeles. Ba poate chiar în mai mare măsură.

Închise ochii şi ascultă stropii de ploaie picurând. Poate că ploaia se revărsa de mai mult de douăzeci şi patru de ore, grea şi necruţătoare, din cerul impasibil. Plumburiu şi impenetrabil. Oare vremea nu se schimba niciodată în acest capăt de lume blestemat? se întrebă el.

Ce-o fi o fi; nu era un mod nepotrivit de a ilustra cu ce anume se confruntau. Se zbăteau fără încetare în acelaşi punct. Pierdeau timpul, nu izbuteau nicicum să facă un pas înainte. Valuri pe o mare moartă...

Ceasul Bisericii Sfânta Ana bătu ora douăsprezece. El suspină, deschise ochii, apoi se concentră pentru a patra oară asupra raportului din Aarlach.

40

— Ei bine, ce dracu' ar fi trebuit să fac? spuse Wilmotsen, oftând şi contemplând machetele de paginare.

— În regulă, spuse redactorul-şef. Dacă tot am publicat o ediţie dublă, hai să dublăm totul.

Veştile referitoare la dispariţia inspectorului Moerk şi la circumstanţele în care aceasta a avut loc s-au dovedit fără îndoială a fi un test de aptitudine pentru Wilmotsen, cel care se ocupa de titlurile primei pagini din *de Journaal*. Conceptele opuse Informaţie Importantă şi Litere Mari păreau pur şi simplu ireconciliabile cu limita spaţiului disponibil, şi, pentru prima oară în istoria de optzeci de ani a ziarului, s-au văzut nevoiţi să pregătească două plachete separate.

Pentru a nu abandona datoria de a oferi informaţii complete, despre asta era vorba. Pentru a nu subestima demnitatea acestei drame cutremurătoare, care intra acum în al patrulea (sau al cincilea?) act, în liniştitul lor orăşel natal, Kaalbringen.

URMĂTOAREA VICTIMĂ?

Aceasta era întrebarea primei plachete, afişată peste o poză uşor neclară a lui Beate Moerk.

AŢI VĂZUT MAZDA ROŞIE?

Această întrebare era adresată publicului pe a doua plachetă, care mai afirma şi faptul că

POLIŢIA DEZORIENTATĂ VĂ CERE AJUTORUL.

În interiorul ziarului, mai mult de jumătate din spaţiu era destinat ultimelor evenimente din cazul Ucigaşului cu Toporul. Existau şi o grămadă de fotografii: imagini panoramice ale parcării de lângă afumătoare, arătând locul unde Moerk îşi lăsase maşina (de duminică seara, aceasta fusese dusă la loc sigur, în garajul secţiei de poliţie, după ce fusese examinată timp de opt ore de legiştii din Selstadt); altele de pe plajă şi din pădure; poze cu Moerk, cu Bausen şi Van Veeteren, făcute la conferinţa de presă. Van Veeteren era întins pe spate cu ochii închişi, o poziţie care amintea mai ales de o stare de pace profundă — o mumie sau un yoghin scufundat adânc în propriul sine era primul lucru pe care îl inspira. Părea departe de străduinţele şi tâmpeniile acestei vieţi, iar omul se simţea îndemnat să se întrebe dacă aceşti oameni erau într-adevăr cel mai bine dotaţi pentru a descoperi şi a aresta criminali de calibrul ucigaşului pe care îl căutau în acest caz.

Într-adevăr, se mai întâmplase vreodată aşa ceva? Un inspector de poliţie răpit, poate chiar asasinat! În toiul unei investigaţii nefinalizate! Întrebarea era justificată.

Textul era de asemenea variat în tonalitate, de la opinia — prezentată cu detaşare în articolul de deschidere —

că singurul lucru onorabil pe care l-ar putea face consiliul local în condiţiile date ar fi să-şi asume responsabilitatea pentru cazul Ucigaşului cu Toporul şi să anunţe noi alegeri şi până la speculaţiile elocvente, deşi divagante, despre tipul sărit de pe fix, nebunul (psihopatul rece ca gheaţa) sau teroristul (mercenarul angajat dintr-o sectă criminală obscură), şi, bineînţeles, teoria extrem de populară referitoare la cetăţeanul normal, cinstit, un tată de familie respectabil, omul care locuieşte în acelaşi bloc cu tine, dar care are un trecut întunecat.

Printre materialele cele mai demne de încredere şi poate cele mai productive din punctul de vedere al anchetei era apelul reînnoit şi urgent al lui Bausen către publicul larg: să iasă în faţă cu orice informaţie pe care ar putea-o avea.

În special, perioada fundamentală dintre şase şi un sfert şi şapte şi un sfert, de vineri seara, trebuia analizată detaliat — mişcările inspectorului Moerk din momentul în care a plecat din See Warf şi până a pornit la jogging şi a fost observat de inspectorul-şef Van Veeteren. Dacă era posibil să se reconstituie ruta parcursă de Beate Moerk pe durata acelor şaizeci de minute, cu sau fără Mazda ei roşie, ei bine, „ar fi o adevărată ruşine dacă nu am pune mâna pe nemernic", scrise Herman Schalke, citând exact cuvintele folosite de şeful poliţiei.

La ora patru, în acea după-amiază infernală, Bausen şi Kropke se retraseră în biroul celui din urmă, să treacă în revistă şi să confrunte ponturile şi informaţiile primite până atunci — un total de nu mai puţin de şaizeci şi doi de martori care o văzuseră cu ochii lor, plus încă douăzeci de surse de mâna a doua, de diverse feluri. Lui

Münster şi lui Mooser li se dăduse sarcina de a primi şi de a face interviurile preliminare cu valul neîntrerupt de martori care erau ţinuţi sub supraveghere de către Bang şi domnişoara deWitt în biroul de la parter, iar toate numele şi datele lor personale erau înregistrate cum se cuvenea.

Nimănui nu-i era foarte clar ce avea de gând să facă inspectorul-şef Van Veeteren. Plecase după prânz de la secţia de poliţie „să pună câteva întrebări unora", dar nu dezvăluise nimănui natura acestora. Totodată, le promisese să se întoarcă până la cinci după-amiază, pentru şedinţa de sumar obligatorie. După aceea, era programată o conferinţă de presă restrânsă, la şapte şi jumătate; ora era o concesie făcută televiziunii locale, al cărei program regulat de ştiri avea loc la ora respectivă. Orice altceva, cu excepţia unei transmisiuni în direct, ar fi fost considerat de spectatori ca un eşec şi o crimă împotriva eticii presei, afirmase categoric compania, şi chiar dacă Bausen l-ar fi putut învăţa pe tânărul guru media câte un lucru sau două despre lege şi justiţie, îşi înghiţi obiecţiile şi îi acceptă cererea.

— Iezuiţi blestemaţi! răcnise el, totuşi, după ce pusese receptorul înapoi în furcă. Inchizitori cu cravate argintii, ăă, nu, mulţumesc!

Dar, date fiind împrejurările, bineînţeles, era un mod de a valorifica în mod cât mai fructuos o sarcină dezagreabilă.

41

— Ce dracu' e asta? întrebă Van Veeteren, aplecându-se în faţă peste masă.

— Este o hartă, explică Kropke. Acele pentru desen simbolizează locurile unde a fost văzut inspectorul Moerk şi Mazda sa roşie — sau, mai exact, o Mazda roşie în general.

— Există mai multe în Kaalbringen, spuse Bausen. Presupun că cel puţin două dintre ele au fost pe străzi vineri seara — în plus faţă de a ei, desigur.

— Acele cu gămălii roşii şi galbene îi simbolizează pe oamenii care au văzut maşina, spuse Kropke, dornic să preia comanda şi să le împărtăşească invenţia deţinută de el. Culoarea roşie se referă la perioada dintre şase şi un sfert şi şase şi patruzeci şi cinci, iar culoarea galbenă la cea dintre şase şi patruzeci şi cinci şi şapte şi un sfert.

Van Veeteren se aplecă şi mai mult deasupra mesei.

— Acele cu gămălii albastre şi albe sunt martori care pretind că au văzut-o în persoană — albastre pentru prima jumătate de oră, albe pentru a doua. Acela este inspectorul-şef Van Veeteren, de exemplu.

Arătă spre un ac cu gămălie albă înfipt în zona plajei.

— Sunt onorat, zise Van Veeteren. Câţi sunt în total?

— Douăzeci şi şase roşii şi douăsprezece galbene, răspunse Kropke. Asta e maşina... şi, după aceea, douăsprezece albastre şi cinci albe.

Münster se ridică de lângă şeful său şi examină modelul acelor cu gămălie. Nu era o idee rea, se văzu el silit să recunoască — evident, presupunând că ştiai s-o interpretezi aşa cum trebuia. Păreau să fie destul de risipite; din câte se părea, oamenii o observaseră în toate colţurile oraşului; dar, în cele mai multe cazuri, nu era vorba decât despre un singur ac.

— Ideea este, spuse Kropke, că nu trebuie să ne facem probleme dacă un singur martor este suficient sau nu. Locurile unde există mai multe ace ar trebui să fie un indicator destul de clar.

Făcu o pauză pentru a le permite celorlalţi să numere acele cu gămălie şi să recunoască sclipirea de geniu din spatele metodei.

— Întocmai, zise Kropke, părând încântat. După cum puteţi vedea, există numai trei conglomeraţii — în Piaţa Pescarului, în faţa hotelului See Warf; în Piaţa Mare şi la afumătoare. Douăzeci şi patru de ace în faţa lui See Warf, unsprezece pe aici, opt pe lângă afumătoare — totalizează patruzeci şi trei de ace din şaizeci şi două. Restul sunt risipite prin tot oraşul, dacă aţi observat. Şi se pare că nimeni nu a văzut-o după întâlnirea cu inspectorul Van Veeteren. În afară de criminal, vreau să spun. Plaja trebuie să fi fost destul de goală.

— Într-adevăr, admise Van Veeteren.

— Hmm, murmură Bausen. Totuşi, nu cred că ar trebui să ne lăsăm duşi de val — o treime dintre mărturii ar putea fi eronate, dacă am înţeles eu bine lucrurile.

— Ei bine, interveni Kropke. Sper că vă daţi seama...

— Şi atât despre See Warf, cât şi despre afumătoare s-a scris în presă.

— E parţial adevărat, recunoscu Kropke. Dar cred că e în regulă să afirmăm că nu contează. Cel mai interesant amănunt este, desigur, Piaţa Mare — există unsprezece martori care afirmă că au văzut-o fie pe Moerk, fie maşina ei în faţa secţiei de poliţie între şase şi jumătate şi şapte, în linii mari. Doi au văzut-o coborând din maşină — cele două ace de gămălie albe de aici.

Arătă spre ele, iar Bausen înclină din cap. Van Veeteren rupse o scobitoare în două şi o plasă în curtea Bisericii Sf. Pieter.

— În ce direcţie se ducea? întrebă el.

Kropke îl privi pe Bausen.

— Încoace, răspunse Kropke.

Bausen dădu iarăşi din cap.

— În regulă, zise el. Aşadar, există sugestii conform cărora ea a venit încoace. Înapoi la secţie.

— Ei bine? spuse Münster, simţindu-se de parcă ar fi ratat poanta unei glume lungi şi complicate.

Van Veeteren nu zise nimic. Îşi înfipse mâinile mai adânc în buzunare, se ridică din nou în picioare, se îndreptă şi scoase un sunet uşor, şuierător, printre dinţi. Münster îşi aminti de durerea de spate a şefului său, care se manifesta din când în când.

Se aşezară din nou în jurul mesei. Kropke încă părea mulţumit de sine, dar totodată puţin surprins, de parcă nu reuşea să înţeleagă prea bine implicaţiile a ceea ce generau eforturile lui. Încă o dată, Münster simţi vibraţiile acelea asemănătoare cu nişte aripi de fluture în tâmple — cele

care insinuau de obicei că se uneltea ceva, că se apropia un punct de cotitură. Că soluţia putea apărea în fiecare clipă. Se uită de jur-împrejur prin încăperea dezordonată. Bang stătea vizavi de el, transpirând. Van Veeteren părea să fie pe jumătate adormit. Bausen continua să cerceteze harta şi acele cu gămălie, sugându-şi obrajii pe interior şi arătând aproape de parcă ar fi fost adormit.

În cele din urmă, sergentul Mooser fu acela care exprimă în cuvinte consternarea generală care părea să fi învăluit încăperea.

— Aici? exclamă el. De ce Dumnezeu să fi venit ea aici?

Trei secunde trecură. Apoi, atât Kropke, cât şi Mooser gemură şi spuseră mai mult sau mai puţin simultan:

— Biroul ei!

— O, căcat! bolborosi Bausen şi îşi scăpă ţigara încă neaprinsă pe podea. A căutat cineva prin biroul ei?

Mooser şi Kropke se îndreptau deja în direcţia respectivă. Münster se ridicase în picioare, iar Bausen arăta de parcă acum ar fi picat primul examen care testa cunoştinţele de bază despre munca de poliţist. Numai Van Veeteren părea netulburat şi îşi pipăia buzunarul de la piept.

— Bineînţeles, mormăi el. Nu veţi găsi nimic pe acolo. Dar aruncaţi o privire, neapărat: şase perechi de ochi vor vedea mai multe decât două, sau măcar e de sperat să fie aşa.

IV

27 septembrie–1 octombrie

42

— Presupun că ştii unde eşti? întrebă el, iar vocea lui sună mai mult decât extenuată.

— Cred că da, răspunse ea prin întuneric.

El tuşi.

— Îţi dai seama că nu ai nicio şansă să ieşi de aici fără ajutor?

— Da.

— Eşti în mâinile mele. Suntem de acord în privinţa asta?

Ea nu răspunse. Se întrebă brusc cum era posibil ca o hotărâre atât de neclintită să se amestece cu o durere atât de adâncă, atât de evidentă din vocea lui. Se întrebă şi în acelaşi timp înţelese că aceasta era cheia întregii poveşti.

Durere şi hotărâre.

— Suntem de acord în privinţa asta?

— Da.

El făcu o pauză şi îşi potrivi scaunul. Probabil că îşi încrucişă şi picioarele, dar ea nu făcea decât să presupună. Întunericul era extrem de dens.

— Eu... începu ea.

— Nu, spuse el pe un ton sec. Nu vreau să vorbeşti decât dacă este necesar. Dacă voi dori să spui ceva, îţi cer eu asta. Nu va fi o conversaţie; intenţia mea este, pur şi simplu, aceea de a-ţi spune o poveste. Nu îţi cer decât să asculţi. O poveste, repetă el.

Îşi aprinse o ţigară şi, pentru o clipă, chipul lui fu luminat de o sclipire roşie, palidă.

— Îţi voi spune o poveste, începu el pentru a treia oară. Nu pentru că îmi doresc înţelegere sau iertare — am trecut cu mult de asemenea lucruri — ci, pur şi simplu, pentru că mai vreau să mi-o reamintesc o dată, înainte să se termine totul.

— Ce ai de gând să faci cu mine? întrebă ea.

— Nu mă întrerupe, spuse el. Te rog să nu tulburi acest moment. Poate că încă nu m-am hotărât...

Îi putea auzi respiraţia prin întuneric, prin tăcerea densă. Se afla la vreo trei sau patru metri de ea, nu mai mult. Închise ochii, dar asta nu schimbă nimic.

Întunericul era tot acolo. Şi mirosurile: pământ stătut, fum proaspăt de ţigară. Şi criminalul.

43

Bausen scoase două beri din servietă şi le desfăcu.

— Nu trebuie să uităm nici de ceilalţi oameni care au observat-o, spuse el. Mai sunt şapte sau opt oameni care sunt convinşi că au văzut-o în diverse locuri. Poate că a avut timp să mai facă şi altceva. Martorii care au remarcat-o pe aici, la secţie, au spus că era între şase şi jumătate şi şapte fără un sfert, nu-i aşa?

Van Veeteren nu răspunse. Îşi aprinse o ţigară şi aranjă piesele pe tabla de şah.

— Kropke a înfipt mai mult de două sute de ace cu gămălie până în momentul în care s-a dus acasă, spuse Bausen. Aproape că i s-au terminat acele roşii. Se pare că asta îi dă un pic de dureri de cap, de fapt. Oricum, ce părere aveţi?

Van Veeteren ridică din umeri.

— Să zicem că ea a venit de fapt aici, spuse el. Măcar de dragul simplificării, dacă nu din alte motive. În regulă, domnule comandant de poliţie, e rândul dumneavoastră să începeţi. Apărarea siciliană, presupun?

— Bineînţeles, răspunse Bausen cu un zâmbet, mişcând pionul de pe coloana E. În regulă, a venit aici. Dar ce dracu' a făcut aici?

— Nu ştiu, spuse Van Veeteren, dar intenţionez să aflu.

— Serios? întrebă Bausen. Cum? Biroul ei nu ne-a oferit prea multe indicii.

Van Veeteren ridică din umeri.

— Vă garantez chestia asta, zise el. E rândul dumneavoastră. Dacă o să câştig, voi prelua conducerea, sper că sunteţi conştient de asta.

— Cum să nu, zise Bausen. Aţi inventat vreo apărare făcută în casă şi împotriva sicilienei? Ar fi folositor de aflat.

— Veţi afla în curând, spuse Van Veeteren şi îşi permise să schiţeze ceea ce ar fi vrut să fie un zâmbet, dar care, de fapt, îl făcu pe Bausen să se întrebe dacă nu cumva îl cuprinsese o durere de dinţi.

Ei bine, viaţa nu este un joc de şah, până la urmă, îşi spuse el. Un joc de şah presupune infinit mai multe posibilităţi.

Afară, piaţa era întunecoasă şi părăsită. Era unspre-zece şi câteva minute; se înţeleseseră să joace un joc de şaizeci de minute, dar nu ştiai niciodată... Ceasul pentru şah era la locul lui, în bibliotecă, iar dacă vor ajunge într-o situaţie deosebită, niciunul dintre ei nu va fi dispus să o strice din cauza presiunii timpului. Dimpotrivă. Existau anumite poziţii care nu trebuiau duse niciodată mai departe. Discutaseră despre asta cu altă ocazie şi căzuseră de acord asupra acestui subiect. Jocurile trebuiau conservate după a treizeci şi cincea sau a cincizecea mişcare şi să nu fie terminate niciodată. (Aşa cum a fost jocul dintre Linkowski şi Queller, la Paris, în 1907. După a patruzeci şi doua mişcare. Sau cel dintre Mikoyan şi Andersson, în 1980, la Brest, dacă îşi aducea bine aminte? După a treizeci şi cincea sau a treizeci şi şaptea mişcare, în orice caz.) Jocuri în care frumuseţea situa-

ţiei era atât de mare, încât orice mişcare viitoare nu putea decât să o strice.

Era ca şi viaţa, în momentele în care ai fi dorit ca timpul să ia o pauză, cel puţin pentru o vreme, îşi spuse el. Deşi nu exista nimic care să sugereze că acest joc va fi unul dintre acelea speciale. Absolut nimic.

Trei zile? După trei zile, va pleca din acest birou şi nu va mai pune piciorul în el niciodată...

Era o senzaţie ciudată, eufemistic fie spus, iar el se întrebă cum vor fi acele trei zile. Când îl studia pe Van Veeteren, care stătea în partea opusă a mesei, cu o mână planând pe deasupra tablei de şah, existau voci înlăuntrul său care îi spuneau că, în realitate, inspectorul-şef îşi va îndeplini promisiunea şi îl va băga pe Ucigaşul cu Toporul după gratii înainte de vineri. Nu era uşor să-şi dea seama cum va proceda în această privinţă, dar semnele pe care începea să le manifeste colegul său erau imposibil de ignorat: o introversiune din ce în ce mai accentuată, o tendinţă de iritare care nu fusese prezentă înainte, o anume rezervă — sau cum o puteai numi — care sugerau, toate, că inspectorul pregătea ceva. Părea imposibil să îl determini să vorbească despre asta; Münster începuse să observe semnele, la rândul lui, şi explicase că acestea nu erau ieşite din comun. Erau mai degrabă simptome familiare pentru cineva care le mai văzuse şi înainte — indicii clare că se întâmpla ceva şi că inspectorul-şef Van Veeteren era în formă maximă din punct de vedere mental. Că situaţia era exact cum o bănuise Bausen, cu alte cuvinte. S-ar putea ca dezgheţul să fie iminent, iar ofiţerul ăsta posomorât de poliţie era pe cale să potrivească părţile acestui mozaic complicat.

Ei bine, îşi spuse Bausen. Şi totuşi, trei zile? Vor fi acestea de ajuns, în mod serios?

Oricum, dacă era să se gândească mai bine, nu exista o problemă a celor trei zile; el urma să fie părticica desprinsă de pe tabla de joc vineri. Cu toate acestea, pe parcursul ultimei săptămâni, îşi crease impresia — constant cimentată — că întreaga poveste era ca o cursă contra cronometru. Criminalul trebuia prins înainte de întâi octombrie. Aşa stabiliseră, iar întâi octombrie era vineri.

Vineri, el urma să se pensioneze. Bausen va ieşi din scenă. Va deveni un om liber, care va avea dreptul să îşi umple timpul cu orice şi-ar fi dorit. Căruia nu trebuia să-i pese cine era Ucigaşul cu Toporul şi care putea să facă ce-i plăcea.

Sau poate că această libertate nu îl încânta prea tare? Oare acest caz va plana ca o umbră peste viitorul lui câştigat cu trudă? Nu era o ipoteză imposibilă. Se gândi la pivniţa lui cu vinuri şi la conţinutul ei inestimabil.

Trei zile?

Se uită la silueta corpolentă a lui Van Veeteren, aflată de cealaltă parte a biroului său, şi conchise că habar nu avea pe cine ar paria dacă ar fi silit să o facă.

— E rândul dumneavoastră, spuse Van Veeteren din nou, ridicându-şi sticla la buze.

— Cum vă numiţi? întrebă Kropke, pornind magnetofonul.

Omul solid aflat în faţa lui oftă.

— Ştii al dracului de bine care e afurisitul meu de nume. Am fost colegi de şcoală timp de opt ani, pentru numele lui Dumnezeu.

— Acesta este un interviu oficial, spuse Kropke. Trebuie să respectăm formalităţile. Aşadar?

— Erwin Lange, zise omul solid. Născut în 1951. Proprietar al magazinului cu articole pentru fotografiat Blitz din Hoistraat. Trebuie să deschid magazinul în douăzeci de minute, de aceea v-aş fi recunoscător dacă am trece mai departe. Căsătorit, tată a cinci copii — e de ajuns?

— Da, spuse Kropke. Aţi putea, vă rog frumos, să îmi povestiţi ce aţi văzut vineri seara?

Erwin Lange îşi drese glasul.

— Am văzut-o pe inspector Moerk plecând de la această secţie de poliţie la şapte fără zece minute.

— Şase şi cincizeci de minute, cu alte cuvinte. Sunteţi sigur în privinţa orei?

— Sută la sută sigur.

— Cum puteţi fi atât de sigur?

— Trebuia să mă întâlnesc cu fiica mea în piaţă, la şapte fără un sfert. M-am uitat la ceas şi am văzut că întârziasem cinci minute.

— Şi sunteţi sigur că persoana pe care aţi văzut-o era inspectorul Moerk?

— Sunt sigur.

— Aţi mai întâlnit-o şi altă dată?

— Da.

— Cât de aproape v-aţi aflat de ea?

— Doi metri.

— Înţeleg, spuse Kropke. Aţi mai observat şi altceva?

— Ca de exemplu?

— Ăăă, cu ce era îmbrăcată?

— Costum de trening... roşu. Pantofi de sport.

— Avea ceva în mână?

— Nu.

— În regulă. Mulţumesc mult, spuse Kropke, oprind magnetofonul. Presupun că nu aveţi de gând să plecaţi din Kaalbringen în timpul următoarelor câteva zile?

— De ce Dumnezeu te interesează asta?

Kropke ridică din umeri.

— S-ar putea să avem nevoie să îţi mai punem câteva întrebări... nu se ştie niciodată.

— Nu, spuse Erwin Lange, ridicându-se în picioare. Asta e problema voastră, băieţi. Nu ştiţi niciodată nimic.

— La şapte fără zece? mormăi Bausen. Căcat, asta înseamnă că s-a mai dus şi în altă parte. Sau ce părere aveţi?

Kropke dădu din cap.

— Durează cel mult cincisprezece minute să ajungă de aici până la afumătoare, spuse el. Aşadar, există un interval de cel puţin cincisprezece minute neacoperit.

— Care este situaţia pe frontul acelor cu gămălie? întrebă Münster.

— O sută douăsprezece, răspunse Kropke. Dar nu mai există conglomeraţii. Nu e niciun model, precum vedeţi — şi nimic altceva de pe plajă.

— Poate a stat o bucată de vreme în maşină, înainte să se ducă spre afumătoare, zise Bausen. Poate jos, la malul mării. Sau în faţa secţiei de poliţie. Asta pare ipoteza cea mai credibilă.

— Nu neapărat, spuse Van Veeteren. Trebuie să-i fi atras cumva atenţia. Sau credeţi că ştia deja despre planurile ei de alergare?

Nimeni nu spuse nimic timp de câteva secunde. Mooser îşi reprimă un căscat. Unde o fi cafeaua? se întrebă Münster.

— Ei bine, comentă Bausen, al dracului să fiu dacă ştiu, dar e important, evident.

— Extrem de important, zise Van Veeteren. La ce oră a fost văzută prima oară la afumătoare?

— La şapte şi zece, şapte şi un sfert, aşa ceva, spuse Kropke.

Van Veeteren dădu din cap şi îşi examină unghia de la degetul mare.

— Ei bine, murmură el, presupun că fiecare mişcare trebuie luată în considerare în contextul ei. Există întotdeauna o altă insulă.

— Poftim? reacţionă Kropke.

E demenţa senilă, se gândi Münster. Nu există nicio îndoială în privinţa asta.

44

— Ce aţi spus? întrebă Münster.

— Ăă? făcu Bang.

— Sunteţi dispus să repetaţi ce aţi spus despre inspectorul Moerk şi magazinul acela de fructe?

Bang ridică privirea din liste şi păru puţin nedumerit.

— Nu înţeleg... Am spus doar că m-am întâlnit cu ea acolo vinerea trecută... la Kuipers, magazinul care vinde fructe în Immelsport.

— La ce oră?

— Aproximativ cinci şi un sfert. Asta a fost înainte să se ducă la See Warf. Bineînţeles că aş fi menţionat lucrul ăsta dacă s-ar fi întâmplat după aceea.

— Şi ce făcea pe acolo?

— La Kuipers? Cumpăra fructe, bineînţeles. Au nişte fructe cu adevărat ieftine pe acolo... şi legume. Dar nu văd de ce contează asta.

— Numai un moment, spuse Münster. A plecat de la secţia de poliţie cu puţin timp după patru şi jumătate... în jur de cinci fără douăzeci de minute, poate. Cât de mult durează să ajungi în Immelsport?

— Cu maşina?

— Da, cu maşina.

— Nu ştiu... în jur de douăzeci de minute, bănuiesc.

— Şi aţi văzut-o acolo la cinci şi un sfert. Asta înseamnă că nu e posibil să fi avut timp să se ducă mai întâi acasă, nu-i aşa?

— Bănuiesc că da, zise Bang, încercând să se încrunte.

— De cât timp ar fi avut nevoie să ajungă cu maşina acasă de la Kuipers, în Vrejsbakk, vreau să spun?

Bang ridică din umeri.

— Ăăă, aproximativ un sfert de oră, aş zice eu. Depinde însă de trafic. Dar nu văd de ce continuăm să discutăm asta.

Münster contemplă chipul cu obraji rumeni al colegului său cu un zâmbet aproape compătimitor.

— Vă voi explica de ce, spuse el încet, accentuând fiecare cuvânt. Dacă inspectorul Moerk era la Immelsport la cinci şi un sfert, nu avea cum să ajungă acasă până la, să zicem, şase fără douăzeci de minute. La şase şi un sfert, era deja la See Warf, îmbrăcată în trening. Îmi puteţi spune când dracu' a găsit timp pentru a citi raportul lui Melnik?

Bang se gândi o bucată de timp la acest lucru.

— Aveţi dreptate, bineînţeles, admise el în cele din urmă. Deci, nu l-a citit, despre asta e vorba?

— Întocmai, confirmă Münster. Nu l-a citit.

Bătu la uşă şi intră.

Van Veeteren se mutase din singurul fotoliu al încăperii în balcon. Stătea acolo, fumând şi uitându-se în direcţia Pieţei Pescarului, la contururile ascuţite ale clădirilor, învăluite de înserarea care se lăsa treptat peste golf.

Scaunul era aşezat în diagonală; tot ce putea distinge Münster din el erau picioarele lui, umărul şi braţul drept. Chiar şi aşa, îi fu de ajuns pentru a înţelege.

Ceva se întâmplase. Şi nu era vorba de demenţă senilă. Dimpotrivă. Trebuie să învăţ să fiu modest în gândire, hotărî Münster. Nu doar în comportament.

— Luaţi loc, spuse Van Veeteren epuizat, făcând un gest cu mâna.

Münster mută scaunul de la birou şi se aşeză alături de inspectorul-şef, într-un unghi care, spera el, îi va oferi măcar ocazia contactului vizual, dacă era necesar.

— Mai povestiţi odată, îi ceru Van Veeteren.

Münster îşi drese vocea.

— Bang s-a întâlnit cu Moerk la Immelsport vinerea trecută, la cinci şi un sfert după-amiaza.

— E sigur?

— Da. Au schimbat câteva cuvinte. Nici măcar Bang nu ar greşi în situaţia asta.

Van Veeteren dădu din cap.

— Nu ştiu prea sigur pe unde este asta. Se potrivesc timpii?

— Am verificat, spuse Münster. Nu există nicio posibilitate ca ea să fi citit raportul. A plecat de la staţia de poliţie exact la patru şi treizeci şi cinci de minute, împreună cu domnişoara deWitt. Au fost ultimele care au plecat. Ea s-a dus la maşină; a mers până la magazinul ăla de legume şi fructe şi a cumpărat diverse mărfuri; s-a întors acasă; s-a schimbat; a încercat să mă sune, probabil, dar nu i-am răspuns. Şi atunci, mi-a scris un mesaj şi a venit cu maşina până aici, apoi...

Van Veeteren mormăi ceva şi se ridică în capul oaselor, în fotoliu.

— E suficient. Bine, ce concluzii trageţi de aici?

Münster îşi întinse braţele.

— Că trebuie să fi descoperit ceva fără să-l fi citit, desigur, ceva chiar la început. Pe prima pagină, poate... Nu ştiu.

Tăcu şi-şi contemplă superiorul, care fixa cerul întunecat cu privirea, clătinându-şi încet capul dintr-o parte în alta.

— Bang? spuse el cu un suspin adânc. Ce dracu' o să facem cu Bang?

— Pardon? zise Münster, deşi îi era clar că Van Veeteren vorbea acum cu sine însuşi. Acesta din urmă continuă să bombăne o vreme, ţinându-şi vertical ţigara consumată, între degetul mare şi cel arătător, şi holbându-se la coloana de scrum care îi egala în lungime degetul mare. De-abia în clipa în care o adiere de vânt îi risipi scrumul, tresări şi păru să devină conştient de faptul că nu era singur în încăpere.

— În regulă, uite ce o să facem, spuse el, aruncându-şi mucul de ţigară în paharul de apă de pe podeaua balconului. Dacă funcţionează, funcţionează... Münster!

— Ăă, da, zise Münster.

— Mâine vă luaţi liber şi vă petreceţi ziua cu Synn şi copiii.

— Ce? exclamă Münster. De ce dra...?

— Este un ordin, spuse Van Veeteren. Totuşi, asiguraţi-vă că sunteţi disponibil seara. Cred că voi avea nevoie să vorbesc cu dumneavoastră atunci.

— Ce aveţi de gând să faceţi?

— Voi pleca într-o scurtă călătorie, zise Van Veeteren.

— Unde?

— Vom vedea.

Iată că începem din nou, se gândi Münster. Scrâşni din dinţi şi dădu principiul umilinţei la o parte. Uite-l cum stă acolo, făcând pe nemernicul şi dându-se misterios din nou, de parcă ar fi un copoi dintr-un film sau dintr-o carte! Pe bune că e dezgustător. Nu înţeleg de ce lumea aşteaptă din partea mea să tolerez o asemenea blestemăţie de...

— Am motivele mele, spuse Van Veeteren, de parcă ar fi fost în stare să citească gândurile lui Münster. Nu e vorba decât despre faptul că am o idee, şi nu este una pe care s-o pui în vitrină. De fapt, dacă greşesc, este cel mai bine să nu ştie nimeni despre asta.

Münster se ridică în picioare.

— În regulă, spuse el. Mâine îmi voi lua o zi liberă şi o voi petrece cu familia. O să mă asigur că sunt acasă seara — altceva?

— Nu cred, răspunse Van Veeteren. Bine, bănuiesc că ar fi indicat să îmi urezi noroc, s-ar putea să am nevoie de el.

— Spor la vânătoare, zise Münster, lăsându-l pe Van Veeteren în plata Domnului.

Rămase o vreme în fotoliu, cuprinzând oraşul cu privirea. Mai fumă o ţigară şi-şi dori să fi avut ceva care să-i alunge gustul neplăcut din gură.

Odată ce se termină cazul ăsta, îşi spuse el, nu o să îmi doresc să mi-l reamintească cineva. Niciodată.

Apoi se aşeză la birou şi dădu două telefoane.

Puse două întrebări şi primi aproximativ răspunsurile pe care le aşteptase.

— O să ajung în jurul orei prânzului, spuse el. Nu, nu vă pot spune despre ce este vorba. Ar fi un dezastru definitiv dacă greşesc.

Apoi făcu un duş şi se băgă în pat. Nu era decât ora unsprezece, dar, cu cât putea porni mai devreme a doua zi, cu atât era mai bine.

Mâine voi afla, îşi spuse el.

Îl vom băga după gratii poimâine, iar sâmbătă, mă pot duce acasă.

Dar înainte să adoarmă, gândurile despre Beate Moerk îi invadară mintea, şi miezul nopţii trecu înainte cu mult timp ca el să aţipească într-un sfârşit.

45

— Răul, începu el, iar vocea lui era mai adâncă de această dată, abia perceptibilă în aerul tensionat, e conceptul pe care nu îl putem evita. Singura certitudine. O persoană tânără va considera că e greu de înţeles acest lucru, dar pentru noi, cei care am înţeles, lucrurile sunt cât se poate de limpezi. Singurul lucru de care putem fi siguri, pe care ne putem baza, este răul. El nu ne lasă niciodată la ananghie. Binele... bunătatea nu înseamnă decât un aranjament scenic, un obstacol care să le îngăduie forţelor satanice să triumfe. Nu înseamnă nimic altceva... nimic.

Tuşi. Îşi mai aprinse o ţigară, un punct sclipitor care tremura în întuneric.

— Când capeţi, în cele din urmă, această viziune, ea aduce cu sine o anume doză de consolare, în pofida tuturor lucrurilor. Partea cea mai dificilă este, pur şi simplu, să te eliberezi de toate speranţele vechi, de toate iluziile şi castelele de nisip pe care omul le construieşte la început. În cazul nostru, o chema Brigitte, iar când a împlinit zece ani, a promis să nu mă facă niciodată să sufăr. A fost un moment în care mi-a venit în cale alergând, peste nisipuri, era o zi de sfârşit de mai, când vântul

bătea puternic. Eram la Gimsvejr. Ea mi s-a aruncat în braţe şi m-a îmbrăţişat atât de strâns, încât îmi amintesc că m-a cuprins o durere în partea din spate a gâtului după aceea. Ne vom iubi unul pe altul pentru tot restul vieţii noastre şi nu ne vom face nicio prostie unul altuia — acestea au fost cuvintele ei. Nicio prostie... nu ne vom face nicio prostie unul altuia... era o fetiţă de zece ani, cu cosiţe blonde. Era singurul copil pe care îl aveam, iar unii oameni spuneau că nu au văzut niciodată un copil atât de fericit. Nimeni nu râdea aşa cum o făcea ea — uneori se trezea singură, râzând în somn —, cine ne-ar putea învinovăţi pentru că ne-am creat speranţe?

Mai tuşi o dată.

— Şi-a dat examenele de absolvire în 1981, apoi s-a dus în Anglia şi a muncit un an. A fost admisă la universitatea din Aarlach în anul care a urmat. A cunoscut un băiat pe nume Maurice — Maurice Rühme —, da, am ajuns deja în acel punct. Cred că îl cunoştea superficial şi de dinainte; era originar din Kaalbringen. Era student la medicină. Venea dintr-o familie bună, era foarte atrăgător. El a învăţat-o să consume cocaină — a fost primul, dar l-am păstrat pentru a fi ultima ţintă.

Ţigara sclipi din nou.

— S-au mutat împreună. Au locuit în acelaşi apartament timp de aproximativ un an, apoi el a dat-o afară. Până în acea clipă, o mai învăţase şi alte lucruri: LSD, morfină pură, pe care el însuşi nu o încercase niciodată, şi modul în care o femeie tânără poate câştiga bani cel mai eficient şi cel mai uşor. Poate că ea a câştigat bani pentru el, poate că el a fost proxenetul ei... nu ştiu, nu am vorbit niciodată despre asta. Poate că lucrurile nu au ajuns atât de departe; nu pe atunci.

A locuit singură în Aarlach timp de încă optsprezece luni. Nu avea o locuinţă proprie, dar se muta de la un bărbat la altul. Intra şi ieşea dintr-un centru de dezintoxicare în altul. Începea tratamentul, evada, o lua de la capăt.

El înghiţi în sec, iar ea îl putu auzi cum încearcă să-şi controleze respiraţia.

— A locuit şi acasă, pentru o scurtă perioadă, dar după aceea s-a întors acolo. A reuşit să se abţină de la droguri o vreme, dar, curând, a revenit la vechea poveste. În cele din urmă, a fost prinsă în mrejele unei secte, s-a ţinut departe de droguri, dar a fost doborâtă de alte lucruri. De parcă nu ar fi avut puterea necesară sau de parcă s-ar fi ferit de orice tip de viaţă normală... sau poate nu îi mai ajungea provocarea traiului de zi cu zi, nu îmi dau seama. În orice caz, după doi ani a acceptat să plece din Aarlach şi să locuiască din nou cu noi, dar în acel moment, toată fericirea ei dispăruse... Brigitte. Bitte. Avea douăzeci şi patru de ani. Avea numai douăzeci şi patru de ani, dar în realitate era cu mult mai bătrână decât mine şi decât soţia mea. Ştia, cred că ştia chiar şi atunci că îşi distrusese viaţa... încă îşi mai putea prinde părul blond în cosiţe, dar îşi consumase viaţa. Ea înţelesese asta, dar noi nu. De fapt, nu ştiu... poate că exista încă o pâlpâire palidă de speranţă, nădejdea ca totul să se termine cu bine. Cel puţin, asta ne spuneam nouă înşine, cu asta trebuia să ne convingem pe noi înşine... iluzia disperată a unor speranţe deşarte. Credem ceea ce trebuie să credem. Până când ne autoeducăm să percepem realitatea, asta facem. Aşa arată afurisita asta de viaţă. Ne agăţăm de orice se găseşte la îndemână. Absolut orice...

Se cufundă în tăcere. Ea deschise ochii şi văzu sclipirea ţigării luminându-i faţa. Se înfăşură mai strâns în pături. Intuia şi simţea deznădejdea fără limite care se revărsa dinspre el, neîntrerupt. Val după val. Pentru un moment, păru să comprime întunericul, solidificându-l şi făcându-l impermeabil chiar şi pentru cuvinte sau gânduri.

Înţeleg, încercă ea să spună, dar cuvintele refuzară să vină. Rămaseră adânc înlăuntrul ei. Îngheţate şi golite de sens.

— M-am dus să îl vizitez pe Maurice Rühme în aceeaşi toamnă, spuse el, spărgând tăcerea. Într-o zi, în decursul celor câtorva luni în care ea a locuit acasă cu noi, am fost să îl văd. M-am întâlnit cu el exact în apartamentul confortabil pe care ea l-a împărţit cu el şi în care el locuia acum cu o altă femeie... o femeie tânără şi frumoasă, care şi-a păstrat neştirbită fericirea şi care nu a aflat niciodată scopul vizitei mele. El a ţinut-o la distanţă, iar când am vrut să discut cu el despre Brigitte, am plecat şi ne-am dus într-un bar. Ne-am aşezat pe o canapea din catifea pluşată, el şi-a întins mâinile şi m-a întrebat ce dracu' vreau... a plătit vinul şi m-a întrebat dacă vreau bani. Cred că atunci şi-a plantat seminţele propriei condamnări, dar de-abia în momentul în care s-a întors aici, cam în acelaşi timp cu ceilalţi, mi-am dat seama că momentul sosise. Când l-am omorât, plăcerea a fost cu atât mai mare. A fost cumva mai adâncă şi mai intensă decât în cazul lui Eggers sau al lui Simmel, iar acest lucru nu mă surprinde. El a fost cel care a început totul, iar imaginea acelui Maurice Rühme în viaţă a fost aceea care m-a torturat cel mai cumplit în timpul tuturor acelor nopţi nedormite, înainte să mă hotărăsc... un Maurice Rühme plin de viaţă, surâzător, aşezat pe acea canapea, fluturându-şi

mâinile şi regretând faptul că Brigitte nu era făcută dintr-un material mai rezistent. Că se prăbuşise atât de adânc şi îşi provocase atât de mult rău. Nu îşi imaginase niciodată asta... el, băieţelul de bani gata, cu o plasă de siguranţă atât de solidă.

Amuţi din nou şi se mişcă pe scaun.

— Trebuie să te las acum, spuse el. Îţi voi vorbi despre ceilalţi cu altă ocazie. Dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut...

Mai rămase un minut acolo, aşezat pe scaun. Apoi, ea îl auzi cum se ridică şi deschide uşa. Auzi balamalele scârţâind atunci când el o închise din nou, o încuie şi îi puse zăvoarele, şi trecu mult timp după ce paşii lui se estompară în depărtare până când ea izbuti să vorbească din nou.

— Şi ce se va întâmpla cu mine? şopti ea.

Pentru o clipă, i se păru că vorbele ei au rămas să plutească în aer, ca nişte simboluri.

Scântei mici, care se stinseră rapid în noaptea întunecată. În beznă.

Apoi se înfăşură mai strâns în pături şi încercă să închidă ochii sufletului.

46

Când ieşi cu maşina din parcarea din spatele lui See Warf, nu era mai mult de şapte şi un sfert, iar soarele de-abia răsărise deasupra coastei abrupte dinspre est. Se părea că i se rezervase o zi senină, iar el aştepta cu nerăbdare să îşi petreacă următoarele câteva ore îndărătul volanului.

Să stea acolo şi să călătorească printr-un peisaj de toamnă în culori strălucitoare, pe măsură ce i se întipăreau contururile accentuate ale punctului culminant. Poate că s-ar putea preface că era o persoană obişnuită plecată să rezolve o însărcinare banală — îndreptându-se spre Bochhuisen pentru a susţine o conferinţă despre tehnicile moderne de management. Ducându-se să verifice emisiile de dioxid de sulf dintr-o fabrică necunoscută de produse chimice. Ducându-se la aeroport să întâmpine o rudă.

Sau orice altceva făceau oamenii obişnuiţi.

Cândva, prin martie, stătuse mult pe gânduri, întrebându-se dacă ar trebui să îşi schimbe maşina sau să se mulţumească doar cu achiziţionarea unui sistem stereo mai bun pentru ea. Treptat, se decisese pentru a doua

variantă, iar acum, în timp ce mergea alene pe aleile înguste din Kaalbringen, fu cuprins de recunoştinţă pentru o decizie atât de inteligentă. Nu ar fi fost niciodată în stare să-şi permită cele câteva mii de guldeni pe care le investise în nişte difuzoare cu totul speciale dacă ar fi ales să cumpere şi o maşină nouă.

În cazul de faţă însă, valoarea sistemului său stereo depăşea cu mult suma pe care ar fi dat-o oricine pentru bătrânul său Opel, iar el prefera ca lucrurile să stea astfel.

Maşina era un mijloc de transport. Muzica era un lux. Era evident care dintre ele merita să i se acorde prioritate.

Pentru această dimineaţă, alese ceva nordic. Rece, limpede şi senin. Sibelius şi Grieg. Băgă CD-ul în aparat, iar când îl învăluiră primele note din *Tuonela*, simţi cum i se ridică părul de pe braţe.

Era o senzaţie uluitor de frumoasă. De parcă ar fi fost în peştera Lämminkäinens, şi întreg muntele ar fi răsfrânt ecoul acestei muzici copleşitoare. Pentru prima oară după mai multe săptămâni — într-adevăr, de când sosise în Kaalbringen — izbuti să-l alunge pe Ucigaşul cu Toporul din gânduri. Să îl uite. Nu făcu decât să stea acolo, pierdut în muzică... înlăuntrul unui dom din cristal, în care sunetul este perfect curat, în timp ce ceţurile se ridicau şi dispăreau de deasupra peisajului rural amplu, care se perinda rapid pe lângă el.

După ce se opri la o cafenea banală şi întunecoasă de la marginea drumului, la altitudinea localităţii Urdingen, remarcă totuşi o schimbare bruscă a modului în care vedea lucrurile. Observă că, în loc să se depărteze de o destinaţie, se gândea că se apropie din ce în ce mai mult de

alta. Punctul său de pornire rămânea din ce în ce mai mult în urmă, iar cel de sosire se întrevedea... creştea, se prăbuşea... ca de obicei. Trecuse de crestele dealurilor. În curând, va ajunge acolo. Timpul îşi ieşise din balamale, şi totul se va lega.

Sau se va destrăma. Afurisitul ăsta de caz!

Şi, deşi încercă din nou să se distanţeze de el, să şi-l izgonească din minte, acesta continua să reapară în conştiinţa lui, nu în forma gândurilor, a speculaţiilor sau a concluziilor, ci în imagini.

Pe toată durata pieselor *În palatul regelui muntelui* şi *Dansul Anitrei*, îl inundă un flux neîntrerupt de fotografii limpezi, neretuşate. Acestea îşi croiră drum fremătând, cu un ritm regulat şi permanent, dar lent. Ca una dintre rolele acelea vechi de peliculă de la cursul de istoria filmului, absolvit la şcoală, îşi dădu el seama. Avea îndeajuns de mult timp pentru a evalua fiecare imagine în parte, deşi conţinutul fiecăreia era diferit, bineînţeles.

Capul lui Ernst Simmel, într-un unghi nenatural, pe masa de marmură a medicului legist, şi pixul cu bilă al acestuia din urmă zgândărind esofagul deschis.

Bărbia dublă cuprinsă de tremur a avocatului Klingfort, atunci când acesta rămăsese cu gura căscată, stupefiat.

Covorul inundat de sânge din holul apartamentului lui Maurice Rühme. Şi toporul măcelarului, a cărui origine nu izbutiseră nicicum să o descopere.

Louise Meyer, târfa intens machiată a lui Eggers, cu care îşi petrecuse o după-amiază întreagă încercând să o intervieveze, dar care era atât de drogată, că îi fusese absolut imposibil să comunice cu ea.

Ochii reci ca gheaţa ai lui Jean-Claude Rühme şi părul frumos al inspectorului Moerk atunci când a intrat în încăpere cu raportul lui Melnik în mână.

Doctorul Mandrijn şi soţia lui plimbând fiinţa aceea contorsionată, cu căruciorul, pe terenurile de la Ospiciul Seldon.

Şi Laurids Reisin. O imagine închipuită şi persistentă a omului care nu mai îndrăznea să iasă din propria locuinţă.

Şi Ucigaşul cu Toporul.

Imaginea Ucigaşului cu Toporul, în persoană. Încă înceţoşată, fără contur clar şi imposibil de identificat, dar dacă, de această dată, Van Veeteren era cu adevărat pe drumul cel bun, nu mai avea decât circa o oră sau aşa ceva până când imaginea i se putea arăta cu toată claritatea pe care şi-o putea dori.

Câteva verificări mărunte. Confirmarea unei suspiciuni hidoase, şi totul se va termina.

Poate.

Stătea îndărătul biroului său, jucându-se cu mustaţa. Subţire, îmbrăcat într-un costum negru, cu părul rar şi pieptănat pe spate, semăna mai mult cu un antreprenor de pompe funebre decât cu orice altceva. Exact aşa şi-l amintea Van Veeteren; în cincisprezece ani, părea că nu a îmbătrânit decât cu o lună, cel mult două. Nu dădea niciun semn că ar fi fost operat cu doar o săptămână în urmă.

Cu un zâmbet dispreţuitor, ba chiar ironic într-o oarecare măsură, îşi întâmpină musafirul şi îi oferi scaunul

vizitatorului, care era chiar în faţa biroului său de o ordine impecabilă.

— Despre ce dracu' este vorba, până la urmă?

Van Veeteren îşi aminti că omul era renumit pentru faptul că nu era în stare să deschidă gura fără să înjure. Îşi întoarse palmele în sus şi încercă să simuleze regretele.

— Îmi cer scuze, spuse el. Daţi-mi voie doar să mă uit la materialul pe care am dorit să îl văd... este o problemă destul de delicată.

— Să fiu al dracului că este!

Bărbatul deschise sertarul biroului şi scoase un dosar maro.

— Iată-l. Sunteţi bine-venit să luaţi tâmpenia asta!

Van Veeteren luă dosarul şi se întrebă pentru un moment dacă era cazul să îl citească atunci şi acolo, pe scaunul vizitatorului, dar, când se uită la bărbatul în negru, îşi dădu seama că subiectul era dincolo de orice discuţie. Terminat! Îşi aminti, totodată, că amfitrionul său nu fusese niciodată omul care să tolereze amănuntele insignifiante — conversaţia şi genul ăsta de lucruri. Se ridică, îi scutură mâna şi ieşi din birou.

Întreaga vizită a durat mai puţin de două minute.

Oamenii care afirmă că sunt irascibil ar trebui să-l cunoască pe tipul ăsta simpatic, gândi Van Veeteren în timp ce cobora în grabă scările.

Traversă strada şi descuie maşina, apoi scoase servieta de pe bancheta din spate şi băgă dosarul în ea. Se uită în jur. La vreo patruzeci şi cinci de metri distanţă, la colţul străzii, îi apăru firma unei cafenele.

Exact ce îmi trebuie, îşi spuse el, şi porni în direcţia respectivă.

Aşteptă până când chelneriţa se îndepărtă, apoi deschise dosarul aflat în faţa lui, pe masă. Dădu câteva pagini şi înclină din cap. Mai dădu câteva pagini înapoi şi mai dădu o dată din cap.

Îşi aprinse o ţigară şi începu să-l citească de la prima pagină.

Nu avu nevoie să continue prea mult timp lectura. Confirmarea apăru chiar de la pagina a cincea; poate că nu era exact lucrul la care se aşteptase, dar, la dracu', era o confirmare chiar şi aşa. Puse foile înapoi în dosar şi îl închise.

Ei, să fiu al dracului, îşi spuse el în gând.

Dar motivul era departe de a fi limpede, bineînţeles. Ce dracu' aveau ceilalţi doi de-a face cu toată povestea asta? Cum naiba...?

Se uită la ceasul de la mână. Era de-abia ora unu.

Joi, 30 septembrie. Penultima zi în funcţie a comandantului de poliţie Bausen. Şi brusc, cazul era pe cale să fie rezolvat.

Exact cum crezuse de la bun început, soluţia nu fusese nicidecum rezultatul unei anchete minuţioase de rutină. Exact cum prevăzuse, aceasta îi venise oarecum din senin. Totul părea puţin ciudat, se văzu el silit să recunoască; aproape nedrept, deşi, din nou, nu era sub nicio formă prima ocazie în care se întâmplau astfel de lucruri. Le mai constatase şi înainte; şi îşi dăduse seama de mult timp că, dacă exista vreo profesie în care virtutea nu îşi primea niciodată răsplata cuvenită, aceea era profesia de ofiţer de poliţie.

Dreptatea avea o anumită preferinţă pentru poliţiştii care lenevesc şi îşi pun capul la contribuţie, în defavoarea celor care muncesc de dau pe spate, după cum o spusese odinioară Reinhart.

Dar ceea ce îl surprindea mai presus de toate era repulsia pe care o simţea la ideea de a trece în revistă acest caz în viitor. Propria lui contribuţie nu fusese, în mod sigur, un motiv de mândrie. Dimpotrivă. Era ceva după care trebuia să tragă linie şi apoi să dea totul uitării de îndată, pentru numele lui Dumnezeu.

Cu alte cuvinte, era o situaţie cât se poate de neobişnuită.

47

Ceva ce o măcina în interior? Sau o amorţeală treptată? O mişcare care nu ducea nicăieri?

Ceva de acest gen. În linii mari, aşa se simţea. În măsura în care era în stare să simtă ceva, de orice fel.

Timpul care continua să existe era pentru ritmurile şi necesităţile din ce în ce mai estompate ale propriului ei trup. În acest întuneric înăbuşitor, ziua şi noaptea nu mai existau; timpul era împărţit în fragmente: dormea şi se trezea, stătea de veghe şi adormea din nou. Nu avea cum să judece cât de mult dura totul; poate că afară era zi sau poate că era noapte... poate că dormise opt ore sau poate că fuseseră numai douăzeci de minute? Foamea şi setea se înfăţişau doar ca nişte semnale palide ale unor lucruri care nu o mai preocupau, dar mâncă totuşi din castronul cu pâine şi fructe pe care el i-l reumplea din când în când. Bău din sticla cu apă.

Cu mâinile şi picioarele legate cu lanţuri, mobilitatea ei era limitată în cea mai mare măsură, şi nu doar de încăperea în care se afla; zăcea ghemuită pe sub pături, aproape în poziţia fetusului. Singurele ocazii în care se ridica erau acelea când simţea nevoia să se folosească de

găleată... ghemuindu-se şi bâjbâind înaintea ei pentru a o găsi. Mirosul care venea din găleată o deranjase la început, dar în curând încetă să-l mai simtă. Mireasma copleşitoare de pământ era singurul lucru de care era permanent conştientă, amănuntul care o întâmpina din secunda în care se trezea şi care rămânea în conştientul ei fără încetare — pământul.

Mireasmă întreruptă doar de aroma agreabilă a tutunului, atunci când el se aşeza pe scaun şi îi spunea povestea lui.

Frica teribilă pe care o simţise la început dispăruse şi ea. Se volatilizase şi fusese înlocuită de altceva: un sentiment greoi de letargie şi plictiseală; nu lipsă de speranţă, poate, ci impresia din ce în ce mai intensă că nu era decât un fel de legumă, o făptură care se estompa treptat şi devenea un corp apatic, amorf... un corp din ce în ce mai indiferent la toate presiunile interioare, la gânduri şi amintiri. Întunericul atotcuprinzător îşi croia drum înlăuntrul ei, devorând-o; din câte se părea, îi pătrundea încet şi neîndurător prin piele... şi totuşi, ea îşi dădea seama că s-ar putea ca aceasta să fie unica ei posibilitate de supravieţuire, singura ei şansă de a nu înnebuni. Să zacă, pur şi simplu, sub păturile acelea şi să îşi menţină cât putea de mult căldura trupului. Să lase visele şi fanteziile să vină şi să plece după cum voiau, fără să le acorde prea multă atenţie... şi atunci când era trează, şi atunci când dormea.

Şi să nu spere la nimic. Să nu încerce să îşi imagineze sau să se gândească la deznodământ. Să stea întinsă acolo, nimic mai mult. Să nu facă altceva decât să îl aştepte să vină înapoi şi să îşi continue povestea.

Despre Heinz Eggers şi Ernst Simmel.

— Nu, spuse el, iar ea îl auzi rupând celofanul de pe un pachet nou de ţigări. Nu ştiu dacă totul se terminase atunci când ea s-a întors acasă din Aarlach. Sau dacă mai exista o şansă. Desigur, asta nu mai schimbă nimic acum, la final, deci nu are rost să speculăm... lucrurile au ieşit aşa cum au ieşit, şi asta a fost.

El îşi aprinse ţigara, iar flăcăruia brichetei lui aproape că o orbi.

— Ea a venit înapoi, iar noi nu ştiam dacă era cazul să sperăm sau să ne îndoim. Am făcut şi una, şi alta, bineînţeles; nu poţi continua să trăieşti într-o stare de permanentă disperare, nu până în clipa în care obţii acea viziune finală; şi e posibil să nu reuşeşti asta nici măcar atunci. În orice caz, ea a refuzat să locuiască acasă, cu noi. I-am găsit un apartament în Dünningen. S-a mutat acolo la începutul lunii martie; nu avea decât o singură cameră şi o bucătărie, dar era destul de spaţios, chiar şi aşa. Era luminos şi curat, la etajul al cincilea, iar de la balcon aveai vedere la mare. Încă era în recuperare şi nu putea munci decât cu jumătate de normă. Se dezintoxicase şi îşi continua tratamentul, astfel că ar fi trebuit să fie în regulă... lucra după-amiezile la Henkers. Am descoperit mai târziu că nu a izbutit să facă faţă situaţiei, dar în momentul respectiv nu ştiam nimic despre asta. Nu ne-am amestecat; nu voiam să-i creăm impresia că o verificăm. Trebuia să-şi urmeze regulile ei, nu pe ale noastre, după cum insistase un asistent social al dracului de infatuat şi de atoateştiutor. Aşadar, am rămas deoparte, nu ne-am băgat în treburile ei... iar asta a fost o decizie fără sens. Oricum, ea şi-a petrecut acolo acea primăvară, şi s-a descurcat, sau aşa am crezut noi, în schimb, venitul ei, banii pe care trebuia să-i aibă pentru lucrurile de care noi credeam că

nu mai are nevoie, ei bine, banii ăştia au venit de la tipi ca Ernst Simmel. Ernst Simmel...

Tăcu şi trase adânc din ţigară. Ea urmări punctul sclipitor care se mişca de colo până colo şi simţi brusc impulsul de a fuma şi ea. Poate că el i-ar fi dat una dacă i-ar fi cerut, dar nu avu curajul.

— Într-o seară, pe la sfârşit de aprilie, m-am dus cu maşina să o vizitez, dintr-un motiv sau altul. Nu mai trecusem deloc pe acolo, încă de când se mutase în locuinţa respectivă. Nu reuşesc să îmi amintesc de ce m-am dus la ea; nu avea cum să fie ceva important, în orice caz, şi mi-a ieşit din minte din clipa în care am ajuns.

Încă o pauză, iar ţigara sclipi din nou. El tuşi de câteva ori. Ea îşi sprijini capul de perete şi aşteptă. Aşteptă şi îşi dădu seama ce urma.

— Am sunat la sonerie. Aceasta era în mod evident defectă, de aceea am încercat să apăs pe clanţă... nu era încuiată. Am intrat. Am intrat pe hol şi m-am uitat de jur împrejur. Uşa dormitorului era pe jumătate deschisă... Am auzit zgomote şi nu m-am putut abţine să arunc o privire înăuntru. Ei bine, l-am văzut primindu-şi pe deplin răsplata pentru banii lui...

— Pe Simmel? şopti ea.

— Da.

Încă o lungă tăcere. El îşi drese vocea şi inhală din nou. Azvârli pe jos ţigara şi stinse mucul sclipitor cu piciorul.

— Când m-am oprit în cadrul uşii, privirile noastre s-au întâlnit. Ea s-a uitat ţintă la mine peste umărul căcatului ăluia... erau în picioare, lipiţi de perete. Cred că, dacă aş fi avut în acel moment o armă în mână, un topor, un cuţit sau orice altceva, l-aş fi omorât atunci şi acolo. Sau

poate că aş fi fost paralizat — ochii aceia ai ei, ochii lui Brigitte în timp ce îl lăsa să facă ce voia cu ea — era aceeaşi privire pe care o mai văzusem odată, mai demult. Am recunoscut-o de îndată; avea şapte sau opt ani pe atunci, şi trebuie să fi fost pentru prima oară când vedea copii înfometaţi, muribunzi şi înţelegea ce anume presupunea asta — fusese un reportaj de televiziune din Africa. Era aceeaşi privire cu care se uitase la mine cu toţi acei ani în urmă. Aceeaşi disperare. Aceeaşi senzaţie de neajutorare când se pomenea faţă în faţă cu tot ce era rău pe lume... M-am întors acasă şi nu cred că am reuşit să dorm nici măcar o secundă, timp de o lună întreagă.

Făcu o pauză şi îşi aprinse o altă ţigară.

— S-a întâmplat în acelaşi an în care Simmel s-a mutat în Spania? întrebă ea, şi fu surprinsă să descopere cât de puternică îi era curiozitatea, în pofida întregii situaţii. Să constate că îi asculta cu interes povestea şi că era afectată de ea, de parcă rănile erau ale ei... că propria ei suferinţă şi disperare nu erau poate mai mult decât o reflexie şi un exemplu al unui lucru mult, mult mai mare.

Totalitatea suferinţei din întreaga lume, de-a lungul istoriei?

Puterea supremă a răului?

Sau s-ar putea să fie doar acea îndărătnicie afurisită despre care vorbeşte toată lumea. Încăpăţânarea mea şi forţa mea ieşită din comun... şi faptul că amân întotdeauna să fac copilul respectiv.

Sau poate că era câte puţin din fiecare? Acelaşi lucru?

Dacă acesta era cazul, ce dracu' mai conta? Gândurile ei începură să rătăcească, iar ea nu mai izbuti să găsească legătura. Îşi încleştă pumnii, dar după câteva secunde, încetă să-i mai simtă şi pe aceştia. Amorţiseră şi

se volatilizaseră; asemenea eforturilor ei inutile de a urma o înşiruire a gândurilor.

— Da, spuse el în cele din urmă. S-a întâmplat în acelaşi an. El a dispărut în vara care a urmat şi s-a întors primăvara trecută, aşa cum au procedat şi ceilalţi doi. Cu siguranţă că este un semn când toţi trei apar pe neaşteptate în Kaalbringen, la câteva săptămâni diferenţă unul de celălalt. Nu încerca să îmi spui că este doar o coincidenţă. Era un semn de la Bitte. De la Bitte şi de la Helena, şi era atât de evident, că nu aveai cum să îl ignori. Va fi cineva în stare să înţeleagă asta?

Vocea lui căpătă dintr-odată un ton incisiv. Indignarea omului căruia i s-a făcut rău. De parcă nu el însuşi ar fi fost acela din spatele întregii poveşti. De parcă nu el ar fi fost cel vinovat de toate aceste crime. De parcă...

Ar fi fost un simplu instrument.

Îşi aduse aminte de un lucru pe care i-l spusese Wundermaas — poate nu chiar cuvânt cu cuvânt, dar asta fusese ideea principală —, ceva despre faptul că exista o necesitate în spatele oricărei crime, o constrângere care era mai puternică decât orice motivaţie a altor acţiuni; dacă nu acesta ar fi fost cazul, crimele nu ar fi avut loc niciodată, şi nu ar fi existat mobilul înfăptuirii lor.

Dacă ar fi existat o altă posibilitate.

Necesitate. Durere, hotărâre şi necesitate... da, înţelese că astfel se întâmplase totul.

Durere. Hotărâre. Necesitate.

Aşteptă continuarea, dar aceasta nu mai veni. Nu se auzea decât respiraţia lui întretăiată care pătrundea prin întuneric, iar pe ea o izbi gândul că exact în acest moment, în această secundă, când timpul stătea în loc, el lua o decizie referitoare la propria ei soartă.

— Ce ai de gând să faci cu mine? şopti ea.

Poate fusese prea devreme. Dar poate nu voia să îi dea timp să se gândească prea mult la asta.

El nu răspunse. Se ridică în picioare şi păşi înapoi, ieşind pe uşă.

O închise şi o încuie. Trase zăvoarele.

Din nou, se pomeni singură. Îi ascultă paşii care se îndepărtau treptat şi apoi se înghesui cât mai aproape de perete. Îşi trase păturile peste ea.

A mai rămas unul, îşi spuse ea. Mai are încă un om despre care să-mi povestească. Şi după aceea?

Şi după aceea?

48

Dacă ar fi avut aptitudinea de a anticipa viitorul, măcar pentru câteva ore, poate că ar fi renunţat la masa de prânz fără să stea prea mult pe gânduri. Şi ar fi pornit spre Kaalbringen cât ar fi putut de repede.

Dar, aşa cum s-au întâmplat lucrurile — având la îndemână soluţia acestui caz care se tărăgănase în asemenea hal —, alese, dimpotrivă, să se răsfeţe cu un Canaille aux Prunes la Pivniţa lui Arno, un mic restaurant cu specific marinăresc pe care şi-l amintea de data trecută — cu douăzeci de ani în urmă — când îşi petrecuse o săptămână aici anchetând un caz.

Oricum, probabil că avea nevoie de câteva ore pentru a trece din nou lucrurile în revistă, în linişte şi pace; modul în care va conduce actul final al acestei drame avea o oarecare importanţă, ba chiar o importanţă considerabilă, de fapt. Ucigaşul cu Toporul trebuia arestat în modul cel mai puţin ofensiv cu putinţă şi, în măsura în care se putea, trebuiau investigate şi clarificate şi întrebările legate de motive. Şi, în afară de asta, mai era şi problema care o implica pe Beate Moerk, desigur. Erau, evident, o grămadă de posibilităţi de a face o greşeală, şi,

pentru a-l cita pe Bausen, trecuse mult timp de când se întâmplase un lucru favorabil în cadrul acestui caz.

Totuşi, nu îşi putea dori nimic mai agreabil decât o masă copioasă.

După ce îşi termină para din coniac şi cafeaua, puse punct tuturor gândurilor pe care le avea în minte legate de diferite probleme — o strategie care, din câte i se părea, avea şanse considerabile de a funcţiona şi presupunea şi o şansă destul de mare de a evita ca inspectorului Moerk să i se întâmple ceva rău — sau, cel puţin, aşa spera el.

Presupunând că era încă în viaţă, mai exact. El îşi dorea să creadă asta, desigur, dar probabilităţile nu aveau un rol prea important în acest caz.

Probabilităţile? se gândi el. Ar fi trebuit să îmi dau seama până acum.

Era trei şi jumătate. Îşi plăti consumaţia, se ridică de la masa din colţ şi intră în cabina telefonică.

Trei apeluri. Unul destinat lui Bausen, în cuibuşorul său de acasă; al doilea către Münster — dar nu primi niciun răspuns în căsuţă — fără îndoială că încă era la plajă, cu Synn şi copiii. Apoi, îl sună pe Kropke, la secţia de poliţie. Acest ultim apel îi luă lui Van Veeteren o jumătate de oră; bineînţeles că inspectorului i se păru puţin cam dificil să urmărească despre ce era vorba, dar, în ciuda acestui fapt, când terminară într-un final conversaţia, Van Veeteren avu senzaţia că totul va merge ca pe roate.

Porni cu puţin timp după ora patru şi de-abia ajunsese la Ulming, la o distanţă de cel mult unsprezece–doisprezece

kilometri, când observă că farul generatorului electric pâlpâia. În cel mai scurt timp, acesta începu să emită o sclipire constantă şi rău prevestitoare, iar problema nu fu ameliorată nici de înjurăturile şoferului, nici de faptul că acesta începu să dea cu ambii pumni în tabloul de bord. Dimpotrivă, nenorocita de maşină începu să tuşească şi să piardă din viteză, iar când ajunse în cele din urmă la un auto-service, se văzu nevoit să recunoască faptul că nu avea de ales.

Mai bombăni câteva înjurături bine alese, îşi aprinse farul din dreapta şi părăsi şoseaua.

— Aveţi nevoie de un generator nou, spuse tânărul mecanic după ce aruncă o privire superficială sub capotă. Probabil că nu putem face nimic în privinţa asta azi.

Îşi băgă mâinile în buzunare şi păru plin de compătimire. Van Veeteren înjură.

— Ei bine, dacă este atât de urgent şi dacă sunteţi pregătit să suportaţi costul...

Hmm. Ar putea dura patru sau cinci ore. Va trebui să se ducă până în oraş, bineînţeles, să cumpere unul nou, dar, în cazul în care clientul se grăbea, putea închiria o maşină, desigur. Existau una sau două disponibile.

— Şi să îmi las sistemul stereo aici? răcni inspectorul-şef cu un gest larg, care cuprindea imaginea deprimantă a interiorului acelui atelier. Drept ce mă luaţi?

— În regulă, zise mecanicul. Pot să vă propun să aşteptaţi în cafenea? Vă puteţi cumpăra cărţi şi reviste de la chioşcul de ziare.

Mii de draci! gândi Van Veeteren. Afurisita asta de maşină! Nu o să ajung înapoi în Kaalbringen până la unu sau două noaptea.

— Telefonul! strigă Bart.

Münster şi familia lui îşi petrecuseră timpul pe plajă până când soarele începuse să dispară pe după linia de copaci din vest. De-abia intraseră pe uşă după o zi plină de jocuri, relaxare şi intimitate. Münster aşeză cu delicateţe fetiţa de patru ani adormită în pat, în timp ce Synn se duse să răspundă la telefon.

— Este inspectorul-şef Van Veeteren, şopti ea, cu palma peste receptor. Parcă ar fi un butoiaş cu praf de puşcă pe cale să explodeze. Zice nu ştiu ce despre maşină.

Münster luă receptorul.

— Alo? spuse el.

Acesta fu aproximativ singurul cuvânt pe care îl mai rosti în timpul următoarelor zece minute sau chiar mai mult. Nu făcu decât să stea acolo, în firida ferestrei, ascultând şi dând din cap, în timp ce soţia şi băiatul se învârteau în jurul său, în cercuri din ce în ce mai mici. Lui Synn îi fu de ajuns o singură privire pentru a înţelege, şi transferă această înţelegere asupra micuţului ei de şase ani, care trecuse prin aceeaşi situaţie de multe ori până atunci.

Nu era nicio îndoială. Nu maşina fusese adevăratul motiv al acestui apel telefonic. Putea să audă acest lucru în vocea şefului soţului ei, la celălalt capăt al liniei: o tornadă abia perceptibilă, dar de neoprit. De asemenea, îl sesiza şi pe chipul soţului ei — în limbajul trupului, în linia bărbiei lui. Încordată, de neclintit. O tentă uşoară de alb care îi apăruse sub urechi...

Sosise momentul.

Şi, treptat, senzaţia aceea de îngrijorare pluti spre ea, apoi o învălui. Senzaţia despre care nu era în stare să vorbească nici măcar cu el, dar pe care ştia că o împărtăşeşte cu toate nevestele de poliţişti din întreaga lume.

Posibilitatea ca... posibilitatea de a se întâmpla ceva şi...

Cuprinse strâns mâna fiului ei şi refuză să îi dea drumul. În ciuda a tot ce se întâmpla, era recunoscătoare pentru că avusese şansa de a veni aici.

— Pe la două noaptea? întrebă Münster în cele din urmă. Da, vă urmăresc. Ne adunăm cu toţii aici, da... În regulă, pot aranja chestia asta.

Apoi, închise telefonul şi începu să privească fix înainte, uitându-se în gol.

— A fost cea mai a dracului... spuse el. Dar are dreptate, desigur.

Clătină din cap, apoi redeveni conştient de prezenţa soţiei şi a copilului său, care se holbau la el cu aceeaşi întrebare nerostită pe chipuri.

— O să îl arestăm pe Ucigaşul cu Toporul mâine-dimineaţă, le explică el. Ceilalţi vin încoace în seara asta, să stabilim strategia.

— Vin încoace? exclamă Synn.

— Ce tare! strigă băieţelul de şase ani. Vin şi eu cu voi.

Planurile fură stabilite pe la patru şi jumătate dimineaţa. Durase puţin mai mult decât presupusese Van Veeteren; motivul fusese analizat pe toate părţile, şi nimeni nu era prea sigur cum se legau toate. Dar ajunseseră la un numitor comun, în cele din urmă. Nu puteau ajunge mai departe în această clipă şi, deşi anumite părticele ale mozaicului mai lipseau, toată lumea putea vedea destul de limpede imaginea de ansamblu.

— Nu are rost să aşteptăm mai mult de atât, spuse Van Veeteren. Toată lumea ştie ce are de făcut... Nu cred că

ne expunem unui risc prea mare, dar este şi mai bine să fim precauţi. Mooser?

Mooser îşi atinse şoldul umflat.

— Münster?

Münster dădu din cap.

— Domnule comandant al poliţiei?

Încă un semn afirmativ, iar Van Veeteren îşi închise carneţelul.

— În regulă. Putem să mergem.

49

Gândul că va muri veni ca un musafir respectuos, dar, odată ce îi permise să intre, acesta decise să rămână definitiv.

Şi, pe neaşteptate, se pomeni că trăieşte cu el. Neinvitat şi neînduplecat. Ca o mână care îi apăsa fără încetare abdomenul. Ca o tumoare care creştea încet. Un nor cenuşiu se răspândi prin tot trupul ei, înăbuşindu-i gândurile sub un văl de întuneric din ce în ce mai lipsit de speranţă.

Moartea. Devenise brusc singura realitate pe care o mai avea. Acesta este sfârşitul, îşi spuse ea, şi nu era nimic din cale-afară de traumatizant sau de tulburător în chestia asta. Va muri. Fie de mâna lui, fie din proprie iniţiativă. Aşa cum zăcea ghemuită aici pe podea, sub toate păturile astea, cu trupul cuprins de dureri şi cu sufletul ăsta contorsionat, care era cea mai fragilă parte a ei... el va ceda primul, îşi dădea seama acum; odată ce deschisese uşa morţii, scânteia vieţii dinlăuntrul ei începu să se stingă treptat. Poate că nu mai avea decât o sută, sau şaptezeci, sau chiar douăzeci de inspiraţii până când se va stinge. Începuse să numere; oamenii făceau întotdeauna

chestia asta când erau în închisoare, ştia lucrul ăsta. Citise despre puşcăriaşi care îşi păstraseră sănătatea mintală datorită permanentei numărători. Singura problemă era că ea nu avea nimic de numărat. Niciun eveniment. Niciun zgomot. Nicio unitate de timp.

Doar respiraţia şi pulsul ei.

Acum, îl aştepta. Tânjea după el, de parcă ar fi fost iubitul ei. Temnicerul ei, călăul ei, ucigaşul ei? Nu avea nicio importanţă. Orice schimbare, orice incident, orice întrerupere pe care şi-o putea imagina — orice care să o scape de această interacţiune permanentă cu moartea.

Musafirul ei respectuos şi autoritar.

Castronul cu mâncare avea încă jumătate din mâncare, dar ea nu mai era în stare să înghită nimic. Din când în când, îşi mai umezea buzele cu apă, dar nu îi era câtuşi de puţin sete. Se chinui să ajungă până la găleată, dar nu izbuti să elimine nimic... toate funcţiile corpului ei o părăsiseră una câte una, pur şi simplu.

De ce nu venea?

Chiar dacă timpul nu mai exista, ea avea senzaţia că ceva îi provoacă întârzierea. Se hotărî să-şi numere patru mii de bătăi ale inimii, iar dacă nu venea până atunci, ea o să...

...o să numere alte patru mii de bătăi ale inimii.

Oare era posibil să existe o diferenţă între o mie de bătăi ale inimii şi altă mie de bătăi ale inimii? Putea să o constate? Şi dacă putea, care era rostul?

Şi în timp ce număra, mâna aceea începu să îi prese-ze abdomenul din ce în ce mai tare.

Norul crescu.

Moartea se insinuă înlăuntrul ei.

— Am întârziat, spuse el, iar ea abia izbuti să-i audă vocea.

— Da, murmură ea.

El se aşeză acolo, tăcut, iar ea observă că începuse să numere respiraţiile lui de această dată. Îi zgândăreau auzul prin întuneric, ca de obicei, dar, chiar şi aşa, măcar nu erau ale ei. Era ceva care nu venea dinspre ea.

— Spune-mi povestea ta, îl imploră ea.

El îşi aprinse o ţigară şi, deodată, ea simţi pâlpâirea palidă cum creşte şi îşi croieşte drum înlăuntrul ei... pe neaşteptate, tot corpul ei fu cuprins de lumină, iar în clipa următoare, îşi pierdu cunoştinţa. Se trezi într-o lume albă, strălucitoare, unde lumina pulsatilă şi tremurătoare era atât de intensă, încât începu să bubuie în interiorul ei. Spirale ameţitoare începură să se rotească în jurul capului ei, iar ea se azvârli în ele, fu absorbită şi purtată de această undă albă care se rotea halucinant, de acest flux de lumină dezlănţuită...

Apoi, aceasta începu să scadă. Torentul deveni mai lent şi îşi găsi un ritm mai leneş, unduitor; valuri şi talazuri. Mirosul de pământ reveni în nările ei. Miros de pământ şi fum de ţigară. Încă o dată, se pomeni cuprinsă de întuneric şi văzu doar un punct roşu, tremurător; îşi dădu seama că se întâmplase ceva. Nu ştia ce anume, dar fusese în altă lume şi acum se întorsese. Iar norul nu se mai întindea pe deasupra ei.

Se întâmplase ceva.

— Spune-mi povestea ei, ceru ea, iar vocea sa era din nou fermă, ca înainte. Vorbeşte-mi despre Heinz Eggers.

— Heinz Eggers, spuse el şi ezită, aşa cum făcea de fiecare dată la început. Ei bine, îţi voi vorbi şi despre Heinz Eggers. Numai că mă simt atât de obosit, atât de teribil de obosit... dar voi merge până la capăt, bineînţeles.

Ea nu avu timp să se gândească la ceea ce puteau insinua cuvintele lui. El îşi drese vocea şi începu:

— S-a întâmplat în Selstadt... ea s-a mutat acolo. Sau a fost mutată acolo. Au preluat-o serviciile sociale şi i-au oferit cazare în Trieckberg; ai fost vreodată la Trieckberg?

— Nu.

— Este unul dintre căminele acelea comunitare care izbutesc să-i trateze pe pacienţii ciudaţi... nu se rezumă doar să le permită să iasă şi să intre, să iasă din nou şi să reintre, şi tot aşa, până când aceştia mor din cauza unei supradoze sau a unui ac murdar. Ei chiar îi ajută pe pacienţii lor bizari. Apoi... am reluat legătura cu ea şi am început să fim în relaţii bune; ne-am dus să o vizităm şi nu era într-o formă prea rea... Era o nouă sclipire de lumină; dar, după câteva luni, am auzit că a evadat. A durat extrem de mult până când ni s-a transmis un indiciu, că ar putea să fie în Selstadt. Trieckberg nu e departe de acest oraş. M-am dus cu maşina până acolo şi am început să investighez... după câteva zile, am descoperit o adresă şi m-am dus acolo. Bineînţeles, era un ascunziş destinat consumului de droguri. Am văzut destule lucruri îngrozitoare în viaţa mea, dar nu am văzut pe nimeni într-un hal mai deplorabil decât erau Brigitte şi cealaltă femeie din staulul lui Heinz Eggers... aşa îl numea el. Staulul lui. Bineînţeles că a presupus că venisem pentru o şedinţă scurtă cu una dintre târfele lui sau cu amândouă. Ar fi putut avea mai multe, dacă tot am ajuns la acest subiect.

Tăcu.

— Ce ai făcut? întrebă ea după o bucată de timp.

— L-am lovit. I-am dat un pumn în nas. Nu am avut puterea de a face mai mult de atât. A luat-o la goană. Am sunat să chem o salvare şi le-am trimis pe amândouă la spital. Ea a murit, trei săptămâni mai târziu. Bitte a murit la spitalul din Selstadt. Iartă-mă, sunt prea obosit să intru în detalii.

— Cum?

El mai aşteptă un timp, apoi inhală adânc fumul de ţigară. O aruncă pe jos şi stinse jarul cu piciorul.

— Şi-a tăiat gâtul în timp ce se arunca de la un geam aflat la etajul al şaselea. Voia să se asigure că moare. Asta s-a întâmplat pe 30 septembrie 1988. Avea douăzeci şi şapte de ani.

De această dată, rămase aşezat acolo ceva mai mult timp decât de obicei. Stătea la distanţa obişnuită de doi sau trei metri de ea, pe întuneric, respirând greu. Niciunul dintre ei nu mai scoase o vorbă, iar ea înţelese că nu mai era nimic de adăugat. Acum, terminase.

Îşi dusese răzbunarea la bun sfârşit.

Povestea fusese relatată.

Totul se terminase.

Stăteau acolo, în întuneric, iar ei i se părea că nu erau decât doi actori care încă mai erau pe scenă, deşi cortina se lăsase de mult timp.

Şi acum? se întrebă ea. Acum ce urmează?

Ce va face Horatio după moartea lui Hamlet?

Va trăi să mai spună povestea o dată, aşa cum i se ceruse?

Va muri de propria lui mână, aşa cum îşi dorea?

În cele din urmă, îndrăzni să pună întrebarea:

— Ce ai de gând să faci?

Îl auzi tresărind. Poate că, de fapt, adormise. Părea să fie cuprins de o nesfârşită oboseală, în orice caz, iar ea simţi în aceeaşi clipă că i-ar fi plăcut să îi dea sfaturi.

Să-l aline cumva. Dar, bineînţeles, nu exista alinare.

— Nu ştiu, spuse el. Eu mi-am jucat deja rolul. Trebuie să primesc un semn. Trebuie să mă duc până acolo şi să aştept un semn...

Se ridică în picioare.

— În ce zi suntem? întrebă ea pe neaşteptate, fără să ştie de ce.

— Nu suntem în timpul zilei, răspunse el. E noapte.

Apoi, o părăsi din nou.

Ei bine, sunt încă în viaţă, constată ea surprinsă. Iar noaptea este mama zilei.

50

Van Veeteren o luă înainte.

Îi conduse prin întunericul care începea să se risipească. O dungă îngustă şi fumurie a răsăritului de soare se strecurase pe sub copaci, dar încă era prea devreme pentru ca ei să poată distinge altceva decât contururi vagi, pâlpâiri de lumină şi umbre. Sunetul era încă mai puternic decât lumina, urechea domina ochiul. Se auzi un amestec de foşnet abia perceptibil şi de scâncete de animale mici care o rupseră la fugă pe lângă picioarele lor, pe măsură ce o ţineau tot înainte. Un loc ciudat, gândi Münster.

— Luaţi-o încet acum, îi îndemnă Van Veeteren. E mult mai bine să ajungem cu un sfert de oră mai târziu, fără să fim descoperiţi.

În cele din urmă, ocoliră colţul şi ajunseră la pardoseala de piatră. Van Veeteren deschise uşa. Aceasta scârţâi puţin, iar Münster îi simţi îngrijorarea; cu toate astea, nu le luă decât o jumătate de minut să intre.

Se despărţiră. Doi o luară pe scări în sus, el şi cu Münster coborâră.

Întunericul era ca smoala, iar el îşi aprinse lanterna.

— Nu este decât o bănuială, murmură peste umăr, dar, chiar şi aşa, sunt al dracului de convins că am dreptate.

Münster înclină din cap şi îl urmă îndeaproape.

— Uite! exclamă Van Veeteren, oprindu-se. Îşi aţinti lumina lanternei spre o casă veche de păpuşi, plină ochi cu jucării: păpuşi, ursuleţi de pluş şi multe altele. Ar fi trebuit să îmi dau seama încă de atunci... dar asta ar fi însemnat să îmi ceri prea mult, bănuiesc.

Au continuat să coboare. Münster se afla cu o jumătate de pas în urma lui. Mirosul de pământ devenea din ce în ce mai intens — pământ şi rămăşiţe subtile de fum de ţigară stătut. Coridorul devenea din ce în ce mai îngust, iar tavanul, din ce în ce mai jos, obligându-i să se lase puţin pe vine, să se aplece înainte, să bâjbâie pentru a-şi găsi calea, în ciuda luminii şovăielnice a lanternei.

— Aici, spuse Van Veeteren brusc. Se opri şi îndreptă lanterna spre o uşă solidă din lemn, cu zăvor dublu şi un lacăt voluminos. Asta e.

Bătu precaut la uşă.

Nu se auzi niciun sunet.

Mai încercă o dată, de data asta ceva mai tare, iar Münster auzi un zgomot slab de cealaltă parte a uşii.

— Inspector Moerk? întrebă Van Veeteren, cu obrazul lipit de uşa umedă.

Acum, auziră un „da" desluşit şi ferm, şi deodată, Münster simţi ceva izbucnind din interiorul lui. Lacrimile i se revărsară pe faţă, şi nimic pe lume nu i le putea opri. Sunt un poliţist de patruzeci şi doi de ani care stă aici şi plânge ca un copil mic. La dracu'!

Dar, de fapt, nu îi păsa câtuşi de puţin. Se opri în spatele lui Van Veeteren şi plânse sub ascunzişul întunericului.

Îţi mulţumesc, spuse el în gând, fără să aibă habar cui i se adresa.

Van Veeteren scoase ranga de fier şi, după câteva încercări ratate, izbuti să facă lacătul să cedeze. Trase zăvoarele şi deschise uşa.

— Scoateţi-mi lumina din ochi, murmură Bate Moerk, iar Münster nu izbuti să vadă din ea decât lanţurile, valul de păr răvăşit şi mâinile cu care îşi acoperea ochii.

Înainte să facă ceea ce îi ceruse ea, Van Veeteren plimbă lanterna de jur-împrejurul pereţilor timp de câteva secunde.

Apoi bombăni ceva ininteligibil şi o stinse.

Münster îşi croi drum pe întuneric până la ea. O ridică în picioare. Ea îşi lăsă toată greutatea corpului asupra lui, iar el înţelese că va trebui să o transporte. O ridică în braţe cu delicateţe şi observă că încă îi curgeau lacrimile din ochi.

— Cum te simţi? izbuti el să rostească în timp ce ea îşi lăsa capul pe umărul lui, iar vocea îi păru surprinzător de sigură pe sine.

— Nu prea bine, răspunse ea. Vă mulţumesc că aţi venit.

— Pentru puţin, spuse Van Veeteren. Ar fi trebuit să îmi dau seama ceva mai devreme, totuşi... Mă tem că va trebui să mai umbli o vreme cu lanţurile acelea, nu avem cu noi echipamentul adecvat pentru ele.

— Nu contează, răspunse Beate Moerk. Dar după ce le scoateţi, o să am nevoie de trei ore pentru o baie.

— Bineînţeles, aprobă Van Veeteren. Ai acumulat destule ore suplimentare.

Apoi, începu să-i conducă înapoi.

Kropke şi Mooser îi aşteptau deja în curtea interioară.

— Nu este acasă, spuse Kropke.

— Ei, căcat, ripostă Van Veeteren.

— Mă puteţi lăsa jos, dacă doriţi, zise Beate Moerk. S-ar putea să fiu în stare să merg...

— Nici nu se pune problema, protestă Münster.

— Unde dracu' e? mârâi Van Veeteren. E cinci şi jumătate dimineaţa. Nu ar trebui să fie în afurisitul ăla de pat?

Beate Moerk deschisese ochii, dar încă îi proteja cu mâna de lumina slabă a zorilor.

— A fost cu mine cu puţin timp în urmă, spuse ea.

— Cu puţin timp în urmă? repetă Kropke.

— Am o mică problemă cu estimarea timpului, explică ea. Acum o oră. Poate două.

— Nu a spus unde se duce? întrebă Van Veeteren.

Beate Moerk încercă să-şi aducă aminte.

— Nu, spuse ea. Dar căuta un semn, aşa a zis.

— Un semn? se miră Mooser.

— Da.

Van Veeteren rămase pe gânduri. Îşi aprinse o ţigară şi începu să se plimbe încolo şi încoace pe pardoseala de piatră.

— Hmm, spuse el în cele din urmă şi se opri. Da, este posibil, bineînţeles. De ce nu? Münster?

— Da.

— Ocupaţi-vă de înlăturarea lanţurilor şi duceţi-o pe inspectorul Moerk la spital.

— Acasă, interveni Beate Moerk.

Van Veeteren bombăni ceva.

— În regulă, spuse el. Atunci, vă vom trimite un doctor.

Ea dădu din cap.

— Kropke şi Mooser, veniţi cu mine!

— Unde credeţi că este? întrebă Kropke după plecarea lui Münster şi a lui Moerk.

— Alături de familia lui, răspunse Van Veeteren. Acolo unde îi este locul.

51

— O să îmi revin, zise Beate Moerk.

— Sigur?

— Bineînţeles. O vrajă în cada de baie şi voi fi din nou fragedă ca un trandafir.

— Doctorul va sosi într-o jumătate de oră. Aş prefera să stau cu tine până atunci.

— Nu, mulţumesc, răspunse ea cu un zâmbet palid. Întoarce-te la familia ta acum.

El se opri cu mâna pe clanţa uşii.

— Raportul ăla... zise el. Cât de mult ai citit din el, de fapt?

Ea izbucni în râs.

— În regulă, o să fiu sinceră. Nu am citit niciun cuvânt. Paginarea a fost aceea care m-a pus pe gânduri. Când i-am înmânat originalul, m-am uitat la ultima pagină şi am văzut că era numerotată cu 35, în partea de jos. Dacă ţin bine minte, am şi spus ceva despre asta în clipa aceea.

— Într-adevăr, confirmă Münster, amintindu-şi momentul.

— Copia nu era numerotată... atâta tot. Nu ştiam nimic despre fiica lui când am venit la secţie. Lucrez aici doar

de patru ani; ea era deja moartă când am preluat eu postul. Voiam doar să verific dacă mai găsesc ceva în camera cu copiatorul. Presupun că m-a văzut la sosire sau la plecare... atâta tot. Poate că a fost o simplă coincidenţă: nu ştiu dacă s-a gândit că bănuiam ceva. Mai ai alte curiozităţi?

Münster clătină din cap.

— De fapt, am o grămadă, admise el. Dar nu e nicio grabă.

— Pleacă acum, spuse ea. Dar îmbrăţişează-mă înainte, dacă suporţi duhoarea.

— Hai, lasă-mă, te-am dus în braţe toată dimineaţa, zise Münster, încolăcindu-şi braţele în jurul ei.

— Aoleu, exclamă Beate Moerk.

— Atunci, la revedere, spuse Münster. Ai grijă de tine.

— Şi tu.

Îl observă de la o depărtare considerabilă.

În lumina palidă a zorilor, stătea în exact acelaşi loc în care îl observase în acea seară de la început.

Atunci când alesese să nu se apropie de el. Să nu-i perturbe durerea.

Ca şi atunci, stătea cu mâinile băgate adânc în buzunare. Cu capul plecat. Scufundat în ceea ce părea a fi o rugăciune, îşi spuse Van Veeteren, dar poate că nu făcea decât să aştepte. Să aştepte să se întâmple ceva.

Sau poate că nu era vorba decât despre suferinţă. Spatele lui transmitea atât de elocvent faptul că nu dorea să fie deranjat, încât Van Veeteren ezită să se apropie. Le făcu un semn lui Kropke şi lui Mooser să păstreze distanţa... să-l poată avea pentru sine măcar pentru o scurtă perioadă.

— Bună dimineaţa, spuse el când ajunse la numai câţiva metri de Bausen şi fu sigur că acesta îi auzise paşii pe pietriş. Acum am ajuns.

— Bună dimineaţa, răspunse Bausen, fără să se mişte.

Van Veeteren îşi aşeză mâna pe umărul lui Bausen. Rămase tăcut o vreme, citind inscripţia de pe piatra funerară:

BRIGITTE BAUSEN
18 IUNIE 1961 — 30 SEPTEMBRIE 1988
HELENA BAUSEN
3 FEBRUARIE 1932 — 27 SEPTEMBRIE 1991

— Ieri? întrebă Van Veeteren.

Bausen dădu din cap.

— Cu cinci ani în urmă. După cum puteţi vedea, mama ei nu a rezistat până la capăt — dar nu i-a luat-o înainte decât cu trei zile.

Rămaseră aşa câteva clipe, în linişte. Van Veeteren îl auzi pe Kropke tuşind în fundal şi ridică o mână în semn de avertisment, fără să se uite în spate.

— Ar fi trebuit să îmi dau seama mai devreme, spuse el. Mi-aţi dat câteva semne.

La început, Bausen nu răspunse. Ridică din umeri şi clătină din cap.

— Semne, zise el în cele din urmă. Eu nu primesc niciun semn. Am tot stat aici şi am tot aşteptat de atâta vreme, şi nu mă refer doar la momentul ăsta...

— Ştiu, interveni Van Veeteren. Poate că... poate că absenţa unui semn e un semn în sine.

Bausen ridică ochii.

— Tăcerea lui Dumnezeu?

Se cutremură şi îl privi pe Van Veeteren în ochi.

— Îmi pare rău pentru Moerk.... aţi eliberat-o?

— Da.

— Aveam nevoie de cineva căruia să îi explic totul. Nu mi-am dat seama de asta înainte să o iau, dar despre asta era vorba. Nu mi-a trecut nicio clipă prin minte să o ucid.

— Bineînţeles că nu, îl aprobă Van Veeteren. Când aţi înţeles că vă descoperisem?

Bausen ezită.

— În timpul ultimei noastre partide de şah, poate. Dar nu eram sigur...

— Nici eu, spuse Van Veeteren. Nu izbuteam să găsesc un motiv.

— Dar acum ştiţi?

— Cred că da. Kropke a făcut ieri o mică investigaţie. Ce situaţie îngrozitoare.

— Moerk ştie toată povestea. Puteţi să o întrebaţi pe ea. Nu am puterea să o iau încă o dată de la capăt. Sunt atât de obosit...

Van Veeteren înclină din cap.

— Apelul ăla telefonic de ieri... spuse Bausen. Nu m-am lăsat păcălit; era mai degrabă o chestiune de politeţe? Mă scuzaţi că întreb.

— Nu e nicio problemă, zise Van Veeteren. Era o mişcare de deschidere pe care am inventat-o eu.

— Mai degrabă una de închidere, remarcă Bausen. Chiar şi aşa, mi s-a părut că a durat prea mult.

— Mi s-a defectat maşina, explică Van Veeteren. Mergem?

— Da, răspunse Bausen. Hai să mergem.

V

2 octombrie

52

Plaja era nesfârşită.

Van Veeteren se oprise şi stătea cu privirea aţintită spre largul mării. Măcar de această dată, valurile erau ample. Un vânt proaspăt acumula forţă, iar la linia orizontului, un banc de nori întunecaţi se contura din ce în ce mai ameninţător. Fără îndoială că urma să înceapă ploaia până se însera.

— Cred că a sosit timpul să ne întoarcem acum, spuse el.

Münster dădu din cap. Se plimbaseră mai mult de o jumătate de oră. Synn le promisese că termină de pregătit masa până la ora trei, iar copiii trebuiau să se spele, bineînţeles, înainte să li se permită să se aşeze la masă.

— Bart! strigă Münster, făcând semne cu mâinile. Ne întoarcem acum!

— În regulă, răcni băieţelul de şase ani, încheindu-şi atacul final asupra inamicului îngropat în nisip.

— Sunt obosită, spuse fiica lui Münster. Du-mă pe sus!

El o ridică pe umeri, apoi începură să meargă agale îndărăt, de-a lungul plajei.

— Cum se mai simte? întrebă Münster după ce simţi că Marieke adormise şi se asigură că Bart era îndeajuns de departe în faţa lor.

— Nu prea rău, zise Van Veeteren. Nu e foarte îngrijorat în privinţa viitorului. Cel mai important lucru este că a făcut ceea ce trebuia să facă.

— A vrut să fie prins?

— Nu, dar nici nu conta prea mult pentru el. Se pomenise într-o situaţie imposibilă după ce Moerk îi adulmecase urmele, desigur.

Münster rămase o clipă pe gânduri.

— Câte rânduri erau despre Brigitte Bausen în raportul lui Melnik, de fapt? întrebă el. Nu aveau cum să fie prea multe.

— Era o pagină întreagă. Despre anul în care au locuit împreună, mai exact. Numele ei era menţionat de două ori. Melnik nu îşi dăduse seama de nimic, bineînţeles; nici măcar el nu poate să ştie numele tuturor comandanţilor de poliţie din ţară. Dacă ar fi avut ceva mai mult timp — la Bausen mă refer — ar fi putut înlocui numele de familie al fetei, în loc să scoată o pagină întreagă din raport. Iar dacă ar fi făcut asta, poate că ar fi scăpat cu faţa curată. Dar cum eram toţi pe-acolo şi îl aşteptam, pentru numele lui Dumnezeu, ne-am fi prins că se întâmplă ceva ciudat.

Münster dădu din cap.

— Mi-e greu să afirm că lucrurile înfăptuite de el sunt atât de îngrozitoare, zise el. Din punct de vedere moral, vreau să spun.

— Da, zise Van Veeteren. Ai putea spune că era absolut îndreptăţit — bine, poate nu chiar să taie capetele a trei oameni — dar să facă ceva în privinţa durerii lui cumplite.

Se scotoci prin buzunare şi descoperi un pachet de ţigări. Se văzu silit să se oprească din mers şi să îşi facă palma căuş în jurul brichetei pentru a reuşi să o aprindă.

— O durere cumplită şi o hotărâre cumplită, spuse el, acestea sunt principalele ingrediente ale acestei reţete. Sunt cuvintele lui Moerk, nu ale mele, dar constituie un rezumat cât se poate de bun. Durere, hotărâre... şi necesitate. Lumea în care trăim nu este un loc drăguţ — dar suntem conştienţi de asta de ceva vreme, nu-i aşa?

Se mai plimbară în linişte pentru un timp. Münster îşi mai aminti încă un lucru pe care îl spusese Beate Moerk despre conversaţiile ei cu Bausen, din pivniţă.

Viaţa ne impune anumite circumstanţe, relatase ea ce îi spusese el. Dacă nu acceptăm provocările, ne pietrificăm. Nu avem nicio opţiune reală.

Ne pietrificăm? Oare chiar aşa să se întâmple? Oare aşa arătau lucrurile — toată această bătălie inutilă împotriva răului? În care rezultatul, indiferent cât de plăpând şi de lipsit de succes se dovedea, era considerat totuşi cel mai important lucru; unde numai fapta în sine, principiul, avea însemnătate?

Şi singura recompensă era faptul că evitam pietrificarea? Doar atât?

Poate că era îndeajuns.

Dar vieţile a trei oameni...?

— Ce părere aveţi? îşi întrerupse Van Veeteren şirul gândurilor. Ce pedeapsă i-aţi da, dacă ar depinde de dumneavoastră?

— În cea mai bună dintre lumile posibile?

— În cea mai bună dintre lumile posibile.

— Nu ştiu, admise Münster. Dumneavoastră ce credeţi?

Van Veeteren rămase o vreme pe gânduri.

— Nu e uşor, spuse el. Poate că l-aş încuia în pivniţă, aşa cum a procedat el cu Moerk. Dar poate că i-aş oferi condiţii ceva mai prietenoase, desigur: o lampă, câteva cărţi... şi un tirbuşon.

Amuţiră din nou. Îşi continuară plimbarea pe malul apei, unul lângă celălalt, lăsând povestirile să lâncezească. Vântul devenea din ce în ce mai intens. Venea în rafale, care aproape că te făceau să îţi pierzi câteodată echilibrul, aşa simţea Münster. Bart veni în fugă spre ei cu câteva găselniţe noi pentru colecţia lui de pietre. Le descărcă în buzunarul tatălui său, apoi o luă din nou la fugă înaintea lor. Când căsuţa joasă, văruită, le apăru din nou în zare, Van Veeteren îşi drese glasul.

— În orice caz, afirmă el, este cel mai agreabil criminal pe care l-am întâlnit vreodată. Nu ţi se întâmplă prea des să ai ocazia să petreci atât de mult timp cu ei... înainte să îi bagi după gratii, vreau să spun.

Münster ridică privirea. Exista o nuanţă nouă în vocea lui Van Veeteren, o tentă absolut surprinzătoare de autoironie. Un lucru pe care nu îl remarcase niciodată până atunci şi pe care cu greu şi-l putea imagina. Pe neaşteptate, abia izbuti să îşi reprime un zâmbet.

— Cum a mers partida de şah? întrebă el.

— Am câştigat, bineînţeles, răspunse Van Veeteren. Ce dracu' crezi? Doar că am avut nevoie de mai mult timp, atâta tot.

Câteva ore mai târziu, mai veni pe ţărmul mării pentru o ultimă oară. Îşi aprinse ţigara şi stătu acolo singur, contemplând talazurile tulburate rostogolindu-se spre ţărm, până când o termină.

Lucrurile îşi recăpătaseră pulsul. Atât cerul, cât şi marea erau dominate de acelaşi amestec ameninţător de gri şi violet, de aceeaşi forţă irezistibilă, iar când simţi în palmă prima picătură de ploaie, întoarse spatele peisajului marin şi porni spre maşină.

A sosit momentul să plec de aici, îşi spuse el.

Cortina a căzut. Tragedia s-a terminat.

Oedip părăseşte scena. Van Veeteren părăseşte scena.

Porni maşina. Aprinse farurile, pentru că întunericul se lăsa rapid, apoi porni în direcţia opusă mării.

Şi totuşi, s-ar putea să nu fie pentru totdeauna. Poate Kaalbringen va avea plăcerea de a se mai bucura în curând de prezenţa lui.

Chiar şi Ucigaşii cu Toporul pensionaţi sunt eliberaţi pe cuvânt de onoare, mai devreme sau mai târziu. Şi chiar şi cel mai infim indiciu la şah poate deveni o provocare.

Cine ar refuza aşa ceva, pentru un pahar de vin bun?

Asta îşi spuse inspectorul-şef Van Veeteren în timp ce cotrobăia prin spaţiul destinat mănuşilor, căutând CD-ul cu Penderecki.

sub hipnoză

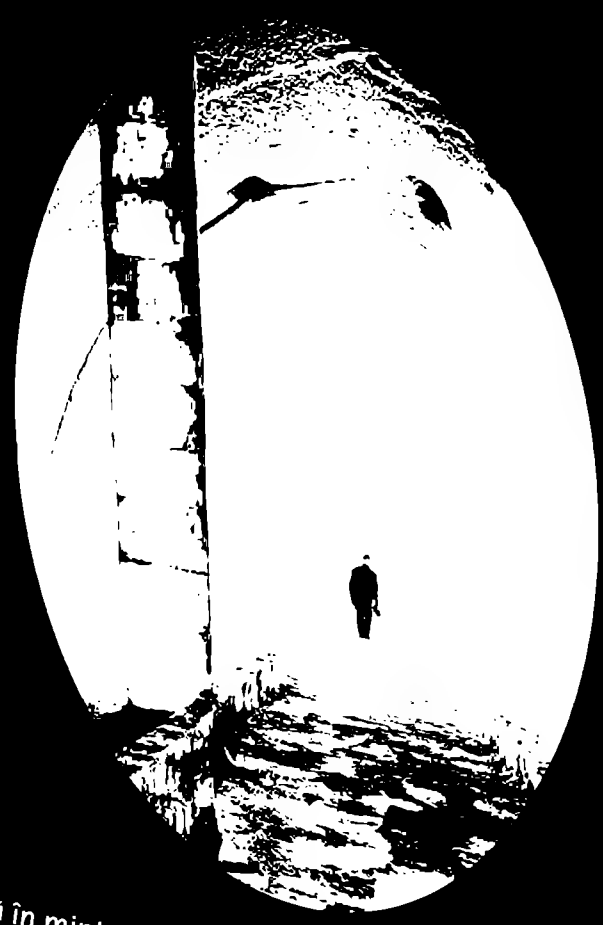

Intră în mintea victimei pentru a putea găsi criminalul:
un roman polițist neobișnuit!

TREI

3

CONNECTION

Sub hipnoză

Lars Kepler

Titlul original: Hypnotisören
Traducere de: Elena-Maria Morogan

Erik Maria Bark, medic psihiatru specializat în vindecarea traumelor, a fost considerat mult timp unul dintre rarii experţi în hipnoză medicală. Până în ziua în care una dintre şedinţele sale de hipnoză profundă a luat un curs nefast. Viaţa lui Erik a devenit de atunci un coşmar. A hotărât să nu mai practice niciodată hipnoza. Iar timp de zece ani şi-a respectat promisiunea.

Până în clipa de faţă, când inspectorul de poliţie Joona Linna îl trezeşte cu un telefon în miezul nopţii şi-i solicită urgent ajutorul la cazul de care se ocupă. Josef, un băiat aflat la vârsta adolescenţei, tocmai a fost martor la masacrarea familiei sale. Mama şi sora sa mai mică au fost înjunghiate şi mutilate chiar sub ochii lui. Josef este spitalizat, cu corpul plin de tăieturi, în stare de şoc. Este singurul martor al odioasei scene, iar Joona Linna, aflat într-o cursă contracronometru, vrea să-l supună imediat unui interogatoriu. Cu atât mai mult cu cât toate indiciile arată că asasinul se află acum pe urmele surorii mai mari a lui Josef, care a dispărut în mod misterios. Nu există decât un singur mod de a obţine informaţii despre identitatea criminalului: interogarea lui Josef prin intermediul hipnozei.

Lars Kepler este pseudonimul unui cuplu de scriitori suedezi: Alexander Ahndoril şi Alexandra Coelho Ahndoril. Fiecare a scris, independent unul de celălalt, mai multe romane, fiind recompensaţi cu cronici şi premii literare prestigioase. *Sub hipnoză*, prima parte a seriei INSPECTOR JOONA LINNA, este în curs de traducere în 37 de ţări, iar în Suedia a intrat direct în topul celor mai bune vânzări de carte încă de la apariţie şi s-a menţinut acolo pe tot parcursul anului 2010.

landeză la cărţile lui Stieg Lars
egraph

Cenuşă şi pulbere

Yrsa Sigurdardóttir

Titlul original: Aska
Traducere de: Isabella Prodan

O Islandă rece şi aspră, în care pericolul erupţiilor vulcanice ameninţă permanent, oamenii s-au obişnuit să accepte capriciile naturii, iar casele adormite sub lava pietrificată păstrează dovezile unor crime atroce.

„Thóra s-a holbat la duşumea, dar n-a văzut nimic care ar fi putut să-l înspăimânte aşa de tare pe Markús. A zărit doar trei movile de praf, pe deasupra cărora şi-a plimbat lanterna. I-a luat un timp până şi-a dat seama ce se afla în faţa ochilor ei...

— Doamne, Dumnezeule! a zis ea.

A plimbat lanterna rând pe rând pe deasupra celor trei chipuri. Obraji supţi, orbite goale şi guri căscate; totul i-a amintit de fotografiile cu mumii pe care le văzuse odată pe National Geographic.

— Cine sunt oamenii ăştia?

— Habar n-am, a zis Markús, la fel de şocat ca ea."

S-a întâmplat cu adevărat în 1973, în Insulele Westmann: o erupţie vulcanică a îngropat sub lavă cea mai mare parte a unei aşezări omeneşti.

2007: Acum, locul este supranumit «Pompeiul Nordului» şi reprezintă un punct de atracţie pentru turişti. O echipă de arheologi sapă pentru a scoate la lumină casele acoperite de cenuşă şi descoperă într-o pivniţă trei cadavre.

«Cartea Yrsei Sigurdardóttir poate rivaliza cu cele mai bune romane poliţiste din întreaga lume.» — Times Literary Supplement

Iniţial, **Yrsa Sigurdardóttir** a profesat ingineria la Reykjavík. Destinul ei a luat o turnură diferită în momentul în care a început să scrie cărţi pentru copii, care au fost recompensate cu premii importante. A urmat însă un nou pas: literatura poliţistă. Seria al cărei personaj principal este avocata Thóra Gudmundsdóttir a făcut-o celebră pe Yrsa în lumea întreagă. Este publicată în zeci de ţări şi face parte din plutonul numărul 1 al autorilor scandinavi.

e Paradisului ascund capcane și
imprevizibile de situație...
OZII ÎN STOCKHOLM și STUDIO 6
a parte a seriei Annik

Fundaţia Paradis

Liza Marklund

Titlul original: Paradiset
Traducere de: Laurenţiu Dulman

Annika Bengtzon este mai mult decât un reporter care se documentează cu privire la subiectul pe care trebuie să îl acopere în ziar. Ea se implică într-atât, încât ajunge să-şi rişte viaţa pentru aflarea adevărului. Perseverentă şi ambiţioasă, curajoasă, spontană şi sinceră, inteligentă şi intuitivă, Annika încearcă să iasă din conul de umbră în care părea că fusese condamnată pentru totdeauna şi să arate că posedă toate calităţile unui bun reporter.

AL TREILEA VOLUM DIN SERIA ANNIKA BENGTZON începe exact în punctul în care se termină STUDIO 69: Annika, reporter la ziarul *Kvällspressen*, încearcă să-şi refacă viaţa după moartea violentă a logodnicului ei. Din fericire, buna ei prietenă Anne, care este producător TV, şi bunica ei, Sofia, îi sunt alături, şi-o ajută să supravieţuiască în eclecticul Stockholm.

«Un roman plin de suspans, excelent construit.» — Observer

«Povestea se desfăşoară într-un ritm susţinut şi are o fluenţă încântătoare.» — Independent

«Un thriller extraordinar, înzestrat cu o profunzime a personajelor, cu o inteligenţă şi o energie care îl ridică deasupra concurenţei.» — Good Book Guide

Născută pe 9 septembrie 1962 în Suedia, **Liza Marklund** este jurnalistă şi autoare de romane poliţiste. Este, de asemenea, coproprietară a Piratförlaget, a treia editură ca importanţă din Suedia, şi editorialistă la tabloidul suedez *Expressen*.

A publicat opt romane în seria Annika Bengtzon, serie care i-a adus faima internaţională. Pentru romanul *Fundaţia Paradis* a fost recompensată cu numeroase premii literare: Book of the Year (2001), The Swedish Platinum Pocket Award, The Swedish pocket Award.

Este ambasador UNICEF. Locuieşte în Spania, cu soţul ei, Mikael.